EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ANALYTICKÁ ČÁST MÍSTNÍHO AKČNÍHO PLÁNU ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ II PRO ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN

VERZE AKTUÁLNÍ K 17. 6. 2021

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

OBSAH

1.1 ÚVOD ... 3
1.2 OBECNÁ ČÁST ANALÝZY ... 4
1.2.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN ... 4
1.2.2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSTVÍ NA ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN ... 8
1.2.3 NEFORMÁLNÍ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ ... 30
1.2.4 CHARAKTERISTIKA SOCÁLNÍ SITUACE NA ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN ... 33
1.2.5 ANALÝZA EXISTUJÍCÍCH STRATEGICKÝCH ZÁMĚRŮ A DOKUMENTŮ VE SO ORP DOMAŽLICE A VE SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN ... 41
1.3 SPECIFICKÁ ČÁST ANALÝZY ... 51
1.3.1 TÉMATA MAP NA ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A HORŠOVSKÝ TÝN ... 51
1.3.2 ANALÝZA DOTČENÝCH SKUPIN ... 52
1.3.3 ANALÝZA RIZIK ... 57
1.4 VÝCHODISKA PRO STRATEGICKOU ČÁST ... 61
1.4.1 VYMEZENÍ PROBLÉMOVÝCH A PRIORITNÍCH PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ ... 61
1.4.2 SWOT – 3 ANALÝZY PRIORITNÍCH PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ, VČETNĚ IDENTIFIKACE PŘÍČIN A NÁVRHŮ ŘEŠENÍ ... 66
1.4.3 INFORMACE O STÁVAJÍCÍM STAVU GRAMOTNOSTÍ A INKLUZIVITY ... 88
1.4.4 POPIS SOUČASNÉHO STAVU NASTAVENÍ ROVNÝCH PŘÍLEŽITOSTÍ VE ŠKOLÁCH ... 121
1.4.5 INFORMACE O POTŘEBÁCH INVESTIC ... 131
1.4.6 AGREGOVANÉ POPISY POTŘEB ŠKOL ... 136
1.4.7 AGREGOVANÉ VÝSLEDKY Z DOTAZNÍKŮ MŠMT ... 201
1.4.8 EVALUACE AKČNÍHO PLÁNU NA OBDOBÍ 4/2019 – 6/2020 ... 203
1.5 ZÁVĚR ... 224

1.1 ÚVOD

Analytická část je jedním z hlavních výstupů projektu Místní akční plán rozvoje vzdělávání II ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn (MAP II), jedná se o součást finálního dokumentu **Místní akční plán rozvoje vzdělávání**.

Veškeré závěry a výstupy analytické části byly probrány s hlavními aktéry v území na pracovních skupinách. Celá analytická část rovněž prošla konzultačním procesem s širokou veřejností.

Analytická část je základem pro další společné plánování v území. Původní analytickou část MAP II, která byla zpracována v roce 2019, bylo nutné aktualizovat na základě nových dat a informací z území. Zároveň musely být zohledněny výstupy Průběžné sebehodnotící zprávy z projektu MAP II. Postup aktualizace analytické části byl následující:

1. Realizační tým připravil podklady k aktualizaci analytické části:
   - Informace z aktuálních existujících strategických záměrů a dokumentů v území pro oblast vzdělávání,
   - Agregované Popisy potřeb škol, které zpracovaly jednotlivé zapojené školy a ZUŠ,
   - Agregované výsledky z dotazníků MŠMT,
   - Vyhodnocení naplňování Akčního plánu na období 4/2019 – 6/2020 (evaluační zpráva 5B) – stav realizace konkrétních aktivit (naplňování aktivit prostřednictvím realizace různých projektů realizovaných na území včetně projektů tzv. šablon, v průběhu realizace projektu i naplňování aktivit implementace v projektu MAP II apod.) a tím i naplňování jednotlivých cílů v prioritách Strategického rámce MAP II,
   - Popis současného stavu nastavení rovných příležitostí ve školách,
   - Informace o stávajícím stavu čtenářské, matematické a digitální gramotnosti a inkluzivity v území MAP.
2. Všechny podklady byly předloženy pracovním skupinám k diskuzi. V pracovních skupinách došlo k revizi zejména SWOT – 3 analýz problémových oblastí, příčin těchto problémů, byla revidována analýza stavu a potřeb atd.
3. Realizační tým dále doplnil informace o potřebách investic ve školách jako základ pro budoucí změny ve Strategickém rámci MAP II a statistické informace vyplývající zejména z dotazníkového šetření ve školách.
4. Na základě výše uvedeného pracovní skupiny dále aktualizovaly hlavní problémy, popsaly jejich příčiny a návrhy řešení.

1.2 OBECNÁ ČÁST ANALÝZY

1.2.1 ZÁKLADNÍ INFORMACE O ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN[1]

Území SO ORP Domažlice se nachází v jihozápadní části Plzeňského kraje u hranic se Spolkovou republikou Německo. Území hraničí se čtyřmi správními obvody Plzeňského kraje (Tachov, Horšovský Týn, Přeštice a Klatovy). Správní obvod zahrnuje celkem 58 obcí, z nichž pět (Bělá nad Radbuzou, Domažlice, Kdyně, Poběžovice a Hostouň) má statut města, přičemž tři z těchto měst mají pověřený obecní úřad (Domažlice, Kdyně a Poběžovice). Slabou stránkou SO ORP je převaha malých obcí do 499 obyvatel (41 obcí z celkových 58). S rozlohou 76 308 ha je SO ORP Domažlice čtvrtým největším správním obvodem v Plzeňském kraji.

SO ORP Horšovský Týn leží taktéž v jihozápadní části Plzeňského kraje a kromě SO ORP Domažlice dále hraničí se 4 správními obvody kraje (Tachov, Stříbro, Stod a Přeštice). SO spravuje 18 obcí (Blížejov, Čermná, Hlohová, Hlohovčice, Horšovský Týn, Křenovy, Meclov, Mezholezy, Mířkov, Močerady, Osvračín, Poděvousy, Puclice, Semněvice, Srby, Staňkov, Velký Malahov, Vidice), z nichž dvě (Horšovský Týn a Staňkov) mají statut města. Výměra správního obvodu představuje 28 871 ha, což činí 3,8 % rozlohy celého Plzeňského kraje.

Následující tabulka dokládá, že na území SO ORP Domažlice žilo ke dni 31. 12. 2020 celkem 40 460 obyvatel a na území SO ORP Horšovský Týn 14 808 obyvatel. Počet obyvatel meziročně mírně klesl. Mapa č. 1 ukazuje administrativní členění území SO ORP Domažlice a mapa č. 2 administrativní členění území Horšovský Týn.

[1] Zdroj: analytická část Strategie území SO ORP Domažlice a analytická část Strategie území SO ORP Horšovský Týn v rámci projektu Podpora meziobecní spolupráce (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001).

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Tabulka č. 1: Počet obyvatel v obcích na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn k 1. 1. 2021

Obec	Počet obyvatel	Obec	Počet obyvatel
SO ORP Domažlice			
Babylon	327	Mutěnín	269
Bělá nad Radbuzou	1 756	Nemanice	263
Brnířov	405	Němčice	139
Česká Kubice	958	Nevolice	189
Díly	391	Nová Ves	140
Domažlice	11 056	Nový Kramolín	219
Drahotín	191	Otov	120
Draženov	425	Pařezov	213
Hora Svatého Václava	63	Pasečnice	215
Hostouň	1 221	Pec	229
Hradiště	192	Pelechy	78
Hvožďany	39	Poběžovice	1 559
Chocomyšl	116	Pocinovice	602
Chodov	761	Postřekov	1 114
Chodská Lhota	401	Rybník	170
Chrastavice	389	Spáňov	209
Kanice	198	Srbice	376
Kaničky	29	Stráž	213
Kdyně	5 146	Tlumačov	431
Klenčí pod Čerchovem	1 351	Trhanov	537
Koloveč	984	Úboč	130
Kout na Šumavě	1 120	Újezd	421
Libkov	115	Únějovice	108
Loučim	130	Úsilov	123
Luženičky	405	Vlkanov	122
Mezholezy	116	Všepadly	43
Milavče	596	Všeruby	816
Mnichov	214	Zahořany	1 035
Mrákov	1 124	Ždánov	158
Celkem		**40 460**	
SO ORP Horšovský Týn			
Blížejov	1 577	Močerady	58
Čermná	259	Osvračín	640
Hlohová	287	Poděvousy	242
Hlohovčice	174	Puclice	356

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obec	Počet obyvatel	Obec	Počet obyvatel
Horšovský Týn	4 987	Semněvice	241
Křenovy	145	Srby	480
Meclov	1 188	Staňkov	3 328
Mezholezy	120	Velký Malahov	249
Mířkov	307	Vidice	170
Celkem		**14 808**	
CELKEM ZA SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN		**55 268**	

Zdroj: www.czso.cz

Mapa č. 1: Administrativní členění území SO ORP Domažlice

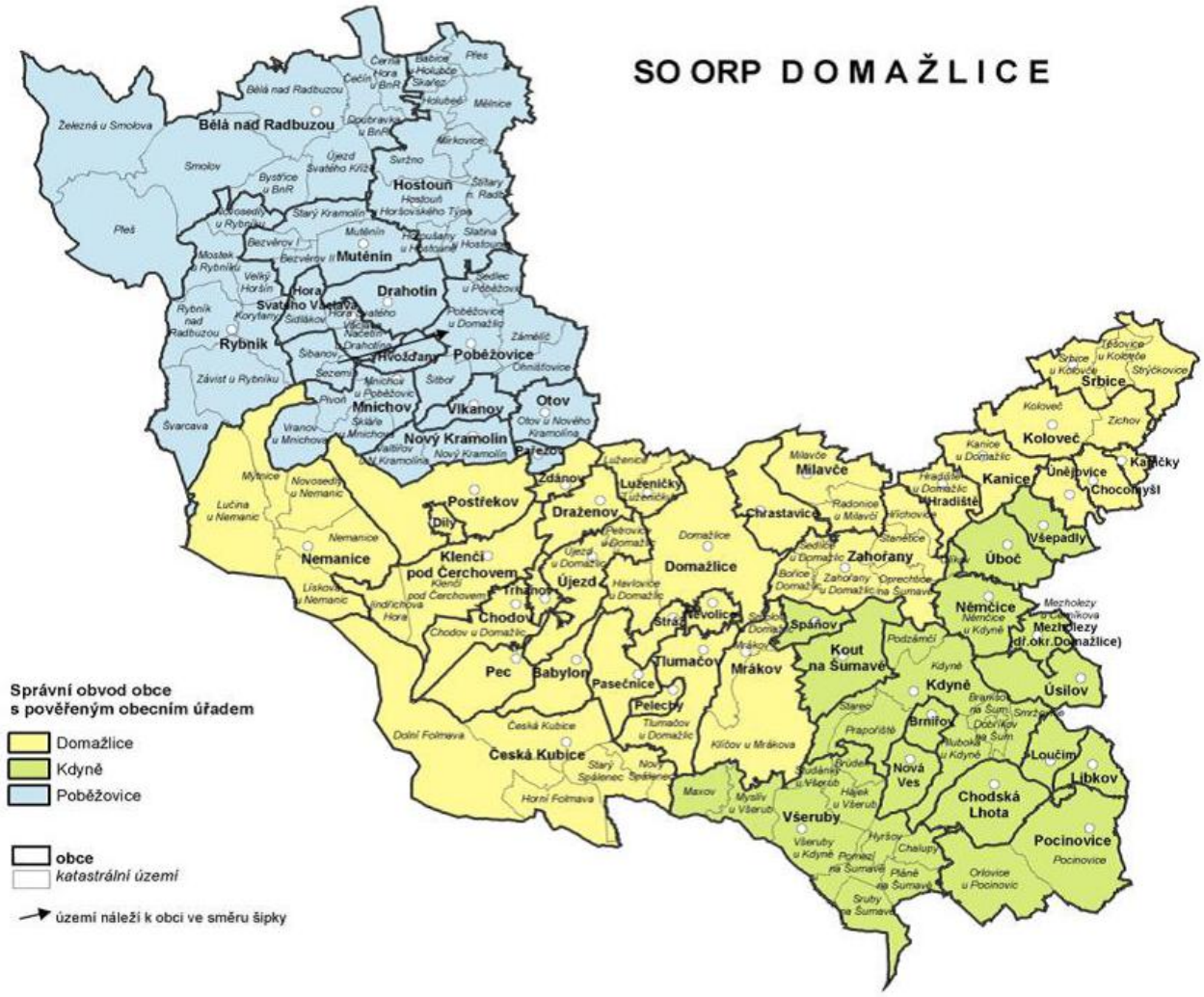

Zdroj: Strategie území SO ORP Domažlice v rámci projektu MOS

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Mapa č. 2: Administrativní členění území SO ORP Horšovský Týn

Zdroj: Strategie území SO ORP Horšovský Týn v rámci projektu MOS

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz

E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.2.2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSTVÍ NA ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN

Zdrojem dat kapitoly „Charakteristika školství na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn“ jsou strategické dokumenty a záměry uvedené v kapitole „Analýza existujících strategických záměrů a dokumentů ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn“, které jsou doplněné o aktuální informace získané vlastním výzkumným šetřením.

OBECNÉ INFORMACE

Na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn je 50 ředitelství, které vykonávají činnost mateřských nebo základních škol. Z toho 25 ředitelství vykonává pouze činnost mateřských škol, 13 ředitelství pouze činnost základních škol a 12 ředitelství vykonává současně činnost základních a mateřských škol. Jedna mateřská škola je soukromá, 1 sloučená MŠ a ZŠ je soukromá, 1 ZŠ spojená s Odbornou školou je zřizovaná Plzeňským krajem, ostatní školy jsou zřizovány obcemi. Dále se na území nachází 4 základní umělecké školy. Strukturu ředitelství vykonávajících činnost MŠ, ZŠ a ZUŠ v procentech ukazuje následující graf.

Graf č. 1: Struktura ředitelství vykonávajících činnost MŠ a ZŠ ve SO ORP Domažlice

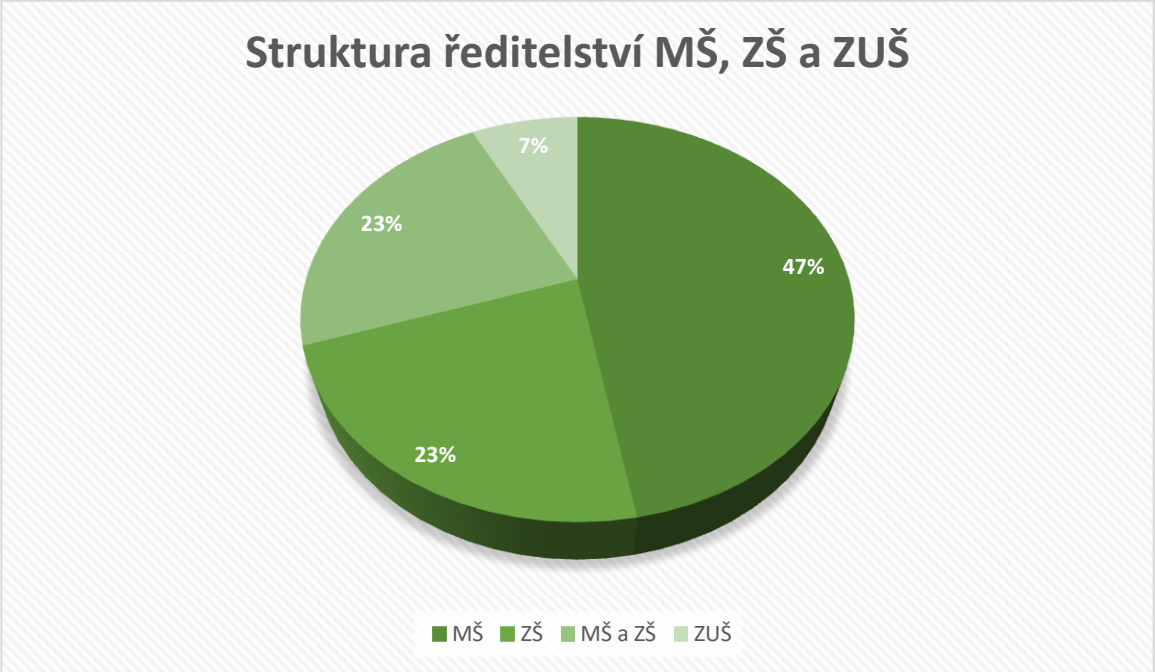

Zdroj: Vlastní šetření

Nejvíce škol pro předškolní a základní vzdělání je v Domažlicích (2 mateřské školy a 3 základní školy) a ve Kdyni (3 mateřské školy a 2 základní školy). Počty mateřských a základních škol v jednotlivých obcích SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn uvádí následující tabulka, jejich rozložení je názorně ukázáno v mapě č. 3 a 4.

Tabulka č. 2: Počty MŠ, ZŠ a ZUŠ v obcích SO ORP Domažlice a Horšovský Týn ke 31. 12. 2020

Název obce	Celkem ředitelství	Z toho		ZUŠ
		MŠ	ZŠ	
SO ORP Domažlice				
Babylon	1	1	0	0
Bělá nad Radbuzou	1	1	1	0
Brnířov	1	1	0	0
Česká Kubice	1	1	1	0
Chodov	1	0	1	0
Chodská Lhota	1	1	0	0
Domažlice	5	2	3	1
Hostouň	2	1	1	0
Kdyně	5	3	2	1
Klenčí pod Čerchovem	1	1	1	0
Koloveč	2	1	1	0
Kout na Šumavě	2	1	1	0
Luženičky	1	1	0	0
Milavče	1	1	1	0
Draženov	1	1	0	0
Mrákov	2	1	1	0
Nový Kramolín	1	1	0	0
Pasečnice	1	1	0	0
Poběžovice	2	1	1	0
Pocinovice	1	1	1	0
Postřekov	1	1	1	0
Tlumačov	1	1	0	0
Trhanov	1	1	0	0
Úsilov	1	1	0	0
Všeruby	2	1	1	0
Zahořany	1	1	0	0
SO ORP Horšovský Týn				
Blížejov	1	1	1	0
Horšovský Týn	4	1	2	1

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Meclov	1	1	1	0
Mezholezy	1	1	0	0
Mířkov	1	1	0	0
Osvračín	1	1	1	0
Puclice	1	1	0	0
Staňkov	3	1	1	1
Mašovice	1	1	1	0
Celkem škol	**50**	**37**	**25**	**4**

Zdroj: Vlastní šetření

Mapa č. 3: Školy na území SO ORP Domažlice

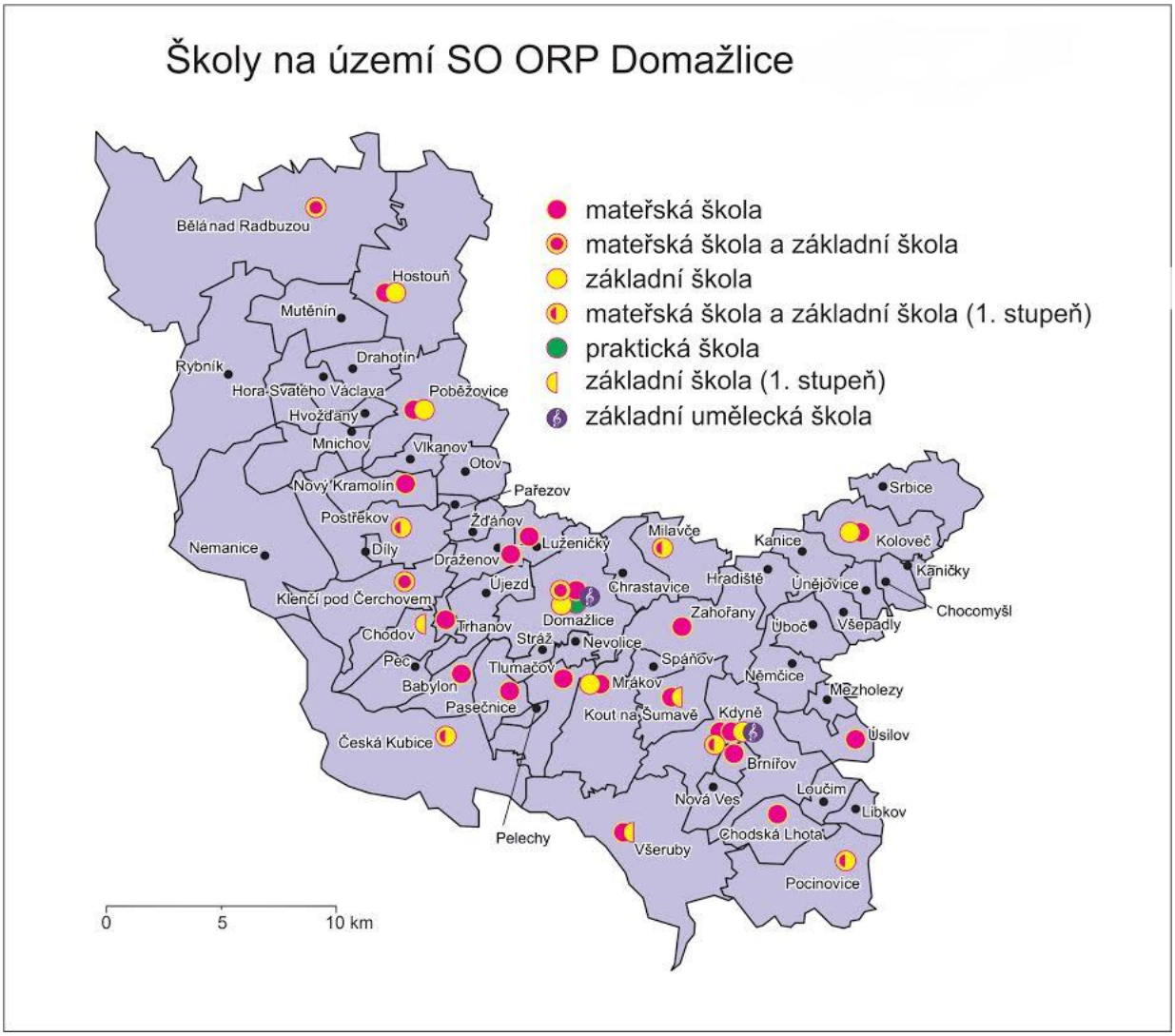

Zdroj: Strategie území SO ORP Domažlice v rámci projektu MOS

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Mapa č. 4: Školy na území SO ORP Horšovský Týn

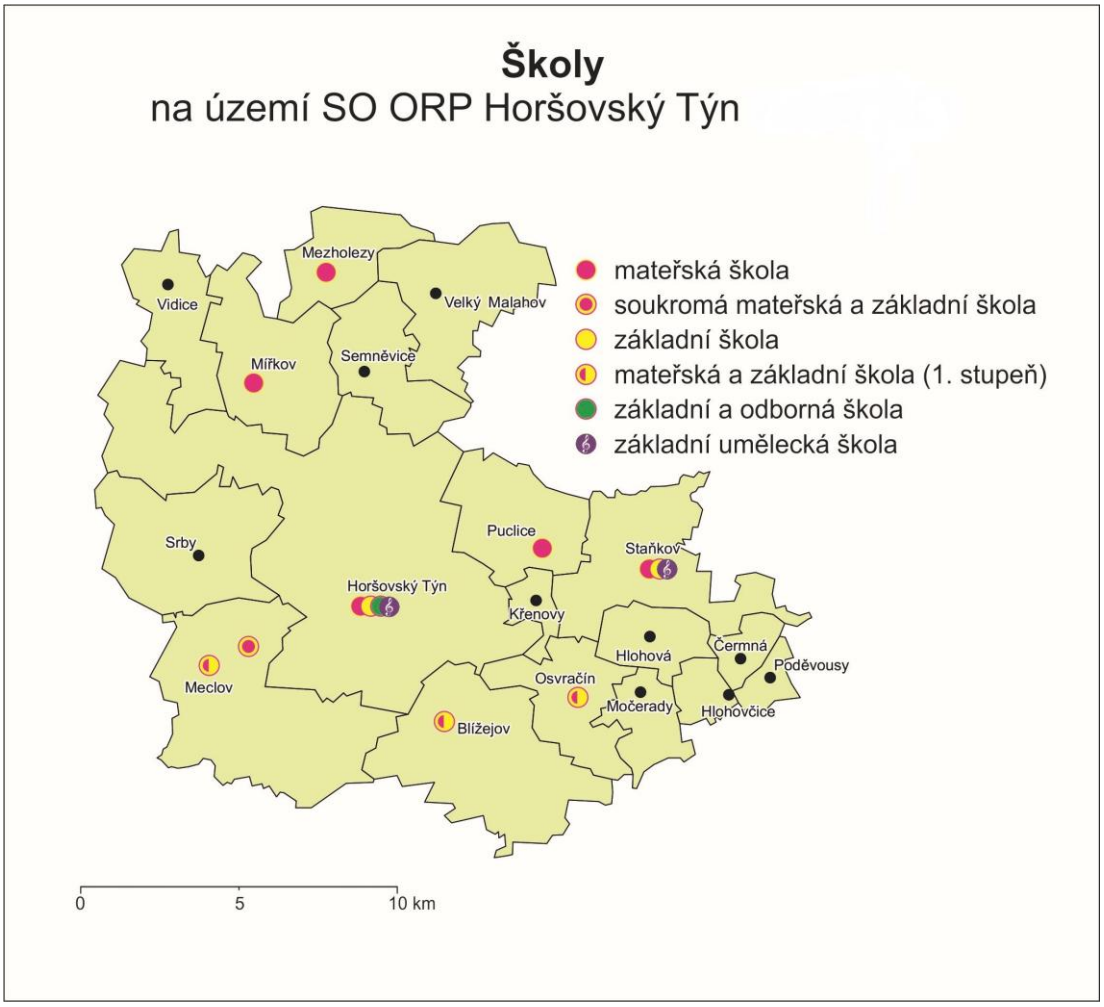

Zdroj: Strategie území SO ORP Horšovský Týn v rámci projektu MOS

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání podporuje výchovné působení rodiny a doplňuje je o specifické podněty, rozvíjí je a obohacuje. Je etapou vzdělávání, v němž dítě získává především sociální zkušenosti, základní poznatky o životě kolem sebe a první podněty pro pokračující vzdělávání i celoživotní učení.

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (RVP PV) vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku. Tato pravidla se vztahují na pedagogické činnosti probíhající ve vzdělávacích institucích zařazených do sítě škol a školských zařízení. Jsou závazná pro předškolní vzdělávání v mateřských školách, v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, v lesních mateřských školách a v přípravných třídách základních škol. RVP PV stanovuje elementární vzdělanostní základ, na který navazuje základní vzdělávání a jako takový představuje zásadní východisko pro tvorbu školních vzdělávacích programů i jejich uskutečňování.

Mezi hlavní úkoly v oblasti předškolního vzdělávání patří dle *Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019 – 2023* především zavedení povinného posledního ročníku předškolního vzdělávání a podpora mateřských škol při začleňování dětí ze znevýhodněných skupin, v místech zvýšeného zájmu o předškolní vzdělávání navýšení nedostatečných kapacit mateřských škol a zvyšování kvality předškolního vzdělávání. Důsledně by měly být naplňovány všechny výstupy z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v rámci integrovaných vzdělávacích bloků školních vzdělávacích programů tak, aby nebyl opomíjen osobnostní rozvoj. Školy by se měly zaměřit na rozvoj dovedností předcházejících čtení, psaní, výuce cizích jazyků a na rozvoj elementárních principů práce s informacemi s důrazem na matematické souvislosti a logopedickou prevenci. Školy by také měly aktivně seznamovat s technickými a manuálními činnostmi, podporovat zdravý způsob života, environmentální výchovu a zároveň vzbuzovat zájem o pohybovou činnost dětí. Během trvání platnosti Dlouhodobého záměru 2019–2023 je potřebné dokončit sjednocení a specifikace problematiky vzdělávání dětí od dvou do tří let v MŠ, a to především s ohledem na podmínky jejich vzdělávání a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Rozložení mateřských škol na území SO ORP Domažlice ilustruje mapa č. 5 a na území SO ORP Horšovský Týn mapa č. 6.

Mapa č. 5: Rozložení mateřských škol ve SO ORP Domažlice

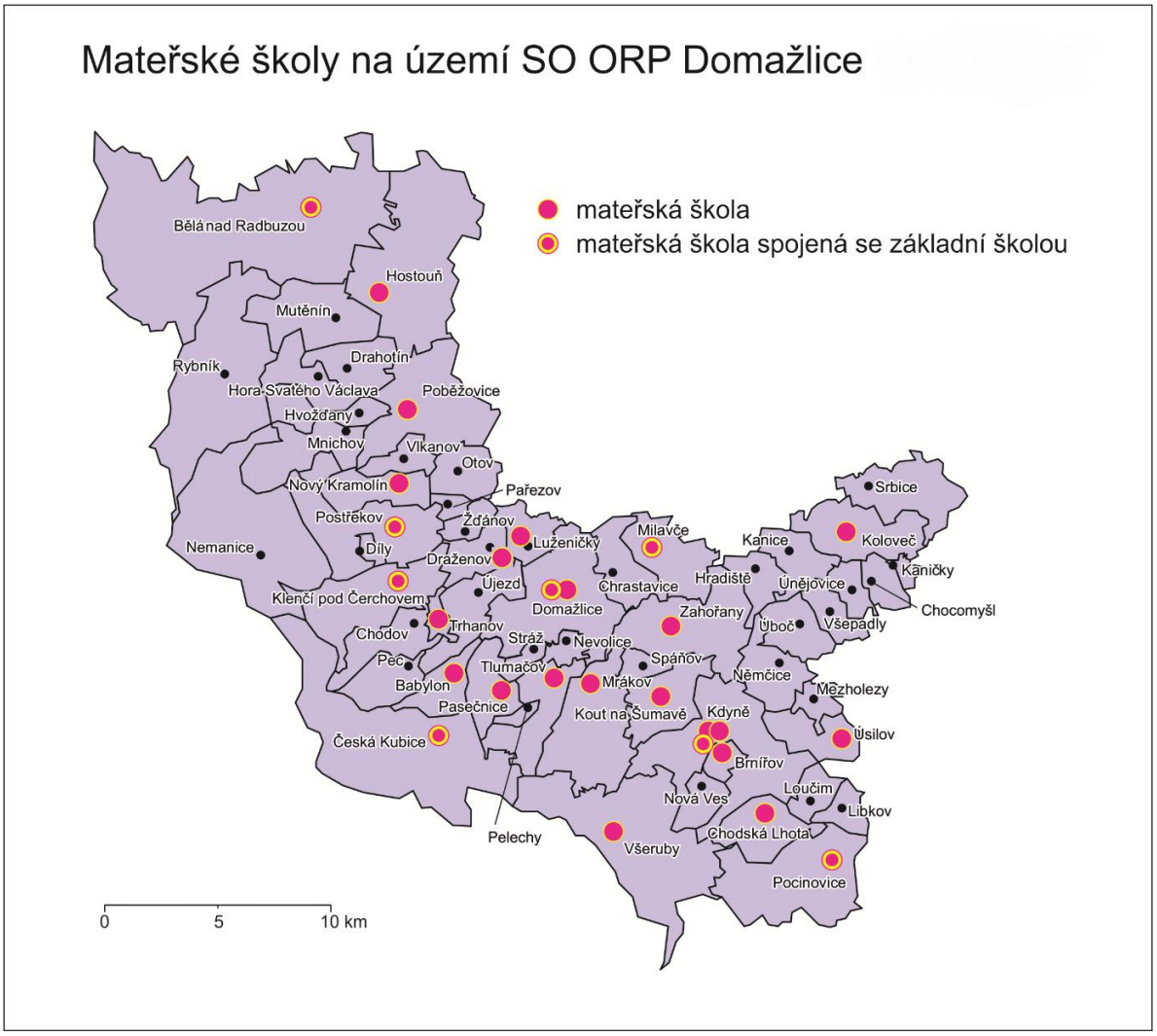

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR, Strategie území SO ORP Domažlice v rámci projektu MOS

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Mapa č. 6: Rozložení mateřských škol ve SO ORP Horšovský Týn

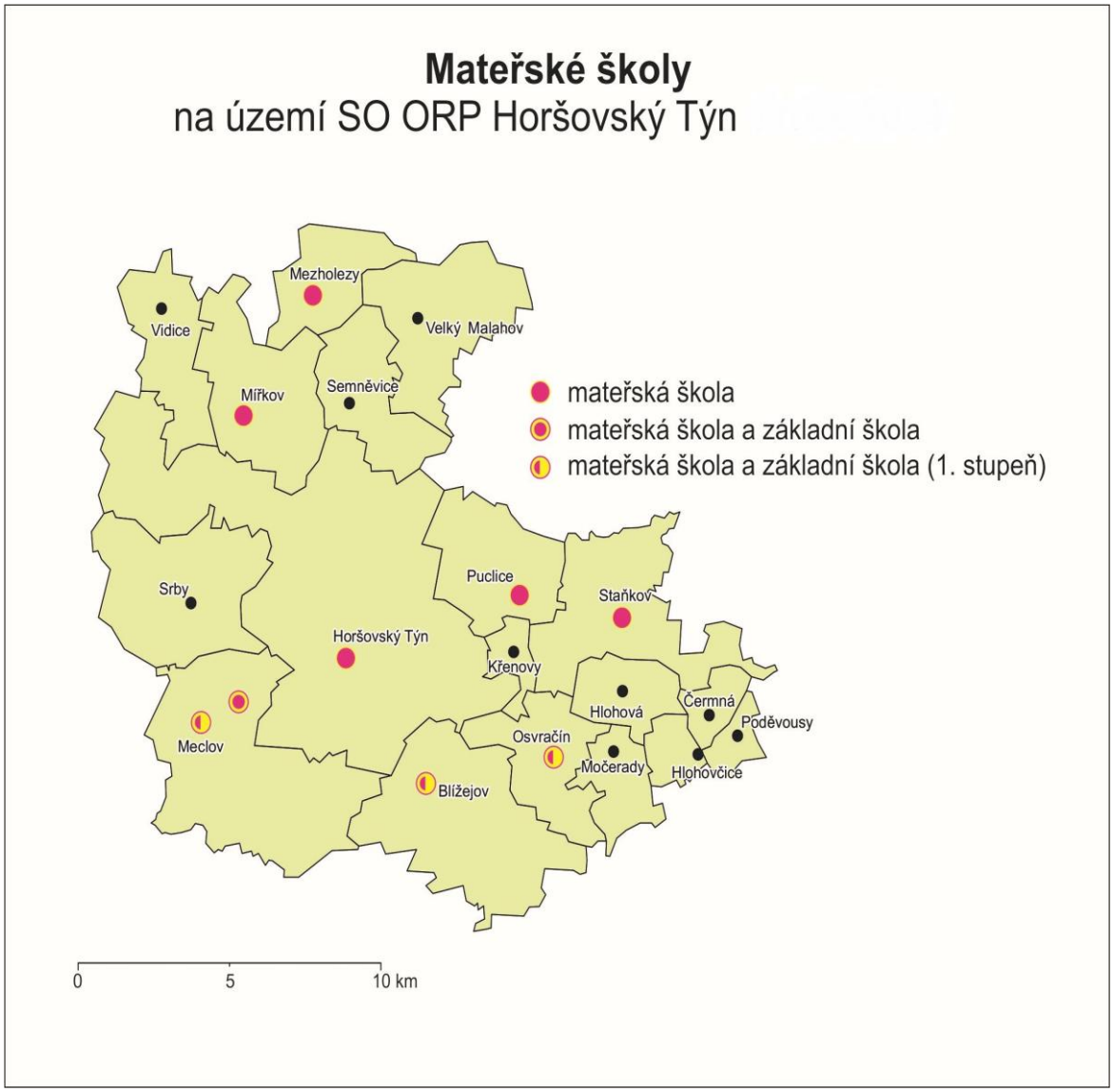

Zdroj: Výkazy MŠMT ČR, Strategie území SO ORP Horšovský Týn v rámci projektu MOS

Na území SO ORP Domažlice je celkem 28 mateřských škol, 8 z nich je spojených se základní školou. Jedna mateřská škola je zřizována soukromou osobou - Mateřská škola Benjamínek, o. p. s., ostatní mateřské školy jsou zřizované obcemi.

Na území SO ORP Horšovský Týn je celkem 9 mateřských škol, z toho 5 ředitelství vykonává činnost pouze mateřských škol a 4 současně činnost mateřských a základních škol. Jedna z mateřských škol (vykonávající činnost mateřské i základních školy současně) je soukromá, ostatní mateřské školy jsou zřizované obcemi.

Následující tabulka ukazuje počet dětí v jednotlivých mateřských školách na konci školního roku 2019/2020.

Tabulka č. 3: Kapacita a počet dětí ve školním roce 2019/2020

Obec	Název mateřské školy		Kapacita dětí	Počet dětí ve šk. roce 2019/2020
SO ORP Domažlice				
Babylon	Mateřská škola Babylon, okres Domažlice, příspěvková organizace		20	20
Brnířov	Mateřská škola Brnířov, okres Domažlice, příspěvková organizace		29	18
Domažlice	Mateřská škola Domažlice, příspěvková organizace [2]	Zahradní 471	262	240
		Poděbradova 53		
		Michlova 565		
Domažlice	Základní škola a mateřská škola Domažlice, Msgre B. Staška 232, příspěvková organizace [3]	Msgre B. Staška 232	206	191
		Palackého 224		
		Benešova 282		
Hostouň	Mateřská škola Hostouň, okres Domažlice, příspěvková organizace		60	44
Chodská Lhota	Mateřská škola Chodská Lhota, okres Domažlice, příspěvková organizace		26	15
Kdyně	Mateřská škola Kdyně, Dělnická 35, příspěvková organizace		93	72
Kdyně	Mateřská škola Kdyně, Markova 523, příspěvková organizace		105	71
Koloveč	Mateřská škola Koloveč, okres Domažlice, příspěvková organizace		84	77
Kout na Šumavě	Mateřská škola Kout na Šumavě, okres Domažlice, příspěvková organizace		42	27
Luženičky	Mateřská škola Luženice, okres Domažlice, příspěvková organizace		26	26
Mrákov	Mateřská škola Mrákov, okres Domažlice, příspěvková organizace		56	56
Nový	Mateřská škola Nový Kramolín, okres		20	20

[2] MŠ Domažlice je tvořena kmenovou školou MŠ Zahradní a 2 odloučenými pracovišti MŠ Poděbradova a MŠ Michlova.
[3] MŠ Domažlice Msgre B. Staška je tvořena kmenovou školou MŠ a 2 odloučenými pracovišti MŠ Palackého a MŠ Benešova.

Obec	Název mateřské školy	Kapacita dětí	Počet dětí ve šk. roce 2019/2020
Kramolín	Domažlice, příspěvková organizace		
Pasečnice	Mateřská škola Pasečnice, okres Domažlice, příspěvková organizace	20	18
Poběžovice	Mateřská škola Poběžovice, okres Domažlice, příspěvková organizace	99	82
Tlumačov	Mateřská škola Tlumačov, okres Domažlice	20	13
Trhanov	Mateřská škola Trhanov, okres Domažlice, příspěvková organizace	49	40
Úsilov	Mateřská škola Úsilov, okres Domažlice	24	23
Všeruby	Mateřská škola Všeruby, okres Domažlice, příspěvková organizace	23	22
Zahořany	Mateřská škola Zahořany, okres Domažlice, příspěvková organizace	29	22
Milavče	Základní škola a mateřská škola Milavče, okres Domažlice, příspěvková organizace	28	28 [4]
Bělá nad Radbuzou	Základní škola a Mateřská škola Bělá nad Radbuzou	60	54
Klenčí pod Čerchovem	Masarykova základní škola a mateřská škola Klenčí pod Čerchovem, okres Domažlice, příspěvková organizace	50	48
Draženov	Mateřská škola Benjamínek, o.p.s.	20	20
Česká Kubice	Základní škola a Mateřská škola Česká Kubice, okres Domažlice, příspěvková organizace	48	33
Postřekov	Základní škola a mateřská škola Postřekov, příspěvková organizace	54	50 [4]
Prapořiště	Základní škola a mateřská škola Prapořiště, okres Domažlice, příspěvková organizace	28	24 [4]
Pocinovice	Základní škola a Mateřská škola Pocinovice, okres Domažlice, příspěvková organizace	22	22
SO ORP Horšovský Týn			
Blížejov	Základní škola a mateřská škola Blížejov, příspěvková organizace	74	73
Horšovský Týn	Mateřská škola Horšovský Týn, okres Domažlice, příspěvková organizace	150	150
Meclov	Základní škola a mateřská škola Meclov,	56	56

[4] Údaj za rok 2017/2018, novější údaje škola nedodala.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Obec	Název mateřské školy	Kapacita dětí	Počet dětí ve šk. roce 2019/2020
	příspěvková organizace		
Mezholezy	Mateřská škola Mezholezy, okres Domažlice, příspěvková organizace	22	17
Mířkov	Mateřská škola Mířkov, příspěvková organizace	30	23
Osvračín	Základní škola a Mateřská škola Osvračín, příspěvková organizace	30	24
Puclice	Mateřská škola Puclice, okres Domažlice, příspěvková organizace	20	20
Staňkov	Mateřská škola Staňkov, Puclická 37, příspěvková organizace	138	119
Mašovice	Soukromá základní škola a mateřská škola Adélka, o.p.s.	15	14 [4]

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, dotazníkové šetření

Dle údajů z *Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2019/2020* se kapacity mateřských škol jeví v průměru jako dostačující, ale v souvislosti s populačním vývojem se v jednotlivých regionech Plzeňského kraje liší. V uvedeném roce bylo v ORP Domažlice 200 volných míst v MŠ, což je druhý největší počet po ORP Plzeň. V ORP Horšovský Týn pak bylo evidováno 54 volných míst v MŠ.

Dle dokumentu *Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje 2020 – 2024* platí, že ve všech SO ORP v Plzeňském kraji se ve sledovaném období zvýšily počty dětí navštěvující mateřskou školu. Nejinak tomu bylo i ve SO ORP Domažlice a Horšovský Týn.

Tabulka č. 4: Vývoj počtu dětí v MŠ ve SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn v letech 2006 - 2018

	Počet dětí v MŠ				Počet dětí na třídu				
	Min 2006	Max 2014	2018	Index 18/06	Max 2011	Min 2017	2018	Průměr 2006 - 2018	Index 18/11
Domažlice	1182	1464	1387	117	22,9	21,7	22,0	22,1	96
Horšovský Týn	403	497	486	121	23,6	22,2	23,1	22,9	98
Plzeňský kraj	15135	19681	18890	125	23,5	22,3	22,4	23,0	95

Zdroj: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje 2020– 2024

Dokument dále zmiňuje, že počet dětí na jednoho učitele MŠ byl oproti České republice v Plzeňském kraji nižší. V Plzeňském kraji se dařilo počty dětí na učitele snižovat již od roku 2011, tj. o dva roky dříve než v rámci České republiky. Rovněž počet dětí na učitele klesal intenzivněji v Plzeňském kraji než v celé ČR.

Tabulka č. 5: Vývoj počtu dětí na učitele v MŠ ve SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn v letech 2014 - 2018

	2014	2015	2016	2017	2018	Průměr 2014 - 2018
Domažlice	12,0	11,8	11,6	11,5	11,1	11,6
Horšovský Týn	13,2	12,6	11,8	12,1	12,1	12,4

Zdroj: Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje 2020– 2024

ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Základní školy se řídí podle vlastních Školních vzdělávacích programů (ŠVP), které si jednotlivé školy vypracovaly dle závazného *Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání* (RVP ZV), a plní tak koncepční záměry MŠMT. Docházka do základní školy je povinná a je na obcích zajistit podmínky k plnění povinné školní docházky v obci (příp. v obci spádové), v níž má žák trvalý pobyt.

RVP ZV navazuje svým pojetím a obsahem na RVP PV a je východiskem pro koncepci rámcových vzdělávacích programů pro střední vzdělávání. Dále vymezuje vše, co je společné a nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků, včetně vzdělávání v odpovídajících ročnících víceletých středních škol, specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jíž by měli žáci dosáhnout na konci základního vzdělávání, a vymezuje vzdělávací obsah – očekávané výstupy a učivo.

Mezi prioritní cíle v oblasti základního vzdělávání patří dle *Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019 – 2023* především revidovat kurikulum základního vzdělávání a zvýšit kvalitu vzdělávání, zejména na 2. stupni základního vzdělávání, omezovat vnější diferenciaci a podporovat desegregaci v základním vzdělávání, odstraňovat v maximální možné míře disparity v průběhu a podmínkách vzdělávání žáků na základním stupni vzdělávání napříč regiony se zaměřením na oblasti s přítomností sociálně vyloučených lokalit a podporovat integraci žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka.

Rozložení základních škol na území SO ORP Domažlice ilustruje mapa č. 7 a na území SO ORP Horšovský Týn mapa č. 8.

Mapa č. 7: Základní školy na území SO ORP Domažlice

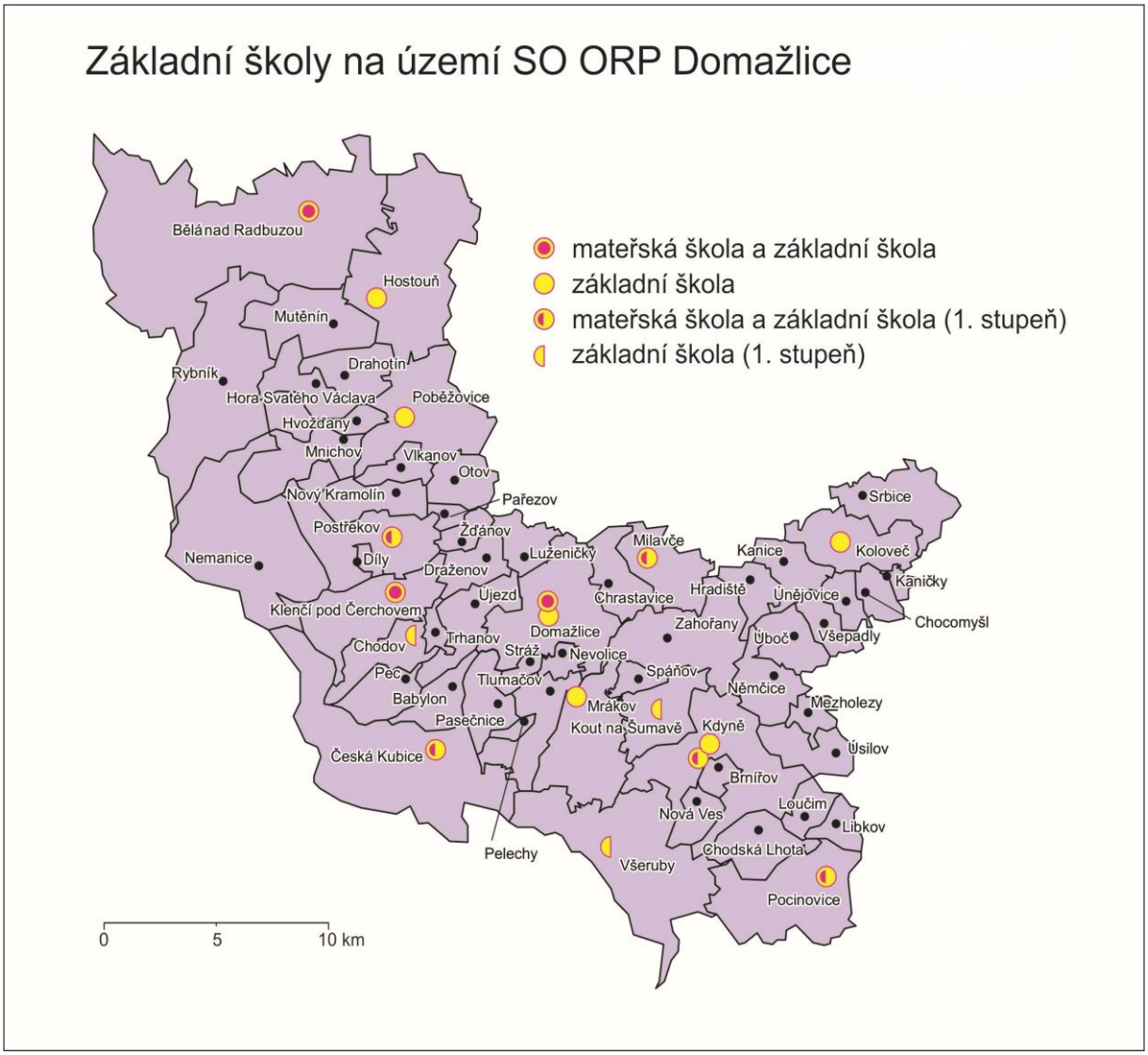

Zdroj: Strategie území SO ORP Domažlice v rámci projektu MOS

Mapa č. 8: Základní školy na území SO ORP Horšovský Týn

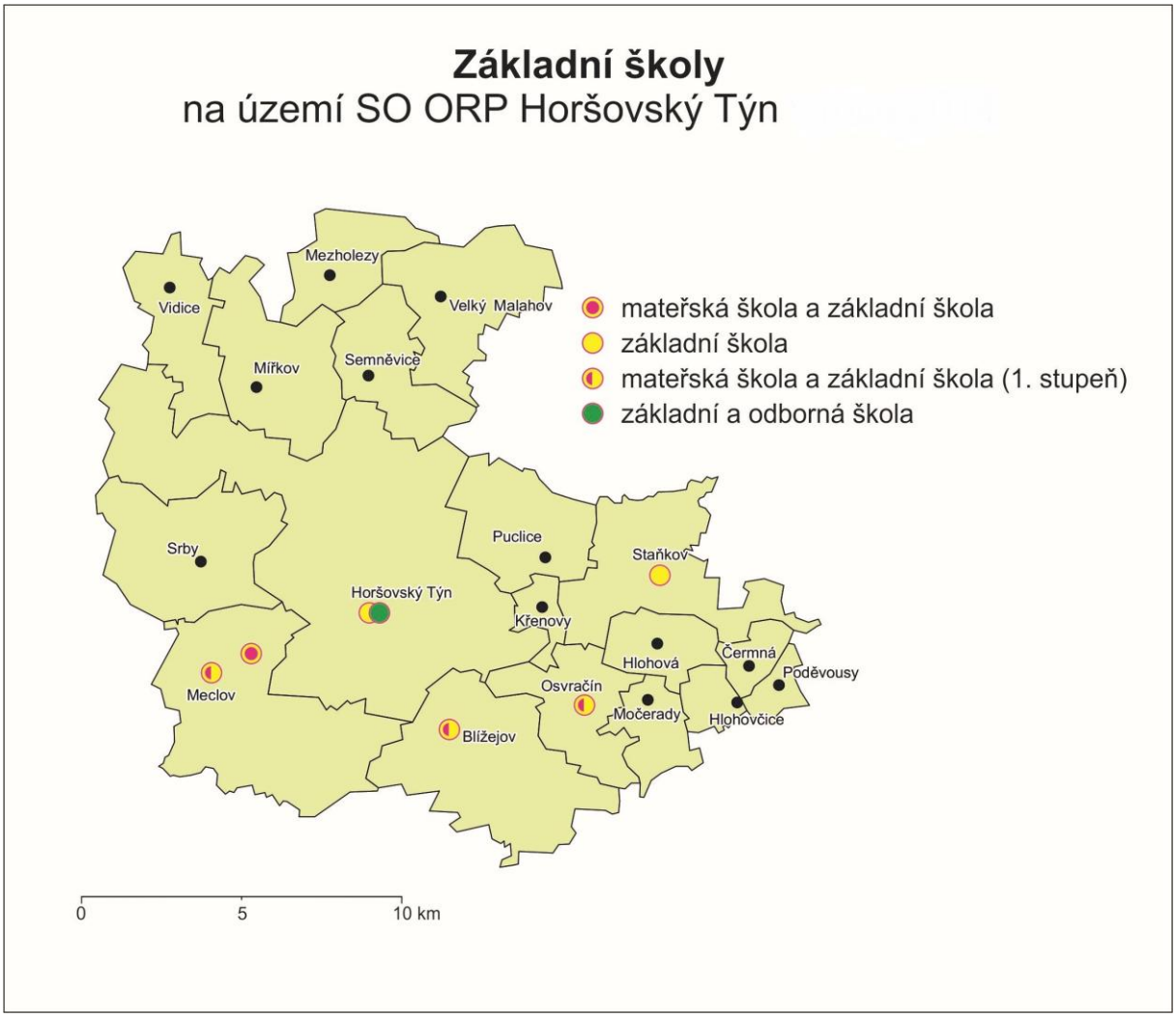

Zdroj: Strategie území SO ORP Horšovský Týn v rámci projektu MOS

Na území SO ORP Domažlice je celkem 18 základních škol, z toho 8 škol je spojených s mateřskými školami a 10 je samostatných. Všechny základní školy jsou zřizovány obcemi.

Z celkového počtu 18 základních škol je 8 škol malotřídních, tzn. více ročníků je spojeno do jedné třídy, 7 malotřídních škol má pouze první stupeň (1. – 5. ročník), 1 malotřídní škola má všech 9 ročníků. 1 škola, která má pouze první stupeň, nespojuje ročníky.

Na území SO ORP Horšovský Týn je celkem 7 ředitelství základních škol. Z toho činnost samostatně jen základních škol vykonávají 2 ředitelství, 4 ředitelství vykonávají současně činnost mateřských i základních škol, 1 ředitelství vykonává současně činnost základní a odborné školy. 1 škola na území SO ORP Horšovský Týn je soukromá, 1 zřizovaná krajem a ostatní školy jsou zřizovány obcemi.

V následující tabulce jsou rozepsány počty žáků, kapacity a úplnost jednotlivých škol v obou ORP.

Tabulka č. 6: Úplnost, kapacita a počet žáků ve školním roce 2019/2020 základních škol na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn

Obec	Název základní školy	Úplnost ZŠ	Kapacita žáků	Počet žáků ve šk. roce 2019/2020
SO ORP Domažlice				
Domažlice	Základní škola praktická Domažlice, Msgre B. Staška 232, příspěvková organizace	Devítiletá, (malotřídní)	80	48
Domažlice	Základní škola Domažlice, Komenského 17	Devítiletá	1050	900
Domažlice	Základní škola a mateřská škola Domažlice, Msgre B. Staška 232, příspěvková organizace	Devítiletá	850	672
Hostouň	Základní škola Hostouň, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	270	134
Chodov	Základní škola Chodov, okres Domažlice-příspěvková organizace	1. stupeň	120	51
Kdyně	Masarykova základní škola Kdyně, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	750	581
Koloveč	Základní škola Koloveč, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	320	204
Kout na Šumavě	Základní škola Kout na Šumavě, okres Domažlice, příspěvková organizace	1. stupeň	100	70
Mrákov	Základní škola Mrákov, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	270	214
Poběžovice	Základní škola Poběžovice, okres Domažlice	Devítiletá	350	230
Milavče	Základní škola a mateřská škola Milavče, okres Domažlice, příspěvková organizace	1. stupeň (dvoutřídní)	34	29 [5]
Bělá nad Radbuzou	Základní škola a Mateřská škola Bělá nad Radbuzou	Devítiletá	360	135
Klenčí pod Čerchovem	Masarykova základní škola a mateřská škola Klenčí pod Čerchovem, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	350	240
Česká Kubice	Základní škola a Mateřská škola Česká Kubice, okres Domažlice, příspěvková organizace	1. stupeň (trojtřídní)	40	36

[5] Údaj za rok 2017/2018, novější údaje škola nedodala.

Obec	Název základní školy	Úplnost ZŠ	Kapacita žáků	Počet žáků ve šk. roce 2019/2020
Postřekov	Základní škola a mateřská škola Postřekov, příspěvková organizace	1. stupeň (trojtřídní)	90	61
Prapořiště	Základní škola a mateřská škola Prapořiště, okres Domažlice, příspěvková organizace	1. stupeň (malotřídní)	24	18 [5]
Pocinovice	Základní škola a Mateřská škola Pocinovice, okres Domažlice, příspěvková organizace	1. stupeň (trojtřídní)	70	64
Všeruby	Základní škola Všeruby, okres Domažlice, příspěvková organizace	1. stupeň (malotřídní)	75	32
SO ORP Horšovský Týn				
Blížejov	Základní škola a mateřská škola Blížejov, příspěvková organizace	Devítiletá	195	191
Horšovský Týn	Základní škola Horšovský Týn, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	800	634 [5]
Meclov	Základní škola a mateřská škola Meclov, příspěvková organizace	1. stupeň (čtyřtřídní)	70	55
Horšovský Týn	Základní škola a Odborná škola, Horšovský Týn, Nádražní 89	Devítiletá	160	101
Osvračín	Základní škola a Mateřská škola Osvračín, příspěvková organizace	1. stupeň (dvoutřídní)	40	26
Staňkov	Základní škola Staňkov, okres Domažlice, příspěvková organizace	Devítiletá	480	460
Mašovice	Soukromá základní škola a mateřská škola Adélka, o.p.s.	Devítiletá, (malotřídní)	55	50

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení, dotazníkové šetření, vlastní šetření

Co se týče školních klubů a družin, tak z níže uvedené tabulky je patrné, že všechny základní školy disponují školní družinou. Školní kluby se nacházejí pouze na třech školách.

Tabulka č. 7: Přehled školních družin a školních klubů dle kapacity ve školním roce 2019/2020

Název základní školy	Školní družina	Kapacita žáků	Školní klub	Kapacita žáků
SO ORP Domažlice				
Základní škola praktická Domažlice, Msgre B. Staška 232, příspěvková organizace	ANO	10	NE	---
Základní škola Domažlice, Komenského 17	ANO	210	NE	---
Základní škola a mateřská škola Domažlice, Msgre B. Staška 232, příspěvková organizace	ANO	180	ANO	200
Základní škola Hostouň, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	50	NE	---
Základní škola Chodov, okres Domažlice- příspěvková organizace	ANO	50	NE	---
Masarykova základní škola Kdyně, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	100	NE	---
Základní škola Koloveč, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	90	NE	---
Základní škola Kout na Šumavě, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	25	NE	---
Základní škola Mrákov, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	30	NE	---
Základní škola Poběžovice, okres Domažlice	ANO	90	NE	---
Základní škola a mateřská škola Milavče, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	30	NE	---
Základní škola a Mateřská škola Bělá nad Radbuzou	ANO	50	NE	---
Masarykova základní škola a mateřská škola Klenčí pod Čerchovem, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	60	NE	---
Základní škola a Mateřská škola Česká Kubice, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	25	NE	---
Základní škola a mateřská škola Postřekov, příspěvková organizace	ANO	60	NE	---
Základní škola a mateřská škola Prapořiště, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	18	NE	---
Základní škola a Mateřská škola Pocinovice, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	60	NE	---
Základní škola Všeruby, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	30	NE	---
SO ORP Horšovský Týn				
Základní škola a mateřská škola Blížejov, příspěvková organizace	ANO	50	NE	---
Základní škola Horšovský Týn, okres	ANO	120	ANO	250

Název základní školy	Školní družina	Kapacita žáků	Školní klub	Kapacita žáků
SO ORP Domažlice				
Domažlice, příspěvková organizace				
Základní škola a mateřská škola Meclov, příspěvková organizace	ANO	60	NE	---
Základní škola a Odborná škola, Horšovský Týn, Nádražní 89	ANO	20	NE	---
Základní škola a Mateřská škola Osvračín, příspěvková organizace	ANO	40	NE	---
Základní škola Staňkov, okres Domažlice, příspěvková organizace	ANO	120	NE	---
Soukromá základní škola a mateřská škola Adélka, o.p.s.	ANO	25	ANO	25

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

NÁVAZNOST NA DOKONČENÉ ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ[6]

Na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn nalezneme 3 města, která nabízí středoškolské vzdělávání – jedná se o Domažlice, Horšovský Týn a Staňkov. Vyskytují se zde střední odborné školy, střední odborná učiliště a také vyšší odborná škola. Zřizovatelem těchto školských zařízení je Plzeňský kraj. Nalezneme zde i soukromé školské zařízení.

Tabulka č. 8: Přehled možností středoškolského a vysokoškolského vzdělání ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn

Název školského zařízení	Obec	Nabízené obory
Gymnázium J. Š. Baara	Domažlice	Všeobecné gymnázium ve čtyřletém, šestiletém a osmiletém oboru
Střední odborné učiliště	Domažlice	*Čtyřleté obory zakončené maturitní zkouškou:* ➢ Mechanik seřizovač ➢ Kosmetické služby ➢ Gastronomie *Tříleté obory zakončené výučním listem:* ➢ Obráběč kovů ➢ Obráběč kovů – zaměření na CNC stroje ➢ Strojní mechanik ➢ Strojní mechanik – zaměření na

[6] Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro programové období 2014–2020, číslo projektu: CZ.1.08/3.2.00/14.00174.

		obsluhu lisů pro vstřikování plastů - Strojní mechanik – nástrojař - Truhlář - Kuchař – číšník - Kadeřník - Prodavač *Dvouleté obory pro absolventy tříletých oborů zakončené maturitní zkouškou*: - Podnikání
Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola	Domažlice	*Středoškolské obory:* - Obchodní akademie - Informační technologie - Praktická sestra *Vyšší odborné obory:* - Sociální práce a sociální pedagogika - Diplomovaná všeobecná sestra
Střední odborná škola a Střední odborné učiliště	Horšovský Týn	*Čtyřleté obory zakončené maturitní zkouškou:* - Agropodnikání - Předškolní a mimoškolní pedagogika *Tříleté obory zakončené výučním listem:* - Cukrář - Mechanik opravář motorových vozidel - Kuchař – číšník - Opravář zemědělských strojů - Zedník - Zemědělec - farmář *Dvouleté nástavbové obory zakončené maturitní zkouškou*: - Podnikání
Základní škola a Odborná škola	Horšovský Týn	*Tříleté obory zakončené výučním listem:* - Keramická výroba - Malířské a natěračské práce - Pečovatelské služby - Potravinářská výroba se zaměřením na cukrářské práce - Tesařské práce - Zahradnické práce se zaměřením na květinářské a aranžérské práce - Zednické práce

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

		Obory Praktické školy: ⅄ Praktická škola jednoletá ⅄ Praktická škola dvouletá
Soukromá střední odborná škola a Gymnázium Bean s. r. o.	Staňkov	⅄ Podnikání (nástavbové studium) ⅄ Předškolní a mimoškolní pedagogika ⅄ Gymnázium (čtyřleté) ⅄ Obchodní akademie (cestovní ruch, veřejná správa a právo, provoz diplomatických služeb, počítačová grafika) ⅄ Kominík (učební obor)

Zdroj: Vlastní šetření

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecké školy (**ZUŠ**) patří do sítě škol MŠMT ČR. ZUŠ poskytují základy vzdělání v uměleckých oborech – hudebním, výtvarném, tanečním a literárně – dramatickém. Organizují přípravné studium pro žáky od 5 let, základní studium 1. stupně (7 roků) a 2. stupně (4 roky) a studium pro dospělé (4 roky), případně studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin. V roce 2010 byl MŠMT ČR vydán *Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání* (RVP ZUV), podle kterého školy samy zpracovávaly školní vzdělávací programy s účinností od září 2012. Tím získaly své místo v systému českého uměleckého školství ve své specifické podobě (neposkytují stupeň vzdělání, ale základy vzdělání v uměleckých oborech).

V systému navazujícího uměleckého vzdělávání představují důležité východisko pro vzdělávání ve středních, vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Základní umělecké vzdělávání se člení podle § 109 zákona č. 561/2004 Sb. na přípravné studium, základní studium I. a II. stupně, studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studium pro dospělé.

- Vzdělávání v přípravném studiu zahrnuje poznávání, ověřování a rozvíjení předpokladů žáků a jejich zájmu o umělecké vzdělávání. Žáci jsou vedeni k elementárním návykům a dovednostem, které jsou důležité pro jejich další umělecký vývoj.
- Vzdělávání na I. stupni základního studia je sedmileté a je zaměřeno na rozvíjení individuálních dispozic žáků. Progresivní vzdělávání připravuje žáky především na neprofesionální umělecké aktivity, ale i na vzdělávání ve středních školách uměleckého či pedagogického zaměření a na konzervatořích.

- Vzdělávání na II. stupni základního studia je čtyřleté a klade důraz na praktické uplatňování získaných dovedností a hlubší rozvoj zájmů žáků. Umožňuje jejich osobnostní růst v rámci aktivní umělecké činnosti a inspiruje k dalšímu studiu.
- Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin poskytuje žákům s vynikajícími vzdělávacími výsledky rozsáhlejší, hlubší a obsahově náročnější studium, které je připravuje ke studiu ve středních, vyšších odborných i vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením a případně je směřuje k výběru povolání.
- Studium pro dospělé umožňuje zájemcům o tento typ studia další rozvoj v uměleckých oblastech v metodicky fundovaném prostředí v souladu s koncepcí celoživotního vzdělávání.[7]

Na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn se nachází 4 ZUŠ:

Tabulka č. 9: Přehled základních uměleckých škol, jejich detašovaných pracovišť a nabízených oborů ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn

Název zařízení	Detašovaná pracoviště	Obory
Základní umělecká škola Jindřicha Jindřicha Domažlice, p. o.	Klenčí pod Čerchovem	Hudební, literárně dramatický, taneční, výtvarný
Základní umělecká škola Kdyně, okres Domažlice, p. o.	---	Hudební, výtvarný, literárně dramatický
Základní umělecká škola Horšovský Týn, Sady Petra Bezruče 101	Bělá nad Radbuzou, Poběžovice	Hudební, výtvarný, literárně dramatický
Základní umělecká škola Staňkov, p.o.	Koloveč, Lidový dům Staňkov	Hudební, výtvarný, literárně dramatický

Zdroj: Vlastní šetření

Dle údajů z *Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2019/2020* v Plzeňském kraji působilo celkem 23 základních uměleckých škol, jejichž zřizovatelem je obec. Svou činnost vykonávaly na 66 pracovištích. Mezi tento typ ZUŠ spadají i ty ve SO ORP Domažlice a Horšovský Týn. Níže uvedené tabulky informují o kapacitě a počtu žáků, o pracovnících a přijímacím řízení na ZUŠ dle ORP v uvedeném školním roce.

[7] Výše uvedené informace vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní umělecké vzdělávání

Tabulka č. 10: Kapacita a počet žáků ZUŠ ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn ve šk. roce 2019/2020

ZUŠ	Kapacita ZUŠ	počet žáků ZUŠ celkem		Počet žáků ZUŠ dle oborů			
		Dětí	Dospělých	Hudební obor (HO)	Taneční obor (TO)	Výtvarný obor (VO)	Literárně-dramatický obor (LDO)
Domažlice	770	756	5	457	79	187	33
Horšovský Týn	255	255	0	194	---	41	20
Kdyně	260	270	10	193	---	69	18
Staňkov	320	304	4	157	---	97	54

Zdroj: Dotazníkové šetření

Tabulka č. 11: Počet pracovníků v ZUŠ k 31. 12. 2020

Místo ZUŠ	pracovníci celkem				z toho počet pracovníků dle oborů			
	fyzické osoby		Výše úvazků		HO	TO	VO	LDO
	Z toho ped. pracovníci	Z toho ostatní	Ped. pracovníci	Z toho ostatní				
Domažlice	39	3	26,6	2,7	34	1	3	1
Staňkov	17	3	9,9	0,95	12	0	2	3
Horšovský Týn	18	2	8,6	1,5	16	0	1	1
Kdyně	18	1	10	0,5	16	0	1	1

Zdroj: Dotazníkové šetření

DIGITÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLÁCH

Průřezovým tématem Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání II je digitální gramotnost a začlenění ICT ve vzdělávání. Na téma digitálního vzdělávání se více zaměřuje i klíčový dokument pro rozvoj vzdělávací soustavy ČR v dekádě 2020 – 2030+, a to *Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+*, ze které vycházejí informace v této kapitole.

Významným faktorem vzdělávacího procesu je vztah žáků i učitelů k digitálním technologiím. Žáci dnes sice hojně využívají digitální technologie, ale cílem je, aby svoje znalosti a dovednosti uměli zodpovědně, samostatně a vhodným způsobem používat i v kontextu vzdělávání, práce či zábavy. V digitalizovaném světě 21. století by mělo být samozřejmostí, že žák je schopen vyhledávat, třídit a kriticky hodnotit informace. Je třeba, aby uměl využívat příležitostí digitálního prostředí, ale zároveň byl připraven na rizika, která využívání digitálních technologií přináší. Učitel je v tomto procesu tím,

který ukáže žákům silné i slabé stránky využívání informačních technologií, rizika s nimi spojená, a naučí je využívat tyto technologie k získávání relevantních informací.

Vhodné a věku adekvátní využívání digitálních technologií by mělo být samozřejmostí ve všech oblastech vzdělávání. Mělo by se stát smysluplnou součástí výuky a podporovat jak informatické myšlení, tak digitální gramotnost žáků.

Díky technologickým trendům, které ovlivňují vzdělávání, mohou učitelé zefektivnit a zkvalitnit výuku, ale také snadněji rozvíjet inovativní metody a formy vzdělávání. K zavádění technologií a inovací do učeben je pak nezbytné zajistit vhodné podmínky na úrovni hardwaru – zařízení, softwaru a aplikací infrastruktury (bezpečná kapacitní elektrifikace, vnitřní konektivita, vnější konektivita) a údržba.

Dokument hovoří o 3 cílech v oblasti digitálního vzdělávání:

1. **Zajistit podporu digitální gramotnosti všech žáků:** Proměna obsahu vzdělávání zaměřená na digitální gramotnost a informatické myšlení, respektive vůbec využívání digitálních technologií a zdrojů, nesmí být omezena jen na výuku informatiky nebo jí blízké oblasti, ale stane se integrální součástí celé výuky. Zajištěna bude metodická podpora pedagogů pro aplikaci digitálních technologií ve všech oborech, napříč vzdělávacími oblastmi jako přirozené součásti základního a středního vzdělávání.

2. **Podpořit digitální kompetence všech pedagogů:** Podpora pedagogů je podmínkou proměny obsahu vzdělávání i kvality vzdělání vůbec. Role učitele je v rozvoji digitálního vzdělávání nezastupitelná, proto budeme klást důraz na posilování digitálních kompetencí pedagogů, a to jak během pregraduální přípravy, tak i následně v rámci jejich dalšího vzdělávání. Je také nutné podporovat mentoring i sdílení dobré praxe při integraci digitálních technologií do výuky.

3. **Snižování nerovností a prevence digitální propasti**: Pokud žák nemá dostatečné digitální kompetence, přístup k digitálním technologiím nebo připojení k internetu, hrozí mu tzv. digitální vyloučení. Úkolem vzdělávacího systému je zasypávat tzv. digitální propast mezi žáky bez ohledu na jejich socioekonomické, zdravotní nebo jiné znevýhodnění, a to pomocí podpory nediskriminačního přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a vytvořením podmínek vedoucích ke zvyšování jeho digitálních kompetencí ve škole, a to nejen v rámci výuky (například školní kluby, přístupné technologie žákům atd.).

1.2.3 NEFORMÁLNÍ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Na téma neformálního vzdělávání se opět více zaměřuje klíčový dokument *Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+*, ze které vycházejí informace v této kapitole.

Základním východiskem neformálního vzdělávání je koncept celoživotního učení, tedy připravenost jednotlivce učit se během celého života. Rolí vzdělávacího systému je mj. vytvářet u žáků pozitivní vztah k učení a připravit je na to, že se budou kontinuálně učit v průběhu celého života novým věcem. Úkolem vzdělávacích institucí je vést lidi v jakémkoliv věku k podnikavosti v rovině osobní, profesní a společenské – k tomu, aby si osvojili dovednost samostatně se učit a v souladu se svými schopnostmi vyhledávat příležitosti, jak tyto své dovednosti a znalosti uplatnit v praxi.

Celoživotní učení zahrnuje tři navzájem propojené složky – formální vzdělávání, neformální vzdělávání a informální učení. Nedílnou součástí celoživotního učení se musí stát občanské vzdělávání, vzdělávání pro udržitelný rozvoj a rozvoj digitálních kompetencí ve spolupráci s různými poskytovateli (např. školami, univerzitami, paměťovými institucemi, neziskovými organizacemi).

Je důležité, aby v systému neformálního vzdělávání existovala nabídka pestrých, kvalitních a dostupných aktivit organizací, které nabízejí neformální vzdělávání. Významným aktérem této podpory jsou neziskové organizace, které celoročně pracují s mladými lidmi. Význam organizací v neformálním vzdělávání není jen v tom, že přímo pracují s dětmi a mládeží v jejich volném čase a prostřednictvím společných prožitků je vychovávají, ale také v tom, že většinu těchto dětí ovlivní i pro období dospívání a v jejich celoživotním směřování.

Strategie 2030+ zmiňuje několik cílů a důležitých bodů neformálního vzdělávání:

1. **Rozvoj kompetencí pro celoživotní učení**: V rychle se měnícím okolním prostředí je nezbytné, aby se lidé vzdělávali průběžně po celý svůj život. V tomto ohledu je zcela zásadním krokem vybavit děti, žáky a studenty v rámci počátečního vzdělávání kompetencemi pro celoživotní učení. Rovněž lze počítat s výrazně aktivnější rolí nejen škol a školských zařízení, ale například i paměťových institucí (zejména muzeí a knihoven), ekocenter a science centrech, uměleckých a dalších institucí v oblasti poskytování služeb dalšího neprofesního vzdělávání (zejména občanského vzdělávání) a celoživotního učení. Cílem občanského vzdělávání je vybavit občana kompetencemi potřebnými pro zodpovědný život v demokratické společnosti, tj. dovednostmi i znalostmi k zastávání a prosazování demokratických hodnot a postojů.
2. **Podpora dalšího vzdělávání:** Další vzdělávání představuje pro dospělé osoby způsob, jak se v průběhu života vyrovnávat se změnami, a to jak společenskými, tak ekonomickými a environmentálními. Dalším vzděláváním se v různé míře zabývá více resortů a dalších institucí, sociální partneři, a to jak zástupci zaměstnavatelů, tak zaměstnanců. Proto je nutné klást důraz na sociální dialog a úzkou spolupráci všech zainteresovaných aktérů.

3. **Podpora organizací a aktivit v neformálním vzdělávání:** Pro rozvoj neformálního vzdělávání je klíčová dlouhodobá a stabilní podpora organizací pracujících s dětmi a mládeží ve volném čase, které svojí činností vytvářejí specifické vzdělávací a výchovné prostředí, které je odlišné od formálního vzdělávání a rozvíjí nejenom znalosti a dovednosti, ale zejména netradičními výchovnými forma mi také hodnoty a postoje, jež jsou přínosné pro celý život jednotlivce i společnosti. Smysluplné využívání volného času je dlouhodobě osvědčenou a efektivní formou prevence vůči negativním vlivům. Neformální vzdělávání zároveň plní roli „záchranné sítě“ pro ty, kteří jsou neúspěšní ve formálním vzdělávání (ať už tím, že jej předčasně opouštějí, nebo tím, že nezažijí úspěch).
4. **Propojování různých forem vzdělávání:** Propojování formálního a neformálního vzdělávání je prospěšné pro obě oblasti vzdělávání, ale zejména pak pro děti a mládež. Naplňuje se již samotnou komunikací a spoluprací mezi pedagogickými pracovníky a dalšími pracovníky nebo dobrovolníky pracujícími s dětmi a mládeží. Nezbytně nutné je zohledňování neformálně získaných znalostí a dovedností ve formálním vzdělávání žáka a hledání nových inovativních forem práce s dětmi a mládeží. Jak ve formálním, tak v neformálním vzdělávání musí práce s dětmi a mládeží přispívat k nastolení vztahů s dospělými založených na vzájemné důvěře napříč všemi generacemi, k budování zdravých vztahů s vrstevníky, stejně tak jako k vytváření bezpečného prostoru motivujícího mladé lidi k rozvoji jejich plného potenciálu.

Co se týče zájmového vzdělávání, tak dle *Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2019/2020* je zájmové vzdělávání nedílnou součástí mimoškolního života dětí a mládeže a celoživotního učení. Školská zařízení, která zájmové vzdělávání poskytují, jsou střediska volného času, školní kluby a školní družiny. Vybrané informace ke školním klubům a družinám lze nalézt také v kapitole analytické části *Popis současného stavu nastavení rovných příležitostí ve školách*, konkrétně v části věnující se výsledkům dotazníkového šetření.

Dle *Výroční zprávy* v Plzeňském kraji působilo ve školním roce 2019/2020 čtrnáct středisek volného času zřizovaných obcí. Jedním z nich je také Dům dětí a mládeže Domino v Domažlicích. Nabídka pravidelných zájmových útvarů byla pestrá, tj. od sportovních, přes přírodovědné, polytechnické až po hudební a taneční kroužky. Klienti dosahovali vynikajících výsledků na regionálních i republikových soutěžích a přehlídkách. Od 11. března 2020 byla všechna zařízení uzavřena (pandemie onemocnění Covid-19). Činnost byla obnovena až 11. 5. 2020 při zajištění mimořádných hygienických opatření.

Tabulka č. 12: Táborová a další činnost spojená s pobytem od 1. 9. 2019 do 31. 8. 2020

	Počet účastníků				Počet osobodní			
	Pobytové akce nad 5 dní	Pobytové akce do 5 dní	Městské a příměstské tábory	Celkem	Pobytové akce nad 5 dní	Pobytové akce do 5 dní	Městské a příměstské tábory	Celkem
DDM Domino	39	13	114	166	390	39	544	973

Zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2019/2020

Dlouholetou tradici a vysokou návštěvnost mají dle *Výroční zprávy* letní pobytové akce. Táborová a pobytová činnost měla rekreačně výchovný charakter. Byla zaměřena na kreativní techniky, sport a rozvíjení vztahu člověka s přírodou. Doba prázdnin roku 2020 byla velmi nejistá z důvodu výskytu epidemie koronaviru. Rodiče nevěděli, zda tábory budou a v jaké podobě, nevěděli ani, jak to bude s rodinnými dovolenými. Prvotní zájem o tábory byl mimořádný, pak řada rodičů své děti odhlásila, aby je část z nich po ukončení nouzového stavu znovu přihlásila. Celkově počet účastníků táborové činnosti oproti předchozímu roku poklesl.

Tabulka č. 13: Příležitostné činnosti zájmového vzdělávání od 1. 9. 2019 do 31. 8. 2020

	Akce			
	Počet akcí	Z toho o víkendech	Počet účastníků	Z toho o víkendech
DDM Domino	36	1	661	13

Zdroj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji ve školním roce 2019/2020

Pandemie koronaviru zastavila od března 2020 celou společnost. Místo vzájemných setkávání dětí i dospělých došlo k izolaci. Významně tak klesl počet účastníků příležitostných akcí, které střediska volného času pořádala, DDM Domino nebylo výjimkou.

Tabulka č. 14: Seznam organizací neformálního a záj. vzdělávání ve SO ORP Domažlice a Horšovský Týn

Obec	Název organizace	Typ organizace
Domažlice	DDM Domino Domažlice	Středisko volného času
	PS Mír Domažlice	Pionýr
	PS Čtyřlístek Domažlice	Pionýr
	Knihovna Domažlice	Knihovna
	Mateřské centrum Benjamínek, o. s.	Mateřské centrum
	Sluníčko Domažlice, p. o.	Dětská skupina
	Junák – český skaut, středisko J. Paroubkové Domažlice, z.s.	Skauti
	Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z.s. – Klub Pavučinka Domažlice	Služby
Horšovský Týn	Městská knihovna Horšovský Týn	Knihovna
	Dětský domov Horšovský Týn	Dětský domov
	PS Stopaři Horšovský Týn	Pionýr

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

	Vodácký oddíl Sedmička, Horšovský Týn	Vodácký oddíl
	Rodinné centrum Myška Lola, z.s., Horšovský Týn	Rodinné centrum
Kdyně	Městská knihovna Kdyně	Knihovna
	PS Safír Kdyně	Pionýr
	PS Jitřenka Kdyně	Pionýr
	Šachový kroužek Kdyně	Šachový kroužek
	Junák – český skaut, středisko Lípa Prapořiště, z.s.	Skauti
Klenčí pod Čerchovem	Rodinné a mateřské centrum Klenčátka, z. s.	Mateřské centrum
	Místní knihovna Klenčí pod Čerchovem	Knihovna
Koloveč	Knihovna městyse Koloveč	Knihovna
	Pionýr Koloveč	Pionýr
Poběžovice	Městská knihovna Poběžovice	Knihovna
	Farmářská školička skřítka Kořínka, Otov	Dětská skupina
Staňkov	Městská knihovna Staňkov	Knihovna
	Dětský domov Staňkov	Dětský domov

Zdroj: Vlastní šetření

1.2.4 CHARAKTERISTIKA SOCÁLNÍ SITUACE NA ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN

SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ A OHROŽENÉ SKUPINY

Následující kapitola vychází z informací ze Strategie sociálního začleňování 2021 – 2030.

Procesem sociálního vyloučení jsou jednotlivci či celé skupiny vytěsňováni na okraj společnosti a je jim omezován nebo zamezen přístup ke zdrojům, které jsou jinak ostatním členům společnosti dostupné. K sociálnímu vyloučení nedochází pouze omezováním přístupu k jednomu zdroji, ve hře je vždy více různých faktorů, které se kumulují. Představa, že sociální vyloučení souvisí pouze s extrémní materiální chudobou, je tedy mylná. V českém prostředí je sociální vyloučení spojováno s oblastmi bydlení, vzdělávání, zaměstnanost a zadluženost. Důležitou roli hraje také takzvaná prostorová segregace, kdy mají lidé ve svém bydlišti zhoršený přístup k veřejným službám nebo také k možnostem pracovního uplatnění.

Nejohroženější skupina populace je tvořena osobami, které jsou zároveň ohroženy příjmovou chudobou[8], materiální deprivací a současně žijí v domácnostech s nízkou pracovní intenzitou. Jedná

[8] Mezinárodně srovnatelný souhrnný indikátor „Míra ohrožení chudobou nebo sociálním vyloučením“ (dle dat EU-SILC) vyjadřuje podíl osob ohrožených příjmovou chudobou (s disponibilním příjmem pod hranicí chudoby) nebo materiální deprivací nebo žijí v domácnostech s velmi nízkou pracovní intenzitou z celkové populace. Jeho hodnota v ČR patří dlouhodobě mezi nejnižší v rámci zemí EU 28.

se zejména o dlouhodobě nezaměstnané osoby, osoby žijící v rodinách sólo rodičů a v rodinách se třemi a více dětmi.

Jednou z nejvíce ohrožených skupin z hlediska chudoby a sociálního vyloučení jsou Romové. Jak uvádí šetření Agentury EU pro základní práva, až 58 % Romů v ČR bylo v roce 2016 ohroženo příjmovou chudobou. Ve srovnání s mírou příjmové chudoby obecné populace za rok 2016 (9,7 %) byli Romové vystaveni riziku chudoby šestkrát častěji. Nejvyšší podíl Romů ohrožených chudobou byl v oblastech, ve kterých dle respondentů bydleli residenti, z nichž byli „všichni“ nebo „většina“ romského původu. Toto zjištění potvrzuje situaci v sociálně vyloučených lokalitách, které z přibližně 80 % tvoří Romové. S chudobou a sociálním vyloučením Romů souvisí možné znevýhodnění v oblastech vzdělání, zaměstnání, zdraví nebo bydlení, přičemž přístup k těmto oblastem podstatně ovlivňuje diskriminace. Ke vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba připomenout skutečnost, že od 1. 9. 2020 již nebude probíhat žádné vzdělávání dle Přílohy RVP ZV LMP. Sice narůstá počet romských žáků vzdělávajících se podle upravených výstupů RVP ZV UV, stejně tak ale vyšším tempem narůstá zastoupení romských žáků v žákovské populaci. V případě úpravy výstupů se jedná o podpůrné opatření zajišťující diferencovanou vzdělávací podporu přesně podle individuálně rozlišených potřeb všem žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bez ohledu na jejich etnický či sociální původ. Zatímco zrušené RVP ZV LMP stanovovalo pro všechny žáky s lehkým mentálním postižením stejnou sníženou úroveň ve všech vzdělávacích oblastech bez rozlišení potřeb jednotlivých žáků, RVP ZV UV umožňuje žákům s lehkým mentálním postižením, na základě doporučení školského poradenského zařízení, využívat upravené výstupy pouze v těch oblastech, kde je to pro žáka nezbytné. Vzdělávání dle RVP ZV UV zajišťuje individualizaci vzdělávání podle potřeb žáka tak, aby měl každý šanci vyniknout a zažít úspěch. V programech pro žáky s LMP (RVP ZV LMP a RVP UV) se ve školním roce 2018/2019 dohromady vzdělávalo 4.403 romských žáků, což tvoří 29,1 % ze všech žáků vzdělávaných dle těchto RVP ZV. Při srovnání s předchozími školními roky (2016/2017 – 30,90 %, 2017/2018 – 29,50 %) se podíl romských žáků ze všech žáků vzdělávaných podle programů pro žáky s LMP snížil minimálně. Téměř třicetiprocentní podíl romských žáků v programech pro žáky s LMP je tak ve výrazném kontrastu s 3,7 % zastoupením romských žáků v základním školství. Na jedné straně dochází sice k poklesu podílu romských dětí, které se vzdělávají podle RVP ZV LMP (2016/2017 – 8 %, 2017/2018 – 5,6 %, 2018/2019 – 2,7 %), na druhé straně však roste podíl romských dětí vzdělávaných podle RVP ZV UV (2016/2017 – 5,1 %, 2017/2018 – 7,1 %, 2018/2019 – 9,9 %).

Dle analýzy z roku 2017 žije okolo 37 % dětí v ČR v domácnostech, které trpí nedostatky v oblasti bydlení, např. nedostatečným vytápěním, vlhkostí a zatékáním, nedostatkem místa, hlukem, špínou či vandalismem v okolí. V rodinách žáků ze sociálně vyloučených rodin či z vyloučených lokalit často dětem chybí dostatečná podpora ve studiu, chybí vzory a motivace získat formální vzdělání. Nereálné jsou představy o nárocích na studium a výhodách zaměstnání, naopak škola je často vnímána jako nepřátelské prostředí. Obavy z nedůvěry a rasismu, resp. z anticiganismu, vedou k tomu, že vzdělávání žáci opouštějí ještě před ukončením základního vzdělání.

Oproti ostatním členským státům EU v ČR stabilně roste počet žáků, kteří vzdělání ukončují předčasně, což významně přispívá k reprodukci chudoby a sociálního vyloučení i negativním dopadům na veřejné rozpočty. Z hlediska úrovně dosaženého vzdělání jsou chudobou ohroženy zejména osoby s jeho nízkou úrovní, a to v 38,7 %, ve střední úrovni 9,5 % a s vysokou úrovní vzdělání 2,8 % osob. Jasná je souvislost se vzděláním rodičů: 38 % mladých, jejichž rodiče nemají maturitu, je ohroženo chudobou. Vzhledem k pozitivnímu vlivu vzdělání na příjmy se pravděpodobnost výskytu příjmové chudoby s jeho výší snižuje. Nejvíce jsou tak příjmovou chudobou ohroženy domácnosti, u nichž osoba v čele (příp. její partner) nedosáhla úplného středního vzdělání. Výrazně nižší úroveň dosaženého vzdělání vykazují Romové ve srovnání se zbytkem populace. Jak konstatuje Zpráva o ČR, „míra předčasných odchodů ze vzdělávání je pod průměrem EU, avšak od roku 2010 dále roste. V roce 2017 dosahovala 6,7 %, a převyšuje tedy vnitrostátní cíl pro rok 2020 ve výši 5,5 %. Velké regionální rozdíly a vysoký podíl osob předčasně odcházejících ze vzdělávání mezi romskými žáky (v romských rodinách účastnících se výzkumu v roce 2016 dosahoval 57 %) vyžadují důkladnější analýzu a cílená opatření.

Další ohroženou skupinou, které by měla být v rámci politiky sociálního začleňování věnována specifická pozornost, jsou nezletilé děti, obzvláště jedná-li se o skupiny dětí ohrožených ve smyslu § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o SPOD“). Výsledky provedených výzkumných studií poukázaly na přímou souvislost mezi mírou sociálního vyloučení a chudoby rodin a mírou ohrožení dětí v ČR. Tato spojitost se projevuje i geograficky, kdy je míra ohrožení dětí nerovnoměrně rozložena i na území ČR. Místa s vysokou mírou ohrožení dětí se překrývají s místy, kde je vyšší počet sociálně vyloučených lokalit. Situace sociálně vyloučených rodin s dětmi je charakteristická výskytem celé řady vzájemně propojených sociálních problémů (chudoba, materiální deprivace, bytová nouze, předlužení apod.), které celkově destabilizují situaci rodiny.

Narůstá také počet rodin sólo rodičů se závislými dětmi, mezi nimiž tvoří rodiny s jedním dítětem 70 %, tedy podstatně větší podíl než v rodinách s oběma rodiči. Podle statistik vyrůstá přibližně 404 tis. dětí v rodinách sólo rodičů. Dle studie ČSÚ z roku 2015 je každá sedmá domácnost s dětmi vedena pouze jedním z rodičů. Jedná se až o 165 tis. domácností s tím, že 90 % těchto domácností živí žena – samoživitelka. V roce 2018 bylo celkem 30,1 % rodin sólo rodičů ohroženo chudobou, oproti 8,5 % rodin se dvěma dospělými a jedním dítětem a 5,8 % rodin se dvěma dospělými a dvěma dětmi.

Z hlediska chudoby a sociálního vyloučení jsou ve velmi zranitelné situaci i mladí dospělí, kteří náhradní péči opouštějí po dosažení zletilosti či plné svéprávnosti. To zejména z důvodu jejich nedostatečného hmotného zabezpečení a nízké šance na výraznější zlepšení příjmové situace, obzvláště pak v situaci, kdy se jedná o mladé nezaopatřené studující dospělé, kteří se připravují na výkon budoucího povolání. Závažnou překážkou u mladých dospělých opouštějících náhradní péči je při vstupu do samostatného života nedostupnost cenově dostupného bydlení a zároveň nedostupnost vhodných služeb nabízejících jim podporu ve formě sociální práce, poradenství či

mentoringu. Odchod mladých dospělých z náhradní péče pro ně téměř vždy znamená výrazný sociální propad.

Při definici části populace, která je vystavena vyšší míře ohrožení, nelze opomenout také osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním, sólo rodiče, seniory, dále osoby se záznamem v Rejstříku trestů, osoby trpící jakoukoliv formou závislosti nebo například LGBTIQ+ menšinu. Sociálním vyloučením mohou být také výrazněji ohroženi cizinci v ČR, a to jak občané tzv. III. zemí, tak i občané EU s různým statusem (přechodný, trvalý pobyt, azylanti). V některých regionech se zvyšuje počet občanů ze Slovenska, mimo jiné i Romů, kteří žijí v nevyhovujících podmínkách a jsou zdrojem příjmů „obchodníků s chudobou“. Ohroženy jsou také další minoritní skupiny obyvatel, a to jak ve smyslu příslušnosti k určité náboženské, národnostní či například etnické minoritě, tak i dále obyvatele, u kterých je určitá příslušnost k některé z menšin předpokládána, aniž by se k ní sami hlásili nebo se s ní osobně ztotožňovali. U zmíněných skupin obyvatel platí zvýšené riziko diskriminace či stereotypizace ze strany společnosti, a tudíž i riziko problematického přístupu k oblastem jako je například bydlení, vzdělání, zdravotní péče a další. Dalším rizikovým faktorem pak často je, pokud se tyto osoby vyskytují v rámci jiných sociálně vyloučených či znevýhodněných skupin, např. seniorů, osob bez domova či osob v ústavní péči či tuto péči opouštějících, případně osob drogově závislých či HIV pozitivních. Diskriminační znak, jehož jsou tyto osoby nositeli, ještě zvyšuje jejich zranitelnost i v rámci daných skupin, kde se mohou rovněž stát obětmi vícenásobné či průsečíkové diskriminace, násilí či pronásledování.

SOCIÁLNĚ VYLOUČENÉ LOKALITY V ÚZEMÍ

Podle studie *Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR* (GAC spol. s r.o., 2015) se na území SO ORP Domažlice v té době vyskytovalo 6 sociálně vyloučených lokalit (v obcích Bělá nad Radbuzou, Domažlice, Drahotín, Nemanice, Poběžovice a Rybník) a na území SO ORP Horšovský Týn 4 sociálně vyloučené lokality (v obcích Mířkov, Staňkov a Semněvice). Studie označuje jako sociálně vyloučenou lokalitu prostor (dům, ulici, čtvrť) kde se koncentrují lidé, u nichž lze identifikovat znaky spojené se sociálním vyloučením. Tato místa jsou okolními obyvateli negativně symbolicky označována („špatná adresa“, „problémové místo“ apod.).

Studie zmiňuje několik závěrů týkajících se obecně sociálně vyloučených lokalit a problematiky vzdělávání. Níže uvádíme 3:

- ✓ Naprostá většina dospělých obyvatel sociálně vyloučených lokalit dosáhla maximálně základního vzdělání. Existují dokonce důkazy o poklesu jejich úrovně vzdělanosti v uplynulých dvou dekádách.
- ✓ Vliv na školní úspěšnost sociálně vyloučených dětí má docházka do mateřských škol. Tento vliv však výrazně roste s dobou, kterou děti v předškolních zařízeních tráví.
- ✓ Domácnosti v sociálně vyloučených lokalitách jsou obecně hůře vybaveny pro přípravu dětí na školu. Celkem 22 procent ze všech žáků vyrůstajících v prostředí sociálně vyloučených lokalit se

vzdělává v silně etnicky homogenních školách. V absolutních počtech to může znamenat celkem 3 000 až 3 500 žáků.

Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Domažlicku na období 2020–2024 (CPKP) zmiňuje, že z 21 obcí řešeného území, které se podílely na dotazníkovém šetření, 5 obcí uvedlo sociálně vyloučenou lokalitu nacházející se na svém území, z toho 3 obce se shodují s výše uvedenými údaji z Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR. Dalšími obcemi, které na svém území identifikují problémové lokality, jsou Draženov a Klenčí pod Čerchovem.

Komunitní střednědobý plán rozvoje sociálních služeb na Horšovskotýnsku na období 2020–2024 (CPKP) uvádí, že z 12 obcí řešeného území, které se podílely na dotazníkovém šetření, 4 obce uvedly sociálně vyloučenou lokalitu nacházející se na svém území, z toho 2 obce se shodují s výše uvedenými údaji z Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR, a to obec Mířkov a Staňkov. Dále problémové lokality na svém území uvedly obce Horšovský Týn a Velký Malahov.

Informace o sociálně vyloučených lokalitách na území se jednak různí a jednak se neustále mění. Příkladem je oblast Poběžovicka, kde se města Poběžovice, Bělá nad Radbuzou a Hostouň a dále obce Drahotín, Mutěnín, Nemanice, Otov a Rybník v roce 2015 připojily ke spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování v režimu Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám, čímž navázaly na předchozí působení Agentury ve městě Poběžovice. Z dokumentu *Situační analýza Poběžovicko* (11/2017) vyplývá, že v regionu Poběžovicko mluvíme o dvou typech lokalit – tzv. mikrolokalitách (často tvořených jedním domem či usedlostí) a dále o menších bytových či panelových domech. Příkladem prvního typu jsou některá místa přímo v Poběžovicích, dále obce Mutěnín či Mnichov. Příkladem druhého typu jsou pak především obce Drahotín, Nemanice či Rybník. Vzhledem k velikosti lokalit dochází často k rychlému vzniku či zániku některých z nich, takže počty lokalit se v čase rychle mění. V současné době již Agentura na tomto území nepůsobí.

Agentura v rámci SO ORP Horšovský Týn působí v současné době pouze v obci Semněvice v rámci tzv. vzdálené dílčí podpory. V rámci této spolupráce vznikla v roce 2019 tematický akční plán obce Semněvice, který má platnost do konce roku 2022.

ORGÁNY SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ

Rodiče v sociálně vyloučených rodinách se kvůli omezenému přístupu ke zdrojům často dostávají do složité situace, kdy je pro ně velice náročné plnit povinnosti plynoucí z rodičovské odpovědnosti, což výrazně zvyšuje riziko ohrožení dětí. Nepříznivá sociální situace, kterou rodiny nemohou s ohledem na její složitost zvládnout vlastními silami, může vyústit v zásah státu do autonomie rodiny ve formě veřejnoprávní ochrany dětí, kterou zajišťují orgány sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“). Absence včasné pomoci rodině ve formě preventivních služeb, jejichž síť není v ČR rovnoměrně rozvinutá, může vyústit v odebrání dítěte z péče biologických rodičů a v jeho umístění do náhradní péče, zajišťované buď ve formě institucionální péče v pobytových zařízeních či náhradní rodinné péče (dále jen „NRP“). Jedním z charakteristických rysů systému péče

o ohrožené děti je právě vysoký počet odebraných dětí, které vyrůstají v náhradní péči, jejímž účelem však je řešit následky selhání rodiny, nikoli selhání předcházet. (*Strategie sociálního začleňování 2021 – 2030*)

Orgány sociálně-právní ochrany dětí na našem území se nacházejí v Domažlicích a v Horšovském Týně. V nadcházejícím textu vycházíme z údajů, které pro potřeby aktualizace MAP II poskytly v dubnu 2021 vedoucí pracovnice odborů.

Z údajů o činnosti OSPOD vyplývá, že na Domažlicku bylo v roce 2020 evidováno 706 případů ohrožených dětí. Oproti roku 2019 představuje tento počet nárůst o 22 případů a oproti roku 2018 o 74 případů. Dále v roce 2020 orgán evidoval 98 dětí v náhradní rodinné péči, což je nárůst o 4 případy oproti předchozímu roku a o 20 případů oproti roku 2018. Ve sledovaném období přišlo do náhradní rodinné péče nejvíce dětí v roce 2019 – 31 dětí. V péči kurátora pro mládež bylo v roce 2020 celkem 99 dětí, což je výrazný pokles oproti roku 2018, kdy bylo v péči kurátora 122 dětí. V území se také v roce 2020 řešilo 10 případů trestné činnosti dětí a mladistvých a 7 přestupků. Dětí sledovaných v souvislosti s výchovnými problémy bylo pak 85, což je o 47 případů více než v roce 2019. Počet dětí s nařízenou ústavní výchovou byl v roce 2020 celkem 38.

Tabulka č. 15: Statistická data z činnosti kurátora pro děti a mládež v letech 2018 - 2020

	2018	2019	2020
Trestná činnost	16	21	10
Přestupky	5	3	7
Výchovné problémy	50	37	84
Děti v ústavní výchově k 31.12.	33	40	38

Zdroj: OSPOD Domažlice

Na úseku OSPOD MÚ Horšovský Týn pracovalo ke konci roku 2020 celkem 5 pracovníků, z nichž 1 zastával funkci kurátora pro děti a mládež a 1 byl zaměstnancem pro agendu náhradní rodinné péče. Z výkazů o činnosti OSPOD vyplývá, že na Horšovskotýnsku bylo v roce 2020 zaevidováno 103 nových dětí v rejstříku Om = ochrana mládeže. Oproti roku 2019 představuje tento počet nárůst o 2 nové případy, oproti roku 2018 jde o pokles o 8 případů. Nejnižší počet nových případů byl zaznamenán v roce 2014 (93), nejvyšší naopak v roce 2016 (157). OSPOD dále eviduje děti svěřené do pěstounské péče a děti s osobní péčí poručníka. V roce 2020 evidoval OSPOD 3 nové případy svěření dětí do pěstounské péče a 2 případy jmenování poručníka s osobní péčí o dítě (v roce 2019 bylo 5 případů pěstounské péče a 4 případy poručenství, v roce 2018 tři případy pěstounské péče a žádné poručenství). Z činnosti kurátora pro děti a mládež je ve sledovaném období vykazován v roce 2020 nejvyšší počet případů trestné činnosti a nejnižší počet případů přestupků páchaných mládeží. Naopak nejméně případů trestné činnosti bylo zaznamenáno v roce 2019 a nejvyšší počet případů přestupků páchaných mládeží v roce 2018. Nejnižší hodnoty jsou v roce 2020 vykazovány také u nově evidovaných dětí s výchovnými problémy, naopak nejvíce těchto dětí vykazoval rok 2018. Rok 2018 však vykazuje nejméně dětí umístěných v ústavní výchově, nejvíce jich bylo evidováno v roce 2019.

Tabulka č. 16: Statistická data z činnosti kurátora pro děti a mládež v letech 2018 - 2020

	2018	2019	2020
Trestná činnost	8	7	9
Přestupky	14	8	4
Výchovné problémy	32	29	12
Děti v ústavní výchově k 31.12.	17	19	18

Zdroj: OSPOD Horšovský Týn

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Prostřednictvím sociálních služeb dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, je poskytována pomoc a podpora fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. Sociální služby reagují na potřeby osob sociálně vyloučených případně sociálním vyloučením ohrožených a zároveň reagují na nepříznivé sociální jevy, které se vyskytují v místě působnosti. Nedostatek sociálních služeb prohlubuje sociální vyloučení těchto osob. Základním rámcovým dokumentem je Národní strategie rozvoje sociálních služeb na období 2016–2025, jejímž účelem je nastavit systém sociálních služeb tak, aby odpovídal potřebám lidí v nepříznivé situaci, uživatelům sociálních služeb a umožnil jim žít v jejich přirozeném prostředí, pokud je to možné. (*Strategie sociálního začleňování 2021 – 2030*)

V návaznosti na předchozí kapitolu je proto nezbytné zmínit i sociální služby, které na daném území působí. **Ve SO ORP Domažlice působí** dle Registru poskytovatelů sociálních služeb **celkem 19 místních poskytovatelů sociálních služeb** a **ve SO ORP Horšovský Týn celkem 5 místních poskytovatelů sociálních služeb**, kteří mají v řešeném území sídlo, kancelář či pobočku. Jde o data k březnu 2021. Jedná se o následující poskytovatele.

Tabulka č. 17: Poskytovatelé sociálních služeb ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn

Poskytovatel
SO ORP Domažlice
Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje, o.p.s.
Centrum sociálních služeb Domažlice, p.o.
Člověk v tísni, o.p.s.
DelpSys, s.r.o.
Diakonie ČCE - středisko západní Čechy
Diecézní charita Plzeň
Doma ve Kdyni – centrum sociálních služeb
Domácí péče Domažlice, s.r.o.
Dům seniorů Kdyně, p.o.
MCT CZ, z.s.
Město Bělá nad Radbuzou
Město Hostouň

Městys Koloveč
Město Poběžovice
Městské centrum sociálně rehabilitačních služeb - domov pro seniory
Network East-West, z.o.
Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ČR
Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s., Poradenské centrum Domažlice, p.s.
Vital Life, z.s.
SO ORP Horšovský Týn
Centrum sociálních služeb Stod, p. o.
Člověk v tísni, o. p. s.
Diecézní charita Plzeň
Město Horšovský Týn
Město Staňkov

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních sužeb

V rámci MAP II jsou důležití zejména poskytovatelé, kteří poskytují služby následujícím cílovým skupinám: děti a mládež, rodiny s dětmi. Jedná se o tyto registrované služby:

Domov pro matky s dětmi v tísni je umístěn v obci Havlovice v blízkosti Domažlic a je spravován Diecézní charitou Plzeň.

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež na daném území provozuje Diakonie ČCE. V Domažlicích se nachází Klub Fontána pro děti a mládež - klienty však mohou být i děti z okolních obcí, které do zařízení docházejí v návaznosti na plnění školní docházky na některé ze škol v Domažlicích. Pro stejné účely na území slouží také mobilní Klub Uličník, který momentálně působí v Bělé nad Radbuzou a Hostouni.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi jsou nabízeny organizacemi Člověk v tísni, o.p.s., a to pro celé území SO ORP Domažlice i Horšovský Týn, a Diakonie ČCE – středisko Západní Čechy na území SO ORP Domažlice.

Raná péče je nabízena ambulantně ve středisku rané péče v Novém Spálenci, které provozuje organizace MCT CZ, z.s., terénní formou je pak služba poskytovatelem zajištěna také v obcích Domažlice, Draženov, Pasečnice, Česká Kubice, Chrastavice, Ždánov, Újezd a Klenčí pod Čerchovem.

Odborné sociální poradenství pro rodiče dětí se zdravotním postižením nabízí Centrum pro zdravotně postižené Plzeňského kraje, jehož poradnu najdeme přímo v Domažlicích.

1.2.5 ANALÝZA EXISTUJÍCÍCH STRATEGICKÝCH ZÁMĚRŮ A DOKUMENTŮ VE SO ORP DOMAŽLICE A VE SO ORP HORŠOVSKÝ TÝN

V následující tabulce jsou uvedeny existující strategické záměry a dokumenty v rámci České republiky, které mají souvislost s oblastí vzdělávání, a to včetně odkazu na daný strategický záměr či dokument. V tabulce je dále zmíněno, zda je dokument či záměr pouze v celkovém souladu s MAP II či jsou údaje z něj využity i v rámci některé z kapitol analytické části MAP II. Pod tabulkou následují bližší informace k jednotlivým strategickým záměrům a dokumentům.

Tabulka č. 18: Přehled existujících strategických záměrů a dokumentů

Název dokumentu	Popis využití dokumentu v analýze MAP II	Odkaz na dokument
Strategie a dokumenty na národní úrovni		
Strategický rámec Česká republika 2030	Celkový soulad s MAP II	https://www.cr2030.cz/strategie/
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019 - 2023	Celkový soulad s MAP II + Kapitola Předškolní a Základní vzdělávání	https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dz-cr-2019-2023
Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+	Celkový soulad s MAP II + Kapitola Digitální technologie + Kapitola Neformální a zájmové vzdělávání	https://www.msmt.cz/file/54104/
Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání	Celkový soulad s MAP II + Kapitola Předškolní vzdělávání	https://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-predskolni-vzdelavani-od-1-1
Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání	Celkový soulad s MAP II + Kapitola Základní vzdělávání	http://www.nuv.cz/uploads/RVP_ZV_2017.pdf
Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání	Celkový soulad s MAP II + Kapitola Základní umělecké školy	http://www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-zakladni-umelecke-vzdelavani
Strategie na vyšších územních úrovních		
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje 2020 - 2024	Celkový soulad s MAP II + Kapitola Předškolní vzdělávání	https://www.plzensky-kraj.cz/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-
Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Plzeňského kraje na	Celkový soulad s MAP II	https://www.plzensky-kraj.cz/dokumenty-kap-ii

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

období 2020 - 2022		
Místní strategie na menších územních úrovních		
Strategie území správního obvodu ORP Horšovský Týn v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti a pořádku v obcích	Celkový soulad s MAP II + Kapitola Předškolní a Základní vzdělávání	https://www.smocr.cz/shared/clanky/5307/Hor%C5%A1ovsk%C3%BD%20T%C3%BDn.pdf
Strategie území správního obvodu ORP Domažlice v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti a pořádku v obcích	Celkový soulad s MAP II + Kapitola Předškolní a Základní vzdělávání	https://docplayer.cz/18102950-Strategie-uzemi-spravniho-obvodu-orp-domazlice.html

Zdroj: vlastní šetření

STRATEGICKÝ RÁMEC ČESKÁ REPUBLIKA 2030

Strategický rámec Česká republika 2030 je strategickým rámcem, který udává směr, jímž by se rozvoj naší země a společnosti měl vydat v příštích desetiletích. Jeho naplnění by mělo zvýšit kvalitu života v České republice a nasměrovat naši zemi k rozvoji, který bude udržitelný po sociální, ekonomické i environmentální stránce.

Pro potřeby MAP II je důležitý čtvrtý cíl a jeho jednotlivá specifika: Vzdělávání rozvíjí individuální potenciál jedinců a jejich schopnost zvládat i ovlivňovat změny a podporuje soudržnou společnost orientovanou na udržitelný rozvoj.

- Vzdělávací systém je inkluzivní a vzájemně prostupný, neselektuje žáky a žákyně v útlém věku na talentované a netalentované a omezuje závislost vzdělávacích drah a výsledků na jejich socioekonomickém zázemí.
- Systém vzdělávání podporuje učitele, učitelky a další vzdělavatele, aby ve vzdělávání dokázali přinášet potřebné změny a převzít roli průvodců účastníků vzdělávání v měnícím se světě. Je otevřený intenzivnímu kontaktu s reálným světem a zapojuje všechny aktéry ve vzdělávání.
- Vzdělávání zajišťuje každému přístup k rozvoji přenositelných kompetencí, potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život. Systém zahrnuje přiměřený všeobecný základ nezbytný pro další vzdělávání, zapojení do společnosti i pro porozumění vzájemné provázanosti současného světa.

- Systém celoživotního vzdělávání je veřejně garantovaný a široce dostupný: zaměřuje se jak na profesní vzdělávání, tak i na vzdělávání v oblasti přenositelných dovedností.

Neméně důležitý je pak cíl v kapitole 6: Systém vzdělávání poskytovaný veřejnými vzdělávacími institucemi zajistí rozvoj participativních a deliberativních dovedností občanů a občanek.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY ČESKÉ REPUBLIKY NA OBDOBÍ 2019 – 2023

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019-2023 navazuje na předchozí Dlouhodobý záměr. Zastřešujícím dokumentem je Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, která obsahuje základní rámec vzdělávací politiky ČR. S ohledem na přípravu nového klíčového strategického dokumentu s názvem Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ bylo dále dbáno na to, aby byla zajištěna plná synergie obou dokumentů a jednotlivých intervencí. Dokument dále respektuje Programové prohlášení vlády z června 2018, Strategický rámec Česká republika 2030 a současně věcně navazuje na celou řadu studií, analýz, koncepčních a strategických dokumentů vydávaných na národní i nadnárodní úrovni.

Pro období 2019 – 2023 stanovilo MŠMT v oblasti regionálního školství 3 následující klíčové strategické cíle: více peněz za kvalitní práci pedagogů, provést revizi kurikula a podpořit implementaci inovovaných RVP do škol a zlepšení řízení škol a školských zařízení zefektivněním spolupráce centra a středního článku řízení (krajské úřady).

Další dílčí cíle k oblastem vztahujícím se k MAP II jsou:

V oblasti předškolního vzdělávání:

- ✓ Společně s MPSV vytvořit efektivní model péče o děti v předškolním věku.
- ✓ Zvyšovat podíl dětí zapojených v povinném předškolním vzdělávání.
- ✓ Zkvalitňovat předškolní vzdělávání a eliminovat odklady povinné školní docházky.
- ✓ Zasazovat se o maximální rozvoj potenciálu všech dětí včetně rozvoje jejich tvořivosti.

V oblasti základního vzdělávání:

- ✓ Revidovat kurikulum základního vzdělávání a zvýšit kvalitu vzdělávání, zejména na 2. stupni základního vzdělávání.
- ✓ Omezovat vnější diferenciaci a podporovat desegregaci v základním vzdělávání.
- ✓ Odstraňovat v maximální možné míře disparity v průběhu a podmínkách vzdělávání žáků na základním stupni vzdělávání napříč regiony se zaměřením na oblasti s přítomností sociálně vyloučených lokalit.
- ✓ Podporovat integraci žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka.

V oblasti rovných příležitostí ve vzdělávání:

- ✓ Zefektivnit systém školských poradenských zařízení zavedením sjednocených postupů při poskytování poradenských služeb, a to zejména při identifikaci speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání a doporučování podpůrných opatření.
- ✓ Podporovat rovnost v přístupu ke vzdělávání na všech úrovních škol, která umožní každému dítěti, žákovi a studentovi plně rozvinout své schopnosti ve společnosti svých vrstevníků.
- ✓ Zasazovat se o maximální rozvoj potenciálu všech dětí, žáků a studentů, včetně rozvoje jejich tvořivosti.
- ✓ Zajistit rovnost v přístupu ke vzdělávání na všech stupních škol a omezit vnější selektivitu vzdělávacího systému.
- ✓ Zajistit společný postup na úrovni zřizovatelů, obcí s rozšířenou působností a krajů.

V oblasti zlepšení podmínek pracovníků v regionálním školství:

- ✓ Podporovat komplexní systém ucelené podpory profesního rozvoje učitelů i ředitelů, zahrnující všechny prvky profesionalizačního kontinua.
- ✓ Podporovat procesy strategického řízení rozvoje školy a pedagogického vedení.
- ✓ Zlepšovat odměňování pracovníků v regionálním školství, zajistit jim růst platů a zlepšovat podmínky pro práci ředitelů.

V oblasti základního uměleckého, jazykového a zájmového vzdělávání:

- ✓ Vyhodnotit Rámcový vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání po náběhu do všech ročníků vzdělávání.
- ✓ Vytvářet lepší podmínky pro činnost školských zařízení pro zájmové vzdělávání a pro vybraný typ školských výchovných a ubytovacích zařízení (podmínky prostorové, pokud možno samostatné herny, nikoli učebny; materiální [vybavení heren]; personální, metodické atp.).
- ✓ Podporovat zájmové vzdělávání a jeho kurikulárně využitelné vazby na formální vzdělávání především pro skupinu dětí a žáků od 6 do 15 let.
- ✓ Vytvářet příležitosti pro pregraduální přípravu i další vzdělávání pedagogických pracovníků působících v oblasti zájmového vzdělávání a práce s nadanými dětmi, žáky a studenty.

Z uvedených oblastí čerpáme také informace do analytické části MAP II.

STRATEGIE VZDĚLÁVACÍ POLITIKY ČESKÉ REPUBLIKY DO ROKU 2030+

Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ byla Vládou ČR schválena dne 19. 10. 2020. Úkolem Strategie 2030+ je jasně stanovit směr rozvoje školství a priority investic na dalších deset let. Cílem je modernizovat vzdělávací systém Česka v oblasti regionálního školství, zájmového a neformálního vzdělávání a celoživotního učení, připravit ho na nové výzvy a zároveň řešit problémy, které v českém školství přetrvávají. Strategie 2030+ má dva hlavní strategické cíle.

Strategický cíl 1: Zaměřit vzdělávání více na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život: Původní role a postavení formálního vzdělávání se mění. Rychlost technologických, hospodářských, sociálních, kulturních, ale i environmentálních změn je bezprecedentní. Navíc lze očekávat, že se tempo proměn bude i nadále zvyšovat. Tyto hluboké transformace bývají taktéž nazývány čtvrtou průmyslovou revolucí. Mění se soubory dovedností, které jsou pro tradiční i nová povolání potřebné. Mění se i formy komunikace. Žáci, kteří se dnes ve školách vzdělávají, se výrazně liší od předchozích generací. Společným socializačním znakem této generace je především využívání digitálních technologií a naprosto neomezený přístup k ohromnému množství informací, které je ale třeba kriticky hodnotit a dále s nimi pracovat. S tím je spojena i proměna formy sociálních kontaktů projevující se často deficitem při naplňování sociálních potřeb. Tyto a mnohé další trendy před nás staví nové výzvy, výrazně odlišné od těch, se kterými jsme se doposud setkávali.

Strategický cíl 2: Snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu dětí, žáků a studentů: I přes významný posun spočívající v odstranění řady formálních i neformálních bariér jsou nerovnosti ve vzdělání přetrvávajícím rysem vzdělávací soustavy a současně jedním z jejích dlouhodobých problémů. ČR patří mezi státy s největšími vzdělávacími nerovnostmi, které se projevují výraznou závislostí výsledků vzdělávání na sociálním statusu rodičů, značnými rozdíly mezi výsledky žáků z různých škol i regionů a nízkou mezigenerační mobilitou ve vzdělávání, jež je způsobena nízkou schopností vzdělávacího systému vyrovnávat sociální status rodiny a motivovat žáky k dosažení vyšších stupňů vzdělání.

Cesty k realizaci těchto cílů představují jednotlivé strategické linie, kterých je celkem pět – proměna samotného vzdělávání, problematika nerovností, podpora pedagogů, zvýšení odborných kapacit, důvěry a vzájemné spolupráce a zajištění stabilního financování.

Nově je součástí také kapitola Digitální vzdělávání. V proměně hospodářství a společnosti ovlivněné rozvojem digitálních technologií hraje vzdělávání klíčovou roli. Významným faktorem vzdělávacího procesu je vztah žáků i učitelů k digitálním technologiím. Žáci dnes sice hojně využívají digitální technologie, ale cílem je, aby svoje znalosti a dovednosti uměli zodpovědně, samostatně a vhodným způsobem používat i v kontextu vzdělávání, práce či zábavy. V digitalizovaném světě 21. století by mělo být samozřejmostí, že žák je schopen vyhledávat, třídit a kriticky hodnotit informace. Je třeba, aby uměl využívat příležitostí digitálního prostředí, ale zároveň byl připraven na rizika, která využívání digitálních technologií přináší. Učitel je v tomto procesu tím, který ukáže žákům silné i slabé stránky využívání informačních technologií, rizika s nimi spojená, a naučí je využívat tyto technologie k získávání relevantních informací. Vhodné a věku adekvátní využívání digitálních technologií by mělo být samozřejmostí ve všech oblastech vzdělávání. Mělo by se stát smysluplnou součástí výuky a podporovat jak informatické myšlení, tak digitální gramotnost žáků. Samotná výuka informatiky by se neměla omezit pouze na principy fungování digitálních technologií, ale měla by být předpokladem účelné aplikace digitálních technologií ve všech oblastech.

V těsné vazbě na Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ jsou připraveny navazující strategické dokumenty, které jednotlivé její priority a cíle rozpracovávají do konkrétních opatření. Ze Strategie 2030+ čerpáme informace do kapitoly Digitální technologie ve školách v analytické části MAP II. Jedná se o téma průřezové napříč jednotlivými tématy MAP II. Jiná konkrétní data do analytické části ze Strategie 2030+ nečerpáme, nicméně je nezbytné dbát na to, aby cíle a jednotlivá opatření s ní byly v souladu.

RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ (RVP PV)

RVP PV vymezuje hlavní požadavky, podmínky a pravidla pro institucionální vzdělávání dětí předškolního věku. Tato pravidla se vztahují na pedagogické činnosti probíhající ve vzdělávacích institucích zařazených do sítě škol a školských zařízení. Jsou závazná pro předškolní vzdělávání v mateřských školách, v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona, v lesních mateřských školách a v přípravných třídách základních škol.

RVP PV stanovuje elementární vzdělanostní základ, na který navazuje základní vzdělávání a jako takový představuje zásadní východisko pro tvorbu školních vzdělávacích programů i jejich uskutečňování.

RVP PV určuje společný rámec, který je třeba zachovávat. Je otevřený pro školu, učitele i pro děti, a vytváří tak podmínky k tomu, aby každá škola, resp. pedagogický sbor, jakákoliv odborná pracovní skupina, profesní sdružení či každý jednotlivý učitel mohli – za předpokladu zachování společných pravidel – vytvářet a realizovat svůj vlastní školní vzdělávací program.

RVP PV je dokumentem směrodatným nejen pro nositele předškolního vzdělávání (pro učitele), ale také pro zřizovatele vzdělávacích institucí i jejich odborné a sociální partnery. RVP PV je otevřeným dokumentem, který bude v určitých časových etapách inovován podle měnících se potřeb společnosti, zkušeností učitelů se ŠVP i podle měnících se potřeb a zájmů dětí.

V rámci MAP II z RVP PV vycházíme zejména v analytické části v kapitole o předškolním vzdělávání.

RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ (RVP ZV)

RVP ZV:

- navazuje svým pojetím a obsahem na RVP PV a je východiskem pro koncepci rámcových vzdělávacích programů pro střední vzdělávání;
- vymezuje vše, co je společné a nezbytné v povinném základním vzdělávání žáků, včetně vzdělávání v odpovídajících ročnících víceletých středních škol;

- specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jíž by měli žáci dosáhnout na konci základního vzdělávání;
- vymezuje vzdělávací obsah – očekávané výstupy a učivo;
- zařazuje jako závaznou součást základního vzdělávání průřezová témata s výrazně formativními funkcemi;
- stanovuje standardy pro základní vzdělávání, jejichž smyslem je účinně napomáhat při dosahování cílů stanovených v RVP ZV;
- podporuje komplexní přístup k realizaci vzdělávacího obsahu, včetně možnosti jeho vhodného propojování, a předpokládá volbu různých vzdělávacích postupů, odlišných metod, forem výuky a využití všech podpůrných opatření ve shodě s individuálními potřebami žáků;
- umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu, rozsahu a zaměření výuky, metod práce a zařazení dalších podpůrných opatření pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných;
- je podkladem pro všechny střední školy při stanovování požadavků přijímacího řízení pro vstup do středního vzdělávání.

RVP ZV je otevřený dokument, který bude v určitých časových etapách inovován podle měnících se potřeb společnosti, zkušeností učitelů se ŠVP i podle měnících se potřeb a zájmů žáků.

V rámci MAP II z RVP ZV vycházíme zejména v analytické části v kapitole o základním vzdělávání.

RÁMCOVÝ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ (RVP ZUV)

Výuka v základním uměleckém vzdělávání se řídí školními vzdělávacími programy (ŠVP) základních uměleckých škol, které se řídí RVP ZUV. Ten je založen na principech:

- liberalizace vzdělávacího procesu, podpory vzdělávací autonomie ve školách,
- profesní odpovědnosti učitelů a zavádění nových forem a metod do výuky,
- zdůraznění směřování žáka k osvojování si klíčových kompetencí,
- rovného přístupu k uměleckému vzdělávání v základních uměleckých školách,
- udržování a rozvíjení kulturních tradic.

ZUV poskytuje základy vzdělání v jednotlivých uměleckých oborech – hudebním, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém. Je součástí systému uměleckého vzdělávání v ČR. ZUV neposkytuje stupeň vzdělání, ale základy vzdělání v uměleckých oborech. V systému navazujícího uměleckého vzdělávání představují důležité východisko pro vzdělávání ve středních, vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích, popřípadě pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Pro ZUV se stanovují tyto cíle:

- utvářet a rozvíjet klíčové kompetence žáků, kultivovat tím jejich osobnost po stránce umělecké a motivovat je k celoživotnímu učení,
- poskytnout žákům základy vzdělání ve zvoleném uměleckém oboru s ohledem na jejich potřeby a možnosti,
- připravit žáky po odborné stránce pro vzdělávání ve středních a vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření a na konzervatořích, případně pro studium na vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením,
- motivovat žáky k učení a spolupráci vytvořením příznivého sociálního, emocionálního a pracovního klimatu.

V rámci MAP II z RVP ZUV vycházíme zejména v analytické části v kapitole o základním uměleckém vzdělávání.

DLOUHODOBÝ ZÁMĚR VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY PLZEŇSKÉHO KRAJE 2020 - 2024

Jedná se o klíčový strategický dokument, který vymezuje základní, státem a krajem podporované záměry vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy na období čtyř let. Obsahuje tři kapitoly:

- Rozvoj společnosti a vzdělávání
- Strategie rozvoje regionálního školství
- Financování regionálního školství

Při zpracování analytické části MAP II byla nejdůležitější kapitola Strategie rozvoje regionálního školství. Zde je uvedeno, že Plzeňský kraj realizuje projekt Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Plzeňském kraji, v rámci kterého mimo jiné funguje Pracovní skupina, která je složena z 51 různých aktérů v oblasti vzdělávání (PS Vzdělávání). Na základě podnětu některých členů PS Vzdělávání byla v roce 2018 zahájena diskuse nad směrováním vzdělávání v Plzeňském kraji v dalších letech. Z tohoto důvodu byla vytvořena dočasná platforma Vize 2035. Možnost zapojení do této platformy byla nabídnuta všem členům PS Vzdělávání a všech platforem pracujících při PS Vzdělávání. Hlavní cíl vize Plzeňského kraje v oblasti vzdělávání do roku 2035 je zlepšit úroveň vzdělanosti v kraji, což konkrétně znamená, že v roce 2035 bude v Plzeňském kraji oproti roku 2019 vyšší podíl osob, které úspěšně ukončí studium, nižší podíl obyvatel Plzeňského kraje se základním vzděláním, vyšší podíl obyvatel v populaci 25 – 64 let s vysokoškolským vzděláním a vyšší podíl obyvatel aktivních v celoživotním učení.

Definuje také strategické cíle vize Plzeňského kraje v oblasti vzdělávání do roku 2035:

1. Zpřístupnit všem široké možnosti vzdělávacích aktivit

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

2. Zvyšovat vzdělanost pedagogů a ředitelů
3. Zaměřit vzdělávání na rozvoj osobnosti, kariéry a občanství
4. Zajišťovat efektivní komunikaci, důvěru a bezpečné klima všech aktérů ve vzdělávání

Hlavní cíle změn ve školském rejstříku v letech 2020–2024 uvedené v dokumentu uvádíme v rámci analytické části MAP II.

Při zpracování dokumentu byly akceptovány:

- Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2019 – 2023
- Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Plzeňského kraje
- Regionální inovační strategie Plzeňského kraje (RIS3 strategie)
- Výroční zprávy o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Plzeňském kraji (školní roky 2017/18 a 2018/19)

KRAJSKÝ AKČNÍ PLÁN ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ PLZEŇSKÉHO KRAJE NA OBDOBÍ 2020 - 2022

Tento dokument byl vytvořen v rámci projektu „Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Plzeňského kraje“ (KAP) a jeho cílem je plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol v souladu s potřebami trhu práce. Nejedná se o novou strategii, jde o konkretizování záměrů a cílů vyplývajících ze strategických dokumentů, které již byly v kraji vytvořeny (např. Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Plzeňského kraje, Program rozvoje Plzeňského kraje 2014+, Krajská příloha k RIS 3 strategii ČR – Plzeňský kraj apod.), a také z odborné diskuze zástupců subjektů, které mají vazbu na vzdělávací systém.

Krajský akční plán řeší zejména rozvoj středních a vyšších odborných škol v Plzeňském kraji, ale nikoli izolovaně, nýbrž v kontextu ostatních částí vzdělávacího systému (MŠ, ZŠ, VŠ, CŽU) a s ohledem na identifikované potřeby trhu práce a socioekonomickou situaci v regionu, proto je nezbytné jej vést v patrnosti a v souladu s MAP II, nicméně pro potřeby MAP II z něj konkrétní data nečerpáme.

STRATEGIE ÚZEMÍ SPRÁVNÍHO OBVODU ORP DOMAŽLICE/HORŠOVSKÝ TÝN V OBLASTI PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVY A ZÁKLADNÍHO ŠKOLSTVÍ, SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ A BEZPEČNOSTI A POŘÁDKU V OBCÍCH

Strategie území správního obvodu ORP Domažlice/Horšovský Týn v oblasti předškolní výchovy a základního školství, sociálních služeb, odpadového hospodářství a bezpečnosti a pořádku v obcích je místní strategie (strategie správního obvodu ORP) tematického charakteru.

Zadavatelem strategie byl Svaz měst a obcí České republiky v rámci projektu „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností". Gestorem tvorby strategie byl Svazek českých měst a obcí v česko-bavorském pohraničním prostoru Domažlicko. Strategie byla zpracována v letech 2014 – 2015 a je zpracována na období 2014 až 2023.

Cílem projektu bylo posílit meziobecní spolupráci (MOS) v rámci správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP). Projekt na území SO ORP Domažlice/Horšovský Týn realizoval Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci se Svazkem českých měst a obcí v česko-bavorském pohraničním prostoru Domažlicko a se zapojenými obcemi v rámci správního obvodu.

V rámci projektu je zpracován souhrnný dokument, který obsahuje dílčí strategie ve 4 oblastech (3 povinné a 1 volitelná):

1. Předškolní výchova a základní školství
2. Sociální služby
3. Odpadové hospodářství
4. Bezpečnost a pořádek v obci

V rámci části Předškolní výchovy a základního školství řeší Strategie především počty školských zařízení a jejich rozdělení podle zřizovatele, dále počty tříd, žáků, pedagogických a nepedagogických pracovníků, očekávaný vývoj počtu dětí/žáků, dále součásti školských zařízení, základní umělecké školy (ZUŠ), střediska volného času (SVČ) a v neposlední řadě financování škol a školských zařízení.

Strategie zpracovává oblast předškolního a základního vzdělávání především z pohledu detailní charakteristiky školství na území SO ORP Domažlice/Horšovský Týn, neřeší potřeby škol. Údaje v analytické části MAP tvoří základ kapitol Základní informace o území SO ORP Domažlice/Horšovský Týn a Charakteristika školství na území SO ORP Domažlice/Horšovský Týn. Data ve Strategii v rámci projektu MOS popisují situaci za školní rok 2012/2013, proto jsou údaje v rámci MAP II aktualizovány.

Velmi detailně jsou ve Strategii zpracované kapitoly Analýza cílových (dotčených) skupin v oblasti školství a předškolního vzdělávání SO ORP Domažlice/Horšovský Týn a Analýza rizik – registr rizik v oblasti školství a předškolního vzdělávání SO ORP Domažlice/Horšovský Týn, proto jsou použity i v analytické části MAP II.

1.3 SPECIFICKÁ ČÁST ANALÝZY

1.3.1 TÉMATA MAP NA ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A HORŠOVSKÝ TÝN

V souladu s metodikou je projekt MAP II zaměřen na tři *povinná* témata:

1. **Téma podpory čtenářské gramotnosti a rozvoje potenciálu každého žáka**
2. **Téma podpory matematické gramotnosti a rozvoje potenciálu každého žáka**
3. **Téma podpory rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání** (dostupnost, inkluze a kvalita předškolního vzdělávání; inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem)

Dále byla na základě zkušeností z předchozího projektu MAP I a v návaznosti na pracovní skupiny vybrána následující *volitelná* témata, kterými se Realizační tým podrobněji v rámci zpracování projektu MAP II zabývá:

1. Volitelné téma: **Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání a pro rozvoj potenciálu každého žáka**
2. Volitelné téma: **Rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti dětí a žáků**
3. Volitelné téma: **Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, regionální identity a pro rozvoj potenciálu každého žáka**

Z klíčových témat, tedy povinných a volitelných opatření, vychází strategická část Místního akčního plánu, konkrétně určení prioritních problémových oblastí a jejich SWOT – 3 analýzy.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.3.2 ANALÝZA DOTČENÝCH SKUPIN[9]

Metody zapojení dotčené veřejnosti, způsob vzájemné komunikace a informovanosti pro potřeby projektu MAP II jsou detailně popsány v dokumentu Komunikační plán ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn. Velmi úzce souvisejícím dokumentem je i Identifikace dotčené veřejnosti - Seznam relevantních aktérů ve SO ORP Domažlice a ve SO ORP Horšovský Týn, který dotčenou veřejnost více konkretizuje a zároveň identifikuje již zapojené aktéry.

Analýzu dotčených skupin zaznamenává následující tabulka.

Každá z dotčených cílových skupin preferuje své vlastní cíle a zájmy. Ty jsou často v rozporu se zájmy jiné cílové skupiny. Typickým příkladem je očekávání dětí a žáků a očekávání představitelů zřizovatelů školských zařízení. Zatímco očekávání první skupiny je náročné jak finančně, tak personálně, očekávání druhé skupiny je v přímém rozporu a předpokládá co nejnižší zatížení rozpočtu obce či jiného zřizovatele. Dalším prvkem v tomto rozporu je skupina pedagogů, kteří mají přirozený zájem o dobré finanční ohodnocení, a tím se kříží se zájmy skupiny zřizovatelů a představitelů obcí.

Pro kvalitní a udržitelný rozvoj školství je nutné pečlivě zvážit důležitost zájmů jednotlivých cílových skupin. V rizikách cílových skupin a opatřeních vůči nim se ukazují stejné vztahy mezi jednotlivými dotčenými skupinami jako v oblasti jejich očekávání. Zde jsou vztahy ještě napjatější. Opatření k nápravě rizik v některých případech často přesahují možnosti dotčených skupin.

Obecně lze říci, že všechny cílové skupiny mají předvídatelná očekávání a i rizika s nimi spojená lze snadno predikovat. Naproti tomu veškerá navrhovaná opatření vyžadují nemalé prostředky ke své realizaci.

[9] Zdroj: Analytická část Strategie území SO ORP Domažlice/Analytická část Strategie území SO ORP Horšovský Týn v rámci projektu Podpora meziobecní spolupráce (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001).

Tabulka č. 19: Analýza cílových (dotčených) skupin

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, žáky v ZŠ	• Kvalitní výuka na ZŠ; • propojení a příhraniční spolupráce s německými a s dalšími zahraničními školkami a školami; • dostatečně vzdělaný pedagogický sbor; • možnost inkluze - zapojení problematických dětí, zdravotně postižených, sociálně slabých do výuky na MŠ i ZŠ; • využití všech druhů asistentů nejen pro výuku, ale i pro volnočasové aktivity všech dětí v MŠ a ZŠ; • široká nabídka zájmových kroužků a volnočasových aktivit na ZŠ s minimální finanční spoluúčastí, popř. prázdninových aktivit pro žáky; • dobrý vztah dítě/žák – učitel; • dostatečná informovanost pro rodiče; • zapojení rodičů do dění ZŠ a MŠ; • kvalitní stravování pro dítě; možnost dobrého umístění žáka na SŠ; • zajištění pravidelné docházky do MŠ i ZŠ dětí z menšin a sociálně slabých rodin; • podpora propojení MŠ a ZŠ; • spolupráce obec + MŠ + ZŠ + organizace a firmy obce, popř. ORP.	• Špatná komunikace s rodiči; • nezájem rodiče o dítě a dění v MŠ a ZŠ; • neochota podílet se na spoluorganizaci či spolufinancování některých akcí; • migrace; • nezájem obcí a organizací o spolupráci se školami.	• Osobní kontakt - rodičovské schůzky či osobní setkání s pedagogy; • webové stránky školy; • telefonicky.	• Dostatečně propojit obec + organizace + rodiče do dění v MŠ a ZŠ; • dostatečná informovanost všech cílových skupin; • využití místních zpravodajů či školních listů; • www škol a obcí.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	• Dostatečná kapacita a kvalita výuky MŠ a ZŠ; • dobrá dostupnost; • mimoškolní akce.	• Špatná komunikace; • nedostatečná reprezentace školy.	• Osobní kontakt; • webové stránky školy; • telefonicky.	• Zajištění dostatečné kapacity MŠ a ZŠ; • dostupnost školských zařízení; • kvalitní reprezentace školy.
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	• Dobrý vztah dítě/žák – učitel; • začlenění se do kolektivu, navázání kontaktů; • široká nabídka zájmových kroužků; • volnočasových aktivit; • ŠK a prázdninové programy; • kvalitní a pestré stravování; • možnost dobrého umístění na SŠ; • spolupráce s německými školami a následné studium na zahraniční škole; • vyučení v oboru; • moderní učebny a novodobá úroveň výuky.	• Nevhodné chování; nezájem o vyučování a vzdělávání se; • nepřizpůsobivost; • neochota spolupracovat; • nerespektování autority učitelů.	• Osobní kontakt; webové stránky školy, NNO.	• Motivovat žáky ke studiu; • nabídnout dostatečné množství zájmové činnosti; • zapojit žáky/děti do života ZŠ/MŠ; • nabídnout příjemné prostředí; • navázat kontakty s německými a s dalšími zahraničními školami; • propojení škol mezi sebou v rámci ORP; • propojení komunikace a ochrany v rámci sociálních sítí a blogů; • zajímavé a novodobé volnočasové aktivity.
Pedagogové a další zaměstnanci	• Dostatečné finanční ohodnocení; • možnost osobního ohodnocení a růstu; • dobré vztahy na pracovišti; • bonusy; • možnost dalšího vzdělávání; • získávání informací od kolegů z jiných škol a ze zahraničí.	• Odchod kvalitních pedagogů za lepším finančním ohodnocením do zahraničí (SRN), do jiného ORP, či do jiného oboru podnikání; • špatná atmosféra na pracovišti; • nedostatečná kvalifikovanost.	• Osobní kontakt; • webové stránky školy.	• Dostatečné finanční ohodnocení; • bonusy; • možnost dalšího vzdělávání; • získávání informací od kolegů z jiných škol a ze zahraničí (např. SRN); • kvalitní vyučovací prostředky

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	• Naplněná kapacita ZŠ, MŠ; • kvalitní personál; • zajištění kvalitní péče a vzdělávání; • co nejnižší nákladovost; • dobrý stav budov.	• Neochota obce přispívat na provoz MŠ a ZŠ; • špatná komunikace.	• Osobní kontakt; • webové stránky školy; • telefonicky.	• Nabízet kvalitní vzdělávání v obci; • zahrnout rodiče do činnosti školských zařízení; • dostatek volnočasových aktivit.
Představitelé obce, kde se ZŠ nebo MŠ nenachází	• Možnost umístění žáků/dětí z dané obce do ZŠ a MŠ; • dobrá dopravní obslužnost; • spolupráce obcí v rámci ORP; • výměna či spolupráce s pedagogy v rámci škol ORP.	• Špatná komunikace.	• Osobní kontakt; • webové stránky školy; • telefonicky.	• Vytvořit smlouvu se spádovou MŠ a ZŠ a tím si zajistit umístění dětí a žáků; • propojení a provázanost kvalitní výuky aprobovaných a specializovaných pedagogů; • zajištění dopravní dostupnosti do škol.
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	• Naplněná kapacita ZŠ a MŠ; • kvalitní personál.	• Nedostatečné financování.	• Osobní kontakt; • webové stránky školy; • telefonicky.	• Prestiž školy; • reklama; • média.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojená se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Pracovníci v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání	• Široká nabídka služeb a volnočasových aktivit; • dobré finanční ohodnocení; • zájem rodičů, dětí a žáků o jejich nabídku; • podpora ze strany obce, kde působí; • spolupráce se školami.	• Nedostatečná či neodpovídající nabídka služeb a volnočasových aktivit; • finančně nákladná nabídka a tím nedostupná pro všechny cílové skupiny; • odchod pracovníků z důvodu špatného finančního ohodnocení.	• Telefonicky; • emailem; • osobní kontakt.	• Spolupráce se školami a obcemi; • vzájemná spolupráce v oblasti neformálního a zájmového vzdělávání; • prezentace v médiích.
Pracovníci ve vzdělávání, výzkumu a poradenství	• Zvýšení kvality školství.	• Neochota ke spolupráci.	• Telefonicky; • emailem; • osobní kontakt.	• Provázanost škol a dalších pracovníků ve vzdělávání, výzkumu a poradenství.
Veřejnost	• Obecně dobře hodnocené vzdělávání; • široká nabídka služeb a volnočasových aktivit; • pozitivně vnímané školství.	• Negativní nastavení společnosti.	• Telefonicky; • emailem; • přes média; • osobní kontakt.	• Reklama; • média.

Zdroj: Analytická část Strategie území SO ORP Domažlice/SO ORP Horšovský Týn + vlastní šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.3.3 ANALÝZA RIZIK[10]

Podrobnou analýzu rizik uvádí následující tabulka.

Z analýzy rizik nejhůře vycházejí následující oblasti: právní, organizační, technická a věcná.

Právní rizika jsou v rámci SO ORP Domažlice i SO ORP Horšovský Týn těžko ovlivnitelná. Školská zařízení se musí v rámci legislativních změn a reforem přizpůsobovat. V technické a věcné oblasti je situace z hlediska lokálních subjektů lepší. Nápravy technických rizik (stav budov, vybavení) vyžadují především finanční prostředky. Nápravy věcných rizik jsou ještě složitější a vyžadují nesnadná opatření v oblasti personální a dále pak v systému motivace pedagogických i nepedagogických pracovníků. Další velmi rizikovou oblastí jsou rizika organizační. Nejhorší rizika souvisí s demografickým vývojem a dopravou žáků do školských zařízení. V této oblasti je významné i personální riziko. Vzhledem k finančnímu ohodnocení a celkové „atmosféře“ ve školském systému může dojít k odchodu pedagogů mimo území SO ORP. Nejméně jsou ohodnocená rizika v oblasti finanční, kde je velký rozdíl mezi financováním mezd, běžného provozu a investic. Zatímco mzdy a běžný provoz mají financování víceméně zajištěno, investice jsou dlouhodobě podfinancované a dopad těchto rizik je do budoucího období velmi velký.

[10] Zdroj: analytická část Strategie území SO ORP Domažlice/analytická část Strategie území SO ORP Horšovský Týn v rámci projektu Podpora meziobecní spolupráce (číslo projektu: CZ.1.04/4.1.00/B8.00001).

Tabulka č. 20: Analýza rizik – registr rizik v oblasti základního a předškolního vzdělávání

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpo-dobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	5	15	Rozpočet obcí; dotace od státu; EF; soukromý sektor	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	3	4	12	Rozpočet obcí; dotace od státu; EF; soukromý sektor	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	2	5	10	Koordinace pedagogů; provázanost mezi ostatními školami v ORP; propojení MŠ a 1. st. ZŠ; využití aprobovaných, specializovaných kantorů mezi školami v rámci ORP ve výuce i mimoškolních aktivitách; zapojení asistentů pedagoga, speciálních asistentů do mimoškolních a volnočasových aktivit; využití projektů a grantů z EU a jiných zdrojů na podporu vzdělanosti pedagogických a nepedagogických pracovníků MŠ, ZŠ	Stát, Obec
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	2	2	4	Zachování ZŠ a MŠ i v malých obcích, popř. propojení mezi obcemi daného ORP, dle výuky na ZŠ	Obce daného území
Nedostatek dětí/příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	4	5	20	Smlouvy mezi obcemi o spádovosti MŠ a ZŠ; spolupráce mezi jednotlivými školami; spolupráce obcí daného ORP, sloučení či rozšíření dle potřeb obce	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťujících dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	4	5	20	Školní přeprava, bus	Obce, kraj

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Nezájem či neochota obcí na spolupráci	3	4	12	Motivace a podpora spolupráce; pořádání společných akcí; pravidelná setkávání	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	4	4	16	Projednání případných změn a úprav	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	4	5	20	Projednání případných změn a úprav; negativa X pozitiva	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	4	5	20	Projednání případných změn a úprav na státní bázi	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	4	12	Pravidelné kontroly stavu budov; údržbové práce; dotace na rekonstrukci a malé opravy	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	4	5	20	Pravidelné kontroly stavu budov; údržbové práce; dotace na rekonstrukci a malé opravy	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	3	4	12	Personální změny; výběrové řízení na vyhovujícího kandidáta	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	4	5	20	Motivace pedagogů; podpora v účasti na projektech podporujících zlepšení kvality výuky a vzdělávání; zajištění dostatečného množství kvalitních pomůcek k výuce; výuka praxí; výměnné pobyty	Konkrétní ZŠ, MŠ

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	3	9	Zapojení a motivace rodičů zajímavou činností školy; účastí v projektech; inkluzí; spoluprací s německými školami; nabídkou volnočasové činnosti; propojení MŠ a ZŠ; spolehlivý a aprobovaný pedagogický sbor; dobrá dopravní obslužnost; prostředí školy a školky; začlenění menšin již v raném věku do společnosti; provázanost MŠ se ZŠ	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, …)	4	4	16	Motivace mladých pedagogů, prostor pro vzdělávání a rozvoj. Finanční ohodnocení. Možnost propojení se školami v rámci ORP či Německa	Konkrétní ZŠ, MŠ

Zdroj: Analytická část Strategie území SO ORP Domažlice/SO ORP Horšovský Týn

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.4 VÝCHODISKA PRO STRATEGICKOU ČÁST

V rámci projektů MAP I ve SO ORP Domažlice a MAP I ve SO ORP Horšovský Týn byly na základě výsledků analýz dotazníkového šetření MŠMT ČR, jednání pracovních skupin (PS) a reálných potřeb v území definovány jednotlivé problémové oblasti a z nich vybrány ty prioritní.

V rámci projektu MAP II, který pokrývá obě tato území, sloučil Realizační tým prioritní problémové oblasti tak, aby odstranil duplicity. Takto sloučené oblasti sloužily jako podklad pro jednání PS, které je následně revidovaly tak, aby odrážely skutečné potřeby v území. V rámci aktualizace dokumentu ve druhé polovině projektu MAP II členové PS problémové oblasti znovu důkladně prošli a z nich vybrali priority dle aktuálního stavu v území.

1.4.1 VYMEZENÍ PROBLÉMOVÝCH A PRIORITNÍCH PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ

Kapitola je členěna dle jednotlivých témat, kterými se zabývá – čtenářská a matematická pregramotnost, polytechnické vzdělávání, rovné příležitosti a inkluze, rekonstrukce a vybavení školských zařízení, sociální a občanské kompetence a regionální identita a dále průřezová témata. Z nich následně určily prioritní problémové oblasti, kterými je potřeba se následně zabývat.

1. ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST A PREGRAMOTNOST

Na jednání „Pracovní skupiny pro rozvoj čtenářské gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka“ byly na základě diskuze členů PS formulovány problémové oblasti čtenářské gramotnosti a pregramotnosti v tomto znění:

- ✓ *Nedostatečná spolupráce škol, knihoven, muzeí atd.*
- ✓ *Neexistence samostatných pracovníků školních knihoven*
- ✓ *Nedostatek organizovaných akcí na sdílení dobré praxe, výměn zkušeností*
- ✓ *Nedostatek kvalitních vzdělávacích aktivit pro učitele pro rozvoj čtenářské gramotnosti a pregramotnosti v našem území*
- ✓ *Nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj čtenářské gramotnosti a pregramotnosti*
- ✓ *Nedostatečné materiálně technické podmínky pro rozvoj čtenářské gramotnosti mimo školu*
- ✓ *Chybějící nebo nedostatečný srovnávací nástroj úrovně čtenářské gramotnosti gramotnosti pro žáky daného věku nebo ročníku*
- ✓ *Nízká časová dotace pro rozvoj čtenářské gramotnosti mimo výuku*

Z nich byla členy PS definována prioritní problémová oblast ve znění: **„Nedostatečná podpora rozvoje čtenářské gramotnosti a pregramotnosti“.**

2. MATEMATICKÁ GRAMOTNOST A PREGRAMOTNOST

Na jednání „Pracovní skupiny pro rozvoj matematické gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka“ byly na základě diskuze členů PS formulovány problémové oblasti matematické gramotnosti a pregramotnosti v tomto znění:

- ✓ *Absence organizovaného zajištění výměny zkušeností v oblasti matematické gramotnosti a pregramotnosti*
- ✓ *Nedostatečné technické a materiální zabezpečení pro rozvoj matematické gramotnosti a pregramotnosti*
- ✓ *Nedostatek/nedostupnost materiálů pro práci s interaktivními tabulemi*
- ✓ *Chybějící nebo nedostatečný srovnávací nástroj úrovně matematické gramotnosti pro žáky daného věku nebo ročníku*
- ✓ *Nízká časová dotace pro rozvoj matematické gramotnosti mimo výuku*
- ✓ *Nedostatečná informovanost širší veřejnosti, rodičů o principech jednotlivých směrů výuky matematiky*

Z nich byla členy PS definována prioritní problémová oblast ve znění: **„Nedostatečná podpora rozvoje matematické gramotnosti a pregramotnosti“.**

3. POLYTECHNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Na jednání „Pracovní skupiny pro rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání a pro rozvoj potenciálu každého žáka“ byly na základě diskuze členů PS formulovány problémové oblasti polytechnického vzdělávání v tomto znění:

- ✓ *Nedostatek odpovídajících prostor pro polytechnické vzdělávání*
- ✓ *Neodpovídající vybavení laboratoří, odborných učeben, dílen atd.*
- ✓ *Neodpovídající hmotná podpora pro rozvoj polytechnického vzdělávání*
- ✓ *Nedostatek financí na další vzdělávání pedagogů MŠ polytechnického charakteru*
- ✓ *Nedostatečné vybavení pomůckami pro rozvoj polytechnického vzdělávání*
- ✓ *Absence spolupráce s dalšími vzdělávacími institucemi (např. DDM) v oblasti rozvoje polytechnického vzdělávání*
- ✓ *Nedostatek financí na podporu polytechnického vzdělávání a na úhradu polytechnických kroužků*
- ✓ *Nedostatek financí na zaplacení externích odborníků, kteří by pravidelně docházeli do škol, a na pořádání exkurzí za těmito odborníky*

Z nich byla členy PS definována prioritní problémová oblast ve znění: **„Neodpovídající podpora pedagogů v oblasti polytechniky“.**

4. ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI A INKLUZE

Na jednání „Pracovní skupiny pro rovné příležitosti“ byly na základě diskuze členů PS formulovány problémové oblasti rovných příležitostí v tomto znění:

- ✓ *Minimální možnost pro pedagogy navázat vztahy s místními regionálními školami různých úrovní a s dalšími specializovanými organizacemi a službami*
- ✓ *Chybějící příležitosti pro pedagogy naučit se využívat speciální a kompenzační pomůcky*
- ✓ *Velký počet dětí a žáků ve třídách, heterogenní skupiny*
- ✓ *Technická nemožnost bezbariérových úprav škol*
- ✓ *Nedostatečná odbornost a nechuť pedagogických pracovníků k inkluzi*
- ✓ *Obtížnost a finanční náročnost upravit organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)*
- ✓ *Problémový přechod žáků na další stupeň vzdělávání*
- ✓ *Nedostatečná pozitivní osvěta v oblasti inkluze/společného vzdělávání pro většinovou veřejnost, pro rodiče, pro rodiče žáků se SVP apod.*
- ✓ *Nedostatek vzdělávacích materiálů, pomůcek a metodik v oblasti inkluze, vč. metodické podpory ze strany MŠMT ČR*
- ✓ *Nedostatečný počet a nedostatečné zázemí pro specializované pracovníky (speciální pedagogy, asistenty pedagoga, logopedy, školní psychology apod.)*
- ✓ *Nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů na práci s heterogenními skupinami dětí a žáků*
- ✓ *Nedostatek finančních prostředků pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky*
- ✓ *Nedostatek možností pro mimoškolní vzdělávání žáků se SVP*
- ✓ *Absence pravidelných konzultací s psychology, speciálními pedagogy, terapeutických skupin, pravidelných setkávání s odborníky, kteří by dítěti, rodičům, i učitelům ukázali, jak konkrétně s žákem co nejefektivněji pracovat*
- ✓ *Přenášení zodpovědnosti za výchovu a vzdělávání dětí a žáků ze strany rodičů na školu vyplývající z nedostatečné spolupráce rodiny a školy*

Z nich byly členy PS definovány následující prioritní problémové oblasti ve znění:

- ✓ **„Nedostatečná spolupráce škol různých úrovní a dalších specializovaných organizací a služeb v oblasti inkluze“**
- ✓ **„Obtížnost a finanční náročnost upravit organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP“**
- ✓ **„Přenášení zodpovědnosti za výchovu a vzdělávání dětí a žáků ze strany rodičů na školu vyplývající z nedostatečné spolupráce rodiny a školy“**

5. REKONSTRUKCE A VYBAVENÍ ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Na jednání „Pracovní skupiny pro financování“ byly na základě diskuze členů PS reformulovány problémové oblasti dotýkající se financování, které vznikly na základě tematických setkání ředitelů a zástupců zřizovatelů škol již v rámci MAP I. Řešené byly především projektové záměry jednotlivých školských zařízení a dalších organizací. Hlavní problémové oblasti byly nastaveny v tomto znění:

- ✓ *Neodpovídající stav a vybavení venkovního prostředí (školní zahrady a hřiště, parkoviště, chodníky atd.)*
- ✓ *Neodpovídající stav budov školských zařízení (střecha, fasáda, výměna oken atp.),*
- ✓ *Neodpovídající stav technického zázemí školy (elektroinstalace, vodovodní a odpadní řád, topení atd.)*
- ✓ *Nutnost stavebních úprav a vybavení na zvyšování bezpečnosti*
- ✓ *Nutnost bezbariérových stavebních úprav, včetně vybavení bezbariérovým nábytkem a speciálními a kompenzačními pomůckami*
- ✓ *Neodpovídající stav a vybavení šaten či skříněk*
- ✓ *Neodpovídající stav a vybavení sociálních zařízení*
- ✓ *Neodpovídající stav a vybavení jídelen, družin a školních klubů, knihoven, tělocvičen*
- ✓ *Neodpovídající stav a vybavení kmenových tříd a odborných učeben na ZŠ*
- ✓ *Rekonstrukce a vybavení tříd a heren v MŠ*
- ✓ *Nedostatečné vybavení didaktickými pomůckami, včetně didaktických pomůcek pro děti a žáky se SVP*
- ✓ *Neodpovídající stav a vybavení zázemí pro pedagogy*
- ✓ *Neodpovídající vybavení ICT techniky pro potřeby pedagogů*

Z nich byla členy PS definována prioritní problémová oblast ve znění: **„Neodpovídající technický stav a vybavení některých školských zařízení včetně venkovního prostředí škol“.**

6. SOCIÁLNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE DĚTÍ A ŽÁKŮ, REGIONÁLNÍ IDENTITA

Na jednání „Pracovní skupiny pro rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, regionální identity a pro rozvoj potenciálu každého žáka“ byly na základě diskuze členů PS formulovány problémové oblasti v tomto znění:

- ✓ *Narušování sociálních vazeb mezi žáky, nárůst rozdílů v přístupu ke školní práci i ve znalostech v důsledku distanční výuky*
- ✓ *Nedostatečné zařazení regionálních otázek do ŠVP a chybějící provázanost v průřezových tématech*
- ✓ *Nesystematičnost a nejednotnost při zařazování lokálních témat do výuky*
- ✓ *Malá diskuze a výměna zkušeností dotýkající se výuky regionální identity mezi školami a dalšími vzdělávacími institucemi v území*

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- ✓ *Nedostatečná metodická podpora (nedostatek regionálních materiálů zaměřených na žáky ZŠ, absence učebnic, pracovních listů apod.)*
- ✓ *Uzavření institucí a zrušení regionálních aktivit v době koronavirové pandemie*
- ✓ *Nezájem dětí o region, ve kterém žijí*
- ✓ *Nedostatečná propojenost místních organizací a rodičů, absence pořádání společných akcí*

Z nich byla členy PS definována prioritní problémová oblast ve znění: **„Nedostatečný prostor pro regionální témata a jejich nekoncepčnost ve výuce“.**

7. PRŮŘEZOVÉ PROBLÉMOVÉ OBLASTI

Na jednáních PS byly na základě diskuze jednotlivých členů formulovány následující průřezové problémové oblasti:

- ✓ *Neznalost metod implementace vlastní techniky žáků na stávající podmínky školy (různorodé operační systémy apod.)*
- ✓ *Nedostatek časových a finančních možností k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti digitálních technologií (v místě či regionu školy)*
- ✓ *Problematické používání mobilního ICT vybavení*
- ✓ *Nedostatek kompetence učitelů pro práci s ICT technologiemi*
- ✓ *Nedostatečná kvalita internetového připojení při distančním vzdělávání, jak na straně učitelů, tak žáků*
- ✓ *Rozdíly ve schopnostech pedagogů, dětí, žáků i jejich rodičů používat ICT*
- ✓ *Absence či nedostatek ICT vybavení v rodinách v případě distanční výuky*
- ✓ *Nedostatek financí na pořízení moderního ICT vybavení*
- ✓ *Nevhodné či zastaralé ICT vybavení*
- ✓ *Nedostatek financí na revize a údržbu ICT vybavení*
- ✓ *Nedostatečný rozvoj mentoringu a dalších kolegiálních forem podpory na škole*
- ✓ *Absence organizovaného zajištění sdílení zkušeností ředitelů školských zařízení*

Z nich byly členy PS definovány následující prioritní problémové oblasti ve znění:

- ✓ **Nedostatečná podpora rozvoje škol a pedagogů v oblasti digitálních technologií a kompetencí“**
- ✓ **„Nedostatečná podpora mentoringu“**
- ✓ **„Absence organizovaného zajištění sdílení zkušeností ředitelů školských zařízení“**

1.4.2 SWOT – 3 ANALÝZY PRIORITNÍCH PROBLÉMOVÝCH OBLASTÍ, VČETNĚ IDENTIFIKACE PŘÍČIN A NÁVRHŮ ŘEŠENÍ

Ke každé prioritní problémové oblasti vypracovaly pracovní skupiny SWOT – 3 analýzu, která odráží aktuální situaci. Pracovní skupiny se zaměřily na to, aby každá SWOT – 3 analýza reflektovala kromě popisu problémů a potřeb také identifikaci a popis příčin daného problému. Pokud pracovní skupiny došly k tomu, že daná příčina je způsobena mimo působnost a kompetence subjektů v partnerství MAP II, je tato skutečnost u příčiny uvedena. Dále pracovní skupiny aktualizovaly návrhy konkrétních kroků řešení daného problému.

1. NEDOSTATEČNÁ PODPORA ROZVOJE ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI A PREGRAMOTNOSTI

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 21: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Nedostatečná podpora rozvoje čtenářské gramotnosti a pregramotnosti“

Nedostatečná podpora rozvoje čtenářské gramotnosti a pregramotnosti	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Nově vybavené knihovny a čtenářské koutky díky dotacím • Zájem pedagogů MŠ a ZŠ vytvářet čtenářsky podnětné prostředí • Narůst počtu vzdělávacích akcí pro pedagogy pro rozvoj čtenářské pre/gramotnosti v rámci projektů MAP I a MAP II	• Nemožnost financování pozice knihovníků v základních školách • Nedostatek finančních prostředků k personálnímu zajištění pedagogického dozoru čtenářských koutků • Nedostatečná spolupráce škol a školních a obecních knihoven, stejně jako spolupráce s místními kulturními zařízeními • Nejistota v dlouhodobém zajištění lokálních vzdělávacích akcí • Chybějící srovnávací nástroj úrovně čtenářské gramotnosti a pregramotnosti • Malá orientace některých škol v systému finančních dotací
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Dotační programy na rozvoj čtenářské pre/gramotnosti • Spolupráce školních knihoven s obecními knihovnami a dalšími institucemi (např. muzei) • Pořádání vzdělávacích akcí na míru pro pedagogy pro rozvoj čtenářské pre/gramotnosti v rámci MAP II • Realizace MAP III	• Nedostatek finančních prostředků na nákup aktuální beletrie a populárně - naučné literatury • Neefektivní využívání finančních prostředků při absenci spolupráce školních a obecních knihoven • Neochota ke spolupráci ze strany místních kulturních zařízení • Nerealizace projektu MAP III v území • Uzavření knihoven, omezení sociálních kontaktů vlivem pandemie

Identifikace možných příčin problému

1. **Nedostatek financí na personální zajištění provozu školních knihoven a čtenářských koutků (nemožnost financování pozice knihovníka na ZŠ)** *(tato příčina je způsobena systémovým nastavením, jehož řešení není v působnosti a kompetenci žádného subjektu v partnerství MAP II).*

Velkým problémem v rozvoji čtenářské gramotnosti a pregramotnosti se ukázaly finance, a to jak na personální zajištění provozu centrálních školních knihoven, které se hodí spíše pro žáky 2. stupně, tak i pro čtenářské koutky, které jsou tvořeny především pro žáky 1. stupně a v mateřských školách. Posílení rozpočtu základních škol o několik hodin týdně pro pracovníka, který by vykonával funkci knihovníka nebo pedagogického dohledu v knižních koutcích, případně vedl čtenářský kroužek, by výrazně zlepšilo podmínky pro rozvoj čtenářské gramotnosti žáků. Mateřské školy v regionu by uvítaly externího pracovníka, který by měl na starosti více mateřských škol a zajišťoval funkci „mobilní knihovny“, např. v rámci meziobecní spolupráce. Důležitou podmínkou rozvoje čtenářské gramotnosti je bezprostřední nabídka knih (přímo ve třídě, čtenářském koutku, školní knihovně) a aktivní využívání zejména populárně-naučných knih vyučujícími i v ostatních předmětech (mimo český jazyk). Doporučuje se zavedení čtenářských dílen do výuky na 1. i 2. stupni základních škol.

2. **Nedostatečná spolupráce škol a jejich knihoven s obecními knihovnami.**

Možností, jak podpořit rozvoj v této oblasti, je spolupráce školních a obecních knihoven, kdy by mohlo dojít např. k efektivnějšímu využití finančních prostředků, neboť by nedocházelo k nákupu stejných knižních titulů do školních a obecních knihoven a naopak by se knihovny mohly doplňovat. Skutečností zůstává, že se obecní knihovny s ohledem na čtenářskou základnu více orientují na dospělé, na druhé straně ale disponují informačním vybavením pro vyhledávání nově vydávané literatury, včetně dětské, a jistě by dokázaly se školami spolupracovat i při určité „dělbě“ nákupu beletristické nebo populárně-naučné dětské literatury. Zlepšit orientaci v dostupné literatuře pro děti a žáky by pomohlo společné sdílení knižních fondů školních a obecních knihoven v regionu, zejména v menších obcích. Navíc je možné využít existujících knihovnických akcí – Česko čte dětem, Noc s Andersenem apod. – a ve spolupráci s mateřskými i základními školami do nich zapojit více dětí i s rodiči.

S ohledem na region je ale nutné najít způsob, jak zpřístupnit tyto akce pro malé obecní knihovny, které fungují jen v omezeném, zpravidla odpoledním provozu, a zatím nejsou na dětského čtenáře vybaveny. Přesto by se mohly stát místem nebo alespoň koordinátorem meziknihovních výpůjček (s přímou dodávkou zejména do mateřských škol), spoluorganizátorem pro společné čtení rodičů s dětmi, místních „Nocí s Andersenem“ či jiných akcí, vedoucích k podpoře čtenářství. Opomenuta by také neměla být možnost zapojení širší veřejnosti, zejména seniorů, do předčítání, vyprávění apod.

3. **Nejistota v dlouhodobém zajištění lokálních vzdělávacích aktivit a výměn zkušeností pro pedagogy školských zařízení.**

Problémem při rozvoji zejména čtenářské gramotnosti a pregramotnosti je nedostatek lokálních vzdělávacích akcí a výměn zkušeností pro pedagogy, například pro práci s textem, používání interaktivních metod rozvoje čtenářské pregramotnosti, pro prožitkové učení, kritické myšlení apod. Díky projektu MAP I a MAP II se množství lokálních vzdělávacích akcí výrazně zlepšilo. Problémem zůstává, že bez jejich podpory by tyto aktivity v území zcela chyběly a jejich realizace v oblasti zcela skončila. Pedagogové by kromě vzdělávacích akcí uvítali také pravidelné setkávání a sdílení příkladů dobré praxe v oblasti čtenářské gramotnosti a pregramotnosti.

4. **Malá orientace vedení škol v systému finančních dotací a výzev pro čtenářskou gramotnost a pregramotnost.**

Školy mají obtíže v orientaci v různých dotacích a výzvách, kterých je velké množství. Nejsou na jednom místě, a tím se stávají nepřehlednými. Aktuální jsou pro školy zejména šablony, ze kterých mají možnost čerpat na následující aktivity: další vzdělávání pedagogických pracovníků, vzájemná spolupráce pedagogických pracovníků, sdílení zkušeností jednotlivých pedagogických pracovníků, kluby pro žáky ZŠ, doučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem, příprava na vyučování žáků ZŠ ohrožených školním neúspěchem, nové metody ve výuce (prohloubení profesní kompetence pedagogických pracovníků prostřednictvím vzájemné spolupráce s využitím prvků mentoringu), ale také zahrnují nákup metodických materiálů, didaktických pomůcek, učebnic, pracovních sešitů či odborné literatury. Šablony však nejsou jediným zdrojem financování a pro školy je složité se v tomto orientovat.

5. **Chybějící kvalitní srovnávací nástroj úrovně čtenářské gramotnosti a pregramotnosti.**

Praxe škol reflektuje obecný stav nedostatku dat o výsledcích žáků, který je dán absencí národního systému zjišťování výsledků vzdělávání. Srovnávací nástroje se tak různí, liší se jejich kvalita. Školy někdy nemají důvěru v kvalitu srovnávacích nástrojů a jejich výsledky jsou zpochybňovány. Z toho dále vyplývá, že školy nejsou motivovány pro zapojení se do srovnávání ke zjištění úrovně gramotností.

Pedagogové také při své praktické činnosti považují za velký problém nedostatečný srovnávací nástroj úrovně čtenářské gramotnosti pro žáky určitého věku a školního ročníku. Cítí to i jako problém inkluze, zvláště při přechodu žáků mezi školami, protože každá škola si v rámci ŠVP může v určitých mezích stanovit, jaká látka bude v jednotlivých ročnících probírána. Chybí však tvůrce takového srovnávacího nástroje a také finanční prostředky na jeho vytvoření. Vzhledem k tomu, že neexistuje kvalitní srovnávací nástroj úrovně gramotností, srovnávací nástroje na jednotlivých školách nejsou jednotné, tříští se, objevují se i pochybnosti týkající se jejich kvality. Výsledky srovnávacích nástrojů jsou posléze zpochybňovány.

Některým pedagogům chybí pravidelná společná setkání, na kterých by si mohli vyměňovat zkušenosti v oblasti srovnávání úrovně gramotností. Každá škola využívá jiné možnosti. Školy se nejčastěji zapojují do zjišťování úrovně gramotností Českou školní inspekcí, některé využívají SCIO, zřídkakdy jsou školy zapojeny do mezinárodních šetření. Spektrum zjišťování je široké a pedagogům chybí možnost toto vzájemně sdílet na společných setkáních.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Využití dotačních programů na rozvoj čtenářské pre/gramotnosti (personální zajištění pedagogického dozoru čtenářských koutků, nákup pomůcek a knih apod.).
2. Navázání spolupráce škol a školních knihoven s obecními knihovnami a dalšími institucemi (např. muzei).
3. Organizace vzdělávacích akcí pro pedagogy v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti a pregramotnosti v rámci MAP II.
4. Podání žádosti o MAP III v území.
5. Vznik pozice „koordinátora pro dotace a výzvy“ v rámci ORP.
6. Vytvoření srovnávacího nástroje úrovně čtenářské gramotnosti pro žáky daného věku nebo ročníku - zapojit do jeho tvorby školy z území, aby nedocházelo k jeho zpochybňování a aby byl nástroj školami akceptován a využíván.

2. NEDOSTATEČNÁ PODPORA ROZVOJE MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI A PREGRAMOTNOSTI

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 22: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Nedostatečná podpora rozvoje matematické gramotnosti a pregramotnosti“

Nedostatečná podpora rozvoje matematické gramotnosti a pregramotnosti	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem pedagogů sdílet příklady dobré praxe • Narůst počtu vzdělávacích akcí pro pedagogy pro rozvoj matematické pre/gramotnosti v rámci projektů MAP I a MAP II • Přítomnost lídrů v regionu, kteří jsou schopni zajistit lokální vzdělávání v oblasti matematické pre/gramotnosti • Pedagogové si aktivně vytvářejí vlastní výukové materiály	• Nejistota v dlouhodobém zajištění lokálních vzdělávacích akcí • Nedostatečné materiální zabezpečení pro rozvoj matematické gramotnosti a pregramotnosti • Nedostatečná osvěta v oblasti matematické pre/gramotnosti směrem k rodičovské veřejnosti • Chybějící setkávání za účelem výměny zkušeností v oblasti srovnávání gramotnosti • Malá orientace některých škol v systému finančních dotací • Malá informovanost veřejnosti o různých směrech výuky matematiky
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Využití stávajících informačních kanálů mezi školami napříč vzděláváním • Zavedení pravidelných setkávání pedagogů • Vybavení pomůckami a digitálními potřebami pro rozvoj matematické gramotnosti a pregramotnosti • Pořádání vzdělávacích akcí na míru pro	• Nezájem zřizovatele podporovat vzájemná setkání pedagogů • Nedostatek času na zajištění výměny zkušeností pedagogů • Nemožnost osobního setkávání pedagogů z důvodu koronavirové pandemie • Nezájem vedení školy podporovat vzájemná

pedagogy pro rozvoj matematické pre/gramotnosti v rámci MAP II • Zvýšit informovanost veřejnosti o principech jednotlivých směrů výuky matematiky • Realizace MAP III v území	setkání pedagogů • Nerealizace projektu MAP III

Identifikace možných příčin problému

1. **Nejistota v dlouhodobém zajištění lokálních vzdělávacích aktivit a výměn zkušeností pro pedagogy školských zařízení v oblasti matematické pre/gramotnosti.**

Zásadním problémem vzdělávání pedagogů v oblasti matematické pregramotnosti a gramotnosti se jeví nedostatek lokálních vzdělávacích akcí pro pedagogy, který by pedagogům nabízel možnost dalšího vzdělávání, a to zejména prezentací alternativních výukových metod (např. Hejného metoda). Řada pedagogů si pro matematiku vytváří vlastní výukové materiály nebo vyhledávají různé výukové aplikace, často bez garance vyzkoušené kvality. Díky projektu MAP I a MAP II se množství lokálních vzdělávacích akcí výrazně zlepšilo. Problémem zůstává, že bez jejich podpory by tyto aktivity v území zcela chyběly a jejich realizace v oblasti zcela skončila. Důležitým aspektem je lokálnost vzdělávání, aby se omezila nutnost dojíždění do vzdálenějších míst, která je spojena s vyššími náklady. V regionu existuje nabídka pedagogů - lídrů, kteří mohou nabídnout workshopy na téma výuky v oblasti matematické gramotnosti.

2. **Absence metodického sdružení, které by organizovalo společné setkávání a vzdělávání pro pedagogy v oblasti matematické pre/gramotnosti.**

Současně by pedagogové uvítali pravidelná (pololetní) setkávání spojená se sdílením příkladů dobré praxe a předávání informací o novinkách v oboru. Chybí dřívější tzv. oborová setkávání (metodická sdružení). Veřejné sdílení výukových programů, které si někteří pedagogové samostatně vytváří, naráží na fakt, že za tuto osobní aktivitu nejsou oceněni a školy si v rámci „boje o žáky“ chrání své pedagogické know-how.

3. **Problematické zajištění náhrady za pedagoga v čase konání vzdělávacích akcí (finanční a personální obtíže)** *(příčina je způsobena systémovým nastavením či nedostatkem personálních kapacit, jehož řešení není v působnosti a kompetenci žádného subjektu v partnerství MAP II)*.

Zájem pedagogů o další vzdělávání v této oblasti naráží na personální překážky spočívající jednak v nedostatku času pedagogů, pokud jsou školení mimo pracovní dobu a v jiném místě, jednak v nedostatku financí škol na hrazení zástupů za pedagogy, kteří jsou školeni.

4. **Nepřehlednost a velké množství zdrojů pro dotace a výzvy – absence „koordinátora pro dotace a výzvy“ na jednotlivých školách.**

Školy mají obtíže při orientaci v různých dotacích a výzvách, kterých je velké množství. Nejsou na jednom místě, a tím se stávají nepřehlednými. Postrádají koordinátora, který by se na výzvy a dotace zaměřoval.

5. **Náročná administrativa ohledně dotací a výzev** *(příčina je způsobena systémovým nastavením, jehož řešení není v působnosti a kompetenci žádného subjektu v partnerství MAP II)***.**

S dotacemi a výzvami je spojena administrativa, která je pro školy velice náročná. Může způsobit i skutečnost, že škola dotací nevyužije právě z důvodu velké administrativní zátěže.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Zavedení pravidelných setkávání pedagogů za účelem vzdělávání a výměny zkušeností v rámci MAP II.
2. Podání žádosti o MAP III v území.
3. Vybavení pomůckami a digitálními potřebami pro rozvoj matematické gramotnosti a pregramotnosti.
4. Vznik pozice „sdíleného koordinátora pro dotace a výzvy“ v rámci ORP.

3. NEDOSTATEČNÁ PODPORA ROZVOJE ŠKOL A PEDAGOGŮ V OBLASTI DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ A KOMPETENCÍ

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 23: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Nedostatečná podpora rozvoje škol a pedagogů v oblasti digitálních technologií a kompetencí“

Nedostatečná podpora rozvoje škol a pedagogů v oblasti digitálních technologií a kompetencí	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem pedagogů o další vzdělávání v oblasti ICT • Zájem pedagogů využívat ICT techniku nejen při hodinách informatiky • Pedagogové ZŠ využívají pro výuku volně dostupné, bezpečné, otevřené internetové zdroje • Zájem o celoživotní vzdělávání v oblasti ICT (využívání i pro osobní účely) • Zájem vedení školy na celoživotním vzdělávání v oblasti ICT	• Nedostatek lokálních vzdělávacích akcí v oblasti ICT • Nedostatečná kvalifikace pedagogů pro práci s ICT technologiemi • Nedostatečné připojení k internetu • Nejednotnost ve využívaném softwaru v rámci školy, třídy, předmětu • ZŠ a MŠ nemají dostatek finančních prostředků na údržbu a revizi zakoupeného ICT vybavení
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Organizace lokálních vzdělávacích aktivit v rámci projektu MAP II	• Neochota pedagogů k dalšímu vzdělávání v oblasti ICT

• Nárůst online vzdělávacích akcí, kdy odpadá nutnost dojíždění • Distanční výuka jako příležitost připravit, vyzkoušet a využít celou řadu technologií při výuce • Finanční dotace na nákup nejmodernějších digitálních a ICT technologií • Finanční dotace od státu či EU na údržbu a revize zakoupeného ICT vybavení • Realizace MAP III v území	• Pedagogové přestanou využívat ICT techniku ve výuce • Pedagogové budou používat zastaralé ICT vybavení, které nebude pro výuku dostačující • Chybějící finanční prostředky na revize a údržbu ICT vybavení • Únava z distanční výuky – rezignace ze strany dětí, rodičů i pedagogů, neochota s ICT dále pracovat • Nedostatečná motivace a podpora pedagogů od vedení školy v době distanční výuky

Identifikace možných příčin problému

1. **Malá orientace v systému finančních dotací a výzev na obnovu, revizi, modernizaci a údržbu ICT vybavení, absence těchto dotací** *(příčina je způsobena systémovým nastavením či nedostatkem personálních kapacit, jehož řešení není v působnosti a kompetenci žádného subjektu v partnerství MAP II)***.**

Zcela chybí finance, dotace i výzvy na obnovu, revizi, modernizaci a údržbu ICT vybavení, které velmi rychle zastarává.

2. **Nedostatek lokálních příležitostí pro vzdělávání pedagogů ve využívání ICT techniky při výuce.**

Zásadním problémem vzdělávání pedagogů v oblasti digitálních kompetencí se jeví absence organizátora, který by pedagogům nabízel možnost výměny zkušeností ve využívání ICT technologií ve školním prostředí a dostupné výukové programy pro ICT zařízení. V regionu existuje nabídka pedagogů - lídrů, kteří mohou nabídnout workshopy na téma výuky v oblasti digitální gramotnosti. Problémem při rozvoji digitálních kompetencí v ZŠ není ani tak nedostatek ICT techniky, protože tu si eventuálně školy dokážou pořídit z dotačních programů, ale nedostatek lokálních možností pro vzdělávání pedagogů ve využívání ICT techniky při výuce různorodých školních předmětů. Je akcentován problém sebevzdělávání pedagogů v oblasti jejich digitálních kompetencí. Pro používání interaktivních tabulí, ale i další ICT techniky a technologií, chybí organizovaná školení pedagogů. Na školách jsou např. nově pořízené notebooky, ale pedagogové nemají dostatečné znalosti ani motivaci na to, aby je využili.

3. **Obtížné zajištění financí v rozpočtu školy na zajištění náhrady za pedagoga v čase, kdy se pedagog účastní potřebného vzdělávání.**

Školy obtížně v napjatém rozpočtu hledají možnost, jak financovat náhradu za pedagoga účastnícího se potřebného vzdělávání. Jedná se o problém zejména menších školských zařízení.

4. **Nedostatek pedagogů na školách (zejména menších) na zajištění náhrady za pedagoga v čase, kdy se pedagog účastní potřebného vzdělávání.**

Tematické vzdělávací akce jsou organizovány většinou v Plzni. Pokud se tedy rozhodne učitel zvýšit digitální kompetence, musí na celý den opustit své pracoviště, což je např. u malotřídních ZŠ (které tvoří velkou část základních škol v regionu), kdy jsou na celé škole např. čtyři pedagogové, problematické.

5. **Nedostatek financí na zajištění správce ICT vybavení, absence školního IT technika.**

Školám chybí finance na zajištění správce ICT vybavení, který by se o něj staral a zajišťoval vše potřebné, obstarával revizi, údržbu a obnovu vybavení.

6. **Krátká životnost veškeré ICT techniky – finanční náročnost na pořízení nových zařízení.**

Rychlý technický pokrok často „znehodnocuje“ nakoupenou ICT techniku a technologie, překonává ji dříve, než může být naplánována a zakoupena nová. Vybavení škol rychle zastarává, často žáci disponují novými ICT prostředky dříve, než je má hromadně k dispozici škola. Odtud plyne i identifikovaný problém, jak do výuky zapojit žáky s různými typy softwarového vybavení osobních notebooků, tabletů apod., když škola nemá prostředky na zakoupení jednotné ICT techniky pro všechny žáky. S ICT technikou a technologiemi také rostou finanční náklady na její údržbu a aktualizaci softwaru.

Navíc k výše uvedenému ze zkušeností s mladými absolventy pedagogických fakult lze připojit fakt, že také oni nejsou stále dostatečně pro výuku s ICT technikou připraveni. Na fakultách je tomuto tématu věnována malá pozornost, chybí i následné kurzy, ve kterých by si mohli absolventi znalosti doplňovat.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Organizace lokálních vzdělávacích akcí v oblasti rozvoje digitálních kompetencí pedagogů v rámci projektu MAP II.
2. Podání žádosti o MAP III v území.
3. Získání finančních dotací na nákup nejmodernějších digitálních a ICT technologií.
4. Získání finančních dotací od zřizovatele na údržbu, obnovu a revize zakoupeného ICT vybavení.
5. Sdílení IT správce zřizovatele (zaměstnaného na příslušném městském či obecním úřadu) se školou, popř. zajištění prostředků, aby si školy mohly službu zajistit samy – formou outsourcingu.

4. NEODPOVÍDAJÍCÍ PODPORA PEDAGOGŮ V OBLASTI POLYTECHNIKY

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 24: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Neodpovídající podpora pedagogů v oblasti polytechniky“

Neodpovídající hmotná podpora a nedostatek kvalitního vzdělávání pedagogů v oblasti polytechniky	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem trhu práce o technické pracovníky – motivace k polytechnickému vzdělávání • Nabídka zájmové činnosti v organizacích neformálního vzdělávání (např. DDM) • Existence mnoha metod a forem polytechnického vzdělávání • Nově vzniklá lokální Metodika polytechnického vzdělávání v MŠ	• Nedostatečné prostory a jejich vybavení pro výuku polytechnických předmětů • Nedostatečná nabídka kvalitního lokálního vzdělávání pro pedagogy • Potlačení prezenční výuky polytechnického vzdělávání a možnosti žáků si vše osahat z důvodu častého distančního způsobu vyučování
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Dotační tituly na úpravu prostor a pořízení vybavení • Spolupráce se zájmovými organizacemi a dalšími institucemi (např. DDM, policie, hasiči…) • Zavedení kvalitního lokálního vzdělávání pro pedagogy v rámci projektu MAP II • Realizace MAP III v území • Nově vznikající soubor videonávodů/videoukázek výuky v rámci MAP II.	• Nedostatečná motivace žáků k polytechnickému vzdělávání • Orientace pedagogů na jiné oblasti • Úpadek polytechnického vzdělávání dětí a žáků

Identifikace možných příčin problému

1. **Nedostatečné prostory a vybavení základních škol pro výuku polytechnických předmětů (z důvodu nedostatku financí školských zařízení na vybavení a prostory či nezájem některých ředitelů prioritizovat polytechnické obory).**

Velkým problémem jsou nedostatečné prostory a nedostatečné vybavení základních škol pro výuku polytechnických předmětů. Chybí učebny polytechnické výuky, laboratoře, technické dílny, kuchyňky, venkovní prostory s příslušným vybavením.

2. **Nedostatek kvalitních lokálních příležitostí pro vzdělávání pedagogů v oblasti polytechniky.**

Mezi silné stránky v oblasti polytechnického vzdělávání patří zájem pedagogů rozšiřovat své znalosti. Bohužel k tomu nemají vždy dobré podmínky. Na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

není dostatečná a kvalitní nabídka vzdělávání pro pedagogy, i když metod a forem výuky je v oblasti polytechniky velké množství. Příležitostí tak je zavedení kvalitního lokálního vzdělávání, které by pedagogům pomohlo s takto obsáhlým tématem. Stálou překážkou je obtížná zastupitelnost pedagogů, kteří se mají účastnit dalšího sebevzdělávání. Díky projektu MAP I a MAP II se množství lokálních vzdělávacích akcí zlepšilo. Problémem zůstává, že bez jejich podpory by tyto aktivity v území zcela chyběly a jejich realizace v oblasti zcela skončila.

3. **Nedostatek finančních prostředků pro pedagogy za vedení volitelných předmětů a kroužků.**

Problémem je nedostatek finančních prostředků pro pedagogy za vedení volitelných předmětů a kroužků. Toto může zčásti řešit spolupráce se zájmovými organizacemi, které se chtějí na rozvoji polytechnického vzdělávání podílet, jelikož disponují kvalifikovanými odborníky. V podmínkách regionu vytváří značnou nabídku Dům dětí a mládeže.

4. **Nedostatečná spolupráce se zájmovými organizacemi zabývajícími se polytechnikou.**

Možností, jak umožnit dětem kvalitně se vzdělávat, je spolupráce škol s institucemi, jako je např. Dům dětí a mládeže, technické školy, zájmová a neformální sdružení v regionu.

5. **Nedostatečná spolupráce se středními a vysokými školami.**

Životní styl dnešních rodin vytváří nedostatečné podněty pro získání praktických dovedností a manuální zručnosti dětí. Podceňování technického vzdělání a nezájem žáků o polytechnické předměty je jedním z negativních trendů současného školství. Přitom motivem pro rozvoj polytechnického vzdělávání je fakt, že na trhu práce roste zájem o pracovníky s technickým vzděláním a dovednostmi. Střední i vysoké školy mají zájem o příliv uchazečů o technické obory a vytvářejí jim řadu pobídek. Základní školy by uvítaly podporu od podnikatelského sektoru alespoň pro žáky 2. stupně, resp. věcnou nebo finanční pomoc pro polytechnickou výuku. Vítanou spoluprací s praxí jsou exkurze do provozů firem nebo středních technických škol. Vysoké školy z této spolupráce úplně vypadávají, jelikož jsou mimo dané území.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Využití dotačních titulů na úpravu prostor a pořízení vybavení (rekonstrukce a vybavení učeben, laboratoří a dílen polytechnických oborů).
2. Organizace kvalitního lokálního vzdělávání pro pedagogy v oblasti polytechniky v rámci projektu MAP II.
3. Podání žádosti o MAP III v území.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

4. Navázání spolupráce školských zařízení se zájmovými organizacemi a ostatními institucemi (DDM, policie, hasiči, středními školami, vysokými školami, Okresní hospodářskou komorou…) v oblasti polytechnického vzdělávání.
5. Využití externích odborníků pro tematické vyučování a na pořádání odborných exkurzí v rámci polytechnického vzdělávání.
6. Aktualizace nově vytvořené Metodiky pro polytechnické vzdělávání v MŠ.
7. Vytvoření souboru videonávodů/videoukázek výuky v rámci pracovní skupiny v MAP II.

5. NEDOSTATEČNÁ PODPORA MENTORINGU

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 25: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Nedostatečná podpora mentoringu“

Nedostatečná podpora mentoringu	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem pedagogů sdílet příklady dobré praxe • Zájem pedagogů o mentoring • Mentoring lze podporovat ze Šablon	• Chybějící kvalifikovaní pedagogové pro rozvoj mentoringu • Chybějící pravidelná setkávání pedagogů za účelem výměny zkušeností • Některá školská zařízení nepřikládají mentoringu důležitost • Pracovní vytíženost mentorů
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Zavedení setkávání pedagogů v rámci projektu MAP II či MAP III • Možnost získání dotací ze šablon na prohloubení profesní kompetence prostřednictvím vzájemné spolupráce s využitím prvků mentoringu • Zavedení metodických kabinetů v rámci projektu SYPO a jejich možné využití pro podporu mentoringu	• Nedostatek kvalifikovaných pracovníků pro rozvoj mentoringu • Nezájem ředitelů škol podporovat vzájemná setkávání pedagogů • Na mentoring nebudou ve školách finance a časový prostor z důvodu upřednostnění jiných potřeb školy (např. koronavirové pandemie)

Identifikace možných příčin problému

1. **Chybějící finanční prostředky pro činnost kvalifikovaných mentorů a pedagogů pro rozvoj mentoringu.**

Mentor pomáhá učiteli stanovit si cíl, zmapovat svou výchozí situaci a hledat cestu, jak k cíli dojít. Součástí takového procesu je naplánování jednotlivých kroků a společné vyhodnocování, jestli měly pro učitele nějaký smysl a užitek. Mentor učitele vede k sebereflexi, poskytuje mu popisnou zpětnou vazbu, v průběhu rozhovoru shrnuje, parafrázuje, zrcadlí emoce klienta a nabízí reflexi

celého procesu. Ústřední podmínkou pro uplatnění mentoringu ve škole je rozhodnutí ředitele školy o určení mentora a vytvoření podmínek pro jeho činnost.

2. **Neznalost škol problematiky mentoringu, problém určení mentora v rámci školy a poskytnutí mu potřebných podmínek.**

Mentoring jako metoda podpory profesního rozvoje učitele v různých fázích profesní dráhy se zpravidla realizuje ve třech oblastech – v oblasti osobnostní podpory, která je nejvýraznější u začínajících učitelů. Druhou oblastí, kde je vhodné uplatnit mentoring, je oblast označovaná jako institucionální, protože obsáhne školu jako instituci. Zejména u začínajícího učitele, ale i u učitele, který přichází na novou školu, je to oblast velice důležitá. Jde v ní o orientaci v kultuře školy, tedy o její psaná i nepsaná pravidla chování. Další oblast se týká vlastní výuky – práce ve třídě, práce s žáky, vyhledávání materiálů, tedy podstaty učitelské činnosti. O tuto oblast mají pedagogové největší zájem.

3. **Absence koordinátora vzájemných setkávání pedagogů v rámci výměn zkušeností, časová náročnost takovýchto setkání.**

Chybí koordinátor vzájemných setkávání pedagogů zaměřených na výměnu zkušeností. Problémem je časová i organizační náročnost tato setkávání uskutečňovat, stejně jako finanční ohodnocení aktivních aktérů.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Zavedení pravidelných setkávání pedagogů v rámci projektu MAP II (tzv. metodická sdružení pro jednotlivé předměty).
2. Získání dotací ze šablon na prohloubení profesní kompetence prostřednictvím vzájemné spolupráce s využitím prvků mentoringu.

6. NEDOSTATEČNÝ PROSTOR PRO REGIONÁLNÍ TÉMATA A JEJICH NEKONCEPČNOST VE VÝUCE

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 26: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Nedostatečný prostor pro regionální témata a jejich nekoncepčnost ve výuce“

Nedostatečný prostor pro regionální témata a jejich nekoncepčnost ve výuce	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Silný etnografický region a historické tradice • Dobrá spolupráce s místními muzei a knihovnami • Možnost posilování regionální identity mezi učiteli prostřednictvím projektu MAP II, příp.	• Absence integrovaných prvků regionální identity ve ŠVP • Nesystematičnost a nejednotnost zařazování regionálních témat do výuky • Absence jakékoli diskuze či výměny zkušenosti

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

MAP III	mezi školami v území mimo projekt MAP II
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Snaha některých škol ve výuce posilovat míru patriotismu a pocit lokální identity • Možnost většího využití projektové výuky • Možnost realizovat semináře či výměny zkušeností mezi pedagogy v rámci projektu MAP II, příp. MAP III • Využití silného potenciálu v území a jeho historických tradic • Možnost využívání podkladů a materiálů s regionální tematikou – filmy, fotografie (možnost využít i v době distanční výuky)	• Podcenění významu regionální identity při výuce (přírodopis, dějepis, občanská výchova, čeština) • Nechuť pedagogů uvádět lokální témata do výuky • Chybějící či nedostatečné znalosti pedagogů v regionálních tématech • Distanční výuka a mimořádná opatření v podobě uzavření muzeí a knihoven • Vynechání regionálních témat z důvodu dohnání učiva z dob distanční výuky

Identifikace možných příčin problému

1. **Malá dotace vyučovacích hodin zaměřených na lokální témata.**

Lokální témata a prvky regionální identity nejsou dostatečně integrovány ve školních vzdělávacích plánech škol. Zařazování regionálních témat do výuky je často nesystematické a nejednotné a na lokální témata tak ve výuce zbývá jen velmi málo času a prostoru.

2. **Malá sounáležitost pedagogů s lokalitou.**

Ne všichni pedagogové žijí nebo pocházejí ze SO ORP Domažlice či SO ORP Horšovský Týn a chybí jim tak vztah či určitá sounáležitost s tímto místem.

3. **Neznalost významných osobností, událostí a lokalit přesahujících region Domažlicka.**

Pedagogové nemají informace o významných osobnostech, událostech a lokalitách, které jsou součástí našeho území, ale svým významem jej dokonce přesahují. Neuvědomují si spojitost s naším územím, a pokud regionální identitě nepřikládají dostatečný význam, tak takové souvislosti ani aktivně nevyhledávají, protože by je to stálo příliš mnoho úsilí a času.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Tematické semináře zaměřené na jednotlivé oblasti regionální identity.
2. Zpracovat heslář/mapu osobností, událostí a historických objektů spojených s nějakým příběhem členit jej pro výuku v jednotlivých ročnících ZŠ.
3. Zpracovat tipy na exkurze či výlety pro pedagogy škol zaměřené na významné regionální lokality.
4. Zpracovat seznam místních spolků, zájmových sdružení a podobně, které se zabývají regionální tematikou a činností (např. Spolek pro vojenská pietní místa, fotografické kroužky, občanské sdružení Tanaberk, divadelní soubory Poběžovice nebo Kolofanti apod.).

5. Navázat spolupráci s obcemi (konkrétně archiváři nebo osobami, které vedou obecní kroniky, znají pamětníky schopné předávat znalosti o regionu).

7. NEDOSTATEČNÁ SPOLUPRÁCE ŠKOL RŮZNÝCH ÚROVNÍ A DALŠÍCH SPECIALIZOVANÝCH ORGANIZACÍ A SLUŽEB V OBLASTI INKLUZE

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 27: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Nedostatečná spolupráce škol různých úrovní a dalších specializovaných organizací a služeb v oblasti inkluze“

Nedostatečná spolupráce škol různých úrovní a dalších specializovaných organizací a služeb v oblasti inkluze	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Ochota škol, specializovaných organizací a služeb navzájem spolupracovat • Rozmanitá nabídka specializovaných organizací a služeb • Dobrá praxe některých zařízení v ORP (pravidelné exkurze dětí některých MŠ na ZŠ a mezi některými ZŠ navzájem) a ochota ji sdílet	• Časová a organizační náročnost navázání a realizace spolupráce • Chybějící finanční ohodnocení spolupracujících aktérů • Neznalost školských zařízení nabídky specializovaných organizací a služeb v oblasti inkluze
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Zavedení pravidelných setkání zástupců škol, specializovaných organizací a služeb (sdílení zkušeností i speciálních a kompenzačních pomůcek) • Zavedení pravidelných exkurzí dětí a žáků mezi různými stupni škol • Stáže pedagogických pracovníků v ostatních zařízeních (sdílení zkušeností, práce se speciálními a kompenzačními pomůckami, zkušenosti s prací asistenta pedagoga aj.)	• Separace specializovaných organizací a služeb od klasického vzdělávání dětí a žáků • Neuskutečňovaná setkání zástupců škol, specializovaných organizací a služeb z důvodů časových či z důvodu chybějícího realizátora • Neuskutečňované stáže a exkurze z důvodu nezájmu ze strany účastníků

Identifikace možných příčin problému

1. **Nezájem některých škol o spolupráci s jinými školami různých úrovní a dalšími specializovanými organizacemi a službami v oblasti inkluze.**

Mezi některými mateřskými a základními školami funguje spolupráce v oblasti navštěvování dětí a žáků různých stupňů vzdělávání, např. předškoláci v mateřské škole navštíví svoji budoucí základní školu nebo žáci 5. tříd neúplných základních škol navštíví základní školu, kde budou pokračovat ve vyšších třídách. Řada školských zařízení se do spolupráce nijak nezapojuje, nemají o to zájem.

2. **Neznalost školských zařízení nabídky specializovaných organizací a služeb v oblasti inkluze.**

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Zajímavá spolupráce by byla i s různými specializovanými organizacemi a službami, kterých je na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn široká nabídka. Školská zařízení se však v nabídce neorientují a jejich služby neznají.

3. **Chybějící organizátor akcí týkajících se spolupráce, chybějící finanční ohodnocení aktérů, kteří se spolupráce aktivně účastní**

Chybí organizátor akcí zaměřených na spolupráci. Problémem je časová, organizační náročnost tato setkávání uskutečňovat i finanční ohodnocení aktivních aktérů.

4. **Menší příležitost pro vesnické školy, s tím spojená vyšší finanční a časová náročnost.**

Ke spolupráci mají menší příležitost vesnické školy. Spolupráce je vázána na více času a vyšší náklady související s dopravou.

5. **Nedostatek a nedostupnost specializovaných pracovníků (logoped, klinický psycholog, dětský psychiatr apod.)** (*příčina je způsobena systémovým nastavením, jehož řešení není v působnosti a kompetenci žádného subjektu v partnerství).*

V území je nedostatek specializovaných pracovníků, jsou dlouhé čekací doby na vyšetření a spolupráce je s ohledem na jejich nedostatek minimální.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Zavedení pravidelných setkávání zástupců škol, specializovaných organizací a služeb (sdílení zkušeností i speciálních a kompenzačních pomůcek) v rámci projektu MAP II.
2. Zavedení pravidelných exkurzí dětí a žáků mezi různými stupni škol.
3. Organizace stáží pedagogických pracovníků v ostatních školách různých úrovní, či specializovaných organizacích a službách (sdílení zkušeností, práce se speciálními a kompenzačními pomůckami, zkušenosti s prací asistenta pedagoga aj.).

8. OBTÍŽNOST A FINANČNÍ NÁROČNOST UPRAVIT ORGANIZACI A PRŮBĚH VYUČOVÁNÍ V SOULADU S POTŘEBAMI ŽÁKŮ SE SVP

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 28: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Obtížnost a finanční náročnost upravit organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP“

Obtížnost a finanční náročnost upravit organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Ochota pedagogů praktikujících inkluzivní vzdělávání předávat zkušenosti dál • Možnost škol získat asistenta pedagoga	• Nedostatečná odbornost a nechuť pedagogů k inkluzi • Nedostatečný počet specializovaných

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

financovaného státem • Možnost škol využívat katalog podpůrných opatření	pracovníků a neexistence stabilního zázemí pro tyto pracovníky • Nedostatek prostoru pro vytvoření více menších tříd
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Pozitivní osvěta v oblasti inkluze, především mezi pedagogy, ale i pro veřejnost a rodiče • Vytvoření možnosti pro pedagogy získat kvalitní vzdělání v oblasti inkluze • Finanční podpora státu na vytvoření stabilního zázemí pro specializované pracovníky	• Škola nebude upravovat organizaci a průběh vyučování pro žáky se SVP z důvodu neodbornosti personálu a nedostatku prostoru pro vytvoření více menších tříd • Škola nebude přijímat žáky se SVP z důvodu neodbornosti personálu • Malá finanční podpora pro specializované pracovníky

Identifikace možných příčin problému

1. **Nedostatek kvalifikovaných pedagogů, speciálních pedagogů, logopedů, školních psychologů na školách ve SO ORP Domažlice a Horšovský Týn a neexistence stabilního zázemí pro tyto pracovníky** (*příčina vychází ze skutečnosti, kterou nelze v rámci projektu MAP II ovlivnit)*.

Pokud mají školy upravit organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP, musí k tomu mít kvalifikované pedagogy, kteří mají chuť dělat změny a věnovat se žákům se SVP, dále potřebují speciální pedagogy, školní psychology, logopedy a dostatek prostoru k vytvoření menších tříd, aby se pedagogové mohli věnovat žákům individuálně. Bohužel všechny tyto zmíněné aspekty jsou slabými stránkami základních škol na území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn. Na druhou stranu jsou na tomto území základní školy, které inkluzivní/společné vzdělávání praktikují dnes a denně a jsou ochotny se o své zkušenosti podělit s dalšími školami. Mohou tak šířit pozitivní osvětu, která zamezí zbytečným obavám pedagogů i rodičů. Pokud bude vytvořen systém kvalitního vzdělání pro pedagogy, bude dostatek fundovaných asistentů pedagoga a bude vytvořeno stabilní finanční zázemí pro další specializované pracovníky, bude se školám obecně zvládat inkluze lépe a nebude docházet k odmítání přijetí žáka se SVP s odůvodněním neodbornosti personálu školy.

2. **Nedostatek prostoru ve školách k vytvoření menších tříd a s tím související finanční pokrytí personálního zabezpečení** (*příčina vychází ze skutečnosti, kterou nelze v rámci projektu MAP II ovlivnit)*.

3. **Nedostatečná nabídka seminářů a nápravných aktivit pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v Pedagogicko-psychologické poradně.**

Zároveň pedagogové hovoří o tom, že je nezbytné vytvořit systém sdílení dobré praxe a tvorby metodických materiálů. Jedním z nich je Katalog podpůrných opatření (Univerzita Palackého v Olomouci), který reaguje na fakt, že od 1. 9. 2016 jsou děti zařazovány do 5 stupňů podpůrných opatření. Škola podle stupně podpůrných opatření musí vytvořit do 4 měsíců podmínky. V katalogu

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

vyhledá učitel druh postižení, dále všechna nutná opatření, která jsou potřeba, charakteristiku postižení atd. Panuje shoda, že k získání kvalitního proinkluzivního vzdělávání pedagogů a asistentů jsou zapotřebí stáže, semináře, udržování kontaktů a podpora ředitelů škol.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Získání finanční podpory státu na vytvoření stabilního zázemí pro specializované pracovníky.
2. Zorganizování akcí s cílem pozitivní osvěty v inkluzivním vzdělávání v rámci projektu MAP II.
3. Zorganizování akcí s cílem pozitivní osvěty v inkluzivním vzdělávání pro rodiče v rámci jednotlivých škol.
4. Vybavení didaktickými, speciálními a kompenzačními pomůckami a bezbariérovým nábytkem pro děti a žáky se SVP z vhodných dotačních programů či šablon.

9. PŘENÁŠENÍ ZODPOVĚDNOSTI ZA VÝCHOVU A VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ ZE STRANY RODIČŮ NA ŠKOLU VYPLÝVAJÍCÍ Z NEDOSTATEČNÉ SPOLUPRÁCE RODINY A ŠKOLY

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 29: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Přenášení zodpovědnosti za výchovu a vzdělávání dětí a žáků ze strany rodičů na školu vyplývající z nedostatečné spolupráce rodiny a školy“

Přenášení zodpovědnosti za výchovu a vzdělávání dětí a žáků ze strany rodičů na školu vyplývající z nedostatečné spolupráce rodiny a školy	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem MŠ a ZŠ spolupracovat s rodiči • Široká nabídka sociálních služeb a organizací • Dobrá dostupnost poradenských zařízení	• Školy se v případě špatné komunikace s některými rodiči málokdy obracejí na další služby a organizace • Děti tráví ve škole velkou část dne, větší část než s rodiči • Nízká úroveň komunikace s rodiči
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Pravidelné zapojování rodičů do dění ve škole • Pozitivní osvěta v oblasti vzdělávání pro rodiče • Možnost využití provázanosti tří složek: rodiče – škola – poradenská zařízení (či sociální služby)	• Rodiče či škola nebudou ochotni naslouchat druhé straně • Škola bude jediným aktérem ve výchově dětí a žáků • Školy nebudou mít (např. z časových důvodů) zájem zlepšovat komunikaci s rodiči, se kterými je komunikace složitější

Identifikace možných příčin problému

1. **Škola a rodina nedostatečně spolupracují a komunikují mezi sebou.**

Jediným efektivním řešením je vzájemně si s rodiči pomáhat, průběžně se informovat o pokrocích dítěte a spolupracovat při řešení problémů. Zapojit rodiče do dění školy, nabízet jim možnost zúčastnit se výukové činnosti (třeba jen nahlédnutím), případně nechat je navrhnout a zorganizovat společné školní akce dětí s rodiči, a to již v prostředí mateřských a následně základních škol. Zvláště při jednání s rodiči dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nezbytný takt, trpělivost, neustálá osobní konzultace mezi učitelem a rodičem. Je pedagogickým uměním přenášet důsledně a přitom vlídně zodpovědnost za veškerá rozhodnutí, která se dítěte týkají, na rodiče.

Nejčastější rizika, která ohrožují spolupráci rodičů se školou a sdílení společné odpovědnosti za výchovu a vzdělávání, je povyšování se jednoho zúčastněného nad druhým, neochota naslouchat, neochota spolupracovat, nedůvěra, kritika a ponižování druhé strany (někdy i před dítětem), strach projevit svůj názor. Někteří rodiče redukují svůj kontakt se školou na elektronickou komunikaci.

2. **Neznalost školských zařízení nabídky jiných služeb a organizací, na které by se mohla obrátit v případě potíží s komunikací s některými rodiči.**

Škola také musí umět nabídnout rodičům dětí s výchovnými a vzdělávacími problémy poradenský servis, zejména kontakt na pedagogicko-psychologickou poradnu nebo speciálně pedagogické centrum, které dítě vyšetří, nabídnou vhodnou terapii a současně doporučí škole, jak upravit výchovně vzdělávací podmínky pro toto dítě. Školy by také měly znát nabídku jiných služeb a organizací, na které mohou rodiče dětí odkázat, nebo na které se mohou samy obrátit v případě, že je komunikace s rodiči pro ně z různých důvodů obtížná. Pro eliminaci problémů ve vzájemné spolupráci rodičů se školou navrhovali zástupci pedagogů i neziskových organizací také dostupnou osvětu pro rodiče, např. ve formě seminářů pro rodiče s účastí pedagogů a dalších odborníků, přednášek na témata výchovných problémů a kde hledat pomoc, jak uspořádat volný čas pro předškoláky nebo školáky.

3. **Děti a žáci tráví větší část dne ve školském zařízení než se svými rodiči** *(příčina vychází ze skutečnosti, kterou nelze v rámci projektu MAP II ovlivnit)***.**

Nedostatek osobního času rodičů bývá důvodem pro „zneužívání“ školních družin, kde část dětí tráví dlouhá odpoledne, i to, že v mateřských školách zůstává část dětí po plnou provozní dobu, někdy i v případech, kdy je matka doma s mladším dítětem.

4. **Rodiče se (z různých důvodů) dostatečně svým dětem nevěnují** (*příčina vychází ze skutečnosti, kterou nelze v rámci projektu MAP II ovlivnit).*

Někteří rodiče nemají dostatek volného času na to, aby se věnovali svým dětem, například z důvodu velké pracovní vytíženosti. Další část rodičů se svým dětem v oblasti smysluplného využívání volného času nebo domácí přípravy do školy věnovat neumí, například z důvodu vlastního nízkého

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

vzdělání. Vycházejí z vlastní zkušenosti s výchovou dítěte, ze svého dětství. Péče o dítě tak nemusí být dostatečná, ale důvody se mohou významně lišit.

5. **Zákonní zástupci nerespektují doporučení z Pedagogicko-psychologické poradny** (*příčina vychází ze skutečnosti, kterou nelze v rámci projektu MAP II ovlivnit).*

Pedagogové se setkávají se situacemi, kdy zákonní zástupci nerespektují doporučení PPP. Příčiny mohou být různé. Buď se závěry vyšetření nesouhlasí a tedy ani doporučení neakceptují, případně doporučením poradenského zařízení dostatečně nerozumějí a obávají se stigmatizace. U takovýchto rodičů je velice potřebná pozitivní osvěta. Někteří doporučením nepřikládají potřebou váhu.

6. **Zákonní zástupci nemají zájem se informovat o vzdělávání svého potomka** (*příčina vychází ze skutečnosti, kterou nelze v rámci projektu MAP II ovlivnit)*.

Sami pedagogové by dále uvítali možnost hospitací nebo sdílení dobré praxe ve školách, kde dobře funguje spolupráce s rodiči, zejména s rodiči dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. V regionu k takovým školám patří například Základní škola v Koutě na Šumavě, která již možnost seznámení se s jejími postupy nabídla.

Návrh řešení problému

1. Pravidelné zapojování zákonných zástupců do dění ve škole.
2. Zprostředkování spolupráce rodičů a poradenských zařízení ze strany školských zařízení (například pozváním zástupců poradenských zařízení na třídní schůzky či jinou aktivitu školy pro rodiče).
3. Zprostředkování spolupráce rodičů a sociálních služeb ze strany školských zařízení (například pozváním zástupců sociálních služeb na třídní schůzky či jinou aktivitu školy pro rodiče).
4. Zorganizování akcí s cílem pozitivní osvěty v oblasti vzdělávání pro rodiče v rámci jednotlivých škol.

10. NEODPOVÍDAJÍCÍ TECHNICKÝ STAV A VYBAVENÍ NĚKTERÝCH ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ VČETNĚ VENKOVNÍHO PROSTŘEDÍ ŠKOL

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 30: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Neodpovídající technický stav a vybavení některých školských zařízení včetně venkovního prostředí škol“

Neodpovídající technický stav a vybavení některých školských zařízení včetně venkovního prostředí škol	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Zájem ředitelů, zřizovatelů škol o udržení dobrého technického stavu školních budov • Zájem žáků, rodičů a pedagogů o nové	• Vedení některých škol neklade důraz na odpovídající technický stav a vybavení školských zařízení, příp. na venkovní

pomůcky a dobrý stav školních budov • Nově vybavené a zrekonstruované prostory školských zařízení díky předešlým dotačním programům	prostředí škol • Zřizovatel některých škol neklade důraz na odpovídající technický stav a vybavení školských zařízení, příp. na venkovní prostředí škol • V některých školách je problematický vztah mezi vedením školy a zřizovatelem školy • Administrativní náročnost na zpracování dotací pro vedení školských zařízení
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Využití výzvy dotačních programů na rekonstrukce budov a vnitřních prostor škol • Využití výzvy dotačních programů na vybavení tříd, učeben, heren, tělocvičen a dalších vnitřních prostor škol • Využití výzvy dotačních programů na rekonstrukce a vybavení venkovního prostředí školských zařízení	• K rekonstrukcím nedojde z důvodu problematického vztahu mezi vedením školy a zřizovatelem školy • Havarijní stav školních budov a jejich přilehlých částí • Nevyhlášení či zrušení dotačních programů pro některé školy (např. ZUŠ) • Odchod pedagogů či dětí a žáků z důvodu zastaralé nemoderní techniky, nedostatečného materiálního vybavení, zázemí atd.

Identifikace možných příčin problému

1. **Nedostatek financí na udržení odpovídajícího technického stavu a vybavení některých školských zařízení včetně venkovního prostředí škol.**

Na každém řediteli a zřizovateli školy spočívá zodpovědnost udržovat stav budov v dobrém technickém stavu a neustále inovovat vybavení školy, ať se to týká venkovního prostranství, tedy zahrad a hřišť, tak i vnitřních prostor. Za vnitřní prostory škol nelze pokládat pouze herny a třídy v MŠ a třídy a odborné učebny na ZŠ, ale také společné prostory školy jako např. šatna, jídelna, školní družina a klub, tělocvična, ale také zázemí pro pedagogy, jako jsou kabinety, sborovna atd.

2. **Problémový vztah škola – zřizovatel.**

3. **Administrativní náročnost na zpracování dotací pro vedení školských zařízení** *(příčina je způsobena systémovým nastavením, jehož řešení není v působnosti a kompetenci žádného subjektu v partnerství).*

S dotacemi a výzvami je spojena administrativa, která je pro školy velice náročná. Může způsobit i skutečnost, že škola dotací nevyužije právě z důvodu velké administrativní zátěže.

4. **Nedostatek výzev a dotací pro ZUŠ a organizace neformálního a zájmového vzdělávání** *(příčina je způsobena systémovým nastavením, jehož řešení není v působnosti a kompetenci žádného subjektu v partnerství).*

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Zároveň je důležité zmínit, že ZUŠ jsou školským zařízením, ale je pro ně stále určeno méně výzev a dotací než pro ostatní školská zařízení.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Využití výzvy dotačních programů na rekonstrukce budov a vnitřních prostor škol.
2. Využití výzvy dotačních programů na vybavení tříd, učeben, heren, tělocvičen a dalších vnitřních prostor škol.
3. Využití výzvy dotačních programů na rekonstrukce a vybavení venkovního prostředí školských zařízení.
4. Zajištění dostatečného množství ICT k distanční výuce pro děti i pedagogy prostřednictvím dotací či díky podpoře soukromých firem (sponzoring, dárcovství).
5. Zavedení pravidelných setkání zřizovatele se svými školskými zařízeními.
6. Navýšení finančních alokací u výzev a dotačních programů či zjednodušení administrativy.
7. Vznik pozice „koordinátora pro dotace a výzvy“ v rámci ORP.

11. ABSENCE ORGANIZOVANÉHO ZAJIŠTĚNÍ SDÍLENÍ ZKUŠENOSTÍ ŘEDITELŮ ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

SWOT – 3 analýza

Tabulka č. 31: SWOT – 3 analýza prioritní problémové oblasti „Absence organizovaného zajištění sdílení zkušeností ředitelů školských zařízení“

Absence organizovaného zajištění sdílení zkušeností ředitelů školských zařízení	
SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
• Ochota a zájem ředitelů se pravidelně setkávat • Zkušenost s úspěšnou realizací setkání v rámci MAP I i MAP II • Díky pravidelné komunikaci se školami v rámci MAP II je možné vytipovat vhodná a aktuální témata společné diskuze ředitelů škol	• Špatná epidemiologická situace, díky které je méně prostoru na setkávání ředitelů • Nejistota v dlouhodobém zajištění realizátora setkávání. • Malý počet ředitelů na společných setkáních • Malá míra komunikace a sdílení společných zájmů, aktivit či problémů ředitelů různých škol a zařízení pod jedním zřizovatelem
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
• Realizace v rámci projektu MAP II • Nová možná témata setkávání díky špatné epidemiologické situaci a novým problémům na školách • Realizace společných setkání ředitelů škol a školských zařízení se svým zřizovatelem minimálně 1x za rok • Realizace MAP III v území	• Na území nebude realizátor setkávání • Ředitelé přestanou mít zájem o společná setkávání z důvodu jejich neefektivity a nezájmu o probírané téma • Ředitelé pod záplavou jiných povinností nebudou společným setkáním přikládat časovou prioritu a přestanou na ně docházet

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Identifikace možných příčin problému

1. Chybějící realizátor setkávání.

Je nezbytné, aby setkání probíhala na daném území a aby se někdo ujal jejich organizace. Není v možnostech jednotlivých ředitelů, aby setkání organizovali, jelikož jsou zahrnuti jinými povinnostmi. Setkání začala probíhat díky projektu MAP I a MAP II a probíhají úspěšně. Bohužel jejich realizace skončením uplynutí projektu opět skončí. Příležitost je tak v navázání projektem MAP III, v rámci nějž by se mohlo se setkáními pokračovat.

2. Náročnost realizace setkávání

Uspořádání setkání je spojené s časovou náročností. Je nezbytné zajistit vhodné prostory, obeslat ředitele všech školských zařízení, ale také zajistit program, který je pro ředitele nejen zajímavý, ale především přínosný a aktuální s ohledem na potíže, se kterými se setkávají ve své praxi.

Návrh konkrétních kroků řešení problému

1. Realizace setkávání v rámci projektu MAP II.
2. Realizace projektu MAP III, v rámci nějž by bylo možné realizovat setkávání i nadále.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

1.4.3 INFORMACE O STÁVAJÍCÍM STAVU GRAMOTNOSTÍ A INKLUZIVITY

Kapitola se zaměřuje na informace o stávajícím stavu čtenářské, matematické a digitální gramotnosti a inkluzivity v území MAP II. Informace vychází jednak z mezinárodních šetření, dále z národních šetření realizovaných Českou školní inspekcí (ČŠI) a z informací získaných v rámci jednání pracovních skupin.

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ

Tabulka č. 32: Přehled mezinárodních šetření

Název šetření	Realizátor	Popis
PISA	Aktivita OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj), v ČR je realizátorem ČŠI.	Mezinárodní šetření zaměřené na zjišťování úrovně gramotností patnáctiletých žáků.
PIRLS	Aktivita IEA (Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků vzdělávání), v ČR je realizátorem ČŠI.	Mezinárodní šetření zaměřené na zjišťování aktuální úrovně čtenářských vědomostí a dovedností žáků ve čtvrtém roce školní docházky.
TIMSS	Aktivita IEA (Mezinárodní asociace pro hodnocení výsledků vzdělávání), v ČR je realizátorem ČŠI.	Mezinárodní šetření zaměřené na zjišťování úrovně znalostí a dovedností žáků 4. a/nebo 8. ročníku ZŠ v matematice a v přírodních vědách.
TALIS	Aktivita OECD (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj), v ČR je realizátorem ČŠI.	Mezinárodní šetření o vyučování a učení (školní prostředí, podmínky, ve kterých učitelé a ředitelé pracují).

Zdroj: Vlastní šetření

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ PISA

Mezinárodní šetření PISA (*Programme for International Student Assessment*) je považováno za největší a nejdůležitější mezinárodní šetření v oblasti měření výsledků vzdělávání, které v současné době ve světě probíhá. Výzkum je jednou z aktivit Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).

Šetření je zaměřeno na zjišťování úrovně gramotností patnáctiletých žáků, kteří se ve většině zúčastněných zemí nacházejí v posledních ročnících povinné školní docházky. Je koncipován tak, aby poskytoval tvůrcům školské politiky v jednotlivých zemích všechny důležité informace o fungování jejich školských systémů.

Testování probíhá ve tříletých cyklech, přičemž pokaždé je kladen důraz na jednu z uvedených oblastí tak, aby bylo možno o ní získat detailnější informace. V ČR je jeho realizátorem Česká školní inspekce.

V aktuálním sedmém cyklu z roku 2018 byla hlavní testovanou oblastí čtenářská gramotnost. Vedle toho se však standardně zaměřuje i na přírodovědnou a matematickou gramotnost. Novinkou šetření PISA 2018 bylo propojení s TALIS 2018, dalším projektem OECD, do modulu PISA-TALIS Link. Šetření TALIS zjišťuje názory a postoje učitelů a ředitelů škol například v oblastech profesního rozvoje, výuky, pedagogického vedení a uvádí je v mezinárodních souvislostech. Link umožňuje propojit data z obou šetření a rozšiřuje soubor respondentů dotazníků o důležitou skupinu aktérů procesu vzdělávání – o učitele. V České republice se do tohoto modulu zapojilo 182 škol a přes 2 600 učitelů.

V prosinci 2019 Česká školní inspekce zveřejnila Národní zprávu – Mezinárodní šetření PISA 2018. Následně uvádíme shrnutí za jednotlivé gramotnosti, které Národní zpráva obsahuje.

Čtenářská gramotnost:

- Výsledek českých žáků ve čtenářské gramotnosti v šetření PISA 2018 není statisticky významně odlišný od průměru zemí OECD.
- Dlouhodobý vývoj výsledků českých žáků ve čtenářské gramotnosti lze popsat miskovitou U-křivkou bez výrazných změn.
- Podíl českých žáků v nejnižší gramotnostní úrovni v testech čtenářské gramotnosti se dlouhodobě pohybuje kolem 20 % a od zahájení projektu PISA se mírně zvyšuje. Tato pětina žáků představuje skupinu obyvatel, kteří mohou mít problémy s dalším uplatněním ve společnosti.
- Českým žákům dělá větší problém porozumění samostatnému textu než zpracování souboru textů (např. různé články na stejné téma nebo diskusní fórum s příspěvky různých uživatelů).
- Ve čtenářské gramotnosti nedochází k tak velkému snižování hodnoty průměrných výsledků, jako tomu je v přírodovědné a matematické gramotnosti. Jedním z možných vysvětlení by mohlo být to, že v matematických a přírodovědných úlohách šetření PISA žáci prokazují oborové dovednosti a také znalosti získané přímo ve výuce, kdežto čtenářské dovednosti jsou spíše obecně kognitivního charakteru.
- Ve čtenářské gramotnosti se ze všech domén nejvíc projevuje genderová nerovnost výsledků. Výrazně lepší jsou dívky, a to jak v České republice, tak v zemích OECD. V matematických a přírodovědných testech PISA nejsou rozdíly mezi českými dívkami a chlapci statisticky významné.

- Rozdíly mezi dívkami a chlapci ve čtenářské gramotnosti ukazují, že je především třeba podporovat zájem o čtení všech typů textů a rozvíjet čtenářskou gramotnost všemi možnými prostředky právě u chlapců. Lze využít například populárně-naučné texty nebo dobrodružnou literaturu, které jsou chlapcům bližší než krásná literatura.
- V České republice panují obrovské rozdíly ve výsledcích žáků jednotlivých druhů škol, které jsou nejvíce patrné v oblasti čtenářské gramotnosti. Rozdíl mezi výsledkem žáků víceletých gymnázií a středních odborných škol bez maturity je ve všech oblastech větší než dvě gramotnostní úrovně. Téměř polovina učňů má čtenářské dovednosti na nejnižší gramotnostní úrovni. V základních školách je takto slabých žáků necelých 30 %.
- Žáci v druzích škol s vyšším průměrným výsledkem se v hodinách českého jazyka častěji setkávají s aktivitami, které podporují práci s texty v širších souvislostech, a také častěji vnímají radost učitelů z výuky.

Matematická gramotnost:

- Výsledek českých žáků v matematické gramotnosti v šetření PISA 2018 je statisticky významně nad průměrem zemí OECD.
- Dlouhodobý vývoj výsledků českých žáků v matematické gramotnosti lze popsat jako plochý klesající trend, od roku 2009 bez významných změn v zastoupení žáků v nejvyšší a nejnižší gramotnostní úrovni. Podíl žáků v nejnižší gramotnostní úrovni v matematických testech se dlouhodobě pohybuje kolem 20 %.

Přírodovědná gramotnost:

- Výsledek českých žáků v přírodovědné gramotnosti v šetření PISA 2018 je statisticky významně nad průměrem zemí OECD.
- Dlouhodobý vývoj výsledků českých žáků v přírodovědné gramotnosti lze popsat jako plochý vytrvale klesající trend. Pokles výsledku mezi roky 2006 a 2009 byl způsoben především úbytkem vynikajících žáků, v druhém období poklesu mezi roky 2012 a 2015 se zvýšil podíl horších žáků. Podíl žáků v nejnižší gramotnostní úrovni je přibližně 18 %.

Zjištění PISA 2018 potvrzují některé dlouhodobé charakteristiky českého vzdělávacího systému:

- Výsledky kromě stagnace či poklesu neukazují žádný výrazný trend – cíl, ke kterému by školy směřovaly.
- Dochází k nabalování úspěchu na úspěšné, tím k prohlubování rozdílů mezi školami. V úspěšných školách učí úspěšnější žáky aktivnější a pozitivně ladění učitelé.
- Česká republika dosáhla ve srovnání se zeměmi OECD lepšího výsledku, než jaký by odpovídal vynaloženým výdajům na vzdělávání.
- Projevují se velké rozdíly mezi výsledky žáků škol stejného druhu.

V prosinci 2019 Česká školní inspekce zveřejnila také dokument s názvem Zjištění z mezinárodního šetření PISA 2018, ze kterých vycházejí následující kapitoly s názvy Znalosti a dovednosti žáků v gramotnostech, Spravedlivost a socioekonomický status a Spravedlivost a pohlaví.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Znalosti a dovednosti žáků v gramotnostech

Čtenářská gramotnost:

- Ve čtenářské gramotnosti dosáhlo 79 % žáků v České republice alespoň druhé gramotnostní úrovně. Tito žáci rozpoznají hlavní myšlenku středně dlouhého textu, naleznou informaci na základě jasně daných, i když někdy složitějších, pokynů a s podporou dovedou posoudit celkový záměr středně dlouhého textu.
- Přibližně 8 % žáků dosahuje ve čtení vynikajících výsledků, což znamená, že v testu čtenářské gramotnosti tito žáci dosáhli úrovně 5 a 6. Na těchto úrovních jsou žáci schopni porozumět dlouhým textům, pracovat s pojmy, které jsou abstraktní a náročné na porozumění, a rozlišovat mezi fakty a názory na základě nepřímých náznaků týkajících se obsahu nebo zdroje informací. Ve 20 vzdělávacích systémech, z nichž 15 je v zemích OECD, dosáhlo více než 10 % patnáctiletých žáků vynikajících výsledků.

Matematická gramotnost:

- V České republice dosáhlo 80 % žáků druhé a vyšší matematické gramotnostní úrovně. Tito žáci dokážou interpretovat a posoudit, jak lze (jednoduchý) problém vyjádřit matematicky, a to i bez jasného zadání (např. porovnat celkovou vzdálenost dvou alternativních tras nebo převést ceny na jinou měnu). Podíl patnáctiletých žáků, kteří v matematice dosáhli alespoň minimální gramotnostní úrovně (úroveň 2 nebo nižší), se v jednotlivých zemích značně liší – dosahuje od 98 % ve vybraných provinciích Číny po pouhá 2 % v Zambii, která se zúčastnila programu PISA for Development v roce 2017. V zemích OECD dosáhlo alespoň druhé matematické gramotnostní úrovně v průměrně 76 % žáků.
- Přibližně 13 % žáků dosáhlo páté a vyšší matematické gramotnostní úrovně. Nejvyšší podíly žáků dosahujících těchto úrovní byly zjištěny v těchto šesti asijských zemích nebo ekonomických regionech: vybrané provincie Číny (vice než 44 %), Singapur (téměř 37 %), Hong Kong (Čína) (29 %), Macao (téměř 28 %), Tchajwan (více než 23 %) a Korea (vice než 21 %). Tito žáci dovedou matematicky popsat složité jevy a umí vybrat, porovnat a vyhodnotit vhodné způsoby jejich řešení.

Přírodovědná gramotnost:

- Přibližně 81 % žáků dosáhlo druhé a vyšší přírodovědné gramotnostní úrovně. Tito žáci dokážou správně vysvětlit známé přírodní jevy a v jednoduchých případech dovedou své znalosti použít k vytvoření závěru vyvozeného z dostupných dat.
- Přibližně 8 % žáků dosahuje v oblasti přírodovědy vynikajících výsledků, což znamená, že jejich dovednosti jsou na 5. a 6. gramotnostní úrovni. Tito žáci jsou schopní tvořivě a samostatně používat své přírodovědné znalosti v nejrůznějších situacích, dokonce i v těch neznámých.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Spravedlivost a socioekonomický status

- V šetření PISA 2018 dosahují zvýhodnění žáci v České republice ve čtení o 105 bodů lepších výsledků než žáci znevýhodnění. Tento rozdíl je větší než průměrný rozdíl mezi těmito dvěma skupinami v zemích OECD (89 bodů). V cyklu PISA 2009 činil v České republice rozdíl ve výsledcích související se socioekonomickým statusem 85 bodů (a 87 bodů v průměru v zemích OECD).
- Přibližně 19 % zvýhodněných žáků a pouze 2 % znevýhodněných žáků v České republice dosahuje ve čtenářské gramotnosti v PISA 2018 vynikajících výsledků. V průměru zemí OECD dosahuje ve čtení vynikajících výsledků 17 % zvýhodněných žáků a 3 % znevýhodněných žáků.
- Socioekonomický status silně ovlivňuje výsledky matematické a přírodovědné gramotnosti ve všech zemích PISA. V České republice v PISA 2018 vysvětluje 18 % rozdílu ve výsledcích z matematiky (v průměru zemí OECD je to 14 %) a 17 % rozdílu ve výsledcích z přírodovědy (v průměru zemí OECD je to 13 %).
- Přibližně 9 % znevýhodněných žáků v České republice se zařadilo mezi čtvrtinu nejúspěšnějších žáků ve čtení, což naznačuje, že v případě čtenářských dovedností nemusí být status znevýhodnění pro žáka vždy určující. V zemích OECD se mezi nejlepší žáky ve čtení zařadilo 11 % znevýhodněných žáků.
- V České republice jsou vynikající a méně úspěšní žáci zastoupeni v jistých druzích a typech škol častěji, než v průměru OECD.
- Ředitelé škol v České republice uváděli personální a materiální nedostatky ve vyšší míře ve srovnání s průměrem OECD - nebyl nicméně zjištěn statisticky významný rozdíl v nedostatku personálu mezi zvýhodněnými a znevýhodněnými školami. Dle tvrzení ředitelů je poskytování výuky alespoň do určité míry omezeno nedostatkem učitelů. Tato situace se týká 45 % žáků navštěvujících znevýhodněné školy a 27 % žáků navštěvujících zvýhodněné školy. V průměru zemí OECD činí tyto podíly 34 % žáků ve znevýhodněných školách a 18 % žáků ve zvýhodněných školách.
- Mnoho žáků, především těch znevýhodněných, má nižší ambice, než by odpovídalo jejich studijním výsledkům. Tři z deseti znevýhodněných českých žáků s vynikajícími výsledky neočekávají, že ukončí terciární stupeň vzdělání, avšak u zvýhodněných žáků s vynikajícími výsledky to neočekává jen jeden z dvaceti.

Spravedlivost a pohlaví

- Ve všech zemích a ekonomikách, které se zúčastnily šetření PISA 2018, dosahují dívky ve čtenářské gramotnosti lepších výsledků než chlapci – v průměru zemí OECD je to o 30 bodů. V České republice je tento rozdíl mezi dívkami a chlapci vyšší (33 bodů), než je průměrný rozdíl (30 bodů). Rozdíl je nižší než v roce 2009 (48 bodů), přičemž došlo ke zlepšení výsledků chlapců a výsledky dívek zůstaly v uvedeném období stejné.

- V matematické gramotnosti dosáhly české dívky podobného výsledku jako čeští chlapci. Rozdíl čtyř bodů ve prospěch chlapců je nepatrně méně než činí průměrná hodnota rozdílu mezi dívkami a chlapci v průměru zemí OECD (5 bodů).
- V přírodovědné gramotnosti v šetření PISA 2018 dosahují dívky v zemích OECD průměrně mírně lepších výsledků (o dva body), v České republice jsou výsledky dívek a chlapců srovnatelné.
- Jeden ze sedmi českých chlapců s vynikajícími výsledky v matematické a přírodovědné gramotnosti očekává, že bude ve 30 letech pracovat jako inženýr nebo specialista v oblasti přírodních věd. U dívek je to méně než jedna z deseti. Přibližně tři z deseti dívek s vynikajícími výsledky očekávají, že budou pracovat ve zdravotnictví, zatímco u chlapců s vynikajícími výsledky jde o jednoho z devíti. Pouhých 8 % chlapců a 1 % dívek v České republice očekává, že budou pracovat v oblasti ICT.

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ PIRLS

Mezinárodní šetření PIRLS (*Progress in International Reading Literacy Study*) je zaměřeno na testování čtenářské gramotnosti žáků 4. ročníku základních škol. Cyklus tohoto šetření je pětiletý. Šetření je na mezinárodní úrovni koordinováno Mezinárodní asociací pro hodnocení výsledků vzdělávání (*The International Association for the Evaluation of Educational Achievement – IEA*), v ČR je jeho realizátorem Česká školní inspekce. Šetření PIRLS se snaží také zmapovat význam rodinného, školního a širšího prostředí žáků pro rozvoj čtenářské gramotnosti.

Čtenářská gramotnost je v šetření PIRLS chápána jako tvořivý a interaktivní proces, při kterém se klade důraz na funkční povahu čtení. Čtenáři by v tomto pojetí měli ovládat čtenářské strategie, při kterých uplatňují své znalosti a zkušenosti, přemýšlejí o tom, co si přečetli, vytvářejí si vlastní představy a identifikují podstatné informace a myšlenky.

Šetření proběhlo naposledy v roce 2016 a v současné době se plánuje šetření na rok 2021. V rámci každého cyklu předchází hlavnímu sběru dat tzv. pilotní šetření, ve kterém se ověřují nástroje pro sběr dat a metodika pro hlavní šetření. V cyklu PIRLS 2021 dochází k přechodu od papírového testování k elektronickému testování, a proto hlavním cílem pilotního šetření bylo ověřit nástroje pro elektronické testování a nové testové úlohy, které byly pro tyto účely vytvořeny. Pilotní šetření proběhlo v září a říjnu 2020. Termín hlavního šetření není v tuto chvíli znám. Vzhledem k tomu, že poslední výsledky šetření jsou již staršího data (2016), uvádíme níže pouze stručně vybraná hlavní zjištění ze šetření:

- Čtenářská gramotnost se liší napříč kraji České republiky mj. na základě socioekonomického statusu. Vyššího skóre v testu dosahují žáci z krajů s vyšším průměrným socioekonomickým statusem (SES).
- Socioekonomický status žáků i průměrný socioekonomický status školy významně souvisí s výsledky žáků. Čím vyšší socioekonomický status žáka i školy, tím lepších výsledků žák dosahuje.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- S výsledky je silně asociována i sebejistota žáků ve čtení. S růstem pociťované čtenářské sebejistoty navíc rovněž klesá efekt socioekonomického statusu žáka.
- Jako důležité se ukazuje být to, jak se žák ve škole cítí. S růstem pocitu šikany ze strany spolužáků totiž klesá dosažené skóre.
- Rodina a předškolní vzdělávání:
    - Vyššího skóre dosahovali žáci, kteří si do školy přinesli již osvojené dovednosti čtení nebo jejichž rodiče s oblibou četli.
    - S výsledky žáků je pozitivně asociována i délka předškolního vzdělávání.
    - Žáci, kteří ve škole pociťují únavu nebo hlad, dosahovali prokazatelně horších výsledků v testu čtenářské gramotnosti.
- Uplatňované výstupy při výuce čtení a role učitelů:
    - Žáci profesně zkušenějších učitelů dosahují ve čtení mírně lepších výsledků.
    - Vyrušování žáků v hodinách čtení, které narušuje celkovou atmosféru ve třídě, se projevuje v horších výsledcích žáků v testu čtenářské gramotnosti.
    - Diskuze žáků o tom, co četli, jako učitelem uplatňovaná didaktická metoda, se pozitivně projevila na výsledcích žáků.
    - Žáci dosahovali lepších výsledků, pokud učitele vnímali jako osobu, která jim srozumitelně vysvětluje problematiku výuky a aktivně se věnuje jejich individuálním výukovým potřebám.
- Využívání ICT ve výuce čtení:
    - Žáci, kteří v běžném školním dnu používají pro školní úkoly k hledání a čtení informací PC nebo tablet v rozsahu cca půl hodiny, dosahují lepších výsledků ve čtení než žáci, kteří tuto činnost běžně nedělají vůbec. Pokud však hledání a čtení informací na PC nebo tabletu běžně věnují čas delší, pozitivní efekt poklesne.
    - Ačkoli může být využití ICT jak ve výuce, tak v rámci domácí přípravy, prospěšné, nadměrné hraní počítačových her nebo surfování po internetu se projevilo horším výsledkem žáka v testu čtenářské gramotnosti.
- Dílčí škály čtenářské gramotnosti:
    - Žáci, kteří se ve čtení cítí sebejistě, dosahují vyššího skóre v práci s texty informačního charakteru.
    - Dívky si vedou lépe při práci s texty literárními. S ohledem na informační texty se ale od chlapců neliší.

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ TIMSS

Mezinárodní šetření TIMSS (*Trends in International Mathematics and Science Study*) zjišťuje úroveň znalostí a dovedností žáků 4. a/nebo 8. ročníku základní školy v matematice a v přírodovědných předmětech. Cyklus tohoto šetření je čtyřletý. Šetření je na mezinárodní úrovni koordinováno Mezinárodní asociací pro hodnocení výsledků vzdělávání (The International Association for the Evaluation of Educational Achievement – IEA), v ČR je jeho realizátorem Česká

školní inspekce. Kromě úrovně znalostí žáků se zjišťuje i vliv domácího prostředí, postoje rodičů apod., což umožňuje zjistit informace například o selektivitě vzdělávání.

Testovanou skupinu představují vždy dvě kategorie žáků na úrovni základních škol. Jde o devítileté a třináctileté žáky, což většinou představuje ty, kteří navštěvují 4. a 8. ročníky základních škol, respektive ročník víceletých gymnázií odpovídající 8. ročníku základní školy. Reprezentativní vzorek tvoří v každé zúčastněné zemi přibližně 4 000 žáků, kteří jsou vybíráni ze 150 až 200 škol. Sedmé a zatím poslední testování TIMSS proběhlo v roce 2019, přičemž Česká republika se zapojila pouze do testování žáků 4. ročníků základních škol. Do šetření se v ČR zapojilo 210 základních škol, z nichž 152 se zúčastnilo elektronického testování a 58 testování písemného. Na každé škole s větším počtem tříd ve 4. ročníku byly pro testování vybrány dvě třídy. Výsledky šetření nejsou v tuto chvíli známé a výsledky TIMSS 2015 považujeme v tuto chvíli již za natolik neaktuální, že dostatečně nevypovídají o aktuálním stavu gramotností, proto s nimi dále nepracujeme.

MEZINÁRODNÍ ŠETŘENÍ TALIS

Mezinárodní šetření o vyučování a učení (*Teaching and Learning International Survey*) je projekt Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD). Cyklus tohoto šetření je pětiletý. Šetření TALIS je prvním mezinárodním výzkumem, ve kterém jsou učitelé a ředitelé přímo dotazováni na školní prostředí, kde probíhá vyučování, a podmínky, ve kterých učitelé a ředitelé pracují. Představuje důležitou zpětnou vazbu, která má sloužit jako podklad ke zlepšení podmínek pro učitele, zvýšení jejich spokojenosti při vykonávání své profese, a tím zefektivnění celé vzdělávací politiky. Šetření také umožňuje doplnit důležité informace potřebné k porovnávání vzdělávacích systémů jednotlivých zemí a identifikovat příklady dobré praxe. V ČR je jeho realizátorem Česká školní inspekce.

V minulosti se Česká republika zapojila do cyklu TALIS 2013, prvního cyklu TALIS 2008 se Česká republika neúčastnila. Cyklus TALIS 2018 proběhl celkem ve 48 státech a ekonomikách, z toho 23 zemí je členem Evropské unie. Šetření TALIS mapuje v mezinárodním kontextu názory a postoje učitelů a ředitelů škol k tématům profesního rozvoje, výuky, pedagogického vedení apod. Základní modul šetření TALIS4 je zaměřen na úroveň ISCED 2 (mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání podle UNESCO), která v České republice odpovídá druhému stupni základní školy a nižšímu stupni víceletého gymnázia. Vedle tohoto základního modulu měly státy a ekonomiky možnost se v rámci TALIS 2018 volitelně zapojit do modulů zaměřených na úroveň ISCED 1, ISCED 3 nebo do modulu umožňujícího propojení TALIS s mezinárodním šetřením PISA (modul TALIS-PISA link). Zapojení do jednotlivých doplňkových modulů je spojeno s úhradou dalších poplatků do OECD. Česká republika je v cyklu TALIS 2018 zapojena do volitelného modulu TALIS-PISA link.

Cyklus TALIS 2018 ve většině zapojených států včetně České republiky proběhl formou elektronického dotazování. Ostatní státy měly možnost dotazníky zadat v papírové podobě. V TALIS jsou dva dotazníky – pro ředitele školy a pro učitele. 6 Vyplňování dotazníků probíhalo ve webové aplikaci mezinárodního konsorcia. Každý z vybraných ředitelů a učitelů obdržel unikátní přístupové

údaje. Vyplnění dotazníku bylo možné kdykoli v období od 26. března do 4. května 2018. V každé škole bylo do TALIS 2018 zapojeno nejvýše 30 učitelů. V České republice se do TALIS 2018 z druhého stupně základní školy a nižšího stupně víceletého gymnázia zapojilo celkem 219 škol a přes 3 400 učitelů.

Níže uvádíme některá hlavní zjištění z posledního šetření TALIS 2018, která mají vazbu i na témata v MAP II, zejména souvisejí s vedením a řízením školy a dále s dalším vzděláváním pedagogů.

Profesní rozvoj a sebedůvěra učitelů

- Subjektivně vnímaná profesní zdatnost českých učitelů je v oblasti motivace a aktivního zapojování žáků do výuky v porovnání s EU velmi podprůměrná a patří k nejnižším v rámci celého šetření TALIS. Ve srovnání s šetřením TALIS 2013 však v TALIS 2018 v této oblasti došlo k výraznému zlepšení. Zkušenější učitelé (tj. s více než 5 lety praxe) hodnotí svoji zdatnost v oblasti kázeňského řízení třídy lépe než učitelé méně zkušení, ti zase lépe hodnotí své schopnosti podpořit vzdělávání žáků pomocí digitálních technologií.
- Čeští učitelé jsou pozitivněji naladěni na účast na aktivitách profesního rozvoje ve srovnání s jejich kolegy ze zemí EU – ve výrazně nižší míře vnímají jako překážku v účasti na aktivitách profesního rozvoje např. nedostatek motivace či nedostatečnou podporu ze strany zaměstnavatele.
- K nejrozšířenějším formám profesního rozvoje mezi českými učiteli patří četba odborné literatury a kurzy či semináře prezenčního charakteru (uvedlo více než 80 % učitelů). Obě tyto aktivity se v České republice vyskytují významně častěji než v průměru zemí EU. Naopak podprůměrný podíl učitelů se zúčastnil vzdělávacích konferencí (28 %, průměr EU 43 %) či online kurzů (24 %, průměr EU 34 %).
- Činnosti profesního rozvoje, které měly nejpozitivnější vliv na výuku učitelů, byly českými učiteli nejčastěji charakterizovány takto: vycházely z mých předchozích vědomostí, měly srozumitelnou strukturu, vhodně se soustředily na obsah potřebný k výuce mých předmětů. V mezinárodním srovnání čeští učitelé méně často uvádí charakteristiky aktivního učení, jako je možnost procvičit si aplikování nových postupů a poznatků ve třídě (73 %, průměr EU 84 %) a možnost kolaborativního učení (30 %, průměr EU 72 %).
- Učitelé, kteří deklarují pozitivní dopad aktivit profesního rozvoje na svou práci, vykazují vyšší míru spokojenosti v zaměstnání ve srovnání s učiteli, kteří takový pozitivní dopad nepociťují.
- Od roku 2013 výrazně stoupl podíl českých učitelů, kteří se zúčastnili aktivit profesního rozvoje zaměřeného na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (z 24 % na 53 %). Potřebu profesního rozvoje v této oblasti deklaruje 55 % českých učitelů. Naopak se snížil podíl učitelů, kteří se vzdělávali v oblasti využívání ICT ve výuce.
- Jak v případě formálních, tak neformálních zaškolovacích aktivit převyšuje účast učitelů v České republice velmi výrazně účast jejich kolegů v zemích EU. Pouze přibližně jedna třetina

českých učitelů (35 %) se dle svého tvrzení nezapojila do žádné z uvedených forem zaškolovacích aktivit, což je o 23 procentních bodů méně, než činí průměr EU.

Vnímané překážky výuky

- V časovém srovnání s šetřením TALIS 2013 považuje větší podíl ředitelů nedostatek učitelů s kompetencí učit žáky se speciálními vzdělávacími potřebami za překážku, která do určité míry, docela ano nebo do velké míry brání poskytování kvalitní výuky (27 % v TALIS 2013, 80 % v TALIS 2018). Toto zvýšení lze dát do souvislosti s podporou inkluze v českých školách a z ní pramenící zvýšené poptávce po učitelích s příslušnými kompetencemi.
- Jako nejčastější překážku pro poskytování kvalitní výuky je řediteli vnímán nedostatek podpůrného personálu, nedostatek času pro pedagogické vedení a již zmíněný nedostatek učitelů s kompetencí učit žáky se SVP.
- Jedna třetina českých učitelů se v rámci svého formálního vzdělávání setkala s výukou v prostředí s různě nadanými žáky. Jedná se o nejnižší podíl ze všech zemí TALIS (průměr EU činí 58 %). Mezi začínajícími učiteli je tento podíl vyšší (45 %), zůstává však nejnižší ze zapojených zemí. Čeští učitelé rovněž vykazují nejnižší míru připravenosti na výuku v této oblasti, což může představovat významnou překážku v zavádění inkluzivního prostředí v českých školách.

Proměny výuky

- Výrazně podprůměrný ve srovnání s průměrem EU je podíl českých učitelů, kteří se cítili připraveni na výuku průřezových dovedností (28 %), a to i přesto, že necelá polovina učitelů v ČR (47 %) měla tuto oblast zahrnutou ve svém formálním vzdělávání (u začínajících učitelů činí tento podíl 67 %). Zde lze spatřovat možnou překážku rozvoje nadpředmětových dovedností a klíčových kompetencí.
- Čeští učitelé ve velké míře využívají strategie podporující jasnost a srozumitelnost výuky, avšak jen málo využívají strategie aktivující u žáků náročnější kognitivní procesy (strategie často spojené se skupinovou prací či řešením problémů) a jen zřídka žákům ve výuce umožňují samostatnou práci po delší časové období či využití informačních a komunikačních technologií.
- Hodnocení otevřenosti vůči inovacím z pohledu učitelů je v evropských zemích EU v průměru nižší než ve všech státech zapojených do TALIS 2018. V porovnání s EU pak nižší podíl českých učitelů souhlasí či rozhodně souhlasí s tvrzením, že „Většina učitelů v této škole je otevřena změnám“ a „Většina učitelů v této škole se snaží přicházet s novými myšlenkami v oblasti výuky a vzdělávání“. Pozitivněji vnímají otevřenost změnám učitelé s délkou praxe do 5 let (v porovnání s učiteli s praxí nad 5 let). Otevřenost školy inovacím však pozitivněji než v průměru EU vnímají čeští ředitelé.

Učitelská profese

- Učitelská profese byla první kariérní volbou pro 68 % českých učitelů. Zatímco mezi zkušenými učiteli (s praxí nad 5 let) činí tento podíl 71 %, u začínajících učitelů s praxí do 5 let je to pouhých 54 %.
- Celých 90 % učitelů v ČR je dle svého vyjádření ve svém zaměstnání celkově spokojeno a 58 % českých učitelů se domnívá, že výhody učitelského povolání jednoznačně převažují nad jeho nevýhodami (průměr EU 71 %). Mezi mladšími učiteli do 30 let je tento podíl výrazně vyšší (68 %) než mezi jejich kolegy staršími 50 let (52 %). Učitelskou profesi by si znovu zvolily tři čtvrtiny českých učitelů.
- Volba učitelské profese je v České republice podmíněna především motivy společenského charakteru, jako je možnost ovlivnit rozvoj dětí a mládeže či být prospěšný pro společnost. V podstatně nižší míře jsou učitelé motivováni aspekty učitelské profese, jako je jistota práce, spolehlivý příjem či stabilní kariéra. S výjimkou několika málo zemí je převaha společenských motivů nad motivy osobními patrná ve všech zemích TALIS.
- V České republice, stejně jako v celé řadě dalších evropských zemí, smýšlejí učitelé o svém povolání méně pozitivně, než jak je vnímá společnost. Pouhých 16 % českých učitelů se domnívá, že si společnost váží profese učitele, přičemž tento podíl je vyšší mezi začínajícími učiteli (21 %). Nejvyšší prestiže se učitelé dle svého názoru těší ve Vietnamu, Singapuru, Spojených arabských emirátech a ve Finsku.

NÁRODNÍ ŠETŘENÍ

Tabulka č. 33: Přehled národních šetření

Realizátor	Název	Popis
Česká školní inspekce	Kvalita a efektivita vzdělávání a vzdělávací soustavy ve školním roce 2019/2020 (výroční zpráva)	Poskytuje souhrnné výstupy, referující o jednotlivých vzdělávacích tématech napříč školami či školskými zařízeními a poskytující informace o podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání v dané oblasti na úrovni celé vzdělávací soustavy.
Česká školní inspekce	Vzdělávání na dálku v základních a středních školách (tematická zpráva)	Je souhrnným výstupem mimořádného šetření k problematice vzdělávání na dálku na základních a středních školách v době pandemie COVID-19.
Česká školní inspekce	Vzdělávání v mateřských školách v období nouzového stavu (tematická zpráva)	Je souhrnným výstupem mimořádného šetření k problematice vzdělávání v mateřských školách v období od 11. 3. 2020 do 30. 4. 2020.

Česká školní inspekce	Hodnocení úspěšných strategií základních škol vzdělávajících znevýhodněné žáky (tematická zpráva)	Je souhrnným výstupem inspekční činnosti zaměřené na problematiku vzdělávání znevýhodněných žáků a na strategie vybraných základních škol, které jsou při vzdělávání znevýhodněných žáků z různých hledisek úspěšné. Zkušenosti těchto škol a postupy, které tyto školy při vzdělávání znevýhodněných žáků uplatňují, tak mohou být přenositelnou inspirací pro školy další.
Česká školní inspekce	Environmentální výchova na základních školách ve školním roce 2019/2020 (tematická zpráva)	Je souhrnným výstupem inspekční činnosti zaměřené na vzdělávání v tématech souvisejících s environmentální výchovou na základních školách.
Česká školní inspekce	Podpora rozvoje žáků základních škol ve vzdělávací oblasti Umění a kultura (tematická zpráva)	Je souhrnným výstupem inspekční činnosti zaměřené na vzdělávání žáků základních škol ve vzdělávací oblasti Umění a kultura.
Česká školní inspekce	Rozvoj matematické gramotnosti na základních školách ve školním roce 2019/2020 (tematická zpráva)	Je souhrnným výstupem inspekční činnosti zaměřené na rozvoj matematické gramotnosti na základních školách ve školním roce 2019/2020.
Česká školní inspekce	Zkušenosti žáků a učitelů ZŠ s distanční výukou ve 2. pololetí 2019/2020 (tematická zpráva)	Zpráva reflektuje dílčí zkušenosti žáků a učitelů s distančním vzděláváním realizovaným ve 2. pololetí školního roku 2019/2020 i s pojetím vzdělávání na počátku školního roku 2020/2021. Součástí zprávy jsou také doporučení k realizaci distanční výuky pro školy, rodiče a zřizovatele doplněná o odkazy na konkrétní metodickou inspiraci (webináře, články, podcasty apod.) a také doporučení pro Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Zdroj: Vlastní šetření

KVALITA A EFEKTIVITA VZDĚLÁVÁNÍ A VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY VE ŠKOLNÍM ROCE 2019/2020

Každoroční výroční zpráva České školní inspekce vychází vždy v prosinci za uplynulý školní rok a obsahuje souhrnné poznatky o stavu vzdělávání a vzdělávací soustavy v České republice. V současné chvíli vycházíme z dat ve výroční zprávě za školní rok 2019/2020.

Předškolní vzdělávání

Pozitivní zjištění

- Téměř všechny mateřské školy vytváří každému dítěti a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu či rodný jazyk.
- Školám se dařilo lépe zajistit organizaci vzdělávání včetně personálního zajištění a překrývání pedagogů díky reformě ve financování školství a díky účelovým dotačním programům MŠMT.
- Zlepšuje se integrace dětí se SVP, zejména spolupráce se školskými poradenskými zařízeními i se zákonnými zástupci dětí. Pedagogové se začínají lépe orientovat v podpůrných opatřeních i v zajišťování odborné pomoci pro zvyšování účinnosti při jejich realizaci. Pozice asistenta pedagoga přispívá ke kvalitě vzdělávacího procesu.
- Převážná většina škol má vymezeny kompetence zaměstnancům a stanovena jasná pravidla umožňující konstruktivní komunikaci všech aktérů vzdělávání a jejich participaci na činnosti školy.
- Školy ve větší míře aktivně vyhledávají a využívají finanční prostředky z projektů a grantů zejména na vybavení školy učebními pomůckami, na rekonstrukci školních zahrad, budování sportovních ploch, dopravních hřišť a venkovních učeben se zaměřením na environmentální výchovu. Aktivním zapojením do vyhlašovaných projektů získávají další finanční prostředky pro zlepšování personálních podmínek (logoped, školní asistent, chůva), vzdělávání pedagogů a vzájemnou výměnu zkušeností mezi školami pro zkvalitňování činnosti školy.
- Vedení škol stále aktivněji spolupracuje se zřizovateli, což má setrvale příznivý dopad na zkvalitňování materiálních podmínek pro vzdělávání.

Negativní zjištění

- Nedaří se realizovat záměr MŠMT: zvýšit podíl dětí zapojených do předškolního vzdělávání.
- Zastoupení pětiletých dětí, které se účastní povinného předškolního vzdělávání, se nemění, dokonce došlo k poklesu.
- Zvýšil se počet zamítnutých žádostí o zápis k předškolnímu vzdělávání. Nepříznivé je, že se nejedná pouze o děti mladší tří let.
- Podíl učitelů s odbornou kvalifikací v posledních třech letech mírně klesá.
- V organizaci vzdělávání a v uplatňovaných metodách a formách práce přetrvávají nedostatky. Spontánní a řízené činnosti nejsou provázané (jsou časově oddělené). Stále převažuje frontální (hromadný) způsob vzdělávání, málo jsou zastoupeny přístupy založené na experimentování, objevování, kooperaci a řešení problémů. Při samostatné práci dětí

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

nadměrně převládají pracovní listy, které jsou často zvoleny tak, že není využit jejich případný vzdělávací potenciál.

- Pobyt venku je neúměrně zkracován. Není využíván k rozvoji tvořivosti dětí a není provázán s dopoledními aktivitami ve třídě. Často chybí stanovení cílů vzdělávání.
- Nepříznivým trendem je snižující se úroveň vyhodnocování činnosti školy jako celku, včetně pedagogického procesu. V pedagogickém řízení školy chybí důsledná kontrola zavádění metod a forem vedoucích k individualizaci předškolního vzdělávání a zkvalitnění průběhu vzdělávání. U většiny škol byla tato oblast hodnocena na úrovni vyžadující zlepšení.
- Odborné a metodické vedení učitelů včetně poskytování objektivní zpětné vazby o kvalitě pedagogického procesu je slabou stránkou řízení škol. Ze strany ředitelů rovněž klesá míra podpory poskytovaná začínajícím učitelům. Učitelé nedokážou evaluační činnost účinně využít pro zvyšování kvality pedagogického procesu.
- Jednání pedagogické rady ani kontrolní činnost vedení škol neprobíhají s důrazem na zvyšování úrovně pedagogického procesu a zavádění účinných opatření ke zkvalitnění jeho průběhu.
- Přetrvávají výrazné rozdíly v zajišťování podmínek i v úrovni vzdělávání dětí mladších tří let, lépe jsou zabezpečeny ve třídách samostatně zřízených pro tuto věkovou skupinu.
- Školám se dlouhodobě nedaří nastavit efektivní systém zjišťování a vyhodnocování vzdělávacích pokroků jednotlivých dětí a následnou realizaci jejich osobnostního rozvoje individualizovanou podporou. Chybí propojenost se vzdělávací nabídkou v její diferenciaci. Školy získávají často jen částečné informace o vzdělávacích pokrocích jednotlivých dětí. Učitelé neumí s pedagogickou diagnostikou pracovat, vedou ji spíše formálně. Poznatky neumí efektivně využívat pro cílenou spolupráci s rodiči a pro osobnostní rozvoj každého jednotlivého dítěte.

Základní vzdělávání

Pozitivní zjištění

- Ve vysoké míře se školám daří naplňovat doporučení školských poradenských zařízení při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Převažující účinná spolupráce vyučujících s asistentem pedagoga účelně přispívá k podpoře principů společného vzdělávání.
- Do běžných tříd se daří integrovat žáky s lehkým mentálním postižením, takže se zvyšuje podíl těchto žáků vzdělávaných v hlavním vzdělávacím proudu.
- Zvyšují se veřejné výdaje na základní vzdělávání.
- Převažují dobré materiální podmínky podporující účinnost vzdělávacího procesu a trvalá snaha o jejich zlepšování. Investice realizované zřizovateli i využívání grantových a projektových programů dlouhodobě zlepšují podmínky pro rozvoj škol v různých oblastech.
- Pokračuje příznivý průměrný počet žáků na třídu v základních školách, který je předpokladem pro individualizaci ve vzdělávání.

- Zapojování žáků do soutěží, olympiád i dalších akcí, které školy samy organizují, podporuje motivaci žáků k dosahování lepších výsledků a k dalšímu vzdělávání, pomáhá rozvoji klíčových kompetencí a funkčních gramotností.

Negativní zjištění

- Zvyšuje se počet škol, u nichž nejsou nastavené procesy řízení efektivní, kontrolní mechanismy nejsou dostatečně vázány s procesem vzdělávání, jsou přijímána často jen dílčí opatření ke zlepšení, koncepce rozvoje školy je nastavena formálně, aktivní podíl pedagogů je nízký.
- Specializované činnosti (výchovný poradce, školní metodik prevence aj.) nejsou ustanoveny ve všech školách nebo dochází ke kumulaci těchto funkcí (častěji v menších školách).
- Je uplatňována pouze úzká škála evaluačních nástrojů bez využití externího hodnocení, což snižuje objektivitu kvality a dosažených výsledků ve vzdělávání.
- Žáci nejsou vedeni k posouzení úrovně znalostí a dovedností své ani svých spolužáků, což se nepříznivě odráží v jejich zájmu o vlastní pokrok a v odpovědnosti za vlastní učení.
- Nejsou využívány příležitosti pro rozvoj exekutivních funkcí, žáci mají jen omezené příležitosti plánovat a vyhodnocovat svoje vlastní učení. Jen minimálně je využíváno sebehodnocení, vrstevnické hodnocení a závěrečné zhodnocení hodin.
- V rámci heterogenních tříd není uplatňována individualizace a diferenciace výuky vzhledem k vzdělávacím potřebám žáků.
- Problém s nízkým očekáváním učitelů vůči některým skupinám žáků vytváří uzavřený kruh nízkých vzdělávacích výsledků.
- Školám se nedaří nadané a mimořádně nadané žáky identifikovat a v důsledku toho se je nedaří účinně podporovat v jejich rozvoji.
- Prostorové a materiální podmínky v některých školách stále neumožňují vzdělávání v plném rozsahu v oblasti tělovýchovného vybavení (tělocvična, hřiště, sportoviště) a ve vybavení odborných učeben.

Základní umělecké vzdělávání

Pozitivní zjištění

- Základní umělecké vzdělávání je dlouhodobě stabilizovaným segmentem vzdělávacího systému. Trvale vykazuje pozitivní výsledky, uznávané i v mezinárodním měřítku.
- Pro většinu ZUŠ je příznačná vysoká úroveň motivace žáků k dosahování vynikajících výsledků, případně jejich prezentace v soutěžích a v rámci kulturního života v místech působení daných škol.
- Výraznou podporou v oblasti zvyšování kvality výuky v oblasti uměleckého vzdělávání je spolupráce s absolventy jednotlivých ZUŠ a také s vnějšími partnery, včetně profesionálních umělců špičkové úrovně.
- Pozitivní výsledky na mnoha ZUŠ vykazují společné mezioborové projekty, na nichž se podílejí žáci a pedagogové více oborů i věkových stupňů, objevují se zajímavé autorské projekty.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- Výrazné zlepšení materiálních a prostorových podmínek formou adaptací, rekonstrukcí a modernizací přineslo v některých školách prokazatelné zvýšení kvality výuky.
- Účinnou a všestrannou podporu základním uměleckým školám poskytuje AZUŠ, což se projevilo i v průběhu atypického školního roku 2019/2020 výraznou metodickou a organizační pomocí.
- Školy se snaží rozšiřovat svou vzdělávací nabídku o zatím nerealizované obory nebo rozšiřují již vyučované obory, reagují tak na aktuální poptávku.
- Období distančního vzdělávání školy výrazným způsobem posunulo ve využívání a ovládání prostředků ICT, zlepšilo orientaci učitelů na sociálních sítích a ve výběru nabízených zdrojů.
- Základním uměleckým školám se zpravidla více než jiným typům škol a školských zařízení daří spolupráce s vnějšími subjekty, zřizovateli a orgány samosprávy.
- Školy postupně přecházejí na elektronické vedení školní i třídní dokumentace (školní matrika, třídní knihy, žákovské knížky) a větší využívání informačních technologií pedagogy ve výuce. V období distanční výuky se výrazně zvýšilo využívání prostředků ICT, zlepšila se orientace učitelů v nabízených zdrojích pro distanční vzdělávání.
- Řada škol organizuje vlastní soutěže a výstavy, k účasti na nich a ke spolupráci zve zpravidla další ZUŠ v regionu – tato činnost byla výrazně omezena uzavřením škol v březnu 2020 a přechodem na distanční způsoby výuky

Negativní zjištění

- Přetrvávajícím nedostatkem na většině ZUŠ je sporadické, leckdy zcela absentující sebehodnocení žáků v individuální výuce, zejména v hudebním oboru.
- Nedostatečná diferenciace učiva v případě nutnosti vyučovat především hudebně teoretické předměty ve spojených ročnících.
- V některých ZUŠ přetrvává výuka v prostorově a technicky stále stejných, ne plně vyhovujících podmínkách, což přináší zvýšené nároky na organizaci průběhu výuky a na tvorbu rozvrhů. S tím souvisí i kvalita výuky, neboť řada škol nemá vlastní nebo dostatečně velké sály, v nichž by mohly prezentovat výsledky činnosti všech svých uměleckých těles.

Zájmové vzdělávání

Pozitivní zjištění

- Účelná koordinace spolupráce ŠD/ŠK s kmenovou školou, externími partnery a zákonnými zástupci účastníků má příznivý vliv na kvalitu poskytovaného vzdělávání.
- Vstřícné vztahy mezi všemi aktéry zájmového vzdělávání pozitivně ovlivňují psychosociální klima ve školských zařízeních.
- Nabídka zájmového vzdělávání pružně reaguje na potřeby účastníků a změny v preferencích volnočasových aktivit.

Negativní zjištění

- Přetrvává nízká efektivita evaluačního systému v zájmovém vzdělávání. Zejména nedostatečná hospitační činnost neumožňuje pedagogickému vedení školského zařízení získávat relevantní zpětnou vazbu o kvalitě výchovně-vzdělávací práce pedagogů.
- Omezené prostory kmenových tříd, které pro realizaci zájmového vzdělávání využívají některá oddělení ŠD, neposkytují účastníkům zájmového vzdělávání optimální podmínky pro spontánní a odpočinkové aktivity.
- Chybějící realistické strategie rozvoje některých školských zařízení pro zájmové vzdělávání nevytváří předpoklad pro kvalitní plánování a organizaci činností.
- Nízká míra podpory profesního rozvoje pedagogických pracovníků v návaznosti na aktuální potřeby školského zařízení.

VZDĚLÁVÁNÍ NA DÁLKU V ZÁKLADNÍCH A STŘEDNÍCH ŠKOLÁCH

Po vyhlášení zákazu fyzické přítomnosti žáků v základních a středních školách od 11. března 2020, v souvislosti s opatřeními vlády České republiky během pandemie COVIDU-19, vznikla zcela výjimečná situace, na kterou školy, žáci ani jejich rodiče nebyli v minulosti systematičtěji připravováni. Školy byly ze dne na den nuceny hledat cestu, jak efektivně naplnit svou roli a zajistit vzdělávání žáků i ve zcela nestandardních podmínkách. Vzhledem k masovému rozšíření digitálních technologií byly při vzdělávání tzv. na dálku tyto technologie v různé míře využívány. Výchozí pozice škol byla velmi různá – od škol, které měly s využíváním digitálních technologií ve výuce minimální zkušenosti a zaměření školy spíše jejich vliv umenšovalo, až po školy, které byly digitální technikou špičkově vybaveny, jejich učitelé byli zvyklí s technologiemi během vzdělávání pracovat a výukové aktivity byly již delší dobu nastaveny tak, aby se jich žáci mohli zúčastňovat i na dálku (např. v době jejich nemoci apod.).

V prvních dvou týdnech dotčeného období mnoho škol hledalo způsoby, jak vše nejlépe zajistit, rozhodovaly se, jaké komunikační platformy využít apod. Zároveň se snažily zjistit podmínky v rodinách jednotlivých žáků, aby na ně mohly během přípravy vzdělávání i jeho vlastního průběhu zareagovat. Po třech týdnech od zákazu fyzické přítomnosti žáků ve vzdělávání byla již na většině škol situace určitým způsobem stabilizovaná.

V termínu od 1. do 14. dubna 2020 realizovala Česká školní inspekce specifické tematické šetření v podobě řízených telefonických rozhovorů s řediteli téměř všech základních a středních škol, jejichž cílem bylo popsat situaci v oblasti distančního vzdělávání v jednotlivých školách, identifikovat potřeby škol a poskytnout školám metodickou podporu.

Základní zjištění byla zveřejněna ve středu 15. dubna 2020, předkládaná tematická zpráva pak podrobně analyzuje všechna zjištění a komentuje všechny informace, které ředitelé škol ČŠI poskytli.

Hlavní zjištění v oblasti základního školství jsou následující:

- Do distančního vzdělávání se zapojuje naprostá většina žáků základních škol, určité rozdíly existují v rozsahu a způsobu jejich zapojení. Bez on-line komunikace se školou bylo jen 11 % žáků neúplných základních škol a 16 % žáků úplných základních škol. Pozitivní je, že i většinu žáků bez on-line komunikace se školám daří do vzdělávání na dálku zapojit. I přesto však zůstává zhruba 9.500 žáků základních a středních škol, s nimiž se komunikaci nedařilo navázat žádným způsobem, a jde tedy o žáky, jejichž vzdělávání není v době zákazu fyzické přítomnosti žáků ve vzdělávání ze strany školy žádným způsobem realizováno.
- Hlavní příčinou absence on-line komunikace některých žáků je buď chybějící ICT vybavení, nebo nedostatečné připojení k internetu. Významným faktorem pak je také nízká motivace některých žáků ke vzdělávání nebo nižší podpora ze strany jejich rodičů, kteří samozřejmě musí řešit i řadu jiných pracovních či osobních záležitostí. Nejsložitější situace je v tomto směru v regionech s nízkým socioekonomickým statusem a zejména ve vyloučených lokalitách. Velmi pozitivním faktem však je, že i v těchto územích se školy snaží distanční vzdělávání žáků nějakým způsobem realizovat a hledat cesty, jak jim úkoly předat či zpřístupnit a jak s nimi komunikovat.
- Pro komunikaci s rodiči a žáky jsou využívány různé platformy. Na prvním stupni základních škol se nejčastěji jednalo o WhatsApp, Skype a Facebook, na druhém stupni k nim ještě přibyli Bakaláři a Google Classroom.
- Polovina základních škol se během distančního vzdělávání snaží pokračovat ve výuce podle tematických plánů jednotlivých učitelů, v souladu se školním vzdělávacím programem. Praxe určení konkrétních tematických priorit, na něž se škola v distančním vzdělávání soustředí, tak není úplně běžná, jakkoli by to bylo právě v této situaci žádoucí. Pozitivním zjištěním je, že se prakticky všechny základní školy soustředí na procvičování a opakování učiva, které bylo již dříve probráno, ovšem více než 80 % základních škol se současně snaží distančním způsobem seznamovat žáky s učivem novým. To však může být velmi komplikující pro samotné žáky a zejména pro jejich rodiny. Hlavním cílem distančního vzdělávání by tak mělo být udržet u žáků návyky spojené se školní prací, nikoli nutně snaha probrat distančním způsobem co nejvíce učiva podle školního vzdělávacího programu.
- Obecně se ukazuje ještě větší význam zpětné vazby v rámci výuky na dálku, než je tomu v běžném vzdělávání. Většina škol svým žákům během distančního vzdělávání poskytuje zpětnou vazbu, a to zpravidla motivačně a formativně orientovanou. Některé školy úkoly plněné distančním způsobem standardně známkují. Současně však existují nemalé podíly škol, jejichž učitelé žákům úkoly pouze zadávají, aniž by s žáky následně jakýmkoli způsobem komunikovali o jejich plnění. Takový přístup ovšem není možné považovat za vhodný.
- Před pandemií COVIDU-19 vzdělávala většina učitelů své žáky často pomocí digitálních technologií jen na necelé pětině základních a středních škol. Práce pro učitele v nových podmínkách distančního vzdělávání je i proto hodnocena jako náročnější, učitelé však byli ochotni reagovat na výzvy, které nové podmínky přinesly. Pozitivně je pak potřeba hodnotit ochotu škol více využívat digitální technologie ke vzdělávání žáků po návratu k běžnému provozu.

VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÝCH ŠKOLÁCH V OBDOBÍ NOUZOVÉHO STAVU

V návaznosti na doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy zvážit omezení nebo přerušení provozu mateřských škol v souvislosti s pandemií covid-19, i když vládními usneseními ani opatřeními Ministerstva zdravotnictví nebyla přítomnost dětí v předškolním vzdělávání na rozdíl od vyšších stupňů vzdělávání centrálně zakázána, realizovala Česká školní inspekce v období od 28. dubna 2020 do 5. května 2020 ve všech mateřských školách zapsaných do školského rejstříku s výjimkou mateřských škol při zdravotnických zařízeních mimořádné tematické šetření. To bylo provedeno formou inspekčního elektronického zjišťování prostřednictvím on-line dotazníku, který ředitelé mateřských škol vyplňovali v inspekčním informačním systému InspIS DATA. Cílem šetření tedy bylo získat informace o fungování mateřských škol během nouzového stavu v období od 11. března 2020 do 30. dubna 2020, včetně plánů a výhledů na znovuotevření mateřských škol po rozvolnění vládních preventivních opatření.

Záměrem bylo také identifikovat případné příklady inspirativní praxe, které by mohly ostatním mateřským školám v následujícím období pomoci v celkovém zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

Níže souhrnně uvádíme hlavní zjištění:

- S ohledem na mimořádnou situaci v České republice, spojenou s vládními opatřeními, zůstalo více než jeden měsíc uzavřeno 95 % mateřských škol. Provoz tedy neuzavřelo pouze 5 % mateřských škol a pouze 1,5 % mateřských škol svůj provoz ani žádným způsobem neomezilo. I v nich však byla přítomna méně než polovina dětí, které jsou k předškolnímu vzdělávání v daných školách zapsány.
- V mateřských školách s nižším počtem dětí bylo jejich uzavření většinou důsledkem skutečnosti, že rodiče své děti přestali do mateřské školy posílat. U větších mateřských škol pak uzavření nejčastěji inicioval zřizovatel.
- V době realizace šetření, tedy na přelomu dubna a května 2020, byla většina mateřských škol, které uzavřely provoz na období delší než měsíc, rozhodnuta znovu mateřskou školu otevřít v druhé polovině měsíce května. Necelá čtvrtina ředitelů mateřských škol však v té době ještě rozhodnuta nebyla a své rozhodnutí spojovala s vývojem situace v následujícím období.
- Pedagogové v 9 z 10 mateřských škol, které byly uzavřeny, pravidelně vytvářeli pro děti, resp. jejich rodiče, nabídku vzdělávacích aktivit.
- Dle výpovědí ředitelů pouze velmi malá skupina mateřských škol uzavřela provoz, aniž by nějakým způsobem rodiče informovala o vhodných vzdělávacích aktivitách. Často šlo o mateřské školy s personálními problémy, např. v důsledku karantény apod. Neposkytování pravidelné nabídky rozvojových aktivit ředitelé škol zdůvodňovali zejména nízkým zájmem ze strany rodičů, technickými obtížemi při využívání digitální techniky nebo nedostatečnými digitálními kompetencemi pedagogů.

- Pravidelně zasílaly nabídku rozvojových aktivit tři čtvrtiny mateřských škol, většinou s týdenní periodicitou, i když řada škol vytvářela aktivity na každý den, případně je rozesílala vícekrát týdně.
- V nabídce rozvojových aktivit byly výrazné rozdíly mezi kraji. Častěji pro všechny děti připravovali nabídku v Praze a ve Středočeském a Moravskoslezském kraji, nejméně často pak v krajích Karlovarském, Jihočeském a Plzeňském.
- Relativně velmi početná (24 %) je skupina mateřských škol, jejichž ředitelé uvedli, že současné vybavení digitální technikou pro ně znamená zásadní překážku pro on-line vzdělávání. Hlavním a převládajícím důvodem je tedy nedostatečné vybavení digitální technikou, především kvalitnějšími PC nebo notebooky (více než čtyři pětiny těchto mateřských škol), případně absence nebo nízká kvalita internetového připojení. Jen velmi malá skupina (7 %) z těchto mateřských škol pak jako příčinu uvedla také nedostatečné digitální kompetence pedagogů.
- Pozitivním zjištěním je, že i přes minimální podporu některé mateřské školy úspěšně přistoupily k pokročilejším formám využívání digitální techniky, než je pouze zasílání e-mailů nebo zveřejňování informací na webových stránkách školy. Jejich zkušenosti a příklady tak bude vhodné po zahájení běžného provozu reflektovat a předávat ostatním.
- Téměř všechny mateřské školy udržovaly dle vyjádření jejich ředitelů nějaký kontakt s rodiči, přičemž školy, které poskytovaly pravidelnou nabídku rozvojových aktivit, byly s rodiči v kontaktu častěji a intenzivněji. Pro kontakt s rodiči mateřské školy využívaly zejména své webové stránky, e-maily a telefon, případně sociální sítě.
- Zásadním zjištěním jsou rozdíly v komunikaci mateřských škol s nižším a vyšším počtem dětí. Přestože počet dětí v jedné třídě se lišit nemusí, ukazuje se, že mateřské školy s nižším celkovým počtem dětí častěji využívají osobnější komunikaci.
- Více než polovině mateřských škol se z jejich pohledu vzdělávání na dálku daří. Částečnou nespokojenost uvedl jen zlomek mateřských škol. Nejvyšší míru spokojenosti s tím, jak je škola dle názoru jejího ředitele ve vzdělávání úspěšná, vykazují menší mateřské školy s počtem do 30 dětí, kde je také nejméně časté, že by škola neměla zpětnou informaci o úspěšnosti vzdělávání z pohledu rodičů.
- Ředitelé některých mateřských škol současně vyjadřovali přesvědčení, že centrální instituce na segment předškolního vzdělávání zapomněly a že mateřským školám nebyly poskytovány ani dostatečné informace, ani elementární metodická podpora.

HODNOCENÍ ÚSPĚŠNÝCH STRATEGIÍ ZÁKLADNÍCH ŠKOL VZDĚLÁVAJÍCÍCH ZNEVÝHODNĚNÉ ŽÁKY

Identifikace a hodnocení úspěšných strategií základních škol vzdělávajících znevýhodněné žáky bylo jedním z důležitých specifických úkolů České školní inspekce (dále i „ČŠI“) ve školním roce 2019/2020. Důležitost tohoto tématu je mimo jiné dána důrazem na snižování nerovností ve vzdělávání jako jedné ze tří definovaných priorit Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020, jejíž účinnost v tomto roce končí.

Záměrem České školní inspekce je představit prostřednictvím této tematické zprávy hlavní zjištění vztahující se k realizovaným strategiím vybraných základních škol v oblasti vzdělávání žáků nejen ve znevýhodněných lokalitách. Tematická zpráva tak navazuje na obecnější zjištění uvedená v tematické zprávě České školní inspekce Kvalita vzdělávání v sociálně vyloučených lokalitách z roku 2015.

Níže uvádíme hlavní zjištění:

- Dopady sociálního znevýhodnění žáků do vzdělávání se neomezují jen na žáky z vyloučených lokalit. Určující jsou životní podmínky konkrétních rodin žijících jak ve vyloučených lokalitách, tak v širším okolí školy. Mezi důvody, proč pracovníci škol zařadili některé žáky pro účely šetření mezi skupinu sociálně znevýhodněných žáků, patřilo v nejpalčivěji pociťovaných případech nezajištěné bydlení rodiny spojené s častou migrací po ubytovnách nebo příbuzných, návraty rodin ze sociálně vyloučeného prostředí, které se vracejí po dočasném pobytu ze zahraničí, nestálé a nevyhovující bytové podmínky bez zázemí pro děti a jejich domácí přípravu, dále dysfunkční rodinné prostředí, ústavní nebo ochranná výchova, kriminalita či závislosti v rodině, dlouhodobá nezaměstnanost, hmotná nouze, u cizinců zkušenost z území postiženého válkou zpravidla spojená s rozdělením rodiny. Častým důvodem je také rozpad rodiny a s tím související materiální nouze a emoční zatížení žáků, byť v některých případech přechodné. Učitelé si stěžují na nízký zájem rodičů a nedostatečnou podporu dětí ve vzdělávání. Jednotlivé aspekty sociálního znevýhodnění se často kumulují.
- Navštívené školy nejčastěji reagovaly na potřebu zohlednit sociální znevýhodnění žáků odstraňováním finančních bariér. Školy v případě potřeby zvládají minimalizovat finanční bariéry zajištěním řady služeb pro žáky zdarma nebo s nízkými finančními náklady, byť někdy za cenu rezignace na aktivity, které nejsou nutné (např. v oblasti účasti žáků na kulturních a společenských akcích, pobytových akcích apod.). Velmi rozšířená byla také pomoc s domácí přípravou, zajištění doučování a nízkonákladových volnočasových aktivit. Složitější je možnost reakce škol na bariéry, které se přímo pojí se sociálním vyloučením, jako je (někdy zdánlivě) nízký význam přisuzovaný dosaženému vzdělání dětí nebo nižší kompetence rodičů při jednání se školou. Některé ze škol reagovaly empatickým přístupem a citlivou komunikací s rodinami žáků, což je náročný a dlouhodobý úkol.
- Navštívené školy byly v hledání vhodných strategií pro vzdělávání sociálně znevýhodněných žáků aktivní a zaznamenána byla řada iniciativ na úrovni škol i v přístupech jednotlivých učitelů. Školy hledaly vlastní cestu spíše intuitivně a osamoceně, s omezenou informovaností o způsobech intervencí jiných škol působících v podobném prostředí. Členové vedení škol byli aktivní ve vyhledávání dostupných finančních zdrojů pro práci se sociálně znevýhodněnými žáky. Vhodným vodítkem při hledání strategií se v poslední době staly nastavené dotační programy, v daném období především Šablony II (OP VVV). Realizovaná opatření se jevila jako funkční, v praxi aktéry vítaná a využívaná. Problematická se v současné době jeví nízká kontinuita opatření a vysoká administrativní náročnost způsobená závislostí opatření na projektových výzvách, které jsou krátkodobé (zpravidla 2 roky), a to i pro opatření, která

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

vyžadují řádově delší časové období, aby mohl být zřetelný efekt (např. činnost školních specialistů, doučování žáků apod.).

- Práce ve školách, které se ve zvýšené míře potýkají s problematikou sociálně znevýhodněných žáků či přímo sociálního vyloučení, klade vysoké nároky na vedení škol i učitelský sbor. V navštívených školách byly zaznamenány v řadě oblastí vyšší kvalita a pracovní nasazení ředitelů škol a současně v pedagogickém sboru v rámci ČR nadprůměrná úroveň aktivit profesního rozvoje, otevřenosti vůči inovacím, spolupráce mezi učiteli a kvality vztahů.
- K sociálnímu znevýhodnění konkrétních žáků je potřeba přistupovat jako k citlivému tématu. Přestože jeho dopady do vzdělávání jsou závažné, v praxi může činit problém skupinu sociálně znevýhodněných žáků školy přesně ohraničit. Komunikace s rodinami žáků, kteří by v návaznosti na rodinnou situaci potřebovali zajistit vhodnou podporu v rámci podpůrných opatření, může selhávat na rozporuplném nebo negativním vnímání příslušných intervencí. Reálně v navštívených školách identifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami z důvodu odlišných kulturních a jiných životních podmínek v rámci rezortního výkaznictví neodpovídala sociálnímu složení žáků školy.
- Velmi významná je role zřizovatele školy. Zřizovatel školy může ovlivňovat celkovou infrastrukturu vzdělávání prostřednictvím nastavení kapacit a spádových obvodů škol v rámci obce, a tedy i to, zda budou sociálně znevýhodnění žáci vzděláváni pouze v jedné či několika málo školách, jejichž zatížení bude tudíž zcela neúměrné a obtížně zvladatelné, či zda budou tito žáci ve školách rozptýleni rovnoměrně (pokud je v obci více než jedna škola). Zřizovatel může také zásadně ovlivňovat míru podpory pro vzdělávání sociálně znevýhodněných žáků v obci i v jednotlivých školách, např. podporou zřizování pracovních míst školních specialistů a podpůrných pracovníků (školních psychologů, speciálních pedagogů, školních asistentů), vytvářením podmínek pro činnost doučovacích klubů a volnočasových aktivit, podporou brzkého začlenění sociálně znevýhodněných dětí do předškolního vzdělávání a vytvářením podmínek pro činnost předškolních klubů. V navštívených školách se zřizovatelé většinou angažovali dílčím způsobem (formou účelových příspěvků pro školy). Ve třech případech byla zaznamenána realizace projektu financovaného z ESF a zaměřeného na inkluzivní vzdělávání na úrovni obce. V jednom případě byl zaznamenán úspěšný příklad desegregace školství na úrovni obce díky její dlouhodobé snaze o řešení problematiky vyloučených lokalit včetně ucelené podpory sociálně znevýhodněných žáků a koordinace jejich vzdělávání a podpory ve všech obcí zřizovaných základních školách.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH VE ŠKOLNÍM ROCE 2019/2020

Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství na léta 2016–2025 (dále i „státní program“) zdůrazňuje ve svém obsahu právo člověka na příznivé životní prostředí, které je dané Listinou základních práv a svobod České republiky. Zároveň tento dokument vnímá výchovu a vzdělávání jako jednu z důležitých cest, jak k tomuto právu člověka

směřovat, neboť pomáhá utvářet kulturu, která je přátelská k přírodě a spatřuje hodnotu a užitek v čistém a zdravém životním prostředí.

Je tedy zřejmé, že státní program klade vysoký důraz na oblast rozvoje znalostí, dovedností a motivací v environmentálních tématech, tj. na environmentální výchovu. Na úrovni základních škol je tato skutečnost reflektována explicitním zahrnutím tématu environmentální výchova mezi tzv. průřezová témata Rámcového vzdělávacího programu (dále i „RVP“) pro základní vzdělávání, přičemž charakteristika průřezového tématu environmentální výchova zmiňuje důležitost především následujících aspektů problematiky:

- záměr vést žáka k porozumění komplexním vztahům člověka a životního prostředí, a to v souladu s vícedimenzionální podobou konceptu udržitelného rozvoje;
- záměr vést žáka k poznání významu odpovědnosti za své jednání i jednání celé společnosti, a to se zájmem podněcovat aktivní přístup jedince v souladu s jeho hodnotovou orientací.

Důležitost celé problematiky je pak posílena také ve výstupech Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále i „MŠMT“) ke strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2030+, kdy je v jednom z klíčových dokumentů uvedeno, že současná rychlost sociálních, kulturních a environmentálních změn je bezprecedentní a dá se očekávat její další zvyšování. Související strategický cíl pak směřuje ke vzdělávání, které je více zaměřeno na získávání kompetencí potřebných pro aktivní občanský, profesní i osobní život, což je také jedním z předmětů zájmu environmentální výchovy.

S ohledem na význam, který je environmentální výchově přisuzován, se ČŠI na hodnocení vzdělávání v těchto tématech ve školním roce 2019/2020 zaměřila. Využita přitom byla metodika šetření navržená v souvislosti s řešením projektu, který byl podpořen Technologickou agenturou České republiky a Ministerstvem životního prostředí.

Níže uvádíme shrnutí hlavních zjištění:

- Průměrná úspěšnost žáků 8. ročníku základní školy v testu hodnocených témat environmentální výchovy byla 53 %, což je výsledek o něco horší než expertně stanovená očekávaná hodnota tří pětin správně vyřešených otázek.
- Postoj škol k environmentální výchově jako prioritě školy je různý – v téměř pětině případů byla environmentální výchova za prioritu školy označena, v téměř polovině případů jen částečně a ve více než třetině případů nikoliv. Pozorovat lze přitom očekávaný vztah mezi vnímáním environmentální výchovy jako priority školy a zpracováním dlouhodobého plánu (strategie) environmentální výchovy. Zároveň tyto školy vykazují vyšší úroveň sledovaných podmínek a průběhu realizace environmentální výchovy, jako jsou především různorodost forem realizace environmentální výchovy, spolupráce s externími subjekty, začlenění klíčových témat environmentální výchovy do výuky napříč vzdělávacími obory a personální zabezpečení realizace environmentální výchovy.
- Přes poměrně příznivé hodnocení personálních a materiálních podmínek environmentální výchovy ve školách je méně častou praxí hodnocených škol existence funkčního týmu

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

pedagogů, kteří by společně plánovali a realizovali environmentální výchovu, horší je také vybavenost škol pomůckami, které by žákům umožnily zkoumat vybrané ekologické jevy a zákonitosti v terénu či laboratoři.

- Z tematického hlediska je ve školách věnována pozornost především základním znalostním konceptům ekologie a problematice ekologicky šetrného chování člověka. Méně často se naopak výuka zaměřuje na hlavní aspekty environmentálních politik, včetně nástrojů a aktérů těchto politik, tj. témat se silnou praktickou dimenzí. Hodnocení testu přitom naznačuje, že žáci lépe řešili především ty otázky, se kterými mohou častěji přicházet do kontaktu.
- S ohledem na svůj průřezový charakter jsou témata environmentální výchovy logicky zasazena do výuky napříč vzdělávacími obory. Častěji školy realizují environmentální výchovu také prostřednictvím projektové výuky. Řada forem realizace environmentální výchovy, ke kterým především patří badatelské metody výuky a výuka přímo v přírodním prostředí, je ovšem využívána pouze výrazně menšinovým podílem hodnocených škol. Významně lepšího výsledku v testu hodnocených témat environmentální výchovy přitom dosáhli žáci, kteří vnímali ve své výuce vyšší důraz na širší souvislosti a aktivizující metody. Ty byly také důležité pro příznivější vnímání průběhu realizace environmentální výchovy ze strany žáků.
- Zájmový klub či kroužek environmentální výchovy byl zaznamenán na přibližně třetině hodnocených škol, přičemž žáci navštěvující takový klub či kroužek dosáhli významně lepšího výsledku v testu hodnocených témat environmentální výchovy. Tito žáci se také významně častěji zapojovali v projektech pomoci jiným lidem, přírodě či místnímu okolí. Téměř všechny školy realizují environmentální výchovu žáků také prostřednictvím vícedenních školních akcí v přírodním prostředí, odlišnosti v tomto ohledu však panují v četnosti takových akcí.
- Spíše méně častou praxí škol je realizace průzkumů, které by ověřovaly environmentální dovednosti žáků, případně účinnost dílčích programů environmentální výchovy. Takto koncipované hodnocení neprovádí 15 % hodnocených škol a jen ojediněle provádí více než polovina z nich.
- Téměř všechny školy mají vytvořeny podmínky pro třídění základních druhů odpadů (papír, plasty a případně baterie), zároveň téměř čtyři pětiny škol používají úsporné spotřebiče energie.

PODPORA ROZVOJE ŽÁKŮ ZÁKLADNÍCH ŠKOL VE VZDĚLÁVACÍ OBLASTI UMĚNÍ A KULTURA

Vzdělávací oblast Umění a kultura má své pevné místo v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (dále i „RVP“), kde je primárně zastoupena vzdělávacími obory (dále pro zjednodušení a lepší srozumitelnost používán také obecně vžitý pojem „předmět“) hudební výchova a výtvarná výchova. RVP navíc umožňuje obohatit obsah této vzdělávací oblasti o tzv. doplňující vzdělávací obory, a to dramatickou výchovu, filmovou/audiovizuální výchovu a taneční a pohybovou výchovu, přičemž doplňující vzdělávací obory je možné využít pro všechny nebo jen některé žáky v povinné i volitelné formě výuky.

ČŠI se tedy ve školním roce 2019/2020 zaměřila i na spíše opomíjené vzdělávací oblasti umění a kultura. Na přípravě šetření ČŠI spolupracovala s Národním informačním a poradenským střediskem pro kulturu (NIPOS) a s Asociací učitelů hudební výchovy.

Níže uvádíme shrnutí hlavních zjištění:

- Každý pátý ředitel školy považuje tematickou oblast Umění a kultura za méně důležitou ve srovnání se vzdělávacími oblastmi ostatními, naopak rozhodný nesouhlas s tvrzením o nižší důležitosti pak uvedlo necelých 40 % ředitelů škol. Postoje učitelů hudební a výtvarné výchovy a ředitelů škol jsou podobné. Pro přibližně 60 % žáků nejsou hudební a výtvarná výchova důležitým předmětem.
- Radost žáků ze zpěvu a vytvoření prostoru pro jejich vlastní výtvarnou tvorbu, experimentování a objevování je učiteli hudební a výtvarné výchovy nejčastěji vybíranou charakteristikou jimi vyučovaného předmětu. Potvrzuje se tak vysoký význam emočních a kreativních záměrů vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hudební a především výtvarná výchova přitom patří mezi předměty, o nichž se žáci vyjadřují, že je baví, a velký podíl z nich by se nebránil rozšíření časové dotace, jež je těmto předmětům věnována. Důležité rovněž je, že oblíbenost hudební a výtvarné výchovy uvádějí často také žáci, kteří se ve třídě, a především pak ve vztahu se spolužáky, necítí úplně nejlépe. V tomto ohledu je zajímavá také ta skutečnost, že ředitelé škol označili utváření prostoru pro zažití úspěchu i méně úspěšným žákům jako jeden z možných hlavních přínosů (metod) vzdělávací oblasti Umění a kultura v jiných předmětech.
- Přibližně třetina hodin hudební a výtvarné výchovy navštívených při prezenční inspekční činnosti byla vyučována neaprobovaně, přičemž existenci tohoto problému potvrzují také ředitelé škol. Hodnocení navštívených hodin hudební a výtvarné výchovy na 2. stupni základních škol ukazuje, že aprobovanost výuky je spojena s lepšími charakteristikami průběhu hodin výtvarné a především hudební výchovy. Tyto skutečnosti pak mohou souviset také s tím, že ne všichni učitelé výtvarné a hlavně hudební výchovy mají jimi vyučovaný předmět v oblibě. Téměř dvě třetiny učitelů vnímají, že hodiny hudební i výtvarné výchovy lze dále vylepšovat a obohacovat.
- Desetina ředitelů škol se domnívá, že jejich škola by potřebovala zlepšit vybavení pro výuku ve vzdělávací oblasti Umění a kultura s přímou vazbou na školní vzdělávací program (dále i „ŠVP“). Vedle malířských stojanů, hudebních nástrojů a technického vybavení jsou potřeby spatřovány také v dostupnosti specializované učebny či jiného vhodného prostoru.
- Téměř všechny školy zařazují hudební a výtvarnou výchovu ve všech ročnících studia, v případě výtvarné výchovy je přitom velmi rozšířena praxe blokové výuky ve dvou spojených hodinách. Zařazení doplňkových vzdělávacích oborů vzdělávací oblasti Umění a kultura ve formě povinného či nepovinného/volitelného předmětu není příliš obvyklé, dramatická výchova byla takto realizována na desetině škol, filmová/audiovizuální výchova či taneční a pohybová výchova pak zcela ojediněle.
- Přibližně 90 % navštívených škol nabízí kroužky různého kulturně-uměleckého zaměření, přičemž školy, které takový kroužek sami nenabízí, spolupracují za tímto účelem s

volnočasovými a jinými organizacemi. Kroužky na školách jsou typicky otevřené pro všechny žáky, kteří o ně projeví zájem, na více než polovině škol je však překážkou volného vstupu žáka do kroužku jeho zpoplatnění.

- Existující spolupráci s umělci a kulturně-uměleckými organizacemi uvedlo 75 % ředitelů škol a 60 % učitelů hudební a výtvarné výchovy, na pravidelné bázi takto spolupracuje jen třetina ředitelů škol a desetina učitelů hudební a výtvarné výchovy.
- Většina žáků navštívila v uplynulém roce alespoň jednu kulturně zaměřenou školní akci, nejčastěji se jednalo o návštěvu kina, prohlídku památek či návštěvu výstav. V četnosti účasti žáků na kulturně zaměřených školních akcích existují významné rozdíly, necelá desetina žáků základních škol nenavštívila v uplynulém roce žádnou takovou akci. Příčiny této skutečnosti jsou především spojeny s časovou náročností realizace kulturně zaměřených školních akcí, finanční náročností účasti žáků na těchto akcích a absencí vhodných akcí v přijatelné vzdálenosti od školy.
- Běžnou praxí škol je realizace společných mezitřídních aktivit v nejrůznějších podobách, které zahrnují školní akademie/besídky (83 % škol), výstavy prací žáků (75 % škol), pěvecká vystoupení (60 % škol) či divadelní vystoupení (42 % škol). Většina škol realizuje uvedené společné mezitřídní aktivity nejen v prostředí školy, ale také mimo něj, čímž napomáhají k rozvoji společenského života a zvyšování sociální soudržnosti v místě.
- Hodnocení průběhu hodin hudební a výtvarné výchovy ukazuje, podobně jako u jiných předmětů, jednak zhoršení atmosféry výuky a aktivity žáků a jednak nižší efektivitu organizace hodiny (spád, metodická rozmanitost apod.) při přechodu žáků z 1. na 2. stupeň základní školy, v případě hudební a výtvarné výchovy je však zhoršení těchto charakteristik výuky méně výrazné.
- Při hodnocení podpory rozvoje žáků základních škol ve vzdělávací oblasti Umění a kultura je vždy potřeba zohlednit specifika škol různých charakteristik. Takto se především odlišují specifika velkých škol (např. lepší materiální vybavení, širší nabídka kroužků a uměleckých útvarů, vyšší úroveň spolupráce s umělci a kulturně-uměleckými organizacemi) a škol malých (např. širší účast žáků na školních besídkách a projektových dnech, a to i mimo prostor školy), svou roli také hraje lokalizace školy, ať již na místní úrovni, nebo na úrovni krajské.

ROZVOJ MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI NA ZÁKLADNÍH ŠKOLÁCH VE ŠKOLNÍM ROCE 20019/2020

Záměrem této tematické zprávy je shrnout hlavní zjištění z tematického šetření, které bylo realizováno ve školním roce 2019/2020 na vzorku základních škol a jehož cílem bylo zhodnotit jednak podmínky a průběh vzdělávání se vztahem k rozvoji matematické gramotnosti, tj. se vztahem k rozvoji matematických dovedností a k aplikační rovině matematických znalostí žáků, a jednak úroveň matematické gramotnosti žáků 6. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (dále i zkráceně „žáci 6. ročníku základní školy“) a na základě získaných poznatků následně formulovat doporučení na úrovni systému i školy.

Níže uvádíme shrnutí hlavních zjištění:

- Matematické gramotnosti žáků je v základních školách přisuzován vysoký význam. Takto rozvoj matematických dovedností žáků a představení významu matematiky v každodenním životě, tj. klíčové aspekty konceptu matematické gramotnosti, označil nejvyšší podíl učitelů za nejdůležitější cíle výuky matematiky, a to jak v šetření ve školním roce 2017/2018, tak v šetření ve školním roce 2019/2020. Výraznější změny ve vyučování matematiky byly v období předchozích tří let realizovány na více než polovině navštívených základních škol, téměř dvě třetiny ředitelů pak deklarovaly svůj zájem usilovat i nadále o změny matematického vzdělávání na své škole.
- Pro hodnocení dosažené úrovně matematické gramotnosti žáků byl ve školním roce 2019/2020 zvolen poměrně obtížný test s ohledem na aplikační charakter úloh, délku testu, typ testových otázek (otevřené otázky bez nabídky konečného počtu možných odpovědí) či potřebu aktivace vyššího počtu matematických dovedností při řešení jedné úlohy. Tuto skutečnost je potřeba vzít do úvahy při interpretaci nižší dosažené průměrné úspěšnosti žáků (24 %), která naznačuje, že žákům vstupujícím na 2. stupeň základní školy činí potíže řešit v omezeném čase vyšší počet aplikačních úloh, které vyžadují jejich samostatný přístup k nalezení odpovědí a často také současnou aktivaci vyššího počtu matematických dovedností. Nižší úspěšnost žáků byla charakteristická také pro otázky uvozené delším textem zadání, který jednak může žáky od řešení úlohy odrazovat a jednak zvyšovat hrozbu, že žák zadání úlohy správně neporozumí.
- Možnost nejen učitelů, ale i žáků pracovat v hodinách matematiky s počítačem byla pozorována na přibližně polovině navštívených škol, v navštívených hodinách však byla práce žáků s digitální technikou spíše výjimečná. Na třetině navštívených škol měli možnost pracovat v hodinách matematiky s počítačem všichni učitelé, ale nikoli žáci, a na více než 10 % škol pak neměli možnost pracovat v hodinách matematiky s počítačem ani všichni učitelé. Vedle toho necelých 40 % ředitelů navštívených škol uvedlo, že změny v matematickém vzdělávání v posledních třech letech zaměřuje na zlepšování možností využití digitální techniky, a 25 % ředitelů pak hovořilo o vyšším využití vzdělávacího softwaru a výukových programů.
- Průměrný věk učitelů matematiky na 2. stupni základních škol byl na začátku roku 2019 48,6 let, vysoký podíl těchto učitelů proto spadá do vyšších věkových skupin.
- Podobně jako v předchozích šetřeních k rozvoji matematické gramotnosti žáků byla téměř ve všech navštívených základních školách zaznamenána účast učitelů v DVPP se zaměřením na matematiku a matematickou gramotnost. Stabilní je také třetinový podíl učitelů matematiky, kteří nabídku DVPP zaměřenou na výuku matematiky nepovažují za dostatečnou.
- V šetřeních ČŠI lze zaznamenat postupně rostoucí zájem ředitelů základních škol o zavádění nových metodických přístupů k výuce matematiky, které kladou důraz na konstruktivistické prvky.
- Při zavádění nových metodických přístupů k výuce matematiky, jež kladou důraz na konstruktivistické prvky, je potřeba vzít do úvahy existenci hrozeb, které jsou s tímto procesem spojeny a které jsou v této tematické zprávě ilustrovány prostřednictvím

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

případových studií navštívených škol, např. ochota žáků a zákonných zástupců přijmout nové metodické přístupy, vyšší časová náročnost předávání informací oproti tradičním metodám výuky s hrozbou neefektivity výuky vzhledem k dosahovaným vzdělávacím výsledkům žáků.

- Matematická gramotnost žáků může být rozvíjena také v jiných předmětech, než je matematika. V téměř třetině navštívených škol byl rozvoj matematické gramotnosti žáků napříč předměty ukotven přímo v ŠVP či v jiném koncepčním dokumentu školy, v dalších téměř dvou třetinách z nich tak činili učitelé spontánně. Za nejčastější matematické dovednosti, které jsou rozvíjeny v hodinách jiných předmětů, byly zástupci škol označeny práce s chybou, práce s odhadem, matematizace reálné situace a práce s různými typy matematického textu a dat. Méně často bylo uváděno rozvíjení náročnějších matematických dovedností žáků (např. interpretace dat a zobecňování).
- Pro navštívené hodiny matematiky byla charakteristická horšící se atmosféra výuky při průchodu žáků prvním stupněm základní školy. V tomto ohledu se opakuje často zmiňovaný poznatek o klesající oblibě matematiky při přechodu žáků z prvního stupně základní školy na stupeň druhý. Tato skutečnost je významnou motivací základních škol pro přijímání opatření v oblasti matematického vzdělávání k usnadnění přechodu žáků z 1. na 2. stupeň základní školy. Takový postup sleduje 40 % navštívených škol.
- Učitelé matematiky opakovaně řadí mezi nejvýznamnější překážky rozvoje matematické gramotnosti svých žáků jednak obecný nezájem žáků o vlastní vzdělávání spojený s nízkou oblíbeností matematiky, jednak nedostatek času pro výuku témat souvisejících s matematickou gramotností. V obecnější rovině je učiteli negativně vnímána také administrativní náročnost jejich práce. Inspirace v oblasti metod a forem výuky pak patří k nejčastěji uváděným oblastem, v jejichž rámci by učitelé matematiky na základních školách uvítali podporu své práce.

ZKUŠENOSTI ŽÁKŮ A UČITELŮ 2019/2020

V důsledku Mimořádného opatření Ministerstva zdravotnictví ze dne 10. 3. 2020 k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění covid-19, kterým byla po významnou část 2. pololetí školního roku 2019/2020 zakázána osobní přítomnost žáků ve školách, byly školy nuceny na určitou dobu kompletně přejít na distanční formu výuky. Tato mimořádná situace, na kterou školy, žáci ani jejich zákonní zástupci (dále jen „rodiče“) nebyli systematicky připravováni, do procesu vzdělávání a jeho organizace vnesla zcela nový prvek a dopady mimořádných opatření, ať už pozitivní (např. zvýšení míry digitalizace vzdělávacího procesu a jeho organizace), nebo negativní (např. nerovnoměrnost dopadů vzdělávání na jednotlivé žáky), se pochopitelně promítají i do období školního roku 2020/2021. A právě sledování a vyhodnocování dopadů mimořádných opatření na přípravu, organizaci i podobu výuky, na práci ředitelů škol i učitelů i na vzdělávací výsledky žáků je jedním z velmi důležitých úkolů, kterým se Česká školní inspekce ve školním roce 2020/2021 věnuje.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Předkládaná tematická zpráva komentuje zjištění z dotazníků zadaných v rámci prezenční inspekční činnosti během měsíce září a první poloviny měsíce října 1 767 žákům a 602 učitelům z celkem 66 základních škol nacházejících se v různých krajích České republiky. Dotazníky byly zaměřeny na reflexi období distančního vzdělávání ve 2. pololetí školního roku 2019/2020. Zjištění jsou pak doplněna také o informace z řízených rozhovorů vedených prezenčně s 356 učiteli působícími v těchto školách, které byly zaměřeny na pojetí vzdělávání na začátku školního roku 2020/2021, tedy po plošném obnovení prezenční výuky.

Níže uvádíme závěry:

- I když si podstatná část pedagogů v mezičase zvýšila své digitální dovednosti, resp. dovednosti využívat digitální technologie ve vzdělávání, je potřeba vnímat, že úroveň těchto dovedností je pouze jednou z nezbytných podmínek pro realizaci distanční výuky v on-line prostředí. Podrobnější seznámení s názory žáků i učitelů poukazuje na zásadní problémy v efektivitě distanční výuky a zjištění týkající se míry efektivity distančního vzdělávání značně korespondují s některými znaky, které jsou dlouhodobě identifikovány i v prezenčním vzdělávání a běžné výuce.
- Předpokladem efektivity distanční výuky i určité spokojenosti pedagoga s on-line výukou musí být její organizační zvládnutí. Vysoký podíl on-line výuky v rozsahu shodném s rozvrhem pro běžnou výuku v jarních měsících školního roku 2019/2020 (cca 30 % podle žáků a cca 20 % podle učitelů) je dokladem nedodržení jednoho ze základních a důležitých doporučení, které upozorňovalo na neefektivitu překlápění vzdělávacího stylu uplatňovaného v prezenční výuce do distančního vzdělávání v on-line prostředí poměrem 1:1. Navíc podstatná část on-line výuky byla spojena především s probíráním nového učiva, což znamenalo pro učitele, žáky i jejich rodiny poměrně vysokou zátěž a mnohdy umocňovalo jejich určitý odpor k on-line výuce, často vyjadřovaný sdělením typu „již nikdy on-line výuku“.
- Druhým předpokladem efektivity distanční výuky i podmínkou pro spokojenost s ní je získávání zpětné vazby od žáků a také od vedení školy. Nízká aktivita žáků v on-line výuce a vysoký podíl žáků, kteří vyjadřovali nespokojenost s mírou zpětné vazby ke své práci, znamenají i nedostatečnou možnost získat zpětnou informaci od žáků pro pedagoga. Navíc zvláště na druhém stupni základních škol byla významná skupina učitelů, kteří se s žáky on-line vůbec nepotkávali a pouze jim distančně zadávali samostatnou práci, což je praxe, kterou nelze akceptovat.
- Třetím předpokladem je, aby žáci dosahovali takových výsledků, u nichž pedagog očekává, že by jich měli dosáhnout. Také v tomto předpokladu byl zaznamenán vysoký podíl učitelů, kteří nijak neupravili a neredukovali vzdělávací obsah a věnovali se distančně jeho postupnému probírání. Kvůli evidentní náročnosti on-line výuky pak takový postup pochopitelně znamenal, že distanční výuka měla v těchto parametrech mnohem menší efektivitu, než by tomu bylo během vzdělávání prezenčního. I v běžné výuce je navíc efektivita vzhledem k dosahovaným výsledkům žáků nižší a odborná veřejnost dlouhodobě apeluje na provedení změn v rozsahu vzdělávacího obsahu.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

- Z výše uvedeného mj. vyplývá, že pokud by byla distanční on-line výuka po delší období školního roku 2020/2021 vedena s podobně vysokou vynaloženou energií na straně pedagogů a na základě často nevhodných pedagogických postupů (např. právě zmiňovaná snaha probrat učivo v plné míře stanovených povinností), nelze očekávat, že bude dostatečně efektivní a udržitelná.
- Spokojenost na straně žáků je spojená mj. se zažíváním úspěchu. Jedním z předpokladů pak je poskytování časté zpětné vazby žákům od učitele. Jen třetina žáků uvedla, že byla s mírou poskytované zpětné vazby během distanční výuky ve 2. pololetí školního roku 2019/2020 spokojena. V běžné prezenční výuce část zpětné vazby poskytují i neverbální projevy učitele, které při on-line výuce probíhají jen velmi omezeně. Druhým partnerem žáka, který mu poskytuje zpětnou vazbu při prezenčním vzdělávání, jsou jeho spolužáci. S jejich absencí projevovali žáci největší nespokojenost. V tomto ohledu je nízký výskyt spolupráce při on-line výuce předpokladem pro nižší spokojenost žáků, a tím i nižší ochotu na distančním vzdělávání efektivně participovat.
- Třetím dokladem efektivity jsou dobré vzdělávací výsledky, které odpovídají podmínkám a konkrétní situaci. Vzhledem k tomu, že velké množství učitelů nepřistoupilo k výraznější redukci vzdělávacího obsahu, současně existuje výrazná skupina žáků, která se do pravidelné on-line výuky nezapojila, a v neposlední řadě pak s ohledem na značný rozsah praktikované distanční výuky v režimu dle rozvrhu pro prezenční vzdělávání nemohou být výsledky vzdělávání lepší než při běžné výuce (a v zásadě nemohou být ani srovnatelné). To znamená, že z pohledu školy jsou ve většině případů výsledky výrazně horší, což ostatně dokládají také názory učitelů.
- Osobní, časové, mentální, emocionální i odborné náklady všech tří skupin aktérů, tedy pedagogů, žáků i jejich rodičů, musí být úměrné možným výsledkům. Pokud existuje předpoklad, že po větší časový úsek školního roku 2020/2021 nebude realizována běžná prezenční výuka, je nutné pedagogům výrazněji pomoci aplikovat takové přístupy a postupy, které umožní naplňovat cíle distančního vzdělávání v mimořádném období a které Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vhodnou formou shrnuje v Metodickém doporučení pro vzdělávání distančním způsobem vydaném v září 2020.

INFORMACE OD MÍSTNÍCH AKTÉRŮ VZDĚLÁVÁNÍ

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

Členové pracovní skupiny pro rozvoj čtenářské gramotnosti a k rozvoji potenciálu každého žáka uvedli, že se úroveň čtenářské gramotnosti v území značně posouvá. Na základních školách se postupně objevuje zavádění čtenářských dílen jako součást výuky vedle klasických čtenářských lekcí. Žáci zde mají příležitost si osvojit nejen techniku čtení, ale i samotný prožitek ze čtení s následným sdílením. Čtenářské dílny lze využít k výuce literatury, naučit se čtenářským strategiím. Zároveň žáci dostávají prostor pro samostatný výběr literatury i pro individuální tempo čtení. Ideálním stavem je propojení čtenářských dílen se čtenářskou lekcí, kde má žák příležitost získané dovednosti a návyky

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

ze čtenářských lekcí aplikovat do samotného čtenářství. Výhodou je zapojení jednotlivých ZŠ do projektů - šablon, ze kterých školy mohly získat knižní tituly přímo do tříd k žákům. Žáci si knihy mohou půjčovat, mají je k dispozici o přestávkách i v hodinách a mohou si tak rozšiřovat svá čtenářská teritoria.

Členové PS potvrzují, že děti čtou plynuleji a s větším porozuměním než dříve. Žáci na prvním stupni se více zajímají o čtení knih. Čtení knih se stává populárnější i díky youtuberům, kteří točí pořady o knihách na youtube. Většinu žáků zejména na prvním stupni jde dobře motivovat například i díky referátům o přečtené knize, díky kterým s knížkou seznámí ostatní a poradí jim, co mohou číst. Nerozhodným dětem a slabším čtenářům to velmi pomáhá. Zvýšení zájmu o četbu je přikládáno také některým nakladatelstvím (např. Paseka či Argo), která začala hojně vydávat komiksy zpracovávající historická témata či klasická literární díla - jsou tak žákům přístupnější a snáze si k nim najdou cestu. Stále se však na řadě škol objevuje velký problém, jak přesvědčit ke čtení děti se špatným prospěchem či děti z nepodnětného domácího prostředí. Tyto děti (a často bohužel i jejich rodiče) vnímají čtení jako ztrátu času.

V mateřských školách fungují čtenářské koutky, které upevňují čtenářské návyky předškolních dětí. Mateřské školy také docházejí pravidelně do knihoven, které nabízejí stále pestřejší nabídku knih.

Školy na našem území se zapojují do testování úrovně čtenářské gramotnosti v rámci testování Českou školní inspekcí a do testování žáků prostřednictvím SCIO testů. Základní škola Domažlice Komenského byla také zapojena do mezinárodního šetření PIRLS.

Co se týče obecnějšího vnímání úrovně čtenářské gramotnosti, tak je nezbytné zmínit také narůstající trendy moderních „chytrých“ technologií, skrze které děti, ale i dospělí, častěji komunikují pomocí psaní a čtení zpráv. Tyto technologie také přinášejí díky elektronickým formátům klasických knih možnost mít tu svoji rozečtenou knihu stále sebou a tedy ji číst prakticky kdekoli. Stinnou stránkou těchto nových technologií je, že žáky může od čtení klasicky psaných knih odradit.

MATEMATICKÁ GRAMOTNOST

Členové pracovních skupin uváděli, že se matematika neučí zcela moderním způsobem tak, aby byla praktická do života. Tento směr obhajují principy Hejného matematiky. Objevuje se zde různorodost názorů, zda vyučovat Hejného či klasickou matematiku. Tyto dva pohledy na výuku matematiky vzbuzují silné emoce i na poli veřejnosti. Školy jsou většinou veřejností tlačené ke klasickému vyučování matematiky. Hejného matematika je vystavěna na principech přenosu praktických zkušeností dětí do abstrakce matematických postupů. Je tedy patrné, že cesta k cíli je delší a vyžaduje si vyšší míru přemýšlení žáků. Stopy poznání bývají stabilnější. Zároveň veřejnost neblaze nese stav, kdy svým dětem není mnohdy schopná pomoci - nezná záměr matematiky a naráží na neznalost jednotlivých prostředí v této matematice. Klasická matematika jde cestou sdílení principů a osvědčených postupů. Cesta je pro žáka většinou jednodušší, matematické stopy poznatků

nejsou vždy pevně zakotvené. Východiskem by bylo sdílení "otevřených" pedagogů, kteří vstřebávají oba přístupy a na základě svého svědomí volí vhodné postupy. Nabízí se i možnost osvěty o principech Hejného matematiky mezi zájemce širší veřejnosti. Za rodiče bylo také ke klasické výuce matematiky zmíněno, že jde často o memorování obecných postupů s absencí logiky, her, hlavolamů. Při distanční výuce může touto aktivitou doplnit školu rodič, ale při prezenční výuce již na to není čas ani energie. Nejedná se o dovednosti, které by byly v osnovách, proto jim pravděpodobně často není věnována pozornost.

Členové PS se také shodli, že se jejich školy většinou zapojují do testování gramotností Českou školní inspekcí, prostřednictvím SCIO testů, případně formou matematických soutěží (např. Matematický klokan). Základní škola Domažlice Komenského má také zkušenost se zapojením do mezinárodního šetření PIRLS.

DIGITÁLNÍ GRAMOTNOST

Digitální gramotnost či spíše pojem o digitálním světě se u žáků zvyšuje, a to především díky brzkému využívání různých digitálních technologií (čím mladší uživatel, tím přirozenější pohyb v digitálním prostředí). Velká část žáků využívá technologie uživatelsky v podobě aplikací sociálních a komunikačních sítí. Ohledně samotného používání digitální technologie se gramotnost zvyšuje v poslední době zejména díky zavedení distanční online výuky (práce s počítačem, tabletem apod.), a to u žáků, pedagogů, ale i rodičů. Digitální gramotnost je nyní neoddiskutovatelnou součástí výuky a je zcela zásadní. Její rozvíjení by u pedagogů mělo probíhat v rámci celoživotního vzdělávání.

V rámci PS také zaznělo, že žáci se nebojí výpočetní techniku používat, jsou zvyklí se s ní setkávat od útlého dětství. Přistupují k ní však stále více "uživatelsky". Při výuce by měl být proto kladen větší důraz na to, jak výpočetní technika funguje, než jak se používá. Pochopení alespoň základní podstaty toho, jak uvnitř funguje počítač, telefon, tablet apod., umožňuje vytvořit si lepší představu o tom, co musí uživatel udělat s technikou, aby technika udělala to, co po ní chce. Současná konvenční výpočetní technika neumí nic víc, než provádět určitou posloupnost příkazů - instrukcí a ty jí musí někdo dát (částečně to dělá programátor, částečně uživatel). Pokud tuto techniku neumí uživatel správně používat, pak může být sebevýkonnější a sebelépe naprogramovaná, ale sama od sebe to, co chce uživatel, dělat nebude. Nemělo by se zapomínat ukazovat dětem a žákům, jak konkrétně výpočetní technika ulehčuje práci oproti původním způsobům, které byly založené na bezpočítačových principech - např. psaní obyčejného textu na psací stroj versus PC (možnost opravit chybu, dodatečně zformátovat text, kontrola pravopisu atd.)

Doba koronavirové krize ukázala, že úroveň digitální gramotnosti se velmi liší. Učitelé byli nuceni k rychlému rozšíření kompetencí v práci s ICT. Bylo to mnohdy velmi nesystematické, živelné a nejednotné. To se během roku značně změnilo a školy většinou pracují v jednotných systémech a platformách.

Pro pedagogy předškolních dětí je problematika digitální gramotnosti těžko uchopitelná. Existuje již řada materiálů, ovšem učitelky je většinou nemají zájem využívat, příprava je pro ně časově velice náročná a je velmi málo opravdu dobrých lektorů, kteří dokáží vzdělávat a hlavně motivovat pedagogy v dané oblasti. Jednotlivé činnosti by měly obsahovat potenciál k rozvoji dalších funkčních gramotností, nejen digitálních, ale i ostatních. Učitelky se nejprve musí samy naučit pracovat např. s QR kódy, čárovými kódy, piktogramy a poté je mohou samy využít ve své práci s dětmi. Pro děti je pak zábavné pracovat s těmito technologiemi a jsou pro život prospěšné. Při distančním vzdělávání v MŠ jde většinou o komunikaci pedagogů s rodiči dětí, kde se opět ukazuje velmi rozdílná úroveň digitální gramotnosti v rodinách.

Podobný problém se pak objevuje i u žáků základních škol. Navíc u nich panuje obava, že žáci umí digitální technologie spíše ovládat (sociální sítě, hry), nežli s nimi smysluplně pracovat (vyhledávat informace, tvořit textový dokument, prezentaci), přestože je za poslední rok u některých značný posun. Na řadě škol na začátku školního roku, kdy měli žáci prezenční výuku, se kladl malý důraz na osvojení běžné digitální komunikace a práce s jednoduchými programy a platformami, které žáci musí během distanční výuky denně využívat. U některých z nich se nyní projevuje nechuť naučit se s nimi pracovat. Důraz by měl být kromě jiného kladen také na osvětu ohledně možného zneužití digitálních technologií.

Žáci ZUŠ se v rámci Šablon II zapojují do dvouleté intenzivní práce s digitálními technologiemi v rámci hodin ZUŠ (hudební nauky, výtvarného oboru), kde se seznamují s aplikacemi a základní obsluhou digitálních technologií, která rozvíjí jejich digitální gramotnost.

V rámci pracovních skupin se většina členů shodla, že se jejich školy nezapojili do výše uvedených mezinárodních šetření. Většinou se zapojují do testování gramotností Českou školní inspekcí, případně do testování žáků prostřednictvím SCIO nebo Kalibro. Zapojení do mezinárodního šetření zmínila pouze Základní škola Domažlice Komenského, která má opakovanou zkušenost se šetřením PIRLS.

ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI, INKLUZE

Informace o stavu rovných příležitostí a inkluzivity budou blíže rozpracovány v následující kapitole Popis současného stavu nastavení rovných příležitostí ve školách.

1.4.4 POPIS SOUČASNÉHO STAVU NASTAVENÍ ROVNÝCH PŘÍLEŽITOSTÍ VE ŠKOLÁCH

Kapitola se skládá ze tří částí. V první části jsou zaznamenány závěry z jednání pracovní skupiny pro rovné příležitosti, v druhé části jsou shrnuty výsledky dotazníkového šetření, které vyplňovali odborní konzultanti mateřských a základních škol ve SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn a v poslední části jsou zaznamenány příčiny hlavních problémů a návrh aktivit na jejich zmírnění či odstranění.

ZÁVĚRY Z JEDNÁNÍ PRACOVNÍ SKUPINY PRO ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI

Z důvodu koronavirové pandemie se jednání pracovní skupiny pro rovné příležitosti konalo v lednu 2021 e-mailovou formou. Členové skupiny obdrželi otázky, které byly rozděleny do dvou tematických celků – pro MŠ a ZŠ. Z celkového počtu 12 odpovědělo na otázky 5 členů pracovní skupiny.

MATEŘSKÉ ŠKOLY

První otázka ohledně mateřských škol se týkala **možnosti nepřijetí dítěte** do MŠ. Může se tak stát z důvodu naplněné kapacity, ale jedna členka z řad rodičů uvedla, že jí dítě do MŠ nepřijali proto, že „časem ještě budou mít druhé dítě“. Využívány jsou hojně i nespádové MŠ. Rodiče je využívají především z důvodu dojíždění za prací a nemožnosti vyzvednout dítě do konce pracovní doby. Vyskytl se i názor, že si rodiče vybírají MŠ dle „všeobecné oblíbenosti“.

Co se týče **finančních rozdílů** mezi jednotlivými MŠ, tak ty se odvíjí především od rozdílného „školkovného“. Výrazný rozdíl ale hrají také aktivity jednotlivých školek (výlety, kulturní akce, atd.).

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

První otázka z oblasti fungování základních škol se týkala **rozdílnosti „vesnických a městských“ ZŠ.** Členové vidí rozdíl především v nabídce zájmové činnosti „městských“ škol, která je navíc rozšířená o mimoškolní aktivity ostatních organizací. Nespornou nevýhodou menších škol – malotřídek je i přestupu žáků na druhý stupeň, který s sebou nese dojíždění a změnu prostředí a kolektivu. Na druhou stranu jako výhoda menších vesnických škol byla označena právě nižší obsazenost ročníků, tedy možnost individuálního přístupu ke každému žáku a především žákům se SVP.

Ohledně **spádovosti** je jiná situace u ZŠ a MŠ. U ZŠ bývá vybrána nespádová škola především kvůli špatnému kolektivu ve třídě, nevyhovujícímu pedagogickému sboru, upřednostnění menší školy z důvodu nižšího počtu žáků ve třídě a tudíž individuálnějšímu přístupu pedagogů. Samozřejmě i zde

hraje roli dojíždění rodičů za prací. Většinou se nestává, že by ZŠ nemohla přijmout žáka kvůli naplněné kapacitě.

Podobně jako u MŠ jsou **finanční nároky** jednotlivých ZŠ velmi rozdílné. Např. Masarykova ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem poskytuje kompletní servis v zajištění školních pomůcek – pro žáky objednávají výtvarné pomůcky, balíky sešitů i pracovní sešity. Učebnice nechávají na školní náklady balit v knihovně. Rodičům je vždy na konci roku předem známá částka, kterou mají na další školní rok uhradit. Díky množstevní slevě je nesrovnatelně menší než na jiných školách.

Všechny závěry členů pracovní skupiny se shodují se závěry uvedené v dokumentu „Popis současného stavu nastavení rovných příležitostí ve školách ve SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn“, který byl vytvořen za školní roky 2015/2016, 2016/2017 a 2017/2018, až na finanční náročnost MŠ a ZŠ. V předchozích letech členové neměli pocit, že by se finanční nároky jednotlivých MŠ a ZŠ výrazně lišily.

VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Otázky do dotazníkového šetření byly vytvořeny na základě požadavků Metodiky rovných příležitostí ve vzdělávání pro prioritní osu 3 OP VVV.

Realizační tým vytvořil dva druhy dotazníků. Jeden byl určen mateřským školám a druhý základním školám.

V dotazníkovém šetření bylo osloveno 25 mateřských, 13 základních a 12 spojených základních a mateřských škol (do spojených ZŠ a MŠ byly rozeslány vždy dva dotazníky, pro ZŠ zvlášť a MŠ zvlášť). **Z celkového počtu 37 dotazníků určených pro MŠ se vrátilo 32, návratnost je tedy 86,5 %. Z 25 dotazníků určených pro ZŠ se vrátilo 22, což odpovídá 88 %.** Vysokou návratnost lze přisuzovat individuálnímu přístupu realizačního týmu - každé škole byl dotazník odeslán zvlášť s předvyplněnými informacemi z předchozího šetření a výročních zpráv.

ZÁVĚRY Z DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ MATEŘSKÝCH ŠKOL

Závěry vychází z 32 dotazníků z celkového počtu 25 samostatných MŠ a 12 spojených ZŠ a MŠ (86,5 % návratnost).

V první části dotazník mapoval **kapacitu a obsazenost MŠ** a jejich **bezbariérovost**. Výsledky ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 34: Kapacita a obsazenost MŠ, bezbariérovost

Školní rok	Celková kapacita škol	Celkový počet dětí	Počet bezbariérových škol	Počet dětí v bezbariérových školách
2017/2018	1787	1721	7	656
2018/2019	1898	1796	7	650
2019/2020	1908	1662	7	517

Zdroj: dotazníkové šetření

V průběhu třech školních let navýšily dvě MŠ svoji kapacitu, nicméně ve školním roce 2019/2020 došlo v území ke snížení počtu dětí v MŠ. Z celkového počtu 32 MŠ, které vrátilo vyplněný dotazník, jich je 7 bezbariérových, do kterých chodilo průměrně 608 dětí.

V druhé části dotazník mapoval **počet dětí s potřebou podpůrných opatření** - jsou zde zahrnuty i děti, které nemají přiznaná podpůrná opatření dle zákonných předpisů, nicméně ředitel školy identifikoval, že dítě podporu ve vzdělávání potřebuje. Výsledky zobrazuje následující tabulka.

Tabulka č. 35: Počet dětí v MŠ s potřebou podpůrných opatření

Školní rok	Celkový počet dětí	Celkový počet dětí s potřebou podpůrných opatření	Celkový počet dětí, které nemají přiznaná podpůrná opatření, ale potřebují je
2017/2018	1721	36	52
2018/2019	1796	27	33
2019/2020	1662	39	41

Zdroj: dotazníkové šetření

Ve všech třech sledovaných obdobích je relativně vysoký podíl dětí, které potřebují určitou pomoc při vzdělávání, ale dle zákona podpůrná opatření přiznaná nemají. Jsou i školy, kde počet dětí, které nemají podpůrná opatření přiznána a potřebují je, výrazně přesahuje počet dětí s přiznanými opatřeními. Naproti tomu 31 % MŠ, které dodaly vyplněné dotazníky, nevzdělávalo žádné děti s potřebou podpůrných opatření, ani s nepřiznanými.

Třetí část dotazníku se věnovala **personálnímu obsazení škol**.

Nadcházející tabulka shrnuje **počty pedagogů a dalších pedagogických pracovníků**.

Tabulka č. 36: Počet pedagogů a ostatních pedagogických pracovníků MŠ

Školní rok	Počet pedagogů	Počet asistentů pedagoga	Počet speciálních pedagogů	Počet chův	Počet logopedů	Počet školních asistentů
2017/2018	157	18	0	2	0	0
2018/2019	167	19	1	1	0	0
2019/2020	162	26	2	1	1	1

Zdroj: dotazníkové šetření

Na jednoho pedagoga v území připadá průměrně 11 dětí. Pokud vyjádříme počet dětí s potřebou podpůrných opatření (ať již přiznaných, či nikoliv) na jednoho asistenta pedagoga, dojdeme k počtu 3 – 5 dětí na jednoho asistenta, což není dostatečné, i když oproti předchozím létům se situace zlepšila (v letech 2015/2016 a 2016/2017 připadalo na jednoho asistenta pedagoga 4 – 6 dětí). Navíc v pěti MŠ byly pouze děti, které neměly přiznaná podpůrná opatření, a zde tedy nebyl nárok na asistenta pedagoga, i když v jedné z nich fungoval školní asistent. V jedné MŠ bylo ve sledovaných letech až 21 dětí s potřebou podpůrných opatření, ale většina je neměla přiznaná, proto tři asistenti (jeden rok dokonce dva) musel být zcela nedostatečný.

Počet speciálních pedagogů, chův, logopedů a školních asistentů je stále velmi nízký. Žádná z dotázaných MŠ nezaměstnávala psychologa.

V čtvrté části šetření se realizační tým zaměřil na **počty absencí dětí.** Od 4. září 2017 je předškolní vzdělávání povinné pro dítě od pěti let. Podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti ve vzdělávání stanoví školní řád. Celkem 4 MŠ zaznamenaly neomluvené absence.

Další agendou, kterou měl realizační tým dle metodiky sledovat, byla **nákladovost vzdělávání**.

Nutné náklady ze strany rodičů, např. na akce pořádané školou, se pohybují průměrně okolo 1 900 Kč na dítě/školní rok. Jedna MŠ uvedla, že nemá žádné nutné investice ze strany zákonných zástupců, 5 MŠ má na jedno dítě vyšší investice než 3 000,- Kč za rok. Nižší investice ve školním roce 2019/2020 byly způsobeny omezením provozu MŠ během koronavirové pandemie.

V poslední části se dotazník věnoval **stravování.** Pouze jedna MŠ uvedla, že v letech 2017/2018 a 2018/2019 se nestravovaly všechny děti v MŠ. Žádná škola nezajišťovala financování stravování dětí, neboť ho hradí rodiče. Dotazník nesledoval, zda jsou děti bez dluhu na stravování. Tato situace ale nastává a dluh velmi často přechází na ZŠ, na kterou předškoláci přechází.

ZÁVĚRY Z DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Závěry vychází z 22 dotazníků z celkového počtu 13 samostatných ZŠ a 12 spojených ZŠ a MŠ (88 % návratnost).

V následující tabulce je **přehled kapacity a obsazenosti ZŠ,** dále byla sledována **bezbariérovost**. Ze škol, které vyplnily dotazník, má 8 ZŠ pouze 1. stupeň.

Tabulka č. 37: Počet žáků na ZŠ dle ročníků

Školní rok	Celková kapacita škol	Celkový počet žáků	Počet bezbariérových škol	Počet žáků v bezbariérových školách
2017/2018	5 887	4 486	7	1 496
2018/2019	5 887	4 504	7	1 494

2019/2020	5 907	4 555	9	2 361

Zdroj: dotazníkové šetření

Ve školním roce 2019/2020 jedna ZŠ navýšila svoji kapacitu o 20 žáků, počet žáků se zde fakticky zvýšil o 10. Ve stejném období zajistily dvě ZŠ svoji bezbariérovost, konečný stav je tedy 9 bezbariérových škol ve SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn.

Následná tabulka znázorňuje **počty žáků na ZŠ a počty žáků, kteří potřebují pomoc ve vzdělávání,** ať již přiznanou zákonem, či identifikovanou ředitelem nebo jiným pedagogem.

Tabulka č. 38: Počet žáků na ZŠ s potřebou podpůrných opatření

Školní rok	Celkový počet žáků v „běžných“ ZŠ	Celkový počet žáků s potřebou podpůrných opatření	Celkový počet žáků, kteří nemají přiznaná podpůrná opatření, ale potřebují je	Počet žáků ve speciálních ZŠ
2017/2018	4 347	531	19	139
2018/2019	4 348	560	15	156
2019/2020	4 406	580	20	149

Zdroj: dotazníkové šetření

V tabulce jsou samostatně vyčleněni žáci, kteří se vzdělávají v praktických a speciálních ZŠ, které jsou na území dvě.

Je třeba si povšimnout množství žáků, kteří potřebují určitou pomoc. Ve školním roce 2017/2018 se jedná o 15,4 %, ve školním roce 2018/2019 je to již 16,2 % a v 2019/2020 až 16,4 % žáků, kteří potřebují pomoc ve vzdělávání. Oproti dětem v MŠ je mnohem menší podíl žáků, kteří podpůrná opatření potřebují, ale nemají je ze zákona přiznána.

Dále se dotazníky zabývaly **počty pedagogů**, výsledky znázorňuje další tabulka.

Tabulka č. 39: Počet pedagogů na ZŠ

Školní rok	Muži		Ženy		Celkem	
	Počet	Úvazek	Počet	Úvazek	Počet	Úvazek
2017/2018	48	43,1	302	269,3	350	312,4
2018/2019	44	39,6	298	256	342	295,6
2019/2020	50	41,9	314	262,3	364	304,2

Zdroj: dotazníkové šetření

Počty pedagogů každoročně mírně vzrůstají (i vzhledem k letem 2015/2016 a 2016/2017), i když ve školním roce je mírný propad jak u mužů, tak u žen. Podíl mužů v pedagogickém sboru čítá přibližně 13,4 % (13,7 % počítáno z úvazků).

Počty asistentů pedagoga na 1. a 2. stupni zaznamenává následná tabulka.

Tabulka č. 40: Počet asistentů pedagoga na ZŠ

Školní rok	1. stupeň		2. stupeň		Celkem	
	Počet	Úvazek	Počet	Úvazek	Počet	Úvazek
2017/2018	62	40,2	22	16,3	84	56,5
2018/2019	73	43,9	23	19	96	62,9
2019/2020	89	52,3	26	18,9	115	71,2

Zdroj: dotazníkové šetření

Nárůst asistentů pedagoga je velmi znatelný, vzestup vykazuje i počet asistentů pedagoga na žáka ať již s přiznanými či nepřiznanými podpůrnými opatřeními: zatímco ve školním roce 2017/2018 to byl jeden asistent pedagoga na 8,2 žáka, o rok později již na 7,6 žáka a v posledním sledovaném období na 6,5 žáka. I tak je ale zatím poměr asistentů pedagoga a žáků, kteří potřebují pomoc ve vzdělávání nedostatečný. Poměr počtu asistentů pedagoga a jejich úvazku činí přibližně 1,55 : 1, zatímco u pedagogů je poměr 1,16 : 1. Každý druhý asistent pedagoga má tedy poloviční úvazek.

V dalším oddíle se dotazníky věnovaly ostatním pracovníkům ve vzdělávání, jako jsou **psychologové, speciální pedagogové, výchovní poradci a logopedi**, viz nadcházející tabulka.

Tabulka č. 41: Počet psychologů, speciálních pedagogů, výchovných poradců a logopedů na ZŠ

Školní rok	Psycholog	Speciální pedagog	Výchovný poradce	Logoped
2017/2018	2	10	14	1
2018/2019	2	12	14	1
2019/2020	2	10	14	1

Zdroj: dotazníkové šetření

Z celkového počtu 22 vrácených dotazníků má pouze 14 ZŠ výchovného poradce, speciální pedagogové se vyskytují pouze na 8 ZŠ, na obě SO ORP připadají pouze dva školní psychologové a jeden logoped. Bohužel se zde nedá ani hovořit o mírně vzrůstající tendenci.

Žádné velké odchylky nebyly zaznamenány při **zjišťování počtu omluvených a neomluvených absencí žáků**, i když některé ZŠ vykazují velké množství neomluvených hodin, např. až 88 neomluvených hodin na žáka a rok. V roce 2019/2020 je znatelný úbytek omluvených i neomluvených hodin, a to z důvodu plošného uzavření škol z důvodu koronavirové pandemie.

V následující části se dotazník věnoval **odchodům žáků na víceletá gymnázia a počtům žáků, kteří skládali a úspěšně složili standardizované zkoušky**, tedy odchody žáků do maturitního studia. Výsledky ukazuje další tabulka.

Tabulka č. 42: Odchody žáků na víceletá gymnázia a do maturitního studia

Školní rok	Celkový počet žáků 9. tříd	Počet odchodů na víceletá gymnázia	Standardizované zkoušky (maturitní studium)		Podíl žáků, kteří odchází do maturitního studia z 9. třídy
			skládali	složili	
2017/2018	404	65	180	171	42,3 %
2018/2019	433	57	132	129	29,8 %
2019/2020	413	62	287	287	69,5 %

Zdroj: dotazníkové šetření

Tendence odchodů žáků na víceletá gymnázia i do maturitních oborů má spíše kolísající tendenci. Dle dřívějších závěrů členů pracovní skupiny pro rovné příležitosti neříká velké procento žáků, kteří odchází do maturitního studia, nic o počtu úspěšných žáků. Kolísavost ovlivňuje především „špatná rozhodovací schopnost rodičů“. Ve školním roce 2019/2020 se počet žáků skládajících standardizované přijímací zkoušky na střední školy rovnal počtu přijatých, zde jsou výsledky ovlivněny uzavřením škol a následné zmírnění přijímacích nároků z důvodu koronavirové pandemie.

Následovalo **zjišťování předčasných ukončení ZŠ**, a to v 7. a v 8. ročníku. V 7. ročníku předčasně ukončují základní vzdělání průměrně 2 žáci na celém území, v 8. ročníku přibližně 22 žáků.

Další agenda, která měla být sledována dle závazné metodiky, byla **nákladovost vzdělávání.** Sledovat se měly nutné investice ze strany zákonných zástupců při vstupu do 1. ročníku, na výuku cizích jazyků, akce pořádané školou atd. Zde se zcela vymykala, a to naprosto přirozeně, soukromá základní škola, která má finanční nároky na vzdělávání o mnoho vyšší, než školy státní, proto nebude zahrnuta do statistiky. O tom, jak je pro školy tato otázka náročná, svědčí fakt, že 6 škol z 22, které dotazníky odevzdaly vyplněné, tento dotaz přeskočilo, nebo vyplnilo pouze poslední školní rok (i tyto ZŠ nezahrnujeme do výpočtu průměrů). ZŠ uvádí náklady spojené se vstupem žáka do 1. třídy průměrně na 655,-Kč, celkem 4 ZŠ požadují výdaje vyšší než 1 500,- Kč, naproti tomu 5 ZŠ nemá údajně žádné finanční nároky na „prvňáčky“. Průměrné náklady na výuku cizích jazyků činí 143,- Kč na žáka. Náklady na akce pořádané školou se velmi liší, pohybují se od 50,- do 2 600,- Kč na žáka. I zde je vidět dopad koronavirové krize, kdy ve školním roce 2019/2020 výrazně klesly náklady na akce pořádané školou.

Dále byly školy dotazovány na **nákladovost volnočasových aktivit a doučování**. Žádná ze škol neeviduje doučování (i když z praxe je známo, že doučování probíhá, ale pedagogové toto dělají neřízeně, pouze dle potřeby žáků a nikdy za poplatek), jedna škola uvedla intervenci. Ve školním roce 2017/2018 školy uvedly, že otevřely celkem 121 zájmových kroužků, v roce následujícím 119 a v posledním sledovaném období 112. Finanční náročnost volnočasových aktivit se velmi různí. Někdy bylo uvedeno 0,- Kč, nejdražší pak přes 1 500,- Kč.

Část dotazníku týkající se **stravování** vystihuje další tabulka.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Tabulka č. 43: Stravování prostřednictvím ZŠ

Stravování	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Počet ZŠ, ve kterých se stravují všichni žáci	0	1	3
Počet ZŠ, ve kterých evidují počty strávníků	13	14	14
Počet ZŠ, které finančně zajišťují stravování žáků	8	8	6

Zdroj: dotazníkové šetření

Z tabulky je patrný mírný nárůst ZŠ, ve kterých se stravují všichni žáci a mírný pokles ZŠ, které finančně zajišťují stravování těm žáků, jejichž rodiny si to z ekonomických důvodů nemohou dovolit.

Následující tabulka sleduje **počty výchovných opatření**.

Tabulka č. 44: Počet udělených výchovných opatření

Výchovné opatření	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Pochvala třídního učitele	986	954	613
Pochvala ředitele školy	108	252	122
Napomenutí třídního učitele	692	749	298
Důtka třídního učitele	377	351	171
Důtka ředitele školy	166	165	64
Snížená známka z chování	66	78	26
Jiné	9	0	0

Zdroj: dotazníkové šetření

Soukromá škola uvedla, že kázeň vyhodnocuje jiným způsobem, 3 školy uvedly u všech kolonek „nula“. Poměr mezi pozitivními a negativními výchovnými opatřeními byl v prvním sledovaném období 1 : 1,2 a ve druhém 1 : 1,1, vždy ve prospěch negativního hodnocení. Školní rok 2019/2020 je specifický plošným uzavřením škol a zde se poměr změnil 1 : 0,8 ve prospěch kladného hodnocení formou pochvaly třídního učitele či ředitele školy.

V poslední části se dotazník věnoval **školním družinám** (1. stupeň) **a školním klubům** (2. stupeň), viz následující tabulka.

Tabulka č. 45: Školní družiny a školní kluby

Školní rok	Školní družina		Školní klub	
	Kapacita	Obsazenost	Kapacita	Obsazenost
2017/2018	1177	1086	320	307

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

2018/2019	1397	1300	310	249
2019/2020	1432	1309	205	155

Zdroj: dotazníkové šetření

Všechny ZŠ poskytují žákům družinu, 4 ZŠ byly dokonce nucené ve sledovaném období navýšit kapacitu školních družin. Počet žáků, kteří mají zájem družinu navštěvovat, roste. Na druhou stranu pouze 3 ZŠ provozují školní klub.

POPIS PŘÍČIN A NÁVRH AKTIVIT, KTERÉ POMOHOU NASTAVIT ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI A ELIMINOVAT SELEKTIVITU

Z důvodu koronavirové pandemie nemohlo jednání pracovní skupiny proběhnout formou kulatého stolu, kdy by se jednotlivé příčiny a návrhy aktivit mohly náležitě probrat. Nicméně dané problémy bývají diskutovány v průběhu všech jednání, neboť se jedná o problémy palčivé. Závěry dotazníkových šetření situaci pouze potvrdily. Byly tak identifikovány tři hlavní problémy.

1. **Nedostatek asistentů pedagoga, chův, logopedů a absence školních psychologů a speciálních pedagogů v MŠ**

Členové pracovní skupiny identifikovali dvě hlavní příčiny tohoto problému, a to nedostatečné financování pro všechny tyto pozice ze strany státu a fyzický nedostatek logopedů, školních psychologů a speciálních pedagogů v území zapříčiněný nepřipraveností systému na inkluzi.

Návrh aktivit je stejný jako u druhého problému a bude popsán níže.

2. **Nedostatek logopedů, speciálních pedagogů a školních psychologů na ZŠ**

Stejně jako u předchozího problému jsou příčiny dvě, a to nedostatečné financování těchto pozic ze strany státu a fyzický nedostatek logopedů, školních psychologů a speciálních pedagogů v území zapříčiněný nepřipraveností systému na inkluzi.

Návrhů aktivit na zmírnění tohoto problému je několik, ovšem všechny aktivity musí vzejít od státu a nedají se řešit v území SO ORP. Prvním návrhem je zajištění stabilních financí pro specializované pracovníky ve školství. Tyto finance by měly být pevnou součástí rozpočtu školy, nikoliv pouze dotacemi, na které většinou již další dotační programy nenavazují. Pokud nebude vytvořen stabilní systém financování speciálních pedagogů, logopedů a školních psychologů, není možné očekávat příliv těchto pracovníků. Další aktivitou, která by měla podpořit tyto pozice, je otevření potřebných oborů na Západočeské univerzitě v Plzni, která v současné době žádné tyto speciální pracovníky negeneruje. Další dvě aktivity nesouvisí přímo s tvorbou podmínek pro vytvoření speciálních pozic v území, ale se zmírněním dopadů neexistence logopedů a školních psychologů. V dřívějších dobách bylo zvykem, že běžný pedagog mohl absolvovat příslušné kurzy a vykonávat tak určité logopedické úkony, nyní toto legislativa neumožňuje, ale současně nepodporuje logopedy jako takové. Další pomoc by bylo posílení pedagogicko-psychologického týmu pedagogicko-psychologické poradny (PPP). V současné době je tým tak malý, že sotva zvládá objíždět ZŠ a MŠ v Domažlicích či

Horšovském Týně, do menších obcí se nedostane vůbec, čímž vzniká velký prostor pro selektivitu větších a menších škol.

3. Přednostní umisťování žáků se SVP do „vesnických“ škol

Příčina tohoto problému je zjevná, v menších školách je nižší počet žáků ve třídách a žáci se SVP mají možnost individuálního přístupu, proto jsou i rodičům v PPP tyto školy doporučovány.

Z vyjádření ředitelů „vesnických“ škol plyne, že se nebrání přílivu těchto žáků, neboť i oni cítí, že je to pro ně prospěšné, ale potřebují upravit podmínky tak, aby to byli schopni zvládnout. Jedná se především o usnadnění práce ředitelům. Je několik možností, jak toho docílit. Jednou z cest je snížit úvazek ředitelům, aby se mohli alespoň jeden den plně věnovat administrativním úkonům spojeným s vyšším procentem žáků se SVP. Další možností je stabilní financování pozice tzv. „koordinátora inkluze“. Opět by se nemělo jednat o financování z dotací či šablon, které nemají pokračování a žádnou návaznost. Tento „koordinátor inkluze“ by měl řešit administrativní úkony spojené s vyšším procentem žáků se SVP, např. tvoření individuálních vzdělávacích plánů, komunikaci se speciálně-pedagogickým centrem a pedagogicko-psychologickou poradnou, měl by komunikovat se všemi pedagogy na škole o jejich potřebách speciálních pomůcek, objednávat je, atd. Ani tato řešení se nedají uskutečnit bez přispění státu, ORP nemá žádnou pravomoc.

1.4.5 INFORMACE O POTŘEBÁCH INVESTIC

Kapitola se opírá o informace poskytnuté samotnými školami v rámci Popisu potřeb škol, které každá z nich zpracovávala v rámci klíčové podaktivity 2.7 Podpora škol v plánování. Podkladem pro tvorbu tohoto dokumentu jsou také revidované SWOT-3 analýzy a diskuse v rámci pracovních skupin. Kapitola je dělena dle jednotlivých typů školských zařízení a dále koresponduje s jednotlivými povinnými oblastmi MAP II.

Konkrétní investiční záměry jednotlivých školských zařízení, stupeň jejich připravenosti a informace o případné existenci dohod o investicích v místě či souhlasu zřizovatele jsou součástí Strategické části MAP II.

MATEŘSKÉ ŠKOLY

ČTENÁŘSKÁ A MATEMATICKÁ PREGRAMOTNOST

Pro dané území je společný investiční záměr – vnitřní vybavení na podporu podnětného vnitřního prostředí školy, čtenářské koutky, prostor na rozvoj čtenářské pregramotnosti. Řadíme sem potřebu investic do materiálu, didaktických pomůcek, knih, ale i do vylepšení IT vybavení. Učitelé by se chtěli více vzdělávat, spolupracovat zejména s logopedy, častěji absolvovat s dětmi exkurze (například do knihoven) a zapojovat více rodiče.

Překážkou je nedostatek stabilní finanční podpory pro rozvoj pregramotností. Jedná se o nedostatečné materiálně technické zázemí, chybějící finance na inovace a výměnu pomůcek k rozvoji pregramotnosti, nedostatečný počet pomůcek, zajištění ICT techniky apod. Dalšími překážkami je v některých případech také čas a místo, kde se školské zařízení nalézá. Čas komplikuje účast na školení zejména menším školským zařízením, jelikož se pedagogové nemají s kým střídat a pokud jsou zrovna ve školce, nemohou se školení účastnit. Místo – sídlo mateřské školy zas může způsobovat problémy s autobusovým spojením, které následně znemožňuje například návštěvy knihovny. Nedostatečné financování může vyplývat i z malé orientace vedení některých škol v systému finančních dotací a výzev, kterých je velké množství, a tím jsou do značné míry nepřehledné. Školám chybí koordinátor pro dotace a výzvy, který by se věnoval i náročné administrativě s tím spojené.

INFRASTRUKTURA

Mateřské školy mají v plánu do roku 2023 celou řadu stavebních úprav a rekonstrukcí. Široká je také škála plánovaného vybavení. Nejvíce plánují věnovat se stavebním úpravám a nákupu vybavení na podporu podnětného venkovního prostředí školy (např. hřišť, zahrad apod.), dále ostatním rekonstrukcím a udržovacím pracím (např. zateplení budov, obnova střešní krytiny apod.), ale také dalším stavebním úpravám uvnitř i venku budov (např. školních jídelen, sociální zařízení, šatem, parkoviště, oplocení apod.). Ojediněle se plánují také novostavby mateřských škol, případně přístavby za účelem rozšíření kapacity.

Mezi překážky řadí školy zejména chybějící finanční prostředky na udržení odpovídajícího technického stavu škol, ať už rekonstrukcí budov, vnitřních či vnějších prostor. Někde je překážkou také absence podpory ze strany zřizovatele či obcí, jež jsou pro školu spádové. Pro některé mateřské školy je překážkou také složitost a nastavení dotací – v dotacích se neorientují, potřebovali by s nimi pomoc, ale nemají koordinátora, který by jim s tím pomohl. Zejména menší mateřské školy by uvítaly možnost čerpání dotací v menším rozsahu s větší podporou, aby si je mohly dovolit, když není dostatečná finanční podpora ze strany zřizovatele.

POLYTECHNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Řada škol má v plánu investovat do vybavení prostor na polytechnické vzdělávání. Velmi často se jedná o prostory například školních zahrad, ale stejně tak o vybavení vnitřních prostor. Školky chtějí rozšířit využívané pomůcky a stavebnice, ale investovat chtějí i do vzdělávání pedagogů či realizace exkurzí.

Překážkou je stejně jako v ostatních oblastech nedostatek financí na nákup vybavení a pomůcek. Problém nastává opět ve školkách na menších obcích, kde je špatná dopravní dostupnost, která brání realizaci exkurzí. Na ty jsou opět potřeba větší finanční prostředky v momentě, kdy je nezbytné zřídit vlastní dopravu.

ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI, INKLUZE

V nadcházejícím období na našem území nejsou investice do rovných příležitostí a inkluze příliš časté. Ojediněle se objevují záměry vybavit mateřskou školu pomůckami pro děti se SVP, kompenzačními pomůckami, případně záměr zajistit bezbariérový přístup do školky. Mnohem častěji zde školy do budoucna plánují zlepšit spolupráci s odborníky, rodiči nebo s veřejností, prohloubit znalosti formou vzdělávání, výměn zkušeností, přednášek či praxí.

Hlavní překážku školy vnímají v nedostatečné finanční podpoře, ať již na zajištění bezbariérovosti zařízení nebo na pokrytí nákladů spojených se specializovanými pracovníky (např. na asistenta pedagoga bez nutnosti dítěte se SVP, logopeda aj). Překážkou je však i nedostupnost kvalifikovaných specializovaných pracovníků v regionu. Poptávají také podporu v administrativní činnosti či pomoc s bezbariérovostí jejich zařízení. Překážky se objevují nejčastěji v tom, že škola a rodina spolu nedostatečně komunikují a spolupracují, školská zařízení navíc neznají nabídky organizací a služeb, které by jim v komunikaci s rodiči mohly pomoci.

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

Nejčastějším investičním záměrem škol v území je pořízení nových digitálních technologií do mateřské školy (výukové programy, interaktivní tabule či koberec, tablety pro předškoláky, software aj.). Ty jsou pak určeny především dětem. V ojedinělých případech pak školky zmiňují potřebu vybavení výpočetní technikou pro pedagogické pracovníky. Poptávka ze strany škol je též po vzdělávání pedagogů.

Mezi významné překážky patří nedostatek financí a výzev na obnovu, revizi, modernizaci a údržbu ICT vybavení, které velmi rychle zastarává, má krátkou životnost. Na některých školách je též překážkou absence správce ICT vybavení. Obtíže provázejí také účast na seminářích, jelikož školy těžce hledají v rozpočtu školy finance na zajištění náhrady za pedagoga v čase, kdy se tento účastní potřebného vzdělávání, a zejména malá zařízení mají problémy i s personálním zástupem – nemají dostatek učitelů.

ZÁKLADNÍ ŠKOLY

ČTENÁŘSKÁ A MATEMATICKÁ GRAMOTNOST

Mezi nejvýznamnější investiční plány škol v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti patří pravidelný nákup aktuální literatury a multimédií pro rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti. Školy chtějí pořizovat knihy v rámci obměny, doplnění i rozšíření žákovských knihoven, ale i do nově zřizovaných školních knihoven. Mají v plánu zatraktivnit výuku matematiky, a to novými metodami, názornými pomůckami, materiály, ale také exkurzemi. Učitelé by se dále chtěli více vzdělávat.

Mezi hlavní překážky patří nedostatečná stabilní finanční podpora na rozvoj žákovských knihoven (vč. například elektronických knih), pořízení mobilních knihoven do tříd, pro obnovení vybavení čtenářských koutků, ale i na nákup pomůcek a vhodných programů na podporu matematické gramotnosti, či úhradu nákladů spojených s exkurzemi a výlety. Chybí též finance na personální zajištění školních knihoven a čtenářských koutků. Problémem je, že není možné financovat pozici knihovníka na ZŠ. Nedostatečné financování může vyplývat i z malé orientace vedení některých škol v systému finančních dotací a výzev, kterých je velké množství, a tím jsou do značné míry nepřehledné. Školám tak chybí koordinátor pro dotace a výzvy, který by se věnoval i náročné administrativě s tím spojené. Mezi překážky rozvoje čtenářské gramotnosti lze zařadit také nedostatečnou spolupráci školních a obecních knihoven. Překážkou ve vzdělávání je například absence metodického sdružení organizujícího společná setkávání a vzdělávání či problematické zajištění náhrady za pedagoga v čase konání vzdělávací akce (personální i finanční důvody).

INFRASTRUKTURA

Základní školy mají v plánu do roku 2023 celou řadu stavebních úprav a rekonstrukcí. Široká je také škála plánovaného vybavení. Plánují se věnovat rekonstrukcím budov (vnější povrch, zateplení, odvlhčení aj.), vnitřních prostor (úpravy suterénů, půdních prostor, jednotlivých učeben, sociálního zařízení, pracovišť personálu aj.), ale i prostor venkovních (oplocení, nádrž na dešťovou vodu, venkovní učebny aj.).

Mezi překážky řadí školy zejména chybějící finanční prostředky na udržení odpovídajícího technického stavu škol, ať už rekonstrukce budov, vnitřních či vnějších prostor. V některých školách je významnou překážkou problematický vztah školy se zřizovatelem a dále administrativní náročnost na zpracování dotací pro vedení školských zařízení.

POLYTECHNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Základní školy mají v plánu zajištění nových a obnovu stávajících pomůcek a spotřebního materiálu k polytechnickému vzdělávání. Některé zmínily také nutnost upravit školní pozemek, zajistit venkovní výuku, dílny (včetně vybavení dílen), plánují vybudovat odpovídající zázemí (např. výstavba přístavby školy pro polytechnické vzdělávání, učebna robotiky aj.). Kromě toho chtějí také realizovat více exkurzí, spolupracovat se středními školami či v některých ojedinělých případech zrealizovat technické kroužky. Investiční projekty se zaměřením na polytechnické vzdělávání jsou ve školách velmi časté.

Hlavní překážkou je především nedostatek finanční prostředků, které by pokryly opravu venkovních i vnitřních prostor, rekonstrukci či vytvoření dílen a odborných učeben, ale i vybavení (jako např. stavebnice, keramickou pec, meteorologickou stanici aj.), případně také náklady na pedagogy za vedení volitelných předmětů a kroužků. Postrádají také větší propojení s firmami, podniky, výrobními závody, ale i zájmovými organizacemi či středními a vysokými školami kvůli možným exkurzím.

ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI, INKLUZE

Základní školy v oblasti podpory inkluzívního vzdělávání zmiňují zejména potřebu investovat do personálu jako například speciálních pedagogů, logopedů, asistentů pedagoga apod. Uvádějí také potřebu seminářů, workshopů a výměn zkušeností na podporu inkluzivního vzdělávání. Řada základních škol v oblasti má v nadcházejících letech v plánu bezbariérové stavební úpravy a rekonstrukce.

Hlavní překážku školy vnímají v nedostatečné finanční podpoře, ať již na zajištění bezbariérovosti zařízení nebo na pokrytí nákladů spojených se specializovanými pracovníky (logopedy, školními psychology, speciálními pedagogy apod.). Překážkou je však i nedostupnost kvalifikovaných specializovaných pracovníků v regionu. Dalším problémem je často nedostatek prostoru ve školách k vytvoření menších tříd, a s tím související finanční pokrytí personálního zabezpečení.

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

V oblasti podpory digitálních kompetencí pedagogických pracovníků, ale i žáků, plánují základní školy v nadcházejících letech zajistit vnitřní konektivitu školy, ICT techniku (stolní PC, interaktivní tabule) do učeben, ať již jde o techniku novou nebo o modernizaci té stávající. Plánují také nákupy výpočetní techniky pro pedagogy. Kromě samotného vybavení potřebují také software. Některá zařízení potřebují investovat do vybudování nových počítačových učeben.. Poptávka ze strany škol je též po vzdělávání pedagogů v této oblasti.

Mezi významné překážky patří nedostatek financí a výzev na obnovu, revizi, modernizaci a údržbu ICT vybavení, které velmi rychle zastarává, má krátkou životnost. Na některých školách je překážkou absence správce ICT vybavení. Obtíže provázejí také účast na seminářích, jelikož školy

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

těžce hledají v rozpočtu finance na zajištění náhrady za pedagoga v čase, kdy se tento účastní potřebného vzdělávání, a zejména malé školy mají problémy i s personálním zástupem – nemají dostatek učitelů. Na pracovní skupině pro rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání a pro rozvoj potenciálu každého žáka také zaznělo, že finanční prostředky do škol na pořízení výpočetní techniky dorazily v rámci podpory nuceně zavedené distanční výuky, stále ovšem chybí prostředky na průběžný servis a údržbu stávajícího ICT vybavení škol. Dále školám chybí kvalifikovaní pedagogičtí pracovníci pro výuku ICT předmětů. Školy se rovněž potýkají s absencí ICT technické podpory v podobě správce počítačové sítě. Uvítaly by např. možnost „sdíleného“ správce sítě pro několik škol.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Základní umělecké školy mají mezi školskými zařízeními speciální postavení. V rámci ORP Domažlice a Horšovský Týn zaznívá, že by potřebovaly zejména dostatek finančních prostředků na pořízení pomůcek na podporu čtenářské gramotnosti, ať se jedná o knihy nebo pomůcky. Poptávají však také odborné semináře a výměny zkušeností v oblasti čtenářské gramotnosti nebo rovných příležitostí a inkluze.

Potřeba investice je vnímána také v oblasti vzniku pozice metodika pro ZUŠ v rámci Plzeňského kraje, který by měl na starosti koordinaci práce ZUŠ (výměna zkušeností, pomoc s inspirací, novinky aj.).

Ze SR MAP II platného od 1. 1. 2021 dále vyplývá, že se objevuje i potřeba investic do infrastruktury. Konkrétně se jedná o potřebu vybudování bezbariérového multifunkčního sálu, rekonstrukci půdních prostor, a dále o zajištění výtahu, který by zajistil bezbariérový přístup. K těmto záměrům byl poskytnut souhlas zřizovatele.

Překážkou je skutečnost, že ZUŠ jsou sice školským zařízením, nicméně je pro ně stále určeno méně výzev a dotací než pro ostatní školská zařízení.

1.4.6 AGREGOVANÉ POPISY POTŘEB ŠKOL

Každá škola zpracovala na přelomu ledna a února 2021 reflexi s názvem Popis potřeb školy pro další rozvoj, který předala realizačnímu týmu MAP II. Tuto reflexi školy zpracovávaly opakovaně – poprvé již v září 2018. V reflexi zohledňují výstupy vyhodnocení dotazníkového šetření MŠMT, které je prováděno na konci realizace projektu tzv. šablon.

RT MAP II agregoval potřeby všech škol zapojených do projektu do souhrnného dokumentu, který bude podkladem pro aktualizace analytické části a navrhování aktivit škol a aktivit spolupráce do Strategického rámce MAP v průběhu realizace projektu. Úkolem partnerské platformy na území je především tyto potřeby v rámci procesu společného plánování vyhodnotit, prioritizovat v návaznosti na strategické záměry již existujících funkčních partnerství v území a následně vytvořit návrhy aktivit pro řešení těchto potřeb a zapracovat je do SR MAP.

Popisy potřeb škol zahrnují téma čtenářské pre/gramotnosti, matematické pre/gramotnosti, polytechnického vzdělávání, rovných příležitostí a inkluze a dále ostatní potřeby školy.

Informace z jednotlivých MŠ jsou v rámci kapitol řazeny abecedně. Na konci každé kapitoly následuje stručné shrnutí.

1.4.6.1 AGREGOVANÉ POPISY POTŘEB MATEŘSKÝCH ŠKOL

Do vyplňování Popisů potřeb mateřských škol se zapojilo celkem 34 ředitelství, která provozují mateřskou školu. Konkrétně se jednalo o **24 samostatných MŠ**, z toho 1 soukromou, a **9 spojených ZŠ a MŠ**, z toho 1 soukromou.

Popis potřeb nedodaly následující mateřské školy:

- ✓ Mateřská škola Nový Kramolín, okres Domažlice, příspěvková organizace
- ✓ Základní škola a mateřská škola Prapořiště, okres Domažlice, příspěvková organizace
- ✓ Základní škola a mateřská škola Milavče, okres Domažlice, příspěvková organizace

ČTENÁŘSKÁ PREGRAMOTNOST A ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO DÍTĚTE

Co proběhlo dobře

MŠ Babylon: V době covidové pandemie se aktivita MŠ ponížila.

MŠ Benjamínek: V mateřské škole jsou pro práci s literaturou dobré materiální podmínky a s literárními texty pracujeme téměř každý den. Většina dětí je ke vztahu к četbě a ke knize vedena v

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

rodině už od útlého věku a mateřská škola je schopna tento vztah rozvíjet a upevňovat jak po stránce odborné, tak po stránce materiální.

MŠ Brnířov: zapojení dětí, možnost spolupráce s ostatními MŠ

MŠ Domažlice: vzdělávání pedagogů na toto téma, využívání pomůcek

MŠ Horšovský Týn: zájem dětí o knihu

MŠ Hostouň: vybavení novým nábytkem, Montessori didaktickým materiálem především jazykové výchovy, matematiky, senzorické výchovy a polytechniky

MŠ Chodská Lhota: MŠ je dobře vybavena pomůckami pro rozvoj předčtenářské gramotnosti, pedagogický personál se zúčastnil odborných seminářů s touto tematikou

MŠ Kdyně Dělnická: dostatek knih, audio CD na rozvoj pozornosti, představivosti

MŠ Kdyně Markova: Díky kvalitní práci paní učitelek děti byly dobře připravené na školu, byly úspěšné u zápisu do 1. třídy. Nově jsme nakoupili knihy s obrázkovým čtením - vhodné pro předčtenářskou gramotnost, učení čtení zleva doprava. Proběhlo školení paní učitelek v rámci předčtenářské gramotnosti.

MŠ Koloveč: DVPP, výměna zkušeností v rámci eTwinning, mezinárodní spolupráce, využití ICT

MŠ Kout na Šumavě: K rozvoji čtenářské pregramotnosti dětí přispíváme celý rok pomocí tématu třídního vzdělávacího programu které je doprovázeno příběhem knihy. Jako pomůcky nám slouží různé grafomotorické listy, interaktivní knihy. Dále rozvíjíme potenciál dětí každodenním čtením - poslech a zapamatování děje, samostatný projev a fantazie dětí. Z důvodu koronavirové krize se škola nezúčastnila žádné exkurze.

MŠ Luženice: vytvoření dětské knihovničky ve třídě

MŠ Mezholezy: nákup nových knih, pravidelné čtení pohádek před spaním, každodenní prohlížení knih

MŠ Mířkov: četba pohádek a jejich dramatizace, obrázkové čtení, loutkové divadlo - pohádky hrají děti dle předlohy nebo podle své fantazie, hledání písmen a obrázků

MŠ Mrákov: činnost klubu čtenářů pro předškolní děti v době odpoledního odpočinku

MŠ Pasečnice: pravidelné exkurze do knihovny v Domažlicích, půjčování pohádkových a naučných knížek do školky

MŠ Poběžovice: Pracovali jsme na ročním projektu v oblasti čtenářské pregramotnosti "Modrá kaňka do pohádky". Naším záměrem bylo vytvořit u dětí kladný vztah ke knihám, poznat, co je v

nich schováno, umět je používat, prožívat příběhy, hledat informace, poznat, jak vznikají. Poznávali jsme některé autory a ilustrátory. Chtěli jsme aktivně zapojit rodiče, nakoupit novou dětskou literaturu a rozvíjet řečové a komunikační schopnosti dětí. Zařazujeme ve všech třídách každodenní práci logopedických asistentů.

MŠ Puclice: Obě učitelky se zúčastnily osmihodinového webináře Základy čtenářské pregramotnosti v MŠ.

MŠ Staňkov: výměna zkušeností mezi MŠ

MŠ Tlumačov: Zařízení "čtenářského koutku" v naší MŠ, kde si děti "zalezou" do místa, kde jsou knihy a prostor na jejich prohlížení. Děti si nosily i vlastní knihy, pracovali jsme s nimi cca 14 dní. V plánu byla exkurze do místní knihovny (bohužel nerealizovaná - covid19), o knihovně jsem jim vyprávěla a alespoň jsme si na ni zahráli. Děti v knihách hledaly písmenka, obrázky, vyprávěly dle obrázků, srovnávaly, přirovnávaly. Dramatizovali jsme a analyzovali příběhy a pohádky z knih.

MŠ Trhanov: účast na kurzu čtenářské pregramotnosti

MŠ Úsilov: vlastní motivace dětí k četbě, vytvoření čtenářského koutku ve třídě, osobně jsem se dříve účastnila seminářů v MŠ Karafiátova zaměřených na rozvoj těchto kompetencí

MŠ Všeruby: webinář čtenářská pregramotnosti a jeho praktického využití s dětmi, předávání získaných zkušeností mezi pedagogy

MŠ Zahořany: "Čtení do ouška" - předčítání vybraných pasáží dětmi z knížek, encyklopedií apod., aktivní naslouchání při četbě, převyprávění děje, kroužek pro předškoláky "Předškoláček" pod vedením paní učitelky Radky Zůnové

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: Děti byly dobře připraveny na zápis do první třídy.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: spolupráce s knihovnou města Bělá nad Radbuzou, pravidelná divadelní představení, čtení dětem

ZŠ a MŠ Blížejov: on - line vzdělávání učitelek, které uplatnily své poznatky v praxi

ZŠ a MŠ Česká Kubice: divadla v prostorách MŠ

ZŠ a MŠ Domažlice: vše v pořádku

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: základní vzdělávání, pomůcky, výměny zkušeností

ZŠ a MŠ Meclov: Podařilo se nám absolvovat všechna školení a webináře. Zajistili jsme nové knihy do dětských knihoven. Zřídili jsme v obou třídách centra knihy a písmena a vybavili je novými pomůckami. Výměna zkušeností probíhala jen formou webinářů a online setkávání s kolegy z jiných mateřských škol. Pravidelně dochází do mateřské školy předčítat žáci z naší základní školy v

projektu Děti čtou dětem. V MŠ proběhlo autorské čtení spisovatelky dětských knih s autogramiádou a besedou o knihách.

ZŠ a MŠ Osvračín: pořízení nových pomůcek

ZŠ a MŠ Pocinovice: Děti rády naslouchají vyprávěnému nebo čtenému příběhu.

ZŠ a MŠ Postřekov: veškeré vzdělávání a příprava na čtení, bohužel je nedostatek pomůcek pro tento rozvoj jako např. nástěnné obrazy, interaktivní materiál, možnost nákupu nových knih

Mateřské školy nejčastěji uvádějí jako příklad toho, co u nich probíhá dobře, práci s knihou v různých podobách, ať už ve formě čtení před spaním, čtení rodiči nebo dětmi ze základních škol. Uvádějí taky dramatizaci, autorské čtení a další práci s přečteným textem. Někde probíhají i dlouhodobé projekty na téma čtenářské pregramotnosti. Řada školských zařízení pravidelně navštěvuje knihovnu, nicméně spousta těchto aktivit byla v posledním roce přerušena z důvodu koronavirové krize. Stále se také rozvíjí vybavení a pomůcky v jednotlivých školkách, někdy i specializované jako například Montessori didaktický materiál. Zakládají se čtenářské koutky či knihovny na třídách podporující zájem dětí o knihu. Pro předškolní děti vznikají kluby čtenářů. Zazněla také spolupráce s nakladatelstvím. Za úspěšné považují též výměny zkušeností s jinými zařízeními, a to nejen v rámci ORP, ale taky na mezinárodní úrovni, v rámci Erasmu+. Jako přínosné školky uvádějí semináře pro pedagogy, kterých se zúčastnily. Vzhledem k epidemiologické situaci řada školení proběhla formou webinářů. Důležité také je, že se více využívá ICT. V jednom případě se též objevilo, že součástí jejich činnosti je každodenní práce logopedických asistentů.

V čem byla škola úspěšná

MŠ Babylon: nákup vzdělávacích pomůcek

MŠ Benjamínek: Děti se díky rozvíjení předčtenářské gramotnosti a pracovním listům k tomu určených zlepšují v rozpoznávání hlásky na začátku slova, rozpoznávání poslední hlásky ve slově. Učí se obrázkovému čtení, rozlišování jednotlivých prvků, “který sem nepatří”,“který je jiný”. Dokreslují neúplné obrázky, orientaci v prostoru, označování souboru věcí jedním pojmem. Hledají antonyma a homonyma.

MŠ Brnířov: doplnění pomůcek pro všechny děti, podchycení zájmu dětí

MŠ Domažlice: dokončení aktivity - práce s tablety ve třídách MŠ

MŠ Horšovský Týn: připravenost dětí do ZŠ

MŠ Hostouň: spolupráce s partnerskou školou ve Waldthurnu, projektové dny, nové vybavení, otevření další třídy zaměřené na předškolní děti, vzdělávání pedagogů

MŠ Chodská Lhota: kladný vztah dětí ke knihám, vlastní učební pomůcka vydaná nakladatelstvím Přikryl

MŠ Kdyně Dělnická: připravenost dětí předškolního věku na školu

MŠ Kdyně Markova: V připravenosti dětí na školu. Děti mají zájem o knihy a mají touhu poznávat písmenka.

MŠ Koloveč: eTwinningové projekty, spolupráce s místní knihovnou

MŠ Kout na Šumavě: v každodenním rozvoji potenciálu dětí, v prožívání příběhu v knize na různá témata v třídním vzdělávacím programu

MŠ Luženice: začlenění knihy do každodenního života naší MŠ, péče dětí o knihy

MŠ Mezholezy: nákup časopisů pro každé dítě a práce s ním, častější dramatizace pohádek

MŠ Mířkov: rozvoj vyjadřovacích schopností, zvýšení sebevědomí u dětí se zapojit

MŠ Mrákov: Děti, které docházely na klub čtenářů, byly dobře připravené na přechod do ZŠ.

MŠ Pasečnice: spolupráce s nakladatelstvím Svojtka - nabídka knížek rodičům, společné prohlížení, pravidelné dojíždění pojízdného divadla k nám

MŠ Poběžovice: Záměry projektu se téměř všechny podařilo naplnit. Realizovali jsme čtení babiček a dědečků dětem před spaním, odpoledne s příběhem pro rodiče, s ukázkou, jak se dá s příběhem pracovat. Vybudovali jsme čtenářské koutky a na chodbě školy knihovničku "Vezmi si a dej", ke které mají přístup rodiče a mohou si knížky půjčovat, nebo vyměňovat. Zajistili jsme rodičům možnost výběru a společné objednávky knih přes internetový obchod - kvalitní dětské literatury, dle doporučení proškolených pedagogů v této oblasti. Zavedli jsme do šaten pohádkový stoleček s jednoduchými úkoly, které děti plní ráno společně s rodiči. Domažlická knihovna nám věnovala některé vyřazené knihy do školní knihovny a zapůjčila knihy, které jsme si vybrali. Navštívili jsme knihovnu v Poběžovicích. Některé akce nám neumožnila pandemie nemoci Covid-19 - Společnou akci se ZŠ Poběžovice, která skončila ve fázi přípravy, a návštěvu knihovny v Domažlicích.

MŠ Puclice: Učitelky mezi sebou sdílely nové poznatky z webinářů, které úspěšně využily při vzdělávání dětí.

MŠ Staňkov: zajištění školení v prostorách MŠ, nákup nových knih

MŠ Tlumačov: Podařilo se nám navázat vztah dětí ke knize, chuť s ní pracovat. Vzbudili jsme zvídavost, děti nosily do školky další nové knihy, chtěly ve "studiu" pokračovat.

MŠ Trhanov: Děti si začaly nosit do školky své knihy, s kterými se dál pracovalo - ukazovali jsme si obrázky, seznámili jsme se autorem a z knih se četlo.

MŠ Úsilov: vytvoření prostoru pro četbu

MŠ Všeruby: Děti umí zacházet s knihou (časopisem), ví, kde mohou vyhledat odpovědi na otázky (encyklopedie, atlas, apod.).

MŠ Zahořany: návštěva knihovny, nákup knih pro předškoláky, práce s knihou využívána do činností během dne v MŠ, pravidelná četba pohádek, vyprávění děje, dramatizace pohádek, rozvoj grafomotorických dovedností, uvolňování ruky, logopedické cvičení mluvidel, každodenní ranní hlášení - rituál, jména chybějících dětí, hláskování jmen, dnů v týdnu a měsíce

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: Všechny děti úspěšně nastoupily do první třídy naší základní školy.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: v plnění stanoveného tematického plánu – viz odpověď v předchozí kapitole

ZŠ a MŠ Blížejov: využívání efektivních vyučovacích metod a tím dobrá připravenost předškoláků na vstup do ZŠ

ZŠ a MŠ Česká Kubice: spolupráce se ZŠ, divadelními společnostmi

ZŠ a MŠ Domažlice: ve všech bodech

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: připravenost předškolních dětí, individuální přístup ke knize

ZŠ a MŠ Meclov: V podpoře předčtenářské gramotnosti - podařilo se nám rozjet projekt Děti čtou dětem, kdy do MŠ pravidelně dochází žáci prvního stupně ZŠ předčítat pohádky dětem v MŠ.

ZŠ a MŠ Osvračín: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Pocinovice: Děti vnímají rytmus, melodii přečteného textu, dokáží převyprávět, vést rozhovor, vyslovit svoje přání.

ZŠ a MŠ Postřekov: Zapojujeme se každoročně do Noci s Andersenem, která je velmi oblíbená u dětí.

Jako časté úspěchy mateřské školy uvádějí zakoupení nového vybavení, některých knih a pomůcek, zapojení rodičů do spolupráce nebo zřízení čtenářských koutků či knihoven. Jako úspěšná byla označena také příprava dětí na vstup do základní školy. Opomenout se nesmí ani úspěchy při práci dětí s knihou (schopnost vyprávět, pečovat o knihu, vést rozhovor apod.). Některé MŠ realizují projektové dny a spolupracují s jinými zařízeními, někdy i v zahraničí. Za důležitý úspěch označují také absolvované semináře, vzhledem k epidemiologické situaci se často jedná o webináře. Někde je navázána také úspěšná spolupráce s místní knihovnou či zapojení do větších akcí jako je Noc s Andersenem.

V čem by se mohla zlepšit

MŠ Babylon: další vzdělávání pedagogů, IT vybavení

MŠ Benjamínek: pravidelná příprava literárních projektů

MŠ Brnířov: další vzdělávání pedagogů

MŠ Domažlice: využívání knih při volné hře dětí, knihovničky ve třídách a jejich využití

MŠ Horšovský Týn: spolupráce s místní knihovnou

MŠ Hostouň: další rozšíření didaktického materiálu, úprava a zpřehlednění prostředí, permanentní vzdělávání pedagogů

MŠ Chodská Lhota: více odborného vzdělávání pedagogů

MŠ Kdyně Dělnická: logopedická prevence - větší individuální činnost nápravě řeči

MŠ Kdyně Markova: dalším školením pedagogických pracovníků, sledování nových trendů, v nákupu dalších pomůcek k seznámení s písmem

MŠ Koloveč: logopedická prevence

MŠ Kout na Šumavě: větší kladení důrazu na dramatické ztvárnění představ dětí

MŠ Luženice: pravidelné návštěvy knihovny v Domažlicích

MŠ Mezholezy: spolupráce s logopedickou péčí a rodiči

MŠ Mířkov: lepší vybavení didaktickými pomůckami k rozvoji čtenářské pregramotnosti, odborná školení a semináře pro pedagogy

MŠ Mrákov: Činnosti, které s dětmi provozujeme v oblasti předčtenářských aktivit, jsou dle zpětné vazby ze ZŠ velmi dobře hodnocené.

MŠ Pasečnice: nákup nových didaktických pomůcek, další proškolování učitelů

MŠ Poběžovice: Budeme průběžně sledovat a dokupovat novou dětskou literaturu, a až to situace umožní, bylo by dobré dále zapojovat rodiče do čtení dětí.

MŠ Puclice: nákup dalších pomůcek a knih k rozvoji čtenářské pregramotnosti

MŠ Staňkov: spolupráce s knihovnou

MŠ Tlumačov: Máme malé děti od 2 let, chtěli bychom se jim více věnovat. Chtěli bychom podnikat, až to bude možné, více akcí venku a opět zapojit rodiče.

MŠ Trhanov: Chtěli jsme připravit čtení ve školce od rodinných příslušníků dětí, ale bohužel se nám to nepodařilo v téhle situaci provést.

MŠ Úsilov: v posilování vlastní motivace dětí k četbě i v domácím prostředí

MŠ Všeruby: nákup knih od současných spisovatelů

MŠ Zahořany: ve spolupráci se ZŠ, logopedickou prevencí, ve spolupráci se seniory (čtení pohádek), vybavení didaktickými pomůckami pro rozvoj čtenářské pregramotnosti, v zakoupení interaktivní tabule, více se účastnit různých projektů pro děti z MŠ, účast na seminářích zabývající se čtenářskou pregramotností, ve vybavení knihovny

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: více pomůcek

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: zajištění didaktických pomůcek k podpoře čtenářské pregramotnosti

ZŠ a MŠ Blížejov: nákup Polikarpovy stavebnice

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: Nepotřebuje se zlepšit.

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: vylepšit knižní fond pro rodiče

ZŠ a MŠ Meclov: Máme ještě rezervy v plánování všestranných aktivit na rozvoj předčtenářských dovedností do center aktivit - knihy a písmena. S programem Začít spolu pracujeme v MŠ druhým rokem.

ZŠ a MŠ Osvračín: nákup nových knih, encyklopedií, nákup tabletů pro práci s dětmi, spolupráce s jinou MŠ

ZŠ a MŠ Pocinovice: Poskytnout pravidelnou logopedickou péči mnoha dětem, které špatně vyslovují a nesprávně se vyjadřují.

ZŠ a MŠ Postřekov: v rozšíření pomůcek, ve spolupráci s rodiči, aby se více zapojovali do četby dětem

Co se týče toho, v čem by se mateřské školy mohly zlepšit, tak nejčastěji zmiňovaným je téma logopeda a logopedické prevence, což vyplývá s přibýváním vad řeči u dětí a nedostatkem logopedů v ORP Domažlice a Horšovský Týn. Školky dále vidí rezervy v materiálu, didaktických pomůckách či knihách, které je potřeba neustále obměňovat, což je finančně nákladné. Někde ještě postrádají knihovničky ve třídách. Školky dále zmínily prostor pro zlepšení spolupráci s rodiči, začlenění více

exkurzí nebo více aktivit venku společně s rodiči, což jsou oblasti, které byly značně omezeny v důsledku epidemiologické situace. V některých školkách se chtějí zlepšit také ve spolupráci s knihovnami, například pravidelnými návštěvami. Některá zařízení zmiňují též potřebu zlepšení v IT vybavení, v dalším vzdělávání pedagogů, ale také v péči o malé děti od 2 let.

V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

MŠ Babylon: lepší financování vzdělávání pedagogů

MŠ Benjamínek: častější kontakt s odbornou veřejností

MŠ Brnířov: nabídka kvalitních vzdělávacích materiálů

MŠ Domažlice: samostatná práce dětí s knihou

MŠ Horšovský Týn: Nic nezmínila.

MŠ Hostouň: plánovaná úprava školní zahrady na stálezelenou živou ekologickou zahradu, instalace vrbičkových staveb a prvků, rozšíření zahrady o venkovní tělocvičnu

MŠ Chodská Lhota: lepší spolupráce s rodiči

MŠ Kdyně Dělnická: návštěvy divadelních představení, vystupování

MŠ Kdyně Markova: nápadité školení - třeba i formou webináře

MŠ Koloveč: v užší spolupráci s rodiči

MŠ Kout na Šumavě: Nic nezmínila.

MŠ Luženice: dostupnost knihovny v Domažlicích (autobusové spojení)

MŠ Mezholezy: spolupráce s logopedy

MŠ Mířkov: S druhou paní učitelkou se překrýváme u práce s dětmi jen minimálně, a proto je nelehké skloubit více vzdělávacích programů, kterých bychom se rády zúčastnily.

MŠ Mrákov: Uvítali bychom webináře na rozvoj předčtenářské gramotnosti.

MŠ Pasečnice: více financí

MŠ Poběžovice: Rádi bychom měli finanční prostředky na pestřejší literaturu do knihovničky "Vezmi si a dej!“.

MŠ Puclice: zajímavé semináře k tomuto tématu

MŠ Staňkov: finanční prostředky na nákup nových knih a dalších pomůcek

MŠ Tlumačov: Uvítali bychom chůvy ke dvouletým dětem.

MŠ Trhanov: nákup nových knih do školky - nejen pohádky, ale i dětské příběhy

MŠ Úsilov: škola potřebuje větší ochotu spolupráce ze strany rodin dětí

MŠ Všeruby: prostor na knihy nebo knihovnu

MŠ Zahořany: v zakoupení interaktivní tabule, více finančních prostředků o doplnění knihovny o nové autory

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: finanční podporu

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: v nabídce vhodných didaktických pomůcek

ZŠ a MŠ Blížejov: větší finanční pokrytí pro rozvoj didaktického materiálu a dále i dovybavenost tříd

ZŠ a MŠ Česká Kubice: možnost workshopů – ne online

ZŠ a MŠ Domažlice: Nepotřebuje pomoc.

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: finanční pomoc k řešení problému

ZŠ a MŠ Meclov: Uvítali bychom finanční podporu na vybavení center knihy a písmena - více dětských encyklopedií, obrazového materiálu s písmeny, magnetická písmena, Montessori pomůcky na rozvoj čtenářských dovedností.

ZŠ a MŠ Osvračín: finanční prostředky

ZŠ a MŠ Pocinovice: Osvěta pro rodiče, která povede k zapojení většiny rodičů do čtení dětem, protože děti neznají např. klasické pohádky a toto nahrazují učitelky v MŠ.

ZŠ a MŠ Postřekov: v nákupu pomůcek zaměřených na tuto problematiku - obrazového materiálu, knih

Mateřské školy mají řadu požadavků, se kterými by potřebovaly pomoci. Často zmiňovaná je potřeba finančních prostředků na zajištění materiálních věcí. Školky mají dále zájem o kurzy a semináře a zejména menší zařízení uvádějí problém s časem školení, jelikož se pedagogové nemají s kým střídat a pokud jsou ve školce, nemohou se zúčastnit školení, nemají záskok. Padla také důležitá zmínka s problémem autobusového spojení, které zařízení omezuje například v návštěvách knihovny. Někde

také postrádají chůvy k dvouletým dětem, spolupráci s pedagogy, případně zmiňují lepší spolupráci s rodiči.

MATEMATICKÁ PREGRAMOTNOST A ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO DÍTĚTE

Co proběhlo dobře

MŠ Babylon: V době pandemie se škola omezila na vnitřní aktivity.

MŠ Benjamínek: Cílené aktivity pro rozvoj matematické gramotnosti a rozvoj zájmu o matematické činnosti jako např. hraní deskových her. Škola využívá didaktické pomůcky pro rozvoj matematické gramotnosti a logického myšlení. Za zmínku stojí jistě především připravenost dětí (pre-aritmetické, pre-geometrické představy, logické myšlení) na bezproblémový vstup do základní školy.

MŠ Brnířov: zapojení dětí, možnost spolupráce s ostatními MŠ

MŠ Domažlice: vzdělávání pedagogů, konkrétní pedagogická činnost

MŠ Horšovský Týn: rozvoj matematické představivosti, počítání s dětmi

MŠ Hostouň: vybavení Montessori didaktickým materiálem pro výuku matematiky, proškolení pedagogů v Montessori matematice

MŠ Chodská Lhota: vybavenost MŠ

MŠ Kdyně Dělnická: dostatek didaktických pomůcek

MŠ Kdyně Markova: Děti mají chuť počítat, poznávat čísla, porovnávat množství, velikosti.

MŠ Koloveč: DVPP, projektové dny v Techmánii, dostatek didaktických pomůcek na rozvíjení logického myšlení a matematické pregramotnosti, používání BEE - BOTA

MŠ Kout na Šumavě: Veškeré aktivity zaměřené na matematickou gramotnost jsou procvičovány nejenom uvnitř MŠ při řízené činnosti, ale také i při pobytu venku. Pomůcky pro rozvoj matematické gramotnosti a potenciálu dětí jsou: pracovní listy, motivační obrázky, stolní hry, skupinové práce s dětmi.

MŠ Luženice: zvýšení matematické orientace u dětí předškolního věku

MŠ Mezholezy: pořízení nových pomůcek na matematickou gramotnost

MŠ Mířkov: práce s čísly, připočítávání, geometrická tělesa, sudá - lichá, základy množiny - návštěva obchodu

MŠ Mrákov: činnost klubu počtářů pro předškolní děti v době odpoledního odpočinku.

MŠ Pasečnice: nákup a využívání dataprojektoru, příprava dětí na 1. třídu

MŠ Poběžovice: Začali jsme s přípravou Montessori koutků do tříd, kde bychom chtěli pracovat s pomůckami pro rozvoj matematické pregramotnosti a s některými principy Montessori pedagogiky.

MŠ Puclice: Obě učitelky se zúčastnily 8 hod. webináře „Matematická pregramotnost“.

MŠ Staňkov: individuální práce s dětmi

MŠ Tlumačov: Aktivity s pomůckami - kruhy, kužely, geometrické tvary - aplikace pojmů - větší, menší, nejmenší, nejvíc, nejméně, stejně - skloubili jsme s TV - při cvičení s kruhy, nebo kužely opakovali výše vyjmenované pojmy, nebo také pojmy jako vysoký, nízký, široký, úzký, první, druhý, poslední, předposlení (děti v řadě - pohádka "O řepě"), přirovnávání číslic a geometrických tvarů.

MŠ Trhanov: začlenění matematické pregramotnosti do plánů MŠ

MŠ Úsilov: každodenní rozvíjení schopností a dovedností v této oblasti, vytváření vlastních pomůcek, konzultace s kolegy z jiných školek

MŠ Všeruby: Webinář matematická pregramotnost, předávání zkušeností mezi pedagogy, praktické využití získaných zkušeností s dětmi

MŠ Zahořany: orientace dětí v číselné řadě 1 - 6, orientace v základních geometrických tvarech, v porovnávání hodnot (hmotnost, velikost, měření délky, třídění dle tvaru, velikosti, barvy), kroužek pro předškoláky "Předškoláček" pod vedením paní učitelky Radky Zůnové, pohybové hry

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: Děti zvládnou správně říct číselnou řadu od 1 do 10.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: práce s tablety, spolupráce se speciálním pedagogem

ZŠ a MŠ Blížejov: nastartování rozvoje matematické pregramotnosti

ZŠ a MŠ Česká Kubice: proškolení pedagogů, nové aktivity

ZŠ a MŠ Domažlice: většina vzdělávání

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: výměna zkušeností, vzdělávání pedagogů

ZŠ a MŠ Meclov: Zajistili jsme pro MŠ IT přenosnou techniku pro práci s předškoláky. Vybavili jsme centrum aktivit - kostky - kde jsou nejrůznější didaktické pomůcky k rozvoji matematické

pregramotnosti. Předávání zkušeností opět probíhalo formou online setkání a webinářů. Někteří pedagogové prošli DVPP v oblasti matematických představ a matematické pregramotnosti.

ZŠ a MŠ Osvračín: vzdělávání předškolních dětí, nákup pomůcek pro tyto děti

ZŠ a MŠ Pocinovice: Nákup vhodných stavebnic, se kterými si děti rády hrají.

ZŠ a MŠ Postřekov: vzdělávání, nápaditost učitelek při výrobě pomůcek pro práci s dětmi

V matematické pregramotnosti mateřské školy vyzdvihují didaktický materiál , příp. Montessori didaktický materiál, pomůcky a vybavení (například i IT techniku pro práci s předškoláky), a to nejen to nakoupené, ale i to vyrobené díky kreativitě pedagogů. Dobře hodnotí účast svých učitelek na různých výměnách zkušeností a vzdělávacích akcích, často vzhledem k epidemiologické situaci formou webinářů. Zmiňována je také spolupráce s ostatními MŠ nebo úspěchy činnosti klubu počtářů. V jedné MŠ nově vzniká Montessori koutek ve třídách.

V čem byla škola úspěšná

MŠ Babylon: nákup pomůcek

MŠ Benjamínek: úspěšné využívání didaktických pomůcek a pracovních listů, prolínání matematické gramotnosti v každodenní řízené činnosti dětí a osvojení základních matematických schopností

MŠ Brnířov: doplnění pomůcek pro všechny děti, podchycení zájmu dětí

MŠ Domažlice: zapojování aktivit pro rozvoj matematické pregramotnosti

MŠ Horšovský Týn: v přípravě na nástup do ZŠ - spádová ZŠ je spokojena s přípravou děti, rozvoj prostorové představivosti, využívání multiboardu

MŠ Hostouň: nastartování dlouhodobějšího vzdělávání pedagogů

MŠ Chodská Lhota: úspěšnost dětí v ZŠ

MŠ Kdyně Dělnická: připravenost na školu

MŠ Kdyně Markova: Děti jsou úspěšné v matematické pregramotnosti.

MŠ Koloveč: sladit ICT pomůcky s praktickým vzděláváním, nabízení zajímavých podnětů pro práci s dětmi

MŠ Kout na Šumavě: celková připravenost většiny dětí na vstup do ZŠ

MŠ Luženice: nákup nových pomůcek

MŠ Mezholezy: výroba vlastních pomůcek na matematiku, pořízení dřevěných dělených potravin - dělení potravin na části, práce s časopisem - počítání

MŠ Mířkov: rozvoj matematických představ a využití v životě

MŠ Mrákov: Děti, které docházely na klub počtářů, byly dobře připravené na přechod do ZŠ.

MŠ Pasečnice: S dětmi pravidelně pracujeme na zlepšení matematické gramotnosti.

MŠ Poběžovice: Podařilo se nám zapojit dvě učitelky do spolupráce s Komunitním Montessori centrem Pelíšek v Poběžovicích a máme domluvené společné odpoledne pro děti a rodiče s ukázkou pomůcek, se kterými chce škola pracovat. Zatím jej nebylo možné realizovat kvůli omezením.

MŠ Puclice: Učitelky úspěšně využily nové poznatky z webinářů ke vzdělávání dětí.

MŠ Staňkov: výměna zkušeností s jinou MŠ

MŠ Tlumačov: Vytvořili jsme dětem povědomí o matematice, logice. Děti si oblíbily práci s kroužky a tvary.

MŠ Trhanov: Vzdělávání proběhlo na obou třídách dle RVP PV.

MŠ Úsilov: v přípravě dětí na vstup do ZŠ

MŠ Všeruby: nákup vhodných didaktických pomůcek zaměřených na matematickou představivost, logické myšlení, využití tabletů při výuce z dotace EU Šablony II.

MŠ Zahořany: dobrá připravenost předškoláků pro vstup do ZŠ, individuální práce s předškoláky, každodenní ranní hlášení - rituál, počítání chybějících dětí, dnů v týdnu a měsíce

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: vhodně zvolené postupy činností

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: připravenost dětí k přijetí do ZŠ

ZŠ a MŠ Blížejov: využívání pomůcek Logico

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: vyšší logické myšlení dětí

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: úspěšnost předškoláků, v absolvování seminářů a webinářů

ZŠ a MŠ Meclov: V letošním roce jsme vytvořili v obou třídách centra aktivit zaměřená na rozvoj matematické pregramotnosti.

ZŠ a MŠ Osvračín: ve výuce

ZŠ a MŠ Pocinovice: Dětem se daří poznat a pojmenovat tvary, řeší labyrinty, napodobují tvary, písmena.

ZŠ a MŠ Postřekov: v přípravě budoucích školáků na vstup do ZŠ

Nejčastěji školky vyzdvihují úspěch v přípravě dětí na vstup do základní školy. Mnoho z nich bylo úspěšných v nákupu i využívání potřebného vybavení, pomůcek, ale také například v jejich výrobě. Důraz také kladou na vzdělávání pedagogů, mnohdy formou webinářů vzhledem k současné koronavirové krizi. Úspěšně vnímají i výměny spolupráce s jinými MŠ či například spolupráci s Komunitním Montessori centrem Pelíšek.

V čem by se mohla zlepšit

MŠ Babylon: další vzdělávání pedagogů

MŠ Benjamínek: Prostor pro zlepšení shledáváme především v oblasti modernizace výuky, využití nových matematických pomůcek. Důležitou součástí k zlepšení je zajištění vzdělávacích seminářů pro naše pedagogy.

MŠ Brnířov: další vzdělávání pedagogů

MŠ Domažlice: využívat více možností, různých aktivit pro rozvoj matematické pregramotnosti

MŠ Horšovský Týn: proškolování pedagogů v dané oblasti

MŠ Hostouň: rozšíření nabídky didaktického materiálu především v oblasti velkých čísel

MŠ Chodská Lhota: ve vzdělávání pedagogů

MŠ Kdyně Dělnická: více experimentů a vlastní zkušenost dětí

MŠ Kdyně Markova: nákup pomůcek, školení pro učitele

MŠ Koloveč: využívat ICT techniku všemi pedagogy

MŠ Kout na Šumavě: Nic nezmínila.

MŠ Luženice: nové nápady na každodenní využití

MŠ Mezholezy: podporovat samostatné logické myšlení u dětí, připravenost na ZŠ

MŠ Mířkov: více se zaměřit na individualitu dítěte, pracovat v menších skupinách

MŠ Mrákov: Činnosti, které s dětmi provozujeme v oblasti předmatematických aktivit, jsou dle zpětné vazby ze ZŠ velmi dobře hodnocené.

MŠ Pasečnice: nákup nových didaktických pomůcek, další proškolování učitelů

MŠ Poběžovice: Potřebujeme finanční prostředky na nákup pomůcek do výše uvedených koutků. Některé si vyrábíme, ale Montessori pomůcky pro matematickou gramotnost jsou drahé.

MŠ Puclice: nákup pomůcek, vytvoření systému průběžného rozvoje předškolních dětí během školního roku tak, aby byly co nejlépe připraveny na vstup do ZŠ

MŠ Staňkov: školení v matematické pregramotnosti pro pedagogy ve třídách s povinnou předškolní docházkou

MŠ Tlumačov: Vymyslet více takovýchto aktivit pro předškoláky.

MŠ Trhanov: Domluvit kolegyním, aby se takového kurzu zúčastnily.

MŠ Úsilov: v oblasti vybavení, v komunikaci s jinými školkami, ve vzdělávání

MŠ Všeruby: návštěva jiné školky - předávání zkušeností mezi pedagogy

MŠ Zahořany: v dalším rozšiřování vědomostí o matematické pregramotnosti pro učitelky – semináře, zpestřit a doplnit výukovou činnost o nové technologie - např. interaktivní tabule, nákup pomůcek

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: Více se věnovat daným tématům.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: zajištění didaktických pomůcek k podpoře matematické pregramotnosti

ZŠ a MŠ Blížejov: lepší a častější používání didaktických pomůcek

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: Více naučit děti logickému myšlení

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: vybavenost

ZŠ a MŠ Meclov: Potřebovali bychom zapojit do dalšího vzdělávání v této oblasti všechny pedagogické pracovníky - v loňském roce došlo k výrazné obměně pedagogů.

ZŠ a MŠ Osvračín: nové pomůcky

ZŠ a MŠ Pocinovice: Naučit děti stavět dle předlohy, protože nemají trpělivost v odpočítávání různých políček, kostiček apod. Věnovat více času k zlepšování, nácviku prostorové orientace, což většině dětí dělá problém.

ZŠ a MŠ Postřekov: v nákupu moderních nezastaralých hraček = pomůcek na rozvoj logického myšlení a představivosti

Rezervy vnímají mateřské školy zejména ve využívání pomůcek, modernizaci výuky, nákupu nových modernějších pomůcek, ale také například v zařazení více experimentů do výuky. Možnost zlepšení vidí také ve vyšší účasti pedagogů na různých školeních a seminářích. Zlepšit by se některé MŠ mohly i ve využívání ICT pedagogy.

V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

MŠ Babylon: lepší financování v nákupu pomůcek pro děti

MŠ Benjamínek: další školení/informace, popř. o přípravě pedagogů na práci s IT technikou ve výuce

MŠ Brnířov: nabídka kvalitních vzdělávacích materiálů

MŠ Domažlice: Pokračovat v tom, co děláme.

MŠ Horšovský Týn: Nic nezmínila.

MŠ Hostouň: Zvládáme dobře vlastními zdroji.

MŠ Chodská Lhota: více nabídek na semináře

MŠ Kdyně Dělnická: venkovní laboratoř

MŠ Kdyně Markova: Různé druhy školení, třeba i v odpoledních hodinách. Školení, které se bude opakovat ve více dnech. Často má zájem více učitelů, ale ze školky se může uvolnit jen jeden, maximálně dva dopoledne. Večerní webináře by byly výborné.

MŠ Koloveč: s financováním do ICT techniky

MŠ Kout na Šumavě: Nic nezmínila.

MŠ Luženice: sdílení zkušeností pedagogů

MŠ Mezholezy: semináře pro učitele

MŠ Mířkov: bohužel opět otázka financí

MŠ Mrákov: Uvítali bychom webináře na rozvoj předmatematické gramotnosti.

MŠ Pasečnice: více financí, např. na nákup velkého počítadla

MŠ Poběžovice: finanční prostředky na nákup pomůcek

MŠ Puclice: zajímavé semináře k tomuto tématu, zajímavé pomůcky nebo náměty na jejich výrobu

MŠ Staňkov: nabídka vzdělávacích akcí

MŠ Tlumačov: více inspirace

MŠ Trhanov: nákup potřebných pomůcek

MŠ Úsilov: v oblasti vybavení, v možnostech exkurzí - tzn. i v možnostech dopravy

MŠ Všeruby: nákup interaktivní tabule pro děti a vhodných programů zaměřených na matematiku

MŠ Zahořany: pořízení pomůcky „logico“, semináře zaměřené na matematickou pregramotnost, v pořízení nových pomůcek

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: více materiálů a pracovních listů

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: v nabídce vhodných didaktických pomůcek

ZŠ a MŠ Blížejov: dofinancování nákupů materiálu pro lepší rozvoj matematické pregramotnosti dítěte

ZŠ a MŠ Česká Kubice: sdílení zkušeností mimo online prostředí

ZŠ a MŠ Domažlice: Nepotřebuje pomoci.

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: finanční podporu

ZŠ a MŠ Meclov: Chtěli bychom zajistit více pomůcek do nových center aktivit zaměřených na rozvoj předmatematických představ - didaktické pomůcky, více stavebnic.

ZŠ a MŠ Osvračín: finanční prostředky

ZŠ a MŠ Pocinovice: nákup vhodných didaktických pomůcek zejména k nácviku prostorové orientace

ZŠ a MŠ Postřekov: ve financování pomůcek na rozvoj matematické pregramotnosti

Mateřské školy mají i v oblasti matematické pregramotnosti řadu požadavků, se kterými by potřebovaly pomoci. Nejčastěji z MŠ zaznívá potřeba finančních prostředků na zajištění materiálních věcí (pomůcek, vybavení, ale i na zajištění například ICT techniky) a dále je velký zájem o kvalitní vzdělávání, výměny zkušeností nebo exkurze (včetně dopravy). Zazněly i zcela konkrétní potřeby jako je venkovní laboratoř nebo interaktivní tabule.

POLYTECHNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO DÍTĚTE

Co proběhlo dobře

MŠ Babylon: výměny zkušeností s jinou MŠ

MŠ Benjamínek: Výhodou naší mateřské školy je malý počet dětí a dostatečné personální zajištění. Máme tedy možnost s dětmi pracovat jak individuálně, tak ve skupině. Naše škola je vybavena didaktickými pomůckami tak, aby vyhovovaly všem věkovým skupinám.

MŠ Brnířov: výměna zkušeností s ostatními MŠ

MŠ Domažlice: nákup pomůcek

MŠ Horšovský Týn: využívání stavebnic atd. k rozvoji potenciálu u dětí

MŠ Hostouň: rozšíření nabídky didaktického materiálu polytechnické výchovy, absolvování seminářů na toto téma

MŠ Chodská Lhota: nákup nové Polikarpovy stavebnice

MŠ Kdyně Dělnická: zájem dětí, snaha učitelek o velkou a rozmanitou nabídku témat

MŠ Kdyně Markova: Děti si osvojily některé technické dovednosti, byly rozvíjeny v manuální zručnosti.

MŠ Koloveč: DVPP v rámci Šablony II, mentoring, exkurze hlavně do Techmánie

MŠ Kout na Šumavě: Polytechnické aktivity jsou rozvíjeny pomůckami, jako jsou různé hlavolamy, nebo aktivitami jako bezpečné zatloukání hřebíků pro MŠ. Technické myšlení v rámci pobytu v MŠ procvičují s dětmi hlavně třídní učitelé. Řešení vnímání shod a rozdílů předmětů, vnímání struktury předmětů, poznávání přírodních zákonitostí, vytrvalost, rozhodnost, cílevědomost, kooperace apod.

MŠ Luženice: spolupráce s rodiči

MŠ Mezholezy: získání sponzorského daru od rodičů, nákup 2 stavebnic, dovybavení lupami a jejich využití při výletech do Sedmihoří

MŠ Mířkov: větší zapojení dětí do práce s různým materiálem (recyklovaný materiál, vosk, dřevo, textil, hlína,...), pokusy (co se stane - když.....?), návštěva obchodu a jiných zaměstnání, snaha u dětí vytvářet vztah k technice, vědě a také pracovním návykům

MŠ Mrákov: Do řízených činností zařazujeme pravidelně hry se zaměřením na polytechnickou výchovu.

MŠ Pasečnice: využívání stavebnic, nákup nových

MŠ Poběžovice: Ve školním roce 2020/2021 budeme pracovat na ročním na projektu "Hravá věda - Neposeda" z oblasti polytechniky. Projekt je zaměřený na multismyslové vnímání, aktivní objevování světa, na vytváření kladného vztahu k práci, rozvíjení zručnosti dětí, poznávání materiálů, rozvíjení soustředěnosti, pozornosti. Rodiče zapojíme v rámci exkurzí a představení povolání a vznikla nástěnka s nápady na doma.

MŠ Puclice: S dětmi jsme během roku vyráběli z papíru, ze dřeva i z přírodního materiálu. Děti vystřihovaly, lepily, dotvářely dle své fantazie. Mají k dispozici pískovničky, které také rády využívají. Měli jsme v MŠ keramičku, se kterou si děti vytvořily z hlíny zajímavé výrobky.

MŠ Staňkov: pořízení vhodných pomůcek

MŠ Tlumačov: Uvědomění si, že polytechnika je vlastně technika, motorika, myšlení dohromady a prolíná se vlastně ve všem, co s dětmi děláme. Například jsme s dětmi vyráběli "koláče", kde jsme si vysvětlili polytechnické dovednosti.

MŠ Trhanov: Každé dítě dostává dostatek prostoru pro sebevzdělání**.**

MŠ Úsilov: v rámci běžné výuky - pokusy, práce s nářadím

MŠ Všeruby: tvořivé dílny ve spolupráci s rodiči a dětmi, experimenty ve třídě a venku, výroba telefonního sluchátka z kelímků od jogurtu

MŠ Zahořany: zakoupení nových konstruktivních stavebnic, experimenty a pokusy např. se sněhem, s vodou atd., stavba domečků pro skřítky z přírodnin, mandaly z přírodnin

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: Děti dané pomůcky využívají se zájmem.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Děti se věnují rozvoji v hernách za pomocí různých stavebnic.

ZŠ a MŠ Blížejov: začlenění materiálů pro rozvoj polytechnického vzdělávání, dětské koutky

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Máme nové stavebnice a vybavení.

ZŠ a MŠ Domažlice: vše

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: využívání environmentální zahrady, maximální využití pomůcek z grantu

ZŠ a MŠ Meclov: Pro rozvoj polytechnického vzdělávání vytváříme a vybavujeme centra - dílny, pokusy a objevy a písek a voda. Dva pedagogové prošli DVPP zaměřené na rozvoj polytechnického vzdělávání.

ZŠ a MŠ Osvračín: nákup nových stavebnic a dalších pomůcek

ZŠ a MŠ Pocinovice: nákup tabletů s vhodnými programy, nákup zajímavých stavebnic

ZŠ a MŠ Postřekov: pozorování dění v okolí MŠ - stavby domů, silnic, pozorování strojů a pracovních postupů, provádění jednoduchých pokusů s dětmi

V oblasti polytechnického vzdělávání zmiňují mateřské školy nejčastěji nákup různých pomůcek (např. stavebnic), vybavení (např. tabletů) a materiálu, ale i jejich úspěšné využívání. Školky také uvádějí, že dobře probíhá spolupráce s rodiči, například tvořivé dílny nebo exkurze do zaměstnání. Z exkurzí byla vyzdvihnuta také ta do Techmánie. Součástí polytechnické výuky bývají různé experimenty ve třídě, ale i venku. Jedna ze škol například uvedla, že využívá environmentální zahradu. Proběhly také semináře a výměny zkušeností mezi MŠ vzájemně. Zaznělo též, že dobře funguje mentoring.

V čem byla škola úspěšná

MŠ Babylon: nákup pomůcek

MŠ Benjamínek: Pro rozvoj potenciálu každého dítěte využíváme jednoduché pomůcky, které děti při práci denně využívají. Svým charakterem děti motivují a vytváří v nich chuť tvořit, bádat, zkoumat. Pravidelně realizujeme aktivity s těmito často finančně nenáročnými pomůckami. Využíváme didaktické hry pro rozvoj logického myšlení typu konstruování.

MŠ Brnířov: získání nových pomůcek

MŠ Domažlice: vybavení tříd pomůckami pro rozvoj polytechniky

MŠ Horšovský Týn: využívání stavebnic, koutku s ponkem, v procvičování polytechnických dovedností, v účastech na webinářích

MŠ Hostouň: nastartování procesů zaměření se na polytechnickou výchovu, školní exkurze

MŠ Chodská Lhota: získání finančního daru na nákup pomůcek

MŠ Kdyně Dělnická: občasné zapojení i malých dětí

MŠ Kdyně Markova: rozvoj tvořivosti u dětí

MŠ Koloveč: využívání prožitkového učení v rámci různých pokusů, vybavení tablety pro pokusy, tablety, lupy, mikroskopy

MŠ Kout na Šumavě: Škola vede děti k dobré zručnosti a také praktičnosti.

MŠ Luženice: začlenění rodičů do činnosti školy, pomoc při pořízení vybavení

MŠ Mezholezy: výroba dárků pro rodiče (na Vánoce, Velikonoce, Den matek, Den otců, pečení perníčků), venkovní výzdoba prostor MŠ, návštěva chráněných dílen v Meclově, návštěva Mlázov - výroba loutky, práce s hlínou, výpal výrobků ve spolupráci se zemědělskou školou v Horšovském Týně

MŠ Mířkov: zaměření a osvojení si poznatků o polytechnickém vzdělávání u dětí

MŠ Mrákov: Děti zvládají při polytechnických činnostech spolupracovat a kooperovat, využívat různé materiály při volných i řízených hrách. Montují i konstruují s různými typy stavebnic.

MŠ Pasečnice: průběžná práce s dětmi na procvičování polytechnických dovedností

MŠ Poběžovice: V minulých letech jsme školu vybavili materiálně díky Šablonám I.

MŠ Puclice: Škola je vybavená dostatečnou nabídkou stavebnic, ze kterých si děti mohou vybrat při svých hrách. Děti si z nich rády staví a vytvářejí dle svých představ.

MŠ Staňkov: individuální rozvoj dětí

MŠ Tlumačov: Ředitelka absolvovala kurz on-line a přenesla do MŠ své poznatky, které jsme aplikovali.

MŠ Trhanov: Vedeme děti k samostatnosti.

MŠ Úsilov: Zatím se snažíme o vytvoření prostoru pro větší aktivity dětí v této oblasti.

MŠ Všeruby: webinář zaměřený na polytechniku - přínos pro učitelky, praktické využití při výuce s dětmi ve třídě a venku

MŠ Zahořany: zakoupen nový ponk s nářadím, konstruktivní stavebnice a lupy, seminář zaměřený na polytechnické vzdělávání dětí v MŠ, rozvoj hrubé a jemné motoriky, rozvoj pracovních dovedností, využívání stavebnic dětmi, začleňování činností venku (práce s přírodním materiálem, stavby v písku, práce ve skupinách, stavby z přírodnin, přírodní mandaly), prohlídka zemědělské

techniky JZD Zahořany, hry a činnosti s papírem, modelování, činnosti s keramickou hlínou, pečení perníčků, tvoření z přírodnin a odpadového materiálu

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: Děti mají k pomůckám volný přístup.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Blížejov: spolupráce a společné tvoření dětí a používání nástrojů a nářadí, využití konstruktivních stavebnic

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: ve všech bodech

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: maximální využití zahrady

ZŠ a MŠ Meclov: Podařilo se nám díky Šablonám vybavit centrum písek a voda novými pískovnami pro obě třídy. V jedné ze tříd již máme novou dílnu s ponkem pro práci se dřevem. Nově dovybavujeme centra - pokusy a objevy - pro bádání dětí, objevování přírodních a chemických zákonitostí, získávání nových zkušeností při manipulaci s přírodninami.

ZŠ a MŠ Osvračín: vzdělávací program

ZŠ a MŠ Pocinovice: využívání tabletů s vhodnými programy, vhodné stavebnice - zlepšení fantazie a jemné motoriky, představivost

ZŠ a MŠ Postřekov: ve vymýšlení aktivit pro děti, aby si rozšiřovaly obzor, nápaditost učitelek

Mateřské školy byly úspěšné zejména v nákupu různých pomůcek a didaktického materiálu, ale také v jejich využívání (různé nářadí, stavebnice, nástroje apod.). Stále více se součástí výuky stávají různé experimenty a pokusy, využívá se prožitkového učení, jehož součástí jsou někde i například ICT technologie (tablety). MŠ uvádějí rozvoj polytechnického vzdělávání a zvýšení zájmu dětí o něj. Několik školek se zapojilo do vzdělávání v polytechnické výchově a získané vědomosti pak aplikovaly do výuky.

V čem by se mohla zlepšit

MŠ Babylon: exkurze do jiných MŠ

MŠ Benjamínek: více se zúčastňovat dalšího vzdělávání v polytechnické výchově

MŠ Brnířov: doplnit další pomůcky k polytechnickému vzdělávání

MŠ Domažlice: více využívat a plánovat využívání speciálních pomůcek

MŠ Horšovský Týn: více proškolování pedagogů v dané oblasti

MŠ Hostouň: další rozšíření vybavení - outdoorová dílna, exkurze

MŠ Chodská Lhota: větší prostor pro polytechnické vzdělávání

MŠ Kdyně Dělnická: lepší vybavenost pomůckami

MŠ Kdyně Markova: více prohloubit povědomí a znalosti této problematiky u učitelek

MŠ Koloveč: zapojení všech pedagogů do nových metodik

MŠ Kout na Šumavě: Nic nezmínila.

MŠ Luženice: více exkurzí do řemeslnických dílen

MŠ Mezholezy: spolupráce s rodiči, návštěva kozí farmy, návštěva Muzea řemesel (neuskutečnily se z důvodu Covid-19)

MŠ Mířkov: více materiálního vybavení pro větší rozvoj

MŠ Mrákov: Stále se dovybavujeme finančně náročnými stavebnicemi typu Magformers, Genii creations, Lego atd. Finance nám poskytuje zřizovatel a sponzoři z řad rodičů a firem.

MŠ Pasečnice: nákup a vytvoření nového kutilského koutku/ponku, další proškolování učitelů

MŠ Poběžovice: zajistit možnosti polytechnických činností na zahradě MŠ - vybavení

MŠ Puclice: využívat více druhů materiálu při výtvarných činnostech

MŠ Staňkov: proškolení pedagogů - vhodná školení

MŠ Tlumačov: I v tomto odvětví bychom se rádi zlepšili u dvouletých dětí či naopak u těch "pomalejších" předškoláků.

MŠ Trhanov: nákup nových pomůcek

MŠ Úsilov: zlepšit prostředí, vybavit školku potřebným materiálem

MŠ Všeruby: více využívat experimentů, nákup literatury - pokusy, návštěva dalšího webináře

MŠ Zahořany: dovybavení školní zahrady o venkovní záhonky zaměřenou na environmentální výchovu, o pomůcky pro polytechnické dovednosti venku

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: S novými pomůckami by se lépe pracovalo.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Škole chybí prostory a vybavení pro zajištění konceptuálního rozvoje polytechnického potenciálu dětí v MŠ.

ZŠ a MŠ Blížejov: více rozšířit klasické pomůcky a dovybavit školu konstruktivními stavebnicemi a experimentovat

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: Nepotřebují se zlepšit.

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: vybavení

ZŠ a MŠ Meclov: Musíme se ještě více zaměřit na získávání a předávání zkušeností v oblasti polytechnického vzdělávání - návštěva jiných MŠ s programem Začít spolu - získat více zkušeností s plánováním aktivit do center, aby byly pro děti zajímavé a podnětné.

ZŠ a MŠ Osvračín: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Pocinovice: naučit děti využívat ke kreslení celou plochu formátu papíru a využívat lépe svoji obrazovou představivost

ZŠ a MŠ Postřekov: vyjíždět a poznávat svět při výletech a exkurzí, vybavení zahrady na zkoumání, pokusy a tvoření (až to situace dovolí)

Mateřské školy vidí, že by se mohly zlepšit ve vybavení, v rozšíření využívaných pomůcek a stavebnic. Více pedagogů by se také mohlo zajímat o polytechnické vzdělávání, zúčastnit se seminářů a kurzů. Rezervy jsou v zapojování rodiny dětí. Vhodné by bylo zvýšit počet exkurzí (do jiných MŠ, ale i například na kozí farmu či do Muzea řemesel apod.). V některých MŠ chybí také dostatečné prostory pro polytechnickou výuku.

V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

MŠ Babylon: financování dalšího vzdělávání pedagogů

MŠ Benjamínek: Jakékoli další vzdělávání pedagogických pracovníků vyžaduje finanční zajištění, ale také čas, který zaměstnanci věnují ve svém volnu. V opačném případě je nutno zajistit personál tak, aby nebyl narušen denní program školy. To bývá největší překážkou.

MŠ Brnířov: nové nápady

MŠ Domažlice: Nic nezmínila.

MŠ Horšovský Týn: Nic nezmínila.

MŠ Hostouň: při přestavbě části zahrady na outdoorovu dílnu

MŠ Chodská Lhota: více finančních prostředků

MŠ Kdyně Dělnická: pomůcky

MŠ Kdyně Markova: školení mimo dopolední hodiny

MŠ Koloveč: nabídkou kvalitních vzdělávacích akcí

MŠ Kout na Šumavě: Nic nezmínila.

MŠ Luženice: větší otevřenost odborníků

MŠ Mezholezy: návštěva jiných školních zahrad - pro inspiraci

MŠ Mířkov: více exkurzí a pomůcek

MŠ Mrákov: Uvítali bychom webináře na rozvoj polytechnické gramotnosti.

MŠ Pasečnice: Chybí finance a místo – malé prostory limitují práci v oblasti polytechniky.

MŠ Poběžovice: Potřebujeme spolupráci rodičů, případně místních firem, podnikatelů, a finanční prostředky na vybavení zahrady. Případně sponzorské dary na pracovní materiály.

MŠ Puclice: zajímavé semináře, náměty

MŠ Staňkov: nabídka školení

MŠ Tlumačov: pro dvouleté děti chůvy, pro "pomalejší děti" asistenta pedagoga

MŠ Trhanov: Bylo by pro nás dobré si vyměnit více zkušeností s ostatními školami.

MŠ Úsilov: Finančně - zajistit možnost dopravy do Klatov, kde vzniká na SPŠ Klatovy polytechnické interaktivní centrum.

MŠ Všeruby: větší prostory uvnitř školky

MŠ Zahořany: v zakoupení odborné literatury zabývající se polytechnickou výchovou, účastnit se seminářů se zaměřením na polytechniku a environmentální výchovu

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: Materiální vybavení je zastaralé.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Škola má prostory, ale chybí finance na plnou rekonstrukci a vybavení.

ZŠ a MŠ Blížejov: zajištění finanční pomoci při nákupu pomůcek a vybavení koutku

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: Nepotřebuje.

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: finanční podpora

ZŠ a MŠ Meclov: Potřebovali bychom více financí na pomůcky do dílen - jak do vnitřních prostor tříd, tak pro zřízení přírodních dílen v rámci školní zahrady.

ZŠ a MŠ Osvračín: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Pocinovice: nákup vhodných didaktických pomůcek a programu na rozvoj kreativity, představivosti, názoru

ZŠ a MŠ Postřekov: v nákupu pomůcek na rozvoj polytechnické výchovy, vybavení zahrady pro rozvoj dětí i v této oblasti

Mateřské školy potřebují pomoci především finančně s nákupem vybavení a pomůcek. Důležitá je pro ně i realizace kvalitního vzdělávání, workshopů, seminářů. Zaznamenána byla také potřeba pomoci při pořádání exkurzí, zejména s financováním dopravy na výlety. Některým MŠ by pomohla spolupráce s rodiči, například při exkurzích do jejich zaměstnání.

ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI, INKLUZE

Co proběhlo dobře

MŠ Babylon: V MŠ neprobíhá inkluzivní vzdělávání.

MŠ Benjamínek: Za velký úspěch považujeme zdárný nástup 2 integrovaných dětí do základní školy. I nadále komunikujeme s jejich rodiči, což nám dává výbornou zpětnou vazbu. Stejně tak máme rodiči kladné hodnocení připravenosti současných předškoláků. Velice dobře funguje spolupráce se specializovanými zařízeními (SPC, PPP, Speciální škola Merklín).

MŠ Brnířov: začleňování dětí do dětského kolektivu, rovný přístup

MŠ Domažlice: spolupráce se školským poradenským zařízením

MŠ Horšovský Týn: spolupráce s rodiči těchto dětí

MŠ Hostouň: vzdělávání pedagogů a asistentů pedagoga, spolupráce s Ranou péčí, PPP, SPC

MŠ Chodská Lhota: Neměli jsme žádné dítě v inkluzivním vzdělávání.

MŠ Kdyně Dělnická: Děti se ve třídách dobře začleňují, jsou chápající.

MŠ Kdyně Markova: Na škole máme dvě asistentky pedagoga, které úspěšně pracují s dětmi. Děti se nám podařilo zapojit do kolektivu.

MŠ Koloveč: Snažíme se vycházet z potřeb jednotlivých dětí, nikdy jsme neodmítli přijmout žádné dítě se specifickými vzdělávacími potřebami, hledáme cestu společného řešení. Využíváme kompenzační pomůcky, pedagogové se pravidelně vzdělávají v dané oblasti.

MŠ Kout na Šumavě: V MŠ nemáme žádné děti se speciálními potřebami.

MŠ Luženice: rozšíření možností bezbariérového přístupu do školy

MŠ Mezholezy: dobrá práce s dětmi s odkladem, spolupráce s PPP v Domažlicích, spolupráce se ZŠ v Horšovském Týně, screeningové vyšetření zraku v MŠ

MŠ Mířkov: spolupráce s rodiči, práce s didaktickým materiálem na míru každému dítěti

MŠ Mrákov: Úspěšně jsme začlenili dítě se SVP do kolektivu třídy.

MŠ Pasečnice: V tuto chvíli nemáme v MŠ žádné takovéto děti.

MŠ Poběžovice: Oblasti inkluze se věnujeme dlouhodobě, máme maximální počet asistentů pedagoga a v každé třídě děti se SVP.

MŠ Puclice: Využili jsme Šablony II. k nákupu pomůcek, ICT ve vzdělávání. Pořádali jsme projektový den ve škole i mimo školu. Při tematických setkávání s rodiči jsme do MŠ pozvali psycholožku, která si pro ně připravila zajímavou přednášku zaměřenou k přípravě dětí na zdárný nástup do školy.

MŠ Staňkov: rozvoj dětí se SVP

MŠ Tlumačov: Nejen pro tyto děti, ale i pro ostatní předškoláky ve školce děláme cílené procvičování do školy, kdy se zaměřujeme na to, co by měly děti k zápisu a vůbec ve škole zvládnout. Když to bylo možné (nebyl Covid-19), tak jsme každý pátek měli úkol s rodiči, kdy dítě plnilo úkol do školy před rodičem, nebo s ním. Rodiče tak mohli vidět, jak si jejich děti vedou.

MŠ Trhanov: vedení dětí k rovné příležitosti

MŠ Úsilov: V minulých letech proběhla integrace dětí, které nakonec byly schopné nastoupit do ZŠ bez větších problémů.

MŠ Všeruby: práce s dětmi ohroženými školním neúspěchem, individuální přístup, účast na kroužku logopedie a matematiky, spolupráce s rodiči

MŠ Zahořany: úspěšná spolupráce s PPP (odkladové děti), začleňování dětí do školního procesu.

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: V naší třídě máme dvě postižené děti a jejich začlenění do kolektivu proběhlo bez problémů.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: MŠ pořádá v rámci projektových dnů exkurze a přednášky odborníků z praxe.

ZŠ a MŠ Blížejov: spolupráce učitel – asistent – rodina, podpora výchovného poradce na škole

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Začleňujeme stále více dětí s různými poruchami.

ZŠ a MŠ Domažlice: vše

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: pedagogický asistent

ZŠ a MŠ Meclov: V rámci inkluze jsme využívali školních asistentů, asistentů pedagoga - všichni pedagogové prošli DVPP zaměřené na inkluzi. Učitelé se učí i díky výměně zkušeností s jinými kolegy.

ZŠ a MŠ Osvračín: začleňování nových dětí do kolektivu

ZŠ a MŠ Pocinovice: zapojování těchto dětí do vzdělávání

ZŠ a MŠ Postřekov: Nebyla příležitost.

Některé mateřské školy zmínily, že s inkluzí nemají zkušenosti nebo u nich neprobíhá. Ostatní zařízení pak uváděla, že dobře probíhá spolupráce s rodiči, poradenskými centry a dalšími organizacemi, ale také spolupráce mezi učitelkami a asistenty. Velmi často bylo zmiňováno úspěšné zařazení dítěte do kolektivu, zvládnutí jeho speciálních potřeb. V řadě zařízení disponují asistenty pedagoga či školními asistenty. Ceněna je výměna zkušeností.

V čem byla škola úspěšná

MŠ Babylon: Nic nezmínila.

MŠ Benjamínek: Podařilo se nám v rámci výměny zkušeností s jinou MŠ získat nové podněty, srovnání naší práce. Díky projektovým dnům ve škole i mimo školu děti měly možnost v reálu poznat např. práci zemědělců, stavební firmy, rybářů nebo třeba myslivců. Zaměstnanci školy jsou asistenti pedagoga a chůva.

MŠ Brnířov: začleňování dětí do dětského kolektivu, podchycení jejich zájmu

MŠ Domažlice: Inkluze jako takové probíhají bez komplikací a jsou úspěšné.

MŠ Horšovský Týn: začlenění problémové holčičky do kolektivu dětí, individuální přístup, využívání klokanova kufru, bezproblémové zvládání holčičky bez asistenta pedagoga

MŠ Hostouň: zapojení dětí se SVP, cílená individuální práce pomocí asistentů pedagoga a speciální pedagožky, která je kmenovou učitelkou MŠ, vedení portfolií dětí s produkty činnosti, kdy je možné srovnání v čase, pravidelné konzultace s odborníky z PPP, SPC, Nautis apod.

MŠ Chodská Lhota: spolupráce a následná zpětná vazba se spádovou ZŠ

MŠ Kdyně Dělnická: začlenění do kolektivu dětí v rozmezí 3-6 let

MŠ Kdyně Markova: zapojení dětí se SVP do kolektivu, dílčí pokroky u dětí

MŠ Koloveč: spokojené dítě se SVP, příprava těchto dětí do běžné školy

MŠ Kout na Šumavě: Nic nezmínila.

MŠ Luženice: začlenění a přijetí jedince s IVP, DVPP pedagogických pracovníků k danému tématu, pozice asistenta pedagoga na škole

MŠ Mezholezy: Realizujeme projekt Zdravá pětka. Navazujeme spolupráci s romskými rodinami. Povedlo se začlenění inkluzivního dítěte do kolektivu.

MŠ Mířkov: individuální přístup, pexesa, literatura, pracovní listy, práce ve skupinkách

MŠ Mrákov: spokojená matka dítěte se SVP a šťastné dítě

MŠ Pasečnice: Průběžně se preventivně školíme.

MŠ Poběžovice: V roce 2019/2020 jsme sehnali finanční prostředky na vybavení školní zahrady pro tyto děti.

MŠ Puclice: získání pomůcek 3BOX, tablety - jejich využití při práci s dětmi

MŠ Staňkov: spolupráce asistentek pedagoga s pedagogy ve třídách

MŠ Tlumačov: páteční úkoly s rodiči - popsáno v předchozí kapitole

MŠ Trhanov: Děti dostaly dostatek informací.

MŠ Úsilov: V minulých letech proběhla integrace dětí, které nakonec byly schopné nastoupit do ZŠ bez větších problémů, zajištění asistenta pedagoga.

MŠ Všeruby: U těchto dětí jsou vidět velké pokroky, spokojenost rodičů.

MŠ Zahořany: spolupráce s PPP, v pomoci dětem s odkladem školní docházky v přípravě na školu, kroužek " Předškoláček", v otevření nové školní zahrady

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: Začlenění do kolektivu bylo úspěšné díky pedagožkám.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Blížejov: podpora dětí pedagogy i asistenty, schůzky s pedagogickou konzultantkou a vytvoření dobrého klima a bezpečného prostředí

ZŠ a MŠ Česká Kubice: v počtu začleněných dětí

ZŠ a MŠ Domažlice: ve všem

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: získávání pedagogického asistenta, spolupráce s AP

ZŠ a MŠ Meclov: Zajistili jsme dostatek didaktických pomůcek - nově zakoupené i ručně vyrobené pomůcky pro práci s dětmi se SVP.

ZŠ a MŠ Osvračín: vzdělávací program

ZŠ a MŠ Pocinovice: v postupném zapojování dětí do výuky

ZŠ a MŠ Postřekov: Nebyla příležitost.

Mateřské školy v tématu úspěchu v oblasti rovných příležitostí a inkluze často zmiňovaly úspěšné zařazení dětí se SVP do kolektivu. V řadě MŠ také působí chůvy či asistenti pedagoga, kteří dobře spolupracují s pedagogy. V některých MŠ získali didaktické pomůcky a ojediněle realizují projektové dny.

V čem by se mohla zlepšit

MŠ Babylon: Nic nezmínila.

MŠ Benjamínek: zajistit praxe pedagogických pracovníků ve specializovaných zařízeních (speciální MŠ, waldorfská MŠ, Montessori MŠ, ...)

MŠ Brnířov: další vzdělávání

MŠ Domažlice: ve skutečné výměně zkušeností mezi pedagogy

MŠ Horšovský Týn: další proškolování pedagogů

MŠ Hostouň: Máme vytvořen dobrý systém práce s dětmi se SVP.

MŠ Chodská Lhota: více exkurzí a možností výměny zkušeností

MŠ Kdyně Dělnická: Nic nezmínila.

MŠ Kdyně Markova: Nic nezmínila.

MŠ Koloveč: Nevím, myslím, že poskytujeme již dlouhodobě nadstandardní péči.

MŠ Kout na Šumavě: Nic nezmínila.

MŠ Luženice: cílenější práce s jedincem s daným postižením

MŠ Mezholezy: spolupráce s odborníky, rodiči inkluzivního dítěte - dítě stále není vyšetřené

MŠ Mířkov: výměna zkušeností s jinými mateřskými školami

MŠ Mrákov: Zatím nevidíme potřebu zlepšení.

MŠ Pasečnice: Nic nezmínila.

MŠ Poběžovice: Rádi bychom herní prvky na zahradě rozšířili.

MŠ Puclice: Doplnit 3BOX a tablety novými zajímavými interaktivními programy pro práci s dětmi k jednotlivým tématům ŠVP.

MŠ Staňkov: spolupráce s rodiči

MŠ Tlumačov: Úkoly, kde budou přítomni rodiče, zadávat častěji – ale rodiče nemají tolik času (vyzkoušeno) a navíc je Covid-19.

MŠ Trhanov: exkurze

MŠ Úsilov: v připravenosti na inkluzi, ve vzdělávání ostatních pedagogů, v komunikaci s rodiči, ve spolupráci se specialisty - odborníky, lékaři...

MŠ Všeruby: vzdělávání pedagogů v oblasti speciální pedagogiky a psychologie

MŠ Zahořany: v zapojení rodičů, ve spolupráci s logopedy

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: lepší finanční ohodnocení

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Škola by mohla pořádat více přednášek a exkurzí.

ZŠ a MŠ Blížejov: Rezervy ve využívání některých pomůcek a informační schůzky o nových metodách, které můžeme nabídnout.

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: Nepotřebuje.

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: dlouhodobá spolupráce

ZŠ a MŠ Meclov: více zapojit veřejnost, zákonné zástupce dětí pro spolupráci s MŠ, více osvěty ohledně podmínek a práce s dětmi se SVP

ZŠ a MŠ Osvračín: výměna zkušeností s jinou MŠ

ZŠ a MŠ Pocinovice: V zapojení rodičů těchto žáků do dění školy - děti potřebují k svému rozvoji navštěvovat školku, což je patrné na jejich rozvoji při pravidelné docházce.

ZŠ a MŠ Postřekov: bezbariérový přístup do MŠ

Mateřské školy uváděly, že by se u nich mohla zlepšit spolupráce s odborníky, rodiči, ale i s veřejností. Zmíněna byla také potřeba prohloubení vzdělávání, realizace výměn zkušeností, přednášek, exkurzí či praxí ve specializovaných zařízeních. Jedna ze školek uvedla potřebu zlepšení se v zajištění bezbariérového přístupu do MŠ.

V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

MŠ Babylon: Nic nezmínila.

MŠ Benjamínek: bezbariérovost školy

MŠ Brnířov: další vzdělávání

MŠ Domažlice: vzdělávání pedagogů

MŠ Horšovský Týn: bezbariérový přístup, metodické materiály pro učitele

MŠ Hostouň: další semináře v místě

MŠ Chodská Lhota: lepší spolupráce s rodinami, ochota spolupracovat

MŠ Kdyně Dělnická: Nic nezmínila.

MŠ Kdyně Markova: Nic nezmínila.

MŠ Koloveč: menší počet dětí ve třídě

MŠ Kout na Šumavě: Nic nezmínila.

MŠ Luženice: sdílení zkušeností pedagogů

MŠ Mezholezy: spolupráce s PPP

MŠ Mířkov: podpora v administrativní činnosti

MŠ Mrákov: Vše zvládáme.

MŠ Pasečnice: Nic nezmínila.

MŠ Poběžovice: finanční prostředky na rozšíření vybavení zahrady

MŠ Puclice: semináře, náměty, nápady

MŠ Staňkov: finanční prostředky na asistentky bez nutnosti dítěte se SVP

MŠ Tlumačov: konec Covidu-19, nebo nějaké rozumné řešení všech zákazů apod., inspiraci na semináři k přípravě předškoláků

MŠ Trhanov: více informací - výměny zkušeností

MŠ Úsilov: v efektivnější spolupráci se specialisty, větší přístup k potřebným informacím, v dopravě, v poskytnutí specializovaných pomůcek aj.

MŠ Všeruby: vzdělávání pedagogů, osvětové akce ve spolupráci s rodiči, výměna zkušeností pedagogů ze speciálních školek, exkurze do speciální školky

MŠ Zahořany: seminář k tématu inkluze, metodický materiál

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: finance

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Nabídka zajímavých lidí z praxe, které by byli ochotni přednášet malým dětem.

ZŠ a MŠ Blížejov: nákup speciálních pomůcek, poskytnutí prostředků při renovaci míst k vytváření specializovaných prostor

ZŠ a MŠ Česká Kubice: odborná konzultace v rámci poruch chování

ZŠ a MŠ Domažlice: Nepotřebuje.

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: finanční podpora

ZŠ a MŠ Meclov: Stále se musíme zlepšovat v plánování a výsledném systematickém vyhodnocování dosavadních vzdělávacích pokroků a stanovení nových cílů.

ZŠ a MŠ Osvračín: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Pocinovice: cílená osvěta na nespolupracující rodiče

ZŠ a MŠ Postřekov: bezbariérový přístup do MŠ

Mateřské školy projevují zájem o vzdělávání pedagogů, výměny zkušeností a exkurze. Poptávají také cílenou osvětu zaměřenou na nespolupracující rodiče. Objevuje se potřeba efektivnější spolupráce se specialisty a podpory školek v administrativní činnosti. Zaznělo též, že by některé školky potřebovaly pomoci s bezbariérovostí jejich zařízení. Častá je také poptávka po finanční podpoře různých aktivit.

DALŠÍ POTŘEBY ROZVOJE MATEŘSKÉ ŠKOLY

MŠ Babylon: financování dalšího pedagoga pro MŠ

MŠ Benjamínek: Naší největší překážkou je absence bezbariérového přístupu do MŠ.

MŠ Brnířov: výměna zkušeností s dalšími pedagogy, náměty

MŠ Domažlice: vzdělávání pedagogů na míru našim MŠ

MŠ Horšovský Týn: dostavba MŠ

MŠ Hostouň: chybějící tělocvična

MŠ Chodská Lhota: vybavení ICT

MŠ Kdyně Dělnická: Stále nám chybí vybavenost a obnova zahrady, pochozí chodníky jsou v žalostném stavu a nebezpečné i pro chůzi. Opakovaně žádáme o rekonstrukci oken.

MŠ Kdyně Markova: Potřebovali bychom pomoci v zapojení do šablon a jiných dotací.

MŠ Koloveč: v MŠ v Kolovči zvětšení denních prostor pro vzdělávání, menší počty dětí na třídu, více financí na ICT vybavení

MŠ Kout na Šumavě: Nic nezmínila.

MŠ Luženice: vybudování herny - využití podkrovních prostor MŠ

MŠ Mezholezy: stále další vzdělávání učitelů

MŠ Mířkov: více divadelních představení a materiálního vybavení školky

MŠ Mrákov: Plánujeme výstavbu multifunkčního hřiště na školní zahradě, na které nám finance poskytne náš zřizovatel.

MŠ Pasečnice: Využili bychom altán na zahradu, ale máme na něj málo prostoru.

MŠ Poběžovice: Chtěli bychom zajistit finanční prostředky na vzdělávání učitelek v programech Začít spolu, jehož prvky také využíváme, a Montessori pedagogiky. Jsou to pro nás nákladné kurzy. V materiálním vybavení bychom potřebovali zajistit stinné plochy na školní zahradě, rozšíření vybavení zahrady pro děti se SVP a polytechnické vybavení.

MŠ Puclice: Hodila by se nám keramická pec.

MŠ Staňkov: především dostatek financí na opravu budovy

MŠ Tlumačov: chůvy pro dvouleté děti, asistent pedagoga pro dítě s dysfázií

MŠ Trhanov: více vzdělávat pedagogické pracovníky

MŠ Úsilov: Uvítali bychom větší podporu ze strany zřizovatele a ostatních obcí, pro které je škola spádovou školou, ochotu cokoliv změnit, ale také ochotu poskytnout finanční, materiální či "lidské" prostředky pro uskutečnění projektů v rámci MŠ. Uvítali bychom také větší ochotu spolupráce rodičů na zlepšení prostředí pro děti. Uvítali bychom větší celorepublikovou osvětu ohledně výuky a vzdělávání v mateřských školách, které jsou vnímány především jen jako "hlídárna" dětí a pokud se uvažuje v rámci celostátních opatření o čemkoliv, jsou mateřské školy vždy ty poslední, o které se někdo zajímá. Uvítali bychom také větší kompetence v rozhodování a obraně vůči rodičům, kteří mnohdy učitele mateřských škol šikanují a také opakovaně nerespektují školní řád aj. nařízení či doporučení. Z našeho pohledu je však mnohdy nemožné dítě vyloučit z MŠ a dítě za své rodiče nemůže. Uvítali bychom někoho, na koho se v těchto případech můžeme obrátit jako na pomoc, na někoho, kdo se za nás postaví. Uvítali bychom také možnost čerpání dotací v menším rozsahu s větší podporou, a to tak, aby si dotace mohla dovolit i školka, která nemá velkou finanční podporu zřizovatele a je pouze jednotřídní.

MŠ Všeruby: úprava školky, zvětšení prostorů, bezbariérový přístup

MŠ Zahořany: nové sanitární zařízení pro děti, interaktivní tabule

Soukromá ZŠ a MŠ Adélka: Nové školní auto, se kterým můžeme jezdit na výlety.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Dalším velkým nedostatkem je chybějící prostor vybavený k pohybovým aktivitám dětí v nepřízni počasí. Tělocvična je zablokována pro ZŠ. Prostory máme, ale bohužel potřebují kompletní rekonstrukci. Rádi bychom vytvořili prostor vybavený herními prvky pro rozvoj motoriky na školní zahradě.

ZŠ a MŠ Blížejov: finanční prostředky pro vylepšení zájmových aktivit, dostatek financí na modernizaci výpočetní techniky

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: vše v pořádku

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: kompletní rekonstrukce budovy, včetně vybavení, dokončení projektu zahrady

ZŠ a MŠ Meclov: Naší největší prioritou je propojení vzdělávání s prostředím školní zahrady - plánujeme vybudovat přírodní zahradu, která by dětem poskytovala nejen zázemí pro volnou hru a pohybové aktivity, ale hlavně nabízela mnoho možností pro přirozené objevování, bádání, pozorování a získávání nových zkušeností a poznatků. Chceme u dětí prohlubovat pozitivní vztah k živé i neživé přírodě, vybudovat venkovní učebny pro práci v centrech aktivit jako je - písek a voda, dílny, pokusy a objevy, chovatelský koutek.

ZŠ a MŠ Osvračín: zlepšit spolupráci se zřizovatelem, spolupracovat s jinými MŠ

ZŠ a MŠ Pocinovice: úprava a vybavení pozemku vedle školy zajímavými herními popř. vzdělávacími prvky

ZŠ a MŠ Postřekov: drobné stavební úpravy, rekonstrukce a zateplení budovy, obnova rozvodů vody a elektřiny, absence kabinetů pro učitelky

Z dalších potřeb zmínily mateřské školy především financování, a to na věci spojené především s rekonstrukcí budov, obnovou vybavení, rekonstrukcí vnitřního i vnějšího prostoru školek, ale i na zlepšení zájmových aktivit, pořízení nového školního auta či vybavení ICT. Některé rekonstrukce jsou spojené s bezbariérovostí objektů. Zazněla také potřeba zlepšení spolupráce se zřizovatelem. Je poptávka ze strany školek po výměnách zkušeností i vzdělávání. Objevila se také prosba o pomoc v zapojení do šablon a jiných dotací.

1.4.6.2 AGREGOVANÉ POPISY POTŘEB ZÁKLADNÍCH ŠKOL

Do vyplňování Popisů potřeb základních škol se zapojilo celkem **21** ředitelství, která provozují základní školu. Konkrétně se jednalo o potřeby **11 samostatných základních škol**, **9 základních škol**, které jsou **spojené s mateřskou školou** a **1 základní školu spojenou s odbornou školou**.

Popis potřeb základních škol nedodaly:

- ✓ Základní škola Horšovský Týn, okres Domažlice, příspěvková organizace
- ✓ Základní škola a mateřská škola Prapořiště, okres Domažlice, příspěvková organizace
- ✓ Základní škola a mateřská škola Milavče, okres Domažlice, příspěvková organizace

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST A ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA

Co proběhlo dobře

ZŠ Domažlice, Komenského 17: integrace a vzájemný mezipředmětový vztah čtenářské gramotnosti a jiných vyučovacích předmětů

ZŠ Hostouň: čtenářské kluby, návštěvy knihovny

ZŠ Chodov: Zavedly jsme čtenářský kroužek pro 1. - 3. ročník. Organizujeme čtenářské dílny. Nakoupili jsme knihy do žákovské knihovny.

ZŠ Kdyně: Máme čtenářské kluby na 1. i 2. stupni. Zúčastnili jsme se seminářů ke čtenářské gramotnosti. Zapojili jsme se do projektu nadace manželů Kellnerových "Pomáháme školám k úspěchu". Rozšiřujeme knihovnu nákupem nových knih.

ZŠ Koloveč: čtenářská soutěž, školní kola olympiád, exkurze, činnost dramatického kroužku, školní knihovna, DVPP, návštěva divadla, besedy, zprostředkování nákupu knih nakladatelství Albatros, Fragment

ZŠ Kout na Šumavě: čtenářské dílny, čtenářská soutěž, zvýšená návštěvnost školní knihovny

ZŠ Mrákov: Žáci na prvním stupni navštěvovali čtenářský klub. V 1. třídě proběhlo za přítomnosti rodičů pasování na čtenáře. Žáci si vedou čtenářské deníky, jsou zapojeni do čtenářských dílen a žáci 1. třídy chodí na konci školního roku předčítat dětem do MŠ.

ZŠ Poběžovice: výměna zkušeností

ZŠ Staňkov: Někteří učitelé se zúčastnili školení k prožitkovému a oborovému čtenářství. Pedagogické konzultantky organizují sdílení ke čtenářství pro učitele školy. Zakoupili jsme nové knihy do žákovské knihovny. Ve škole působily tři čtenářské kluby hrazené z šablon.

ZŠ Všeruby: zapojení žáků do čtenářských dílen a čtenářských klubů

ZŠ praktická Domažlice: návštěva knihovny B. Němcové v Domažlicích

ZŠ a MŠ Adélka: čtenářský klub, školní knihovna, školní časopis, projekty a prezentace, ve výuce četba s porozuměním, práce s informacemi

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Pořádáme pravidelné akce malý čtenář, svátek čtenáře, čtení malým dětem.

ZŠ a MŠ Blížejov: návštěvy knihoven, autorská čtení

ZŠ a MŠ Česká Kubice: vzhledem k pandemii jsme toho tolik nestihli

ZŠ a MŠ Domažlice: Zvýšila se čtenářská gramotnost žáků.

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: základní vzdělávání, čtenářská dílna, projektové dny, pomoc žákům s IVP

ZŠ a MŠ Meclov: Podařilo se nám obnovit dětské knihovny a čtenářské koutky ve třídách. Již druhým rokem funguje ve škole čtenářský klub a čítárna. Žáci naší školy v rámci projektu *Děti čtou dětem* dochází jedenkrát v týdnu předčítat dětem v MŠ pohádky před usnutím.

ZŠ a MŠ Osvračín: nákup nových pomůcek - knih, karet k rozvoji čtenářské gramotnosti

ZŠ a MŠ Pocinovice: využití knih ze školní žákovské knihovny při společném čtení a čtenářských dílnách, čtenářská soutěž ve třídách, čtenářská soutěž mezi školami, nácvik programů (mluvená část - pohádky apod.) na besídky maminkám a vánoční besídky

ZŠ a MŠ Postřekov: zlepšení školní knihovny, její doplnění, zlepšení vztahu žáků k četbě, objednávky knih žáky ve škole (Albatros)

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: vzdělávání

Základní školy často uvádějí vznik a provoz různých čtenářských dílen, kroužků (např. dramatického) a klubů. Mnoho škol se aktivně účastní různých soutěží, pořádá projektové dny. Postupně dochází k obměnám knih ve školních knihovnách a zároveň probíhají návštěvy obecních či městských knihoven. Jedna ze škol uvedla, že zaznamenala dokonce zvýšenou návštěvnost školní knihovny. Realizují se také návštěvy divadel, besedy a další exkurze. Někde vznikají i čtenářské koutky ve třídách. Dobře v řadě škol proběhly i různé semináře či výměny zkušeností, na jedné škole například také pedagogické konzultantky organizují sdílení ke čtenářství pro učitele školy. Probíhá také zprostředkování nákupu knih z různých nakladatelství a někde žáci 1. tříd dochází na konci školního roku předčítat dětem do MŠ. Zajímavé je vydávání školního časopisu, které uvedla jedna ze škol.

V čem byla škola úspěšná

ZŠ Domažlice, Komenského 17: ve vzájemných vrstevnických rozhovorech, doporučování si knih, v konfrontaci svého pochopení textu s ostatními a podpoře všeobecného čtenářství

ZŠ Hostouň: čtenářské kluby

ZŠ Chodov: zavedení čtenářského kroužku

ZŠ Kdyně: ve čtenářských soutěžích na 1. stupni

ZŠ Koloveč: vystoupení pro školu a veřejnost, okresní a krajská kola soutěží, motivace žáků k četbě

ZŠ Kout na Šumavě: Děti se zúčastňovaly čtenářských soutěží. Zvýšil se jejich zájem o školní knihovnu. Návštěvy městských knihoven - společně se třídou navštěvovaly akce v knihovnách v Domažlicích a ve Kdyni. Škola průběžně vybavovala knihovnu novými tituly. Pedagogové se zúčastnili několika seminářů s tematikou čtenářské gramotnosti.

ZŠ Mrákov: Žáci 9. třídy pod vedením třídní učitelky a asistentky pedagoga uspořádali v Chodském hradu vernisáž fotografického kroužku na téma Kytice. Žáci se zúčastnili soutěže mladých recitátorů.

ZŠ Poběžovice: materiální vybavení

ZŠ Staňkov: Na 2. stupni probíhají pravidelně každý týden čtenářské dílny ve dvouhodinovkách literatury. Škola je zapojena v projektu *Pomáháme školám k úspěchu*, který se zaměřuje na rozvoj čtenářství.

ZŠ Všeruby: v zapojení většího počtu žáků do čtenářských aktivit

ZŠ praktická Domažlice: rozvoj čtenářských dovedností, zájem dětí o čtení knih

ZŠ a MŠ Adélka: ve všem uvedeném - čtenářský klub, školní knihovna, školní časopis, projekty a prezentace, ve výuce četba s porozuměním, práce s informacemi

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: založení a naplnění čtenářského kroužku

ZŠ a MŠ Blížejov: Třídní knihovničky vedly k rozšíření zájmu o čtení na 1. stupni.

ZŠ a MŠ Česká Kubice: v literární soutěži

ZŠ a MŠ Domažlice: ve zvýšení čtenářské gramotnosti

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: vysoká úspěšnost přijetí našich žáků na střední školy

ZŠ a MŠ Meclov: Úspěch shledáváme ve velkém zájmu žáků o čtenářský klub, o využívání čtenářských koutků v rámci tříd, v zájmu o zapůjčování nových knih ze školní žákovské knihovny. Podařilo se nám zařídit ve škole autorské čtení s autogramiádou s autorkou dětských knih. Druhým rokem máme ve škole projekt *Děti čtou dětem*. Na škole prošla polovina učitelů školením v rámci DVPP - na podporu a rozvoj čtenářské gramotnosti.

ZŠ a MŠ Osvračín: čtenářské dílny, absolvování kurzu čtenářské gramotnosti (pedagogičtí pracovníci)

ZŠ a MŠ Pocinovice: Čtenářské dílny děti baví. Umístění na čtenářské soutěži mezi školami.

ZŠ a MŠ Postřekov: dobré výsledky při přijímacích pohovorech na SŠ a gymnázia

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: výuka českého jazyka u žáků s mentálním postižením

Úspěchy základních škol ve čtenářské gramotnosti se odrážejí ve zvýšené motivaci žáků ke čtení. Od toho se dále odvíjí úspěchy žáků v různých olympiádách a soutěžích, které některé školy zaznamenávají. Školy úspěšně realizují různé čtenářské dílny, kluby – vzrůstá o ně zájem, stejně jako roste využití školních knihoven či čtenářských koutků. Školy se také úspěšně zapojují do rozmanitých projektů, pořádají různá vystoupení. Učitelé se úspěšně účastní různých seminářů. Školám se často daří nakupovat nové knižní tituly. Některé školy také zaznamenávají vysokou úspěšnost při přijímání žáků na střední školy. Ze zajímavých úspěchů lze zmínit například vernisáž fotografického kroužku či úspěšně vydávaný školní časopis.

V čem by se mohla zlepšit

ZŠ Domažlice, Komenského 17: v dovednosti a návyků seberegulace, tj. dovednost reflektovat záměr vlastního čtení, v souladu s tím volit texty a způsob čtení

ZŠ Hostouň: rozšířit nabídku žákovské knihovny

ZŠ Chodov: půjčování knih ze školní knihovny

ZŠ Kdyně: vybudovat školní knihovnu

ZŠ Koloveč: dát žákům více prostoru pro prezentaci domácí četby

ZŠ Kout na Šumavě: více publikovat do místních zpravodajů, kam by žáci sami psali články

ZŠ Mrákov: Nic nezmínila.

ZŠ Poběžovice: žákovské aktivity

ZŠ Staňkov: Zavést pravidelné čtenářské dílny ve všech třídách 1. stupně - některé vyučující s dětmi čtenářské dílny zařazují pravidelně, některé jen občas.

ZŠ Všeruby: v zapojení i méně aktivních žáků

ZŠ praktická Domažlice: Do budoucna by bylo možné založit čtenářský klub na škole.

ZŠ a MŠ Adélka: Chyběla nám možnost návštěv veřejných knihoven a archivů.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Škola nemá vlastní knihovnu, protože součástí školní budovy je i městská knihovna, ta je ale v rekonstrukci.

ZŠ a MŠ Blížejov: rozšíření třídních knihoven na 2. stupni

ZŠ a MŠ Česká Kubice: v zapojení rodičů a veřejnosti

ZŠ a MŠ Domažlice: v další úrovni čtenářské gramotnosti

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: Zlepšilo se například vybavení školního knižního fondu. Rádi bychom zrealizovali vybudování čítárny pro čtenářskou dílnu.

ZŠ a MŠ Meclov: Většina současných knižních titulů ve školní žákovské knihovně je již letitá, chtěli bychom nakoupit více odborných a naučných knih, encyklopedií, ale i současnou moderní literaturu pro děti a mládež.

ZŠ a MŠ Osvračín: dále rozvíjet čtenářskou gramotnost

ZŠ a MŠ Pocinovice: větší počet dětí umístěných na čtenářské soutěži mezi školami, zlepšení motivace žáků ke čtení

ZŠ a MŠ Postřekov: doplnit žákovskou knihovnu, možnost návštěv knihoven i v okresním městě, nejen v místě bydliště

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: zajistit pravidelnou docházku žáků do školy, zamezit předčasným odchodům ze vzdělání

Možnosti zlepšení vidí základní školy zejména v dalším nákupu knih, ať už v rámci obměny nebo doplnění a rozšíření žákovských knihoven. Některé školy teprve usilují o zřízení vlastní školní knihovny. Některá zařízení by ráda zavedla pravidelné čtenářské dílny ve všech třídách na 1. stupni, jinde doufají ve čtenářský klub. Dále je zájem účastnit se různých vzdělávacích akcí, seminářů, opět docházet do veřejných knihoven a archivů – to jsou věci, které byly v uplynulém roce díky epidemiologické situaci velmi omezeny. Některé školy by rády měly větší počet dětí umístěných na čtenářských soutěžích, chtěli by zvýšit motivací dětí ke čtení, jiné by zase rády zapojily i ty méně aktivní žáky. Jedna škola zmínila, že by se ráda zlepšila v tom, aby dávala žákům více prostoru pro prezentaci domácí četby. Zajímavým nápadem bylo také začít více publikovat do místních zpravodajů, kam by žáci sami psali články.

V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

ZŠ Domažlice, Komenského 17: v utvoření většího čtenářského společenství a zároveň ve vyvážení individualizace a společné práce

ZŠ Hostouň: Strategii máme vypracovanou.

ZŠ Chodov: víc zajímavých titulů

ZŠ Kdyně: Nic nezmínila.

ZŠ Koloveč: Všude platí, že bychom potřebovali osobní přítomnost žáků ve školách.

ZŠ Kout na Šumavě: Přivítáme další kvalitní semináře.

ZŠ Mrákov: obnova školní knihovny

ZŠ Poběžovice: finanční prostředky

ZŠ Staňkov: Hodilo by se nám lepší vybavení knihovniček ve třídách na 1. stupni.

ZŠ Všeruby: finanční prostředky na nákup elektronických knih

ZŠ praktická Domažlice: Nevím.

ZŠ a MŠ Adélka: Jelikož se čtenářství rozvíjí společně s "moderními" žánry, potřebujeme finance na nákup současných knih. Zpracované pracovní listy k četbě by mohly být zdarma nějak škole distribuovány.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: zřízení malé školní knihovny

ZŠ a MŠ Blížejov: konzultace o nových publikacích vhodných pro 2. stupeň

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: Nepotřebuje pomoci.

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: finance pro vybudování zázemí pro rozvíjení čtenářské gramotnosti

ZŠ a MŠ Meclov: Škole by pomohlo více financí na pořízení mobilních knihoven pro žáky do každé třídy a na obnovu vybavení čtenářských koutků ve třídách.

ZŠ a MŠ Osvračín: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Pocinovice: finanční prostředky na rozšíření a obnovení žákovské knihovny

ZŠ a MŠ Postřekov: zlepšit softwarovou nabídku o nové tituly pro ČJ a potažmo čtení

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: pomoc zajistit pravidelnou docházku žáků do školy, zamezit předčasným odchodům ze vzdělání

Základní školy potřebují především finanční prostředky. Z těch by založily, rozšířily či obnovily žákovské knihovny (např. i elektronické knihy), ale také pořídily mobilní knihovny do tříd či obnovily vybavení čtenářských koutků. Zájem mají také o organizaci kvalitních vzdělávacích akcí nebo o

konzultace nových publikací. Někde potřebují zlepšit softwarovou nabídku o nové tituly pro český jazyk. Zaznělo také, že s ohledem na epidemiologickou situaci a mimořádná opatření, kdy jsou žáci dlouhodobě na distanční výuce, by školy potřebovaly zajistit osobní přítomnost žáků ve školách. Základní a Odborná škola by potřebovala pomoci zajistit pravidelnou docházku žáků do školy a zamezit předčasným odchodům ze vzdělávání.

MATEMATICKÁ GRAMOTNOST A ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA

Co proběhlo dobře

ZŠ Domažlice, Komenského 17: porozumění různým typům matematických textů - symbolický, slovní, grafy, tabulky atd.

ZŠ Hostouň: kluby logiky a deskových her

ZŠ Chodov: školení pedagogických pracovníků, nákup pomůcek

ZŠ Kdyně: semináře na rozvoj matematické gramotnosti

ZŠ Koloveč: výměny zkušeností s kolegy, účast v soutěžích, využívání pomůcek, DVPP, prezentace

ZŠ Kout na Šumavě: nákup kvalitních názorných pomůcek, přijetí žáků na gymnázium

ZŠ Mrákov: V rámci programu Šablony II byly zakoupeny Tripedy. Díky nim byly využívány matematické programy typu Matemág, Slovní úlohy a podobně. Organizace celoškolní soutěže v piškvorkách.

ZŠ Poběžovice: výměna zkušeností

ZŠ Staňkov: Dobře probíhá výuka matematiky na 1. stupni. Ve většině tříd učíme Hejného metodou. Pro žáky 1. stupně jsme připravili dva matematické kluby hrazené ze Šablon.

ZŠ Všeruby: nákup moderních pomůcek

ZŠ praktická Domažlice: Do hodin matematiky byly zařazovány slovní úlohy s finanční tématikou.

ZŠ a MŠ Adélka: školení, nákup deskových logických her, vlastní rozvoj žáků dle metody prof. Hejného

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Škola pořádá každoročně matematické soutěže pro podporu matematické gramotnosti - školní kola olympiády, matematický klokan. Dále vedeme zájmový útvar logické hry.

ZŠ a MŠ Blížejov: zapojení do matematických soutěží - Klokan, Pythagoriáda

ZŠ a MŠ Česká Kubice: vše v rámci možností

ZŠ a MŠ Domažlice: vše

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: základní vzdělávání, příprava na přijímací řízení, pomoc žákům s IVP

ZŠ a MŠ Meclov: Snažíme se o zajištění dostatečného počtu didaktických pomůcek, matematických a logických her do výuky a pro vybavení koutků do tříd. Máme vytvořený plán rozvoje matematické gramotnosti u žáků školy. Absolvovali jsme kurzy v rámci DVPP na rozvoj matematických představ. Ze Šablon II jsme vybavili třídy IT technikou pro práci při hodinách.

ZŠ a MŠ Osvračín: výměna učebnic matematiky v 1. a 2. ročníku

ZŠ a MŠ Pocinovice: nákup vhodných didaktických pomůcek - např. program Matemág (rozvíjí logické myšlení), účast na matematické soutěži Klokánek, Cvrček, exkurze do plzeňské Techmánie

ZŠ a MŠ Postřekov: v rámci projektů OPVVV činnost klubu deskových her a zábavné logiky, zájem dětí o stolní a relaxační logické hry, doplnění o některé výukové programy

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: vzdělávání ve škole

Žáci základních škol se často úspěšně zúčastňují různých olympiád a soutěží, někde je také organizují. Ve školách jsou realizovány kroužky zaměřené na logiku, deskové hry, ale také matematické kluby. Nakupují se a využívají různé didaktické pomůcky, deskové hry. Školy pozitivně hodnotí absolvované semináře, DVPP a školení, ale také výměny zkušeností s kolegy. Někde proběhlo dobře například přijetí žáků na gymnázium. Zaznělo také, že dobře probíhá výuka matematiky na 1. stupni, kde se učí Hejného metodou. Ta je využívána i na dalších školách. Jedna škola také uvedla, že se jim podařilo vybavit třídy IT technikou pro práci při hodinách.

V čem byla škola úspěšná

ZŠ Domažlice, Komenského 17: ve schopnosti zažívat radost z úspěšně vyřešené úlohy, nově získaného pojmu, vztahu, argumentu a v důvěře ve vlastní schopnosti

ZŠ Hostouň: kluby logiky a deskových her

ZŠ Chodov: užívání nakoupených pomůcek, užívání modernějších forem výuky

ZŠ Kdyně: v soutěžích - matematický Klokan, matematická Olympiáda

ZŠ Koloveč: matematické soutěže, přijímací zkoušky

ZŠ Kout na Šumavě: účast v seminářích, nákup názorných pomůcek, přijetí žáků na gymnázium

ZŠ Mrákov: účast žáků na matematických soutěžích - Pangea, Klokánek, Matematická olympiáda, Pythagoriáda

ZŠ Poběžovice: výměna zkušeností

ZŠ Staňkov: V soutěži Pangea byl žák 9. třídy naší školy 1. v krajském kole.

ZŠ Všeruby: v zapojení většího počtu žáků do Klubu zábavné logiky a deskových her.

ZŠ praktická Domažlice: Díky výše uvedeným aktivitám došlo k většímu uvědomění.

ZŠ a MŠ Adélka: školení, nákup deskových logických her, vlastní rozvoj žáků dle metody prof. Hejného

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Blížejov: umístění v Pythagoriádě

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: ve všem

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: vysoká úspěšnost přijetí našich žáků na střední školy

ZŠ a MŠ Meclov: Víme, kde máme rezervy, a postupně se zaměřujeme na zajištění optimálních materiálních podmínek pro žáky i učitele. Učitelé si vytváří nové výukové materiály na podporu matematických dovedností.

ZŠ a MŠ Osvračín: nákup nových pomůcek

ZŠ a MŠ Pocinovice: velká účast dětí na matematických soutěžích

ZŠ a MŠ Postřekov: v přijímacích pohovorech na SŠ a gymnázium

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: výuka matematiky u žáků s mentálním postižením

Základní školy pociťují úspěch zejména ve výsledcích žáků v různých soutěžích a olympiádách, ale také zaznamenávají úspěšné přijetí svých žáků k dalšímu návaznému studiu. Za úspěch školy považují zlepšování vybavení ve škole, ale také využívání tohoto vybavení. Jako úspěch hodnotí též realizaci kroužků zaměřených na logiku či deskové hry. V rámci úspěchů neopomněly zmínit účast na seminářích či výměny zkušeností. V jednom případě škola uvedla jako úspěch užívání modernějších forem výuky a Základní a Odborná škola pak také úspěšnou výuku matematiky u žáků s mentálním postižením.

V čem by se mohla zlepšit

ZŠ Domažlice, Komenského 17: ve schopnosti účinně pracovat s chybou jako s podnětem k hlubšímu porozumění zkoumané problematiky

ZŠ Hostouň: podporovat další aktivity

ZŠ Chodov: zapojit všechny pedagogy do modernějšího pojetí

ZŠ Kdyně: v motivaci žáků a v inovaci metod výuky matematiky

ZŠ Koloveč: větší využívání pomůcek při výuce a větší využívání prezentací

ZŠ Kout na Šumavě: v práci s nadanými žáky

ZŠ Mrákov: Nic nezmínila.

ZŠ Poběžovice: pořízení pomůcek

ZŠ Staňkov: Problémy máme s nedostatkem vyučujících matematiky na 2. stupni a s problematickým přechodem z Hejného metody na tradiční matematiku. Rodiče žáků 2. stupně nejsou této metodě příliš nakloněni, mají obavy, aby děti zvládly přechod na střední školu, kde se Hejného matematika nevyučuje. Proto na 2. stupni postupně přecházíme ke klasické matematice.

ZŠ Všeruby: ve větším propojení praxe s teorií

ZŠ praktická Domažlice: cílená návštěva bankovního ústavu (bude-li to situace umožňovat)

ZŠ a MŠ Adélka: porozhlédnout se po aktivizačních metodách v hodinách matematiky

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Bohužel se nám nepodařilo dosáhnout významnějšího výsledku v matematických soutěžích.

ZŠ a MŠ Blížejov: v získávání dětí pro online soutěže v matematické gramotnosti

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: v logickém myšlení žáků

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: zlepšit a doplnit vybavení pomůckami a materiály

ZŠ a MŠ Meclov: Potřebujeme, aby všichni pedagogové prošli vzděláváním v této oblasti nebo měli možnost sdílet zkušenosti s jinými školami, pedagogy.

ZŠ a MŠ Osvračín: nákup dalších materiálů, plakátů

ZŠ a MŠ Pocinovice: dosáhnout lepších výsledků v matematické soutěži u více žáků

ZŠ a MŠ Postřekov: více možností v návštěvách a exkurzích, Techmánie, planetárium, ale i některé výrobní podniky, Technické muzeum, zapojení se do řešení olympiád

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: zajistit pravidelnou docházku do školy, zamezit předčasným odchodům žáků ze vzdělání

V souvislosti se zlepšením hovoří základní školy o využívání nových metod či o zatraktivnění výuky tak, aby byla více zajímavá pro žáky (inovace, využívání prezentací, aktivizační metody aj.). Školy by se mohly zlepšit ve vybavení názornými pomůckami, materiály a v jejich využívání, ale i v práci s nadanými dětmi. Zájem zlepšit se je také v účasti na vzdělávání jednotlivých pedagogů, ale i v exkurzích na různá místa. Některé školy by rády dosáhly významnějších výsledků v matematických soutěžích, jiné zapojily do modernějšího pojetí výuky matematiky všechny pedagogy na škole, či získaly děti pro online soutěže v matematické gramotnosti. Jedna škola zmínila, že se potýkají s nedostatkem vyučujících na 2. stupni a s problematickým přechodem z Hejného matematiky na tradiční. Další škola pak uvedla, že se chystá na cílenou návštěvu bankovního ústavu, až to epidemiologická situace dovolí. Základní a Odborná škola by potřebovala pomoci zajistit pravidelnou docházku žáků do školy a zamezit předčasným odchodům ze vzdělávání.

V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

ZŠ Domažlice, Komenského 17: ve schopnosti individuálně i v diskuzi (především s vrstevníky) analyzovat procesy, pojmy, vztahy a situace v oblasti matematiky

ZŠ Hostouň: jak lépe motivovat žáky

ZŠ Chodov: více školení na výše uvedené téma

ZŠ Kdyně: Nic nezmínila.

ZŠ Koloveč: prezenční docházka žáků

ZŠ Kout na Šumavě: nové semináře s tematikou matematické gramotnosti

ZŠ Mrákov: Nic nezmínila.

ZŠ Poběžovice: finanční prostředky

ZŠ Staňkov: semináře, workshopy - jak zaujmout žáky na 2. stupni, jak je motivovat, aby je práce v hodinách matematiky bavila

ZŠ Všeruby: nákup vhodných programů

ZŠ praktická Domažlice: Nevím.

ZŠ a MŠ Adélka: Kdyby byla někde trvalá "výstava" matematických učebnic, pracovních listů, pomůcek apod., aby se dalo průběžně s nimi seznamovat a dle potřeb dokupovat.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Blížejov: propagaci mezi dětmi

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: Nepotřebuje.

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: finanční pomoc na obnovu pomůcek

ZŠ a MŠ Meclov: zajistit exkurze pro žáky, více finančních prostředků na nové pomůcky

ZŠ a MŠ Osvračín: finanční prostředky

ZŠ a MŠ Pocinovice: nákup vhodných programů, názorných didaktických pomůcek k rozvoji logického myšlení

ZŠ a MŠ Postřekov: finanční zajištění pro hrazení nákladů spojených s exkurzemi, výlety zaměřenými na danou problematiku

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: pomoc zajistit pravidelnou docházku do školy, zamezit předčasným odchodům žáků ze vzdělání

Základní školy by potřebovaly pomoci zejména se zajištěním dostatku financí, ať už na nákup pomůcek, vhodných programů, na úhradu nákladů spojených s exkurzemi nebo výlety a další. Dále poptávají organizování vzdělávacích akcí, výměn zkušeností. Zmínili také, že nejvíce by potřebovali prezenční docházku žáků do školy. Základní a Odborná škola by potřebovala pomoci zajistit pravidelnou docházku žáků do školy a zamezit předčasným odchodům ze vzdělávání.

POLYTECHNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO ŽÁKA

Co proběhlo dobře

ZŠ Domažlice, Komenského 17: vytvoření technického myšlení jako aplikaci vědomostí, dovedností a návyků

ZŠ Hostouň: žádná aktivita

ZŠ Chodov: Nakoupili a dostali jsme nějaké nářadí, zavedli práce na zahradě.

ZŠ Kdyně: Jsme zapojeni v projektu se SOU Domažlice – kroužky.

ZŠ Koloveč: exkurze, výstavky žákovských výrobků

ZŠ Kout na Šumavě: aktivní účast žáků v soutěžích O nejhezčí vánoční a velikonoční výrobek, úprava školního dvora, vánoční jarmark s prodejem výrobků žáků, výroba dárků pro důchodce v domovech důchodců ve Kdyni a v Domažlicích

ZŠ Mrákov: pravidelné využívání stavebnic Merkur

ZŠ Poběžovice: žákovské aktivity

ZŠ Staňkov: Na 2. stupni měli žáci možnost docházet do tří badatelských (přírodovědných) klubů hrazených ze šablon a do robotického kroužku.

ZŠ Všeruby: exkurze na Domažlicku, seznámení dětí s různými povoláními

ZŠ praktická Domažlice: každoroční soutěž v pracovním vyučování

ZŠ a MŠ Adélka: zřízení dílny a její vybavení, rukodělné kroužky

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Navzdory zastaralému a již nevyhovujícímu vybavení laboratoří (fyziky, chemie, biologie) a absenci dílen, stále plníme požadavky RVP.

ZŠ a MŠ Blížejov: rekonstrukce půdní vestavby - nová učebna ICT a 3D tiskáren, spolupráce s podnikem Konstruktpol – exkurze

ZŠ a MŠ Česká Kubice: nové metody, nové pomůcky - stavebnice

ZŠ a MŠ Domažlice: vše

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: základní vzdělávání, školní projekty

ZŠ a MŠ Meclov: V letošním školním roce jsme pro žáky školy začali budovat výtvarnou a keramickou dílnu. Od začátku roku fungují badatelské kluby. Žáci měli možnost v rámci projektového dne ve škole vyzkoušet si práci s keramickou hlínou a odpadovým materiálem s místním výtvarníkem. Několikrát jsme navštívili místní truhlářskou dílnu. Žáci se podílejí pravidelně na plánování a postupné tvorbě školní přírodní zahrady.

ZŠ a MŠ Osvračín: vzdělávání

ZŠ a MŠ Pocinovice: návštěva Techmánie v Plzni, exkurze s přírodovědným zaměřením na Domažlicku i na Šumavě v rámci týdenního pobytu na Nových Hutích

ZŠ a MŠ Postřekov: Problém polytechnického vzdělávání je zatím ve fázi plánování, přesto jsou žáci vedeni k manuálním činnostem, stavebnice, ruční práce, práce dle návodů, lepení modelů.

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: výuka, exkurze

Některé školy spolupracují s firmami či středními školami. Ve školách se používají stavebnice, ale také se žáci podílí na práci na zahradě. Školská zařízení realizují rozmanité exkurze, návštěvy dílen apod. Ve školách jsou vedeny různé kroužky (např. robotický), badatelské kluby. Školy se účastní vzdělávání zaměřeného na polytechniku. Mnoho škol s dětmi při různých příležitostech vyrábí pestrou škálu výrobků, tyto pak věnují jako dárky nebo je prodávají v rámci výstav a dalších akcí. Děti se účastní různých soutěží. V některých školách došlo také na rekonstrukce – zřizování dílen, učebna 3D tiskárny apod.

V čem byla škola úspěšná

ZŠ Domažlice, Komenského 17: ve fixování správných pracovních návyků, postupů, rozvoj spolupráce vzájemné komunikace, v touze tvořit a práci zdárně dokončit

ZŠ Hostouň: žádná aktivita

ZŠ Chodov: Snažíme se, aby si žáci osahali práci s ručním nářadím.

ZŠ Kdyně: Daří se nám propagovat technické obory - více žáků se hlásí na SŠ a SOU technického zaměření.

ZŠ Koloveč: výstavky žáků pro veřejnost

ZŠ Kout na Šumavě: úspěch Vánočního jarmarku, vysoká účast žáků v soutěžích o nejhezčí vánoční a velikonoční výrobky, výroba dárků pro domovy důchodců ve Kdyni a v Domažlicích

ZŠ Mrákov: ve spolupráci s DDM Domino vedení technického kroužku pro žáky 2. stupně, v rámci projektu Šablony II vedení badatelského kroužku

ZŠ Poběžovice: výměna zkušeností

ZŠ Staňkov: Zakoupili jsme pomůcky pro laboratorní práce v přírodopisu, chemii a fyzice. V přírodopisu učili čtyři pedagogové tandemově.

ZŠ Všeruby: v rozvoji dovedností žáků

ZŠ praktická Domažlice: v početném zapojení žáků do výše uvedených soutěží

ZŠ a MŠ Adélka: zapojení starších žáků do prací kolem školy, drobné opravy, úpravy, realizace nápadů

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Škole se podařilo uskutečnit exkurzi ve firmě Scherdel.

ZŠ a MŠ Blížejov: zavedení kroužku Mechatronika

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: ve všem

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: ve školních projektech např. Rodina, Domácnost, Budka

ZŠ a MŠ Meclov: Získali jsme finanční příspěvek od Plzeňského kraje v projektu *Malý velký umělec* na vybavení výtvarné a keramické dílny. Zapojili jsme se do projektové žádosti na tvorbu přírodní zahrady. Zapojili jsme veřejnost a zákonné zástupce do projektu *Den pro naši zahradu* - společné práce na úpravě zahrady. S žáky jsme uspořádali výstavu jejich rukodělných prací z přírodnin.

ZŠ a MŠ Osvračín: získání nových pomůcek od sponzorů

ZŠ a MŠ Pocinovice: uskutečnění exkurzí do Techmánie v Plzni - ukázky z technických oborů na jednotlivých stanovištích

ZŠ a MŠ Postřekov: udržení povědomí žáků o řemeslné výrobě a o tradičních řemeslech

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: vzdělávání žáků s mentálním postižením

Úspěch spatřují základní školy v zapojení žáků do praktických činností, jako jsou práce na zahradě či jiné školní projekty. Pozitivně hodnotí kroužky zaměřené technickým směrem (technický, badatelský, mechatronika). Školy realizují rozmanité exkurze, výstavy výrobků žáků, žáci se často účastní různých soutěží. Za úspěch považují také získání nových pomůcek či vybavení dílen. Jedna škola uvedla, že se jí daří propagovat technické obory a více žáků se hlásí na návazné školy technického zaměření. Zajímavé je, že na jedné škole učili 4 pedagogové tandemově přírodopis.

V čem by se mohla zlepšit

ZŠ Domažlice, Komenského 17: v získání správného postoje, řešení konkrétních problémů a podpoře v osobním a budoucím profesionálním životě žáka

ZŠ Hostouň: Potřebujeme vybudovat odpovídající zázemí.

ZŠ Chodov: více hodin „práce", pořádat exkurze, spolupráce se střední školou

ZŠ Kdyně: v zajištění technických kroužků přímo na škole

ZŠ Koloveč: častější exkurze do výrobních závodů

ZŠ Kout na Šumavě: postavením školní dílny a úpravou pozemku

ZŠ Mrákov: pozorování meteorologických jevů

ZŠ Poběžovice: vzájemná spolupráce

ZŠ Staňkov: více se zaměřit na moderní metody ve výuce fyziky

ZŠ Všeruby: zajištění venkovní výuky

ZŠ praktická Domažlice: více exkurzí do výrobních závodů

ZŠ a MŠ Adélka: doplnění spotřebního materiálu, obnova poničených pomůcek

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Škola plánuje výstavbu kompletně nového pavilonu odborných učeben, laboratoří a řemesel.

ZŠ a MŠ Blížejov: v získávání většího počtu zájemců

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: Nepotřebuje se zlepšit.

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: Vylepšit by zasloužilo vybavení školní cvičné kuchyně, dílen.

ZŠ a MŠ Meclov: Chtěli bychom smysluplně využít volných prostor školy pro vybudování dílen. Potřebovali bychom dovybavit keramickou dílnu o keramickou pec a hrnčířský kruh pro společné dílny s žáky a rodiči.

ZŠ a MŠ Osvračín: dovybavení výukovými stavebnicemi

ZŠ a MŠ Pocinovice: nabídka vhodných aktivit např. zavedení kroužku, zajištění možnosti venkovní výuky

ZŠ a MŠ Postřekov: celkové podmínky, možnost pracovních činností s materiály v dílnách zařízených dle potřeb ŠVP, jednoduché pracovní návyky a zručnosti

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: pomoct zajistit pravidelnou docházku do školy, zamezit předčasným odchodům žáků ze vzdělání

Často základní školy zmiňují, že by měly realizovat více exkurzí, nabízí se také spolupráce se středními školami. Školy by se dále mohly zlepšit v zajištění nových a obnově stávajících pomůcek a v jejich hojnějším využívání, ale i v ohledu spotřebního materiálu. Některé školy dále zmiňují, že by bylo potřeba upravit školní pozemek, zajistit venkovní výuku, dílny (modernizace vybavení), aby mohly být využívány ve výuce. Není výjimkou, že je třeba vybudovat i nové odpovídající zázemí pro výuku. Vhodné by na některých školách bylo zajištění technických kroužků. Jedna škola uvedla zajímavost, že

by se mohla zlepšit v pozorování meteorologických jevů. Zaznělo též, že by mohlo nastat zlepšení v oblasti spolupráce či v zaměření na moderní metody ve výuce fyziky.

V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

ZŠ Domažlice, Komenského 17: v systematickém působení za účelem přijetí hodnot a nezbytného jednání pro ochranu a péči o životní prostředí

ZŠ Hostouň: vhodná dotace

ZŠ Chodov: místo na dílnu a její vybavení

ZŠ Kdyně: Potřebujeme najít instruktory pro kroužky na škole.

ZŠ Koloveč: možnost většího "propojení" s firmami a výrobními závody

ZŠ Kout na Šumavě: finanční prostředky na úpravu školního dvora a dílny

ZŠ Mrákov: pořízení meteorologické stanice

ZŠ Poběžovice: finanční prostředky

ZŠ Staňkov: Semináře, workshopy k polytechnickému vzdělávání. Potřebovali bychom také nové odborné učebny k polytechnickému vzdělávání.

ZŠ Všeruby: finanční prostředky na venkovní učebnu

ZŠ praktická Domažlice: technické zabezpečení

ZŠ a MŠ Adélka: I zde by pomohly nějaké finance na výše uvedené.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Klíčem je úspěšné podání žádosti o dotaci v IROP.

ZŠ a MŠ Blížejov: proškolení v mechatronice a odborníky pedagogy

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: nic

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: získat finance na dovybavení školních dílen a cvičné kuchyně

ZŠ a MŠ Meclov: Potřebujeme více financí na zakoupení výkonné keramické pece pro žáky školy.

ZŠ a MŠ Osvračín: kurzy; finanční prostředky

ZŠ a MŠ Pocinovice: nákup vhodných pomůcek, např. stavebnic

ZŠ a MŠ Postřekov: finanční zajištění, prostory a možnost exkurze do průmyslových podniků v okolí

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: pomoct zajistit pravidelnou docházku do školy, zamezit předčasným odchodům žáků ze vzdělání

Základní školy potřebují pomoci především v zajištění finančních prostředků, ať už na opravu prostor, rekonstrukci či vytvoření dílen a odborných učeben, ale i venkovního prostředí, případně na vybavení (stavebnice, keramická pec, meteorologická stanice aj). Školy by dále potřebovaly pomoci s organizováním seminářů a workshopů. Zajímají se o nabídky podniků k exkurzím či o větší propojení s firmami a výrobními závody. Jedna škola uvedla, že by potřebovala najít instruktory pro kroužky na škole.

ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI, INKLUZE

Co proběhlo dobře

ZŠ Domažlice, Komenského 17: spolehlivá, trvalá a individualizovaná podpora žáků, nabídka vhodných kvalifikací

ZŠ Hostouň: skupinové doučování, intervence

ZŠ Chodov: Všichni žáci se SVP mají asistentku, která jim vyhovuje. Na škole probíhá doučování, podchytáváme žáky s možnými problémy.

ZŠ Kdyně: Zde je vše dobře nastavené a probíhá v rámci možností ideálně.

ZŠ Koloveč: spolupráce učitel – asistent – rodina, dostatečné vybavení kompenzačních pomůcek

ZŠ Kout na Šumavě: začlenění poměrně velkého počtu žáků se SVP do třídních kolektivů, dobré výchovné i vzdělávací výsledky, kvalitní asistentky pedagoga

ZŠ Mrákov: začleňování nových žáků do třídních kolektivů

ZŠ Poběžovice: vzájemná podpora

ZŠ Staňkov: Ve škole působí 17 asistentů pedagoga, školní psycholožka (Šablony) a logopedka. Děti se SVP mají pravidelné pedagogické intervence a speciálně pedagogickou péči.

ZŠ Všeruby: postupné zapojování znevýhodněných žáků

ZŠ praktická Domažlice: zapojení asistenta pedagoga, realizace "*Ovoce do škol*"

ZŠ a MŠ Adélka: socializace daných žáků, kompenzační hodiny, spolupráce se speciálním pedagogem, s poradnami, DVPP

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Daří se nám úspěšně začleňovat žáky s různými podpůrnými opatřeními do běžného kolektivu.

ZŠ a MŠ Blížejov: projekt Šablony II, získání speciálního pedagoga a dostatečného počtu asistentů, kteří s žáky denně pracují ve škole na konzultacích či online

ZŠ a MŠ Česká Kubice: začleňování dětí s poruchami učení, intelektu, chování, spolupráce s poradnou

ZŠ a MŠ Domažlice: vše

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: zapojení všech dětí do distančního vzdělávání, pomoc při realizaci distančního vzdělávání

ZŠ a MŠ Meclov: Vytvořili jsme si dostatek didaktických pomůcek do výuky, zakoupili jsme výukové obrazové materiály pro žáky se SVP. Žáci mají možnost několikrát v týdnu docházet na doučování, máme dvakrát v týdnu intervenci pro žáky se SVP. Máme zajištěné asistenty pedagoga s potřebným vzděláním. Na škole pracuje speciální pedagog.

ZŠ a MŠ Osvračín: vzdělávání dětí s doporučením z PPP

ZŠ a MŠ Pocinovice: osvěta cílená na rodiče, účast pedagogů na dalším vzdělávání, poskytování pedagogických intervencí

ZŠ a MŠ Postřekov: práce s dětmi se SVP, doplnění pomůcek a potřeb, diferenciace materiální potřeby těchto žáků

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: vzdělávání ve škole, akce, soutěže

V oblasti rovných příležitostí a inkluze proběhlo na základních školách velmi mnoho různých aktivit. Jednalo se o doučování žáků, pedagogické intervence i začleňování žáků s nejrůznějšími omezeními. V řadě škol probíhá dobře spolupráce s asistenty pedagoga, kterých na některých školách působí mnoho a školy je vnímají v některých případech jako velmi kvalitní. Kladně hodnocena je spolupráce učitel – asistent – rodina. Školám se daří spolupracovat s poradenskými centry. Kromě poměrně velkého množství asistentů pedagoga na některých školách působí i školní psycholog, logoped či speciální pedagog. Zaznělo také, že některé školy jsou dostatečně vybavené kompenzačními pomůckami.

V čem byla škola úspěšná

ZŠ Domažlice, Komenského 17: zlepšování inkluzivního vzdělávání, které by zvyšovalo šanci na uplatnění na trhu práce

ZŠ Hostouň: skupinové doučování, intervence

ZŠ Chodov: začlenění všech žáků do vyučovacího procesu, minimální šikana těchto žáků, vynikající spolupráce s PPP Domažlice

ZŠ Kdyně: v celkové péči o žáky se SVP

ZŠ Koloveč: Daří se včleňovat žáky s podpůrnými opatřeními do kolektivu.

ZŠ Kout na Šumavě: v práci s dětmi se SVP, v přípravě na plynulý přechod na vyšší stupeň ZŠ

ZŠ Mrákov: Nic nezmínila.

ZŠ Poběžovice: výměna zkušeností

ZŠ Staňkov: Ve škole působí čtyři učitelky, které mají vystudovanou speciální pedagogiku, a jedna vyučující, která má vystudovanou logopedii. Všechny poskytují žákům podpůrnou péči. Velmi dobrou zkušenost máme také se školní psycholožkou. Do školních klubů, hrazených ze šablon, jsme zapojili žáky se SVP a ze sociálně znevýhodněného či nepodnětného prostředí.

ZŠ Všeruby: v postupném zapojování znevýhodněných žáků

ZŠ praktická Domažlice: zvýšení sebevědomí žáků ohrožených neúspěchem

ZŠ a MŠ Adélka: socializace daných žáků, kompenzační hodiny, spolupráce se speciálním pedagogem, s poradnami, DVPP

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Podařilo se nám udržet na škole speciálního pedagoga.

ZŠ a MŠ Blížejov: Daří se zařazovat nově příchozí cizince do kolektivu a odstraňovat jazykovou bariéru.

ZŠ a MŠ Česká Kubice: v dosažených výsledcích dětí

ZŠ a MŠ Domažlice: ve všech bodech inkluze

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: práce s dětmi s IVP, se znevýhodněním

ZŠ a MŠ Meclov: Pravidelně zveme do školy PPP na prohlubování třídního kolektivu a pro práci na vytváření zdravého klimatu třídy. Pořádáme projektové dny *Zpátky do minulosti*, *Jak na etiketu*, *Ve zdravém těle zdraví duch* atd. - na podporu spolupráce mezi žáky na třídách i v rámci celé

školy. Spolupracujeme na tvořivých dílnách s místní charitou, pořádáme besedy s logopedem, speciálním pedagogem.

ZŠ a MŠ Osvračín: spolupráce s těmito žáky při distanční výuce

ZŠ a MŠ Pocinovice: postupné zapojování znevýhodněných žáků, pozitivní reakce na doporučení pedagogů v případě doporučení jejich dítěte do PPP

ZŠ a MŠ Postřekov: zapojení žáků se SVP do všech činností a aktivit konaných školou, pomoc těmto žákům i v době nad rámec úvazků

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: vzdělávání žáků s mentálním postižením

Základní školy spatřují často úspěch v zařazení žáků s rozmanitými obtížemi do třídních kolektivů, jejich vtažení do aktivit. Pozitivně hodnotí spolupráci s PPP. Další úspěchy se dotýkají odborného personálu na školách – ten je pro školu velkým přínosem – někde tak mají speciální pedagogy, logopedy, školní psychology. Probíhají skupinová doučování, pedagogické intervence, ale i výměny zkušeností. Zaznělo také, že na jedné škole zapojili do školních klubů žáky se SVP a ze sociálně znevýhodněného prostředí. Jiná škola zase uvedla, že úspěšně pořádá projektové dny, besedy s logopedem či speciálním pedagogem. Základní a Odborná škola uvedla, že se jí daří vzdělávání žáků s mentálním postižením. Opomenout nelze ani zmínku jedné ze škol, že se jí daří spolupráce s žáky se SVP i při distanční výuce.

V čem by se mohla zlepšit

ZŠ Domažlice, Komenského 17: schopnost pružně se přizpůsobit potřebám pracovního trhu

ZŠ Hostouň: Děláme maximum v rámci svých možností.

ZŠ Chodov: Myslím, že momentálně děláme vše.

ZŠ Kdyně: Nic nezmínila.

ZŠ Koloveč: výměna zkušeností s dalšími školami, DV asistentů

ZŠ Kout na Šumavě: zvýšit spolupráci s některými školami okresu

ZŠ Mrákov: Nic nezmínila.

ZŠ Poběžovice: komunikace

ZŠ Staňkov: Problém máme s žáky - cizinci, kteří přicházejí bez znalosti cizího jazyka. Především na 2. stupni je to velký problém. Máme také problém s prostorem. Potřebovali bychom vytvořit zázemí pro asistenty pedagoga.

ZŠ Všeruby: Výraznější zapojení rodičů do různých aktivit.

ZŠ praktická Domažlice: "lepší komunikace" s některými rodiči (problém ze strany rodičů)

ZŠ a MŠ Adélka: plný úvazek speciálního pedagoga

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Škole chybí zajištění bezbariérovosti.

ZŠ a MŠ Blížejov: Nevím.

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: Není potřeba.

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: spolupráce škola - žák - rodina

ZŠ a MŠ Meclov: zapojit do DVPP – inkluze - všechny pedagogy

ZŠ a MŠ Osvračín: další vzdělávání pedagogů, spolupráce s PPP

ZŠ a MŠ Pocinovice: v zapojení rodičů do dění školy

ZŠ a MŠ Postřekov: propojit se se školními organizacemi s podobnou strukturou a organizací a uspořádat dny otevřených dveří jenom pro konkrétní žáky, aby mohli posoudit, připravit jim program apod.

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: zajistit pravidelnou docházku do školy, zamezit předčasným odchodům žáků ze vzdělání

Celá řada základních škol odpověděla, že dělá, co může, a nic ke zlepšení nevnímá. V některých školách by bylo potřeba zajistit speciálního pedagoga. Školy zmiňují potřebu dalšího vzdělávání a výměn zkušeností. Zlepšit by se mohla i bezbariérovost některých školských zařízení. Zmíněno bylo také to, že by se mohla zlepšit spolupráce, ať už s rodiči nebo s PPP. V jedné škole narážejí na problém se vzděláváním cizinců, obzvláště na druhém stupni.

V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

ZŠ Domažlice, Komenského 17: v rozšíření trvalé a individualizované podpoře žáků, nabídce vhodných kvalifikací pro profesní život

ZŠ Hostouň: Nevíme.

ZŠ Chodov: možná logoped

ZŠ Kdyně: Nic nemínila.

ZŠ Koloveč: větší profesní zkušenosti a odbornost asistentů pedagoga

ZŠ Kout na Šumavě: Aby se neustále neměnila legislativa, aby ředitel školy měl větší pravomoc při přijímání žáků se SVP (rozhodnout podle podmínek školy a postižení žáka o přijetí).

ZŠ Mrákov: Nic nezmínila.

ZŠ Poběžovice: finanční prostředky

ZŠ Staňkov: semináře či workshopy - např. práce s žákem cizincem, který neovládá češtinu

ZŠ Všeruby: finanční prostředky na venkovní učebnu pro možné aktivity

ZŠ praktická Domažlice: rychlejší realizace vyšetření žáků v SPC Horšovský Týn

ZŠ a MŠ Adélka: finance na speciálního pedagoga

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: Škola plánuje v budoucí rekonstrukci zajistit bezbariérovost pro všechny prostory nezbytné k zajištění úplného základního vzdělání.

ZŠ a MŠ Blížejov: vzájemné sdílení zkušeností

ZŠ a MŠ Česká Kubice: více konzultací v rámci poruch chování

ZŠ a MŠ Domažlice: Nepotřebuje.

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: pomoc například školního psychologa, speciálního pedagoga…

ZŠ a MŠ Meclov: možná více spolupracovat s jinými školami na sdílení svých zkušeností

ZŠ a MŠ Osvračín: nabídky kurzů, dalšího vzdělávání

ZŠ a MŠ Pocinovice: zlepšení osvěty cílené na rodiče

ZŠ a MŠ Postřekov: finanční zajištění k zvládnutí všech uvedených aktivit

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: pomoc zajistit pravidelnou docházku do školy, zamezit předčasným odchodům žáků ze vzdělání

Základní školy potřebují především finanční pomoc, například na zaplacení různých pracovníků (logopedů, speciálních pedagogů, školních psychologů, speciálních pedagogů). U asistentů pedagoga někdy chybí větší odbornost. Školy by dále uvítaly sdílení zkušeností (chtějí vzájemně více spolupracovat), semináře, workshopy. Další potřebou je pak rychlejší vyšetření žáků ve školském poradenském centru. Zazněla též potřeba zlepšení osvěty rodičů nebo nutnost rekonstrukcí zajistit

bezbariérovost. Jedna ze škol uvedla, že by potřebovala, aby se neustále neměnila legislativa a aby ředitel školy měl větší pravomoc při přijímání žáků se SVP. Základní a Odborná škola uvedla, že by potřebovala pomoct zajistit pravidelnou docházku dětí do školy a zamezit předčasným odchodům žáků ze vzdělávání.

DALŠÍ POTŘEBY ROZVOJE ZÁKLADNÍ ŠKOLY

ZŠ Domažlice, Komenského 17: omezení počtu žáků ve třídách pro větší možnost individuálního přístupu k osobnosti žáka

ZŠ Hostouň: schválení projektu na novou přístavbu školy se zázemím pro polytechnickou výchovu, školní kuchyňku

ZŠ Chodov: Chtěli bychom vybavení zahrady pro vyučování.

ZŠ Kdyně: Nemáme.

ZŠ Koloveč: větší propojení školy s praktickým životem

ZŠ Kout na Šumavě: finanční prostředky na výstavbu školní dílny

ZŠ Mrákov: nutná obnova vybavení učebny výpočetní techniky

ZŠ Poběžovice: finanční a materiální prostředky

ZŠ Staňkov: Vnímáme potřebu pracovat s třídními učiteli - např. jak na třídnické hodiny, jak předcházet šikanování, jak pracovat s žáky z nepodnětného prostředí a zejména jak komunikovat s rodinami těchto žáků.

ZŠ Všeruby: úpravu školní zahrady a vybudování venkovní učebny se vzdělávacími prvky

ZŠ praktická Domažlice: větší propojení školy s praktickým životem

ZŠ a MŠ Adélka: Potřebovali bychom zaměstnance, který by byl údržbář, zahradník, chovatel aj. Také peníze na něj.

ZŠ a MŠ Bělá nad Radbuzou: V blízké budoucnosti nás čeká rekonstrukce tělocvičny, kde je již nevyhovující povrch. Bude třeba se zaměřit na terénní úpravy kolem školy (chodníky, nájezdy, bezbariérovost, dětské hřiště, streetworkout). Připravujeme kompletní rekonstrukci suterénu školy (komunitní tělocvična), přestavbu bývalé kotelny na pavilon řemesel a výstavbu nových odborných učeben a laboratoří.

ZŠ a MŠ Blížejov: kvalitní a stálé pedagogy

ZŠ a MŠ Česká Kubice: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Domažlice: zlepšit zázemí pro děti, vylepšit estetický vzhled uvnitř školy

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem: rekonstrukce objektu, výstavba školního hřiště

ZŠ a MŠ Meclov: Naši školu postupně modernizujeme a rozšiřujeme prostory pro vzdělávání. Snažíme se využít všech prostor školy pro vytváření dílen, klidových a odpočinkových zón, čtenářských koutků. Chceme ve spolupráci s naší MŠ vybudovat pro žáky a děti přírodní zahradu. Žáci školy by ji mohli využívat každodenně v rámci výuky - učíme se venku. Chceme vybudovat přírodní učebny, přírodní laboratoře, kameniště, záhony pro pěstování a chovatelský koutek se zvířaty.

ZŠ a MŠ Osvračín: Nic nezmínila.

ZŠ a MŠ Pocinovice: úprava pozemku vedle školy a vybavení herními popř. vzdělávacími prvky

ZŠ a MŠ Postřekov: Nejvyšší prioritou je celková rekonstrukce ZŠ, družiny a jídelny jako celku tak, aby zde mohla probíhat výchovně vzdělávací práce bez problémů a za dodržení všech zásad didaktických a bezpečnostních.

ZŠ a OŠ Horšovský Týn: zkvalitnit zázemí pro výuku žáků s mentálním postižením, vybudovat bezbariérovost všech součástí školy, vybudovat venkovní hřiště, moderní pracovny a učebny základní školy speciální, zajistit stravování pro žáky základní školy ve vlastní výdejně (vybudovat výdejnu v ZŠ)

Další potřeby základních škol souvisejí především s finanční podporou. Tu by školy využily především na rekonstrukce – celková rekonstrukce budov, rekonstrukce jednotlivých učeben či jiných prostor na učebny (např. školní dílny, tělocvičny aj.), ale i vybavení prostor (vybavení učebny výpočetní techniky aj.). Souvisejí s tím i rekonstrukce a vybavení venkovních prostor (zahrada, školní hřiště, chodníky apod.). Finanční prostředky potřebují i na zajištění bezbariérovosti školy. Zazněla potřeba propojení školy s praktickým životem. Důležitá je také potřeba konkrétních zaměstnanců – kvalitních a stálých pedagogů nebo zaměstnanců na pozici nepedagogických pracovníků jako je údržbář. Z jedné školy zazněla potřeba pracovat s třídními učiteli.

1.4.6.3 AGREGOVANÉ POPISY POTŘEB ZÁKLADNÍCH UMĚLECKÝCH ŠKOL

Do vyplňování Popisů potřeb škol se zapojily celkem 3 základní umělecké školy ze 4, které se na území nacházejí. Popis potřeb základních uměleckých škol nedodala pouze Základní umělecká škola Kdyně, okres Domažlice, příspěvková organizace.

ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST A ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO DÍTĚTE A ŽÁKA

Co proběhlo dobře

ZUŠ Domažlice: spolupráce literárně dramatického oboru s Městskou knihovnou

ZUŠ Horšovský Týn: V rámci literárně-dramatického oboru žáci nacvičili dramatizaci Malého Prince.

ZUŠ Kdyně: Popis potřeb školy nedodala.

ZUŠ Staňkov: pravidelné vyučovací lekce dramatiky a přednesu, okresní recitační přehlídka v Horšovském Týně - dva postupy do krajského kola - březen 2020 se nekonalo, plnění ŠVP

Základní umělecké školy zmiňují čtenářskou gramotnost v souvislosti s literárně dramatickým oborem. Konkrétně se jedná o spolupráci s knihovnami, konkrétní vyučovací lekce, dramatizace děl či úspěchy v recitačních přehlídkách.

V čem byla škola úspěšná

ZUŠ Domažlice: úspěchy v soutěžích národních kol (recitace, přednes)

ZUŠ Horšovský Týn: zapojení do projektu vytvořeného ZUŠ Chrást - koordinace, komunikace a výměna zkušeností mezi ZUŠ, natočená a sdílená 4 videa

ZUŠ Kdyně: Popis potřeb školy nedodala.

ZUŠ Staňkov: video dokumentace jednotlivých přednesových vystoupení

Základní umělecké školy byly úspěšné především v účastech na rozmanitých soutěžích v recitaci nebo přednesu, ale vyzdvihly také video dokumentace vystoupení. Uvedena byla také úspěšná výměna zkušeností mezi ZUŠ.

V čem by se mohla zlepšit

ZUŠ Domažlice: v účasti pedagogů na vzdělávacím semináři čtenářské gramotnosti

ZUŠ Horšovský Týn: nic nezmínila

ZUŠ Kdyně: Popis potřeb školy nedodala.

ZUŠ Staňkov: v současných podmínkách nereálné, úměrně plněním ŠVP

Zlepšení by mohlo nastat s ohledem na aktuální podmínky v plnění ŠVP, ale také v účasti pedagogů na vzdělávacích seminářích v dané oblasti.

V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

ZUŠ Domažlice: dostatek finančních prostředků na nákup knih a učebních pomůcek

ZUŠ Horšovský Týn: ZUŠ by uvítala vytvoření pozice metodika pro ZUŠ v rámci kraje - koordinace práce ZUŠ, pomoc s inspirací, výměnou zkušeností, novinkami apod.

ZUŠ Kdyně: Popis potřeb školy nedodala.

ZUŠ Staňkov: výměnou zkušeností, odbornými semináři

Základní umělecké školy potřebují pomoci se získáním finančních prostředků na nákup knih a učebních pomůcek, ale také organizací výměn zkušeností nebo odbornými semináři. Uvítaly by také vytvoření pozice metodika pro ZUŠ v rámci Plzeňského kraje.

ROVNÉ PŘÍLEŽITOSTI, INKLUZE

Co proběhlo dobře

ZUŠ Domažlice: Pořízení IT techniky pro výtvarný obor a hudební obor, která pomohla podpořit žáky ohrožené školním neúspěchem.

ZUŠ Horšovský Týn: Žáky se SVP zvládáme dobře, máme k nim zcela individuální přístup.

ZUŠ Kdyně: Popis potřeb školy nedodala.

ZUŠ Staňkov: začlenění jednotlivce do kolektivu a zapojení do společných činností

Základní umělecké školy uvedly, že se podařilo pořídit IT techniku na pomoc žáků ohrožených školním neúspěchem, ale také začlenit jednotlivce do kolektivu a zapojit je do společných činností. Žáky se SVP zvládají dobře individuálním přístupem.

V čem byla škola úspěšná

ZUŠ Domažlice: Nic nezmínila.

ZUŠ Horšovský Týn: Při práci s žáky se SVP evidujeme pokroky, nadstandardně se věnujeme i nadaným žákům.

ZUŠ Kdyně: Popis potřeb školy nedodala.

ZUŠ Staňkov: nastavením klimatu třídy a umožněním žákovi začleňovat se podle individuálních potřeb

Jedna základní umělecká škola uvedla, že se jí podařilo nastavit klima třídy, a tím umožnit žákovi začleňovat se dle jeho individuálních potřeb. Další zmínila, že evidují při práci se žáky se SVP pokroky, přičemž nadstandardně se věnují žákům nadaným.

V čem by se mohla zlepšit

ZUŠ Domažlice: v účasti pedagogů na školení ohledně inkluze

ZUŠ Horšovský Týn: Nic nezmínila.

ZUŠ Kdyně: Popis potřeb školy nedodala.

ZUŠ Staňkov: respektovat individualitu žáka

Základní umělecké školy by se mohly zlepšit v účasti pedagogů na školení ohledně inkluze, ale také více respektovat individuality žáků.

V čem potřebuje pomoci, aby se mohla zlepšit

ZUŠ Domažlice: výměna zkušeností s inkluzí z jiných škol

ZUŠ Horšovský Týn: Nic nezmínila.

ZUŠ Kdyně: Popis potřeb školy nedodala.

ZUŠ Staňkov: odbornou pomocí - semináře, literatura, výměna zkušeností

Základní umělecké školy by ocenily pomoc zorganizováním seminářů či výměn zkušeností.

DALŠÍ POTŘEBY ROZVOJE ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

ZUŠ Domažlice: Potřebujeme začít opět plnohodnotně prezenčně vyučovat. Distanční výuka je pro umělecké vzdělávání zcela nevhodná a má za následek odliv žáků.

ZUŠ Horšovský Týn: Nic nezmínila.

ZUŠ Kdyně: Popis potřeb školy nedodala.

ZUŠ Staňkov: reflektovat nabídky dalšího vzdělávání v této oblasti

Základní umělecké školy zmínily potřebu reflexe nabídek dalšího vzdělávání v jejich oborech. Důležité také je, že cítí potřebu opětovné prezenční výuky, která je aktuálně již několik měsíců kvůli epidemiologické situaci a mimořádným opatřením omezena, což způsobuje odliv žáků.

1.4.7 AGREGOVANÉ VÝSLEDKY Z DOTAZNÍKŮ MŠMT

Kapitola vychází z výstupů z dotazníkového šetření základních a mateřských škol po ukončení projektů zjednodušeného finančního vykazování – Šablon II, respektive ze vstupního dotazníkového šetření do Šablon III. Tyto výstupy dodalo MŠMT. Nejedná se o data od všech škol v území, a to vzhledem k průběžnému termínů ukončení realizace projektů. Jedná se o data, která vyhodnocují stav k 13. 10. 2020. Za ORP Horšovský Týn nevyplnila dotazník ani jedna škola (mateřská ani základní). Za ORP Domažlice dotazníky vyplnily 3 základní školy (15,8%), což je méně než v rámci celorepublikového průměru (25,9%), ale více než v rámci průměru Plzeňského kraje (11,9%). Z mateřských škol dotazníky vyplnily v ORP Domažlice 4 školy (14,3%), což je méně než v rámci kraje (15,7%) i celé ČR (32,5%).

Z výše uvedeného důvodu není možné data jakkoliv zobecňovat v rámci ORP a dělat z nich jakékoliv závěry. Rádi bychom tak pouze poukázali na některé problematiky, jejichž aktuální stav byl hodnocen v rozmezí 1 – 2, kde 1 znamená oblast, která se vůbec nebo téměř neuplatňuje (prvotní úvahy, jak stav řešit) a 2 znamená rozvíjející se oblast (počáteční realizace). Jedná se tedy o problémy, na které je v našem území potřeba se více zaměřit. Uvádíme nejprve mateřské školy a následně školy základní. Vždy bude uvedena zastřešující oblast a dále jednotlivá témata společně s konkrétním hodnocením v rámci ORP:

1. **<u>Mateřské školy</u>**

   A. <u>Podpora inkluzivního / společného vzdělávání</u>

- ✓ Škola je bezbariérová – 1,75
- ✓ Škola poskytuje výuku českého jazyka pro cizince – 1,00

   B. <u>Podpora polytechnického vzdělávání</u>

- ✓ Škola aktivně spolupracuje s jinými MŠ a ZŠ v oblasti polytechniky – 1,75

2. **<u>Základní školy</u>**

   A. <u>Rozvoj jazykové gramotnosti</u>

- ✓ Ve škole se využívá knihovna (školní / místní) obsahující cizojazyčnou literaturu přístupná podle potřeb žáků – 1,67
- ✓ Škola informuje a spolupracuje v oblasti jazykové gramotnosti s rodiči (představení cizích jazyků, knihovny, kroužků, aktivit spojených s jazykovou gramotností např. projektové dny, dny otevřených dveří, vánoční trhy apod.) – 1,67

   B. <u>Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě</u>

- ✓ Žáci se aktivně podílejí na činnostech fiktivních firem či akcích Junior Achievement nebo v obdobných dalších (např. Podnikavá škola), a/nebo se aktivně podílejí na přípravě a realizaci projektů školy – 2,00
- ✓ Škola organizuje konzultace, debaty a exkurze na podporu podnikavosti, iniciativy pro žáky i učitele – 1,67

- ✓ Ve škole existuje prostor pro pravidelné sdílení zkušeností (dílny nápadů apod.) – 2,00

C. <u>Podpora polytechnické vzdělávání</u>

- ✓ Škola spolupracuje se SŠ, VŠ, výzkumnými pracovišti technického zaměření – 1,67
- ✓ Na škole probíhá výuka vybraných témat polytechnických předmětů v cizích jazycích – metoda CLILL – 2,00
- ✓ Na škole se realizují mimovýukové akce pro žáky na podporu polytechnického vzdělávání a zvýšení motivace žáků (např. projektové dny, realizace exkurzí, diskuse s osobnostmi apod.) – 2,00
- ✓ Škola aktivně podporuje předškolní polytechnickou výchovu (např. spolupráce s MŠ) – 2,00
- ✓ Škola spolupracuje s místními firmami/podnikateli – 2,00
- ✓ Škola informuje o oblasti polytechnického vzdělávání rodiče (publicita akcí, kroužků, aktivit – projektové dny, dny otevřených dveří apod.) – 2,00
- ✓ Škola disponuje dostatečným technickým a materiálním zabezpečením na podporu a rozvoj polytechnického vzdělávání (např. učebny pro výuku chemie, fyziky, přírodopisu ad.) – 2,00

D. <u>Podpora digitálních kompetencí pedagogických pracovníků</u>

- ✓ Pedagogové využívají možností BYOD pro konkrétní projekty žáků (umožnění žákům používat ve výuce jejich vlastní technická zařízení typu ICT, tj. notebooky, netbooky, tablety, chytré telefony apod.) – 1,67
- ✓ Pedagogové využívají mobilní ICT vybavení a digitální technologie při výuce v terénu, v projektové výuce apod. – 1,67

Závěrem zdůrazňujeme, že průměrné hodnocení aktuálního stavu má pro interpretaci dat pouze orientační charakter a nelze z něj dělat žádné zobecňující závěry s ohledem na to, že dotazníky vyplnilo naprosté minimum škol. Přesto však mohou sloužit jako podklad k diskuzi v území.

1.4.8 EVALUACE AKČNÍHO PLÁNU NA OBDOBÍ 4/2019 – 6/2020

Tato kapitola vychází z evaluační zprávy 5B – Evaluace Akčního plánu na období 4/2019 – 6/2020. Dokument **Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn** formuluje opatření a konkrétní aktivity, kterými se z výchozího stavu dosáhne stavu cílového/plánovaného, a to v období 04/2019 – 06/2020.

Při navrhování jednotlivých opatření se vycházelo z obecných cílů, které byly projednány pracovními skupinami v lednu a březnu 2019 a schváleny v dubnu 2019 Řídícím výborem MAP II. Snahou bylo dodržet vyváženost v rámci povinných témat (podpora čtenářské gramotnosti a rozvoje potenciálu každého žáka, podpora matematické gramotnosti a rozvoje potenciálu každého žáka, podpora rozvoje kvalitního inkluzivního vzdělávání) i volitelných témat (rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání a pro rozvoj potenciálu každého žáka, rozvoj digitálních kompetencí a gramotnosti dětí a žáků, rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků, regionální identity a pro rozvoj potenciálu každého žáka). Zároveň bylo zohledněno určené pořadí jednotlivých priorit Řídícím výborem a těm s vyšší důležitostí bylo v Akčním plánu dáno více prostoru.

Aktivity jsou rozvrženy v čase v období od 1. 4. 2019 – 30. 6. 2020. Do Akčního plánu bylo zařazeno 12 aktivit spolupráce, 6 aktivit jednotlivých škol a 3 aktivity infrastruktury. Výběr jednotlivých opatření schválil Řídící výbor MAP II na jednání dne 25. 4. 2019.

Cílovou skupinou evaluace byli realizátoři jednotlivých aktivit definovaných v Akčním plánu na období 4/2019 – 6/2020. Ti za své zařízení vyplnili předem připravenou šablonu pro evaluaci, která je dostupná jako příloha 4 v dokumentu Seznam a popis evaluací MAP II. Součástí šablony je i evaluace prodloužené verze Ročního akčního plánu na rok 2017/2018, jejíž zhodnocení je uvedeno zvlášť – navazuje na průběžnou evaluaci uvedeného dokumentu. Cílem evaluace bylo zjistit naplňování aktivit naplánovaných v Akčním plánu, jejich výsledky a dopady na realizátory či ostatní cílové skupiny, dále přínosy ke strategii MAP a na základě tohoto stanovení dalších kroků v procesu rozvoje a aktualizace MAP.

Do evaluace se celkem zapojilo 8 MŠ, 3 ZŠ, 4 spojené MŠ a ZŠ a 1 ZUŠ. Z celkových 21 opatření můžeme pouze u jednoho z nich (opatření 3.1.1 *Zajištění finančních prostředků na pokrytí nákladů zástupu pedagoga, pokud se účastní vzdělávací akce, s důrazem na oblast digitálních kompetencí*) konstatovat, že nemáme žádné informace o jeho naplňování.

Ostatní opatření byla v různé míře naplňována. Realizační tým to považuje za úspěch, jelikož řada opatření byla naplňována opravdu velice aktivně, a to je pravděpodobné, že o celé řadě aktivit nemá informace s ohledem na relativně nízké zapojení školských zařízení do evaluace. Dalším důvodem je na jaře 2020 vyhlášený nouzový stav, který zamezil konání celé řadě dalších aktivit, ať již realizovaných školskými zařízeními nebo realizačním týmem. Jedním příkladem takové aktivity je spolupráce tří základních škol s SOU Domažlice, kterou realizační tým plánoval a musel odložit.

Realizační tým se na základě evaluace Akčního plánu na období 04/2019 – 06/2020 rozhodl předložit následující závěrečné doporučení pro Řídící výbor: *„Na základě evaluačního šetření doporučujeme Řídícímu výboru, aby opatření 4.2.1 Spolupráce ZŠ se zájmovými organizacemi, středními školami a zaměstnavateli v oblasti polytechnického vzdělávání a dále opatření týkající se organizace vzdělávacích aktivit byla zachována i v rámci Akčního plánu na období od 01/2022. Nutnost odložení naplánovaných aktivit z důvodu epidemiologické situace v rámci těchto opatření eviduje jak realizační tým, tak školská zařízení.“*

Evaluační zpráva byla schválena Řídícím výborem MAP II per rollam v říjnu 2020.

OPATŘENÍ 1.3.1 ORGANIZACE VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ A VÝMĚN ZKUŠENOSTÍ PRO PEDAGOGY VŠECH ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ V OBLASTI ROZVOJE ČTENÁŘSKÉ PREGRAMOTNOSTI A GRAMOTNOSTI

Cílem opatření je 1 – 2x ročně zorganizovat vzdělávací akci nebo výměnu zkušeností na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn, na kterou budou pozváni pedagogové ze všech školských zařízení z daného území.

Tabulka č. 46: Popis plánovaných aktivit pro opatření 1.3.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	MAP II	
Předpokládané náklady	10 000,- Kč	
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí nebo výměn zkušeností pro pedagogy v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti a gramotnosti	
	Počet pedagogů účastnících se jednotlivých vzdělávacích akcí nebo výměn zkušeností v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti a gramotnosti	
Potenciální realizátoři opatření	MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace vzdělávací akce	04/2019 – 06/2020	MAS Český les
Vyhodnocení		
Název vzdělávací akce	**Počet účastníků - pedagogů**	**Realizátor**
Seminář „Rozvíjení čtenářské pregramotnosti v podmínkách MŠ“	10	MAS Český les
Seminář „Jak založit čtenářský klub aneb čtenářská dílna v praxi“	18	MAS Český les
Seminář „Jak rozvíjet čtenářskou gramotnost nejen v hodinách	9	MAS Český les

češtiny“		
Naplnění indikátoru	Byly uspořádány **3** vzdělávací akce pro pedagogy v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti a gramotnosti.	
	Celkem **37** pedagogů se zúčastnilo uvedené vzdělávací akce v oblasti rozvoje čtenářské pregramotnosti a gramotnosti.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 1.4.1 NAVÁZÁNÍ SPOLUPRÁCE MŠ A KNIHOVEN ZŠ S OBECNÍMI KNIHOVNAMI A DALŠÍMI INSTITUCEMI V OBLASTI ROZVOJE ČTENÁŘSKÉ PREGRAMOTNOSTI A GRAMOTNOSTI

Opatření 1.4.1 si klade za cíl navázat minimálně 1x ročně spolupráci MŠ a školních knihoven ZŠ s obecními knihovnami, muzei a dalšími organizacemi s tématikou rozvoje čtenářské pregramotnosti a gramotnosti.

Tabulka č. 47: Popis plánovaných aktivit pro opatření 1.4.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / MAP II	
Předpokládané náklady	500,- Kč – 3 000,- Kč	
Indikátor	Počet školních knihoven, které navázaly spolupráci s obecními knihovnami a dalšími institucemi	
	Počet MŠ, které navázaly spolupráci s obecními knihovnami a dalšími institucemi	
	Počet obecních knihoven a dalších institucí, se kterými navázala školská zařízení spolupráci	
Potenciální realizátoři opatření	Všechny MŠ a školní knihovny na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, obecní knihovny, muzea a další organizace s tématikou čtenářské pregramotnosti a gramotnosti, MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace vzdělávací akce	04/2019 – 06/2020	Organizace, která realizuje, MAS Český les
Vyhodnocení		
Název akce	**Název zapojené MŠ / ZŠ**	**Název obecní knihovny/instituce**
Návštěva knihovny s předškoláky	MŠ Tlumačov	Obecní knihovna Tlumačov
Návštěva knihovny dětmi z MŠ	ZŠ a MŠ Blížejov	Obecní knihovna Blížejov, Obecní knihovna Lštění
Naplnění indikátoru	Do spolupráce s obecními knihovnami a dalšími institucemi se dle	

	aktuálních informací nezapojila žádná školní knihovna.
	Spolupráci s obecními knihovnami a dalšími institucemi navázaly **2** MŠ.
	Spolupráci s mateřskými školami navázaly **3** obecní knihovny.

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 1.4.2 NAVÁZÁNÍ SPOLUPRÁCE ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ S MÍSTNÍMI INSTITUCEMI V OBLASTI ROZVOJE REGIONÁLNÍ IDENTITY

Opatření 1.4.2 si klade za cíl navázat minimálně 1x ročně spolupráci školských zařízení s místními institucemi (obecními úřady, muzei, kronikáři apod.) s tématikou rozvoje regionální identity.

Tabulka č. 48: Popis plánovaných aktivit pro opatření 1.4.2

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / MAP II	
Předpokládané náklady	500,- Kč – 3 000,- Kč	
Indikátor	Počet školských zařízení, která navázala spolupráci s místními institucemi v oblasti rozvoje regionální identity	
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace vzdělávací akce	04/2019 – 06/2020	Organizace, která realizuje, MAS Český les
Vyhodnocení		
Název akce	**Počet zapojených školských zařízení**	**Realizátor**
Návštěva Muzea v Domažlicích	1	ZŠ Kdyně
Návštěva Muzea příhraničí Kdyně	1	ZŠ Kdyně
Návštěva Muzea řemesel	1	MŠ Koloveč
Neuveden	1	ZŠ Koloveč
Regionální seznámení s exponáty Muzea v Domažlicích	1	ZUŠ Staňkov
Naplnění indikátoru	Do spolupráce s místními institucemi v oblasti rozvoje regionální	

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

	identity se zapojila **4** školská zařízení.

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 2.1.1 ORGANIZACE PRAVIDELNÝCH SETKÁVÁNÍ ŘEDITELŮ ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ, PŘÍPADNĚ JIMI ZVOLENÝCH PEDAGOGŮ, ZA ÚČELEM VÝMĚNY ZKUŠENOSTÍ

Cílem opatření 2.1.1 je 1 – 2x ročně zorganizovat setkání ředitelů na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn, na které budou pozváni ředitelé ze všech školských zařízení z daného území.

Tabulka č. 49: Popis plánovaných aktivit pro opatření 2.1.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	MAP II	
Předpokládané náklady	3 000,- Kč	
Indikátor	Počet zapojených školských zařízení do společného setkávání ředitelů	
	Počet ředitelů školských zařízení účastnících se společného setkávání	
Potenciální realizátoři opatření	MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace akce	04/2019 – 06/2020	MAS Český les
Vyhodnocení		
Název a termín setkání	**Počet zapojených škol**	**Počet účastníků – ředitelů škol**
Setkání ředitelů školských zařízení s PPP (10/2019)	19	19
Setkání ředitelů školských zařízení na téma Šablony III (05/2020)	10	10
Naplnění indikátoru	Celkem se zapojilo **29** školských zařízení do společného setkávání ředitelů.	
	Společného setkání se zúčastnilo **25** ředitelů školských zařízení.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 2.1.2 ORGANIZACE PRAVIDELNÝCH SETKÁVÁNÍ PEDAGOGŮ ZŠ ZA ÚČELEM VZDĚLÁVÁNÍ A VÝMĚNY ZKUŠENOSTÍ V OBLASTI MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI

Cílem opatření 2.1.2 je 1 – 2x ročně zorganizovat setkání pedagogů na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn, na které budou pozváni pedagogové ze všech školských zařízení z daného území.

Tabulka č. 50: Popis plánovaných aktivit pro opatření 2.1.2

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	MAP II	
Předpokládané náklady	6 000,- Kč	
Indikátor	Počet zapojených ZŠ do společného setkávání pedagogů	
	Počet pedagogů ZŠ účastnících se společného setkávání	
Potenciální realizátoři opatření	MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace akce	04/2019 – 06/2020	MAS Český les
Vyhodnocení		
Název vzdělávací akce	**Počet zapojených pedagogů ZŠ / ZŠ**	**Realizátor**
Seminář „Montessori matematika v mateřské škole“	1 / 1	MAS Český les
Seminář „Dílna nápadů pro rozvoj matematické gramotnosti“	12 / 9	MAS Český les
Spolupráce školy při výuce Hejného matematiky	13 / 1	ZŠ Staňkov
Naplnění indikátoru	Do společného setkání pedagogů se zapojilo **26** pedagogů ZŠ.	
	Do společného setkávání pedagogů se zapojilo **11** ZŠ.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

OPATŘENÍ 3.1.1 ZAJIŠTĚNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ NA POKRYTÍ NÁKLADŮ ZÁSTUPU PEDAGOGA, POKUD SE ÚČASTNÍ VZDĚLÁVACÍ AKCE, S DŮRAZEM NA OBLAST DIGITÁLNÍCH KOMPETENCÍ

Cílem opatření 3.1.1 je získání vhodných a dlouhodobých zdrojů, které finančně pokryjí zástup pedagoga, pokud se neúčastní vyučování z důvodu vzdělávání se v oblasti digitálních kompetencí.

Tabulka č. 51: Popis plánovaných aktivit pro opatření 3.1.1

Typ aktivity	Aktivita jednotlivých škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet školských zařízení, která získala finanční zdroje na pokrytí zástupu pedagoga ZŠ během jeho účasti na vzdělávání se v oblasti digitálních kompetencí	
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	04/2019 – 06/2020	Škola, která realizuje
Vyhodnocení		
Název aktivity	**Název školského zařízení**	**Zdroj financování**
---	---	---
Naplnění indikátoru	**Realizační tým nezískal informace o žádném školském zařízení, které by realizovalo nějakou aktivitu k naplňování tohoto opatření.**	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 3.2.1 ORGANIZACE LOKÁLNÍCH VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ V OBLASTI ROZVOJE DIGITÁLNÍCH KOMPETENCÍ PEDAGOGŮ

Cílem opatření je alespoň 1x ročně zorganizovat vzdělávací akci na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn, na kterou budou pozváni pedagogové ze všech školských zařízení z daného území.

Tabulka č. 52: Popis plánovaných aktivit pro opatření 3.2.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce
Zdroj financování	MAP II
Předpokládané náklady	6 000,- Kč
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy školských zařízení v oblasti rozvoje digitálních kompetencí pedagogů
	Počet pedagogů školských zařízení účastnících se vzdělávacích akcí v oblasti rozvoje digitálních kompetencí pedagogů

Potenciální realizátoři opatření	MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace vzdělávací akce	04/2019 – 06/2020	MAS Český les
Vyhodnocení		
Název vzdělávací akce	**Počet zapojených pedagogů**	**Realizátor**
Seminář „Nebezpečí internetu a kyberšikana“	7	MAS Český les
Seminář „Sociální sítě a kybergrooming“	8	MAS Český les
Naplnění indikátoru	Celkem se uskutečnily **2** vzdělávací akce.	
	Vzdělávacích akcí se zúčastnilo celkem **15** pedagogů.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 3.3.1 POKRYTÍ NÁKLADŮ NA REVIZE A ÚDRŽBU ICT VYBAVENÍ

Cílem opatření 3.3.1 je zajištění financí na pravidelné revize a údržbu ICT vybavení ve školských zařízeních, kde je situace kritická.

Tabulka č. 53: Popis plánovaných aktivit pro opatření 3.3.1

Typ aktivity	Aktivita jednotlivých škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje	
Předpokládané náklady	Dle rozpočtu jednotlivých škol	
Indikátor	Počet škol, které získaly finanční prostředky na revize a údržbu ICT vybavení	
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	04/2019 – 06/2020	Škola, která realizuje
Vyhodnocení		
Název aktivity	**Název školského zařízení**	**Zdroj financování**
Údržba a oprava ICT vybavení	MŠ Mrákov	Vlastní zdroje
Údržba a oprava ICT vybavení	ZUŠ Staňkov	Vlastní zdroje
Naplnění indikátoru	Finanční prostředky na revize a údržbu ICT vybavení získala **2** školská zařízení.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 4.2.1 SPOLUPRÁCE ZŠ SE ZÁJMOVÝMI ORGANIZACEMI, STŘEDNÍMI ŠKOLAMI A ZAMĚSTNAVATELI V OBLASTI POLYTECHNICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem opatření 4.2.1 je nastartovat spolupráci ZŠ se zájmovými organizacemi (např. DDM), středními školami a případnými budoucími zaměstnavateli žáků v oblasti polytechnického vzdělávání.

Tabulka č. 54: Popis plánovaných aktivit pro opatření 4.2.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	MAP II	
Předpokládané náklady	3 000,- Kč	
Indikátor	Počet ZŠ, které navázaly spolupráci se zájmovými organizacemi, středními školami a případnými budoucími zaměstnavateli	
	Počet zájmových organizací, středních škol a případných budoucích zaměstnavatelů, se kterými navázaly ZŠ spolupráci	
Potenciální realizátoři opatření	MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace aktivity	04/2019 – 06/2020	MAS Český les
Vyhodnocení		
Aktivita	**Školské zařízení**	**Zapojená organizace**
Projektový den první pomoci „Na den sestřičkou“	ZŠ Kdyně	Střední zdravotnická škola Domažlice
Projekt v oblasti polytechnického vzdělávání „Podpora odborného vzdělávání v Plzeňském kraji“	ZŠ Kdyně	Střední odborné učiliště Domažlice
Projektové dny	ZŠ a MŠ Blížejov	Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola Domažlice
Projektový den v oboře Podrážnice	ZŠ a MŠ Blížejov	České lesy
Návštěva podniku Gerresheimer	ZŠ a MŠ Blížejov	Gerresheimer Horšovský Týn
Návštěva ÚP – volba povolání	ZŠ a MŠ Blížejov	Úřad práce
Naplnění indikátoru	Spolupráci se zájmovými organizacemi, středními školami a případnými budoucími zaměstnavateli navázaly **2** ZŠ.	
	Spolupráci se ZŠ navázaly celkem **3** střední školy, **1** firma a **2** organizace.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

OPATŘENÍ 4.4.1 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGŮ MŠ V OBLASTI POLYTECHNIKY NA ÚZEMÍ SO ORP DOMAŽLICE A HORŠOVSKÝ TÝN

Cílem opatření 4.4.1 je zorganizovat 1x ročně ukázkovou vzdělávací akci v oblasti polytechniky ve vybrané MŠ (příklady dobré praxe).

Tabulka č. 55: Popis plánovaných aktivit pro opatření 4.4.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	MAP II	
Předpokládané náklady	3 000,- Kč	
Indikátor	Počet MŠ, které se zúčastnily vzdělávací akce v oblasti polytechniky	
	Počet pedagogů MŠ, kteří se zúčastnili vzdělávací akce v oblasti polytechniky	
Potenciální realizátoři opatření	MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace vzdělávací akce	04/2019 – 06/2020	MAS Český les
Vyhodnocení		
Název vzdělávací akce	**Počet zapojených pedagogů MŠ / MŠ**	**Realizátor**
Seminář „I ekologie může být zábava“	7 / 3	MAS Český les
Naplnění indikátoru	Celkem se uskutečnily **3** vzdělávací akce.	
	Vzdělávacích akcí se zúčastnilo celkem **7** pedagogů.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 4.6.1 ZAVEDENÍ SPOLUPRÁCE MŠ S OSTATNÍMI INSTITUCEMI (DDM, POLICIE, HASIČI…)

Opatření 4.6.1 si klade za cíl zavést či prohloubit spolupráci MŠ s DDM, policií, hasiči a dalšími organizacemi.

Tabulka č. 56: Popis plánovaných aktivit pro opatření 4.6.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Zdroj financování	MAP II	
Předpokládané náklady	1 000,- Kč	
Indikátor	Počet MŠ, které navázaly spolupráci s DDM, policií, hasiči a dalšími organizacemi	
	Počet organizací, které se zapojily do spolupráce s MŠ	
Potenciální realizátoři opatření	MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace spolupráce	04/2019 – 06/2020	MAS Český les
Vyhodnocení		
Název aktivity	**Počet zapojených MŠ**	**Název zapojené instituce**
Den s Policií	3	Policie ČR
Hasiči sjíždí po tyči	3	Hasiči Domažlice
Naplnění indikátoru	Spolupráci s DDM, policií, hasiči a dalšími organizacemi navázalo **6** MŠ.	
	Do spolupráce s MŠ se zapojily **2** organizace.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 7.1.1 ORGANIZACE PRAVIDELNÝCH SETKÁVÁNÍ PEDAGOGŮ ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ, SPECIALIZOVANÝCH ORGANIZACÍ A SLUŽEB NA TÉMA INKLUZIVNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem opatření 7.1.1 je minimálně 1x ročně zorganizovat na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn setkání pedagogů z MŠ, ZŠ, ZUŠ a specializovaných organizací a služeb na téma inkluzivní vzdělávání. Dále je cílem větší informovanost všech pedagogických pracovníků o náplni práce jednotlivých specializovaných organizací (Agentura pro sociální začleňování, UCHO, PPP, Člověk v tísni, psychologové) a v důsledku toho také šíření osvěty o těchto specializovaných organizacích mezi rodiče prostřednictvím pedagogických pracovníků jednotlivých školských zařízení.

Tabulka č. 57: Popis plánovaných aktivit pro opatření 7.1.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce
Poznámka	PŘÍLEŽITOST

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Zdroj financování	MAP II	
Předpokládané náklady	2 000,- Kč	
Indikátor	Počet zapojených MŠ do společného setkávání	
	Počet zapojených ZŠ do společného setkávání	
	Počet zapojených pedagogů do společného setkávání	
	Počet zapojených organizací a služeb v oblasti inkluzivního vzdělávání do společného setkávání	
Potenciální realizátoři opatření	MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace setkávání	04/2019 – 06/2020	MAS Český les
Vyhodnocení		
Název vzdělávací akce	**Počet zapojených MŠ / počet zapojených ZŠ / počet účastníků - pedagogů**	**Realizátor**
Seminář „Pojďme se inspirovat aneb inkluze u nás a jinde“	2 / 6 / 14	MAS Český les
Setkání ředitelů školských zařízení s PPP	9 / 12 / 19	MAS Český les
Naplnění indikátoru	Do společného setkávání se zapojilo **11** MŠ, **18** ZŠ a celkem **33** pedagogů.	
	Do společného setkávání se zapojily **2** organizace a služby v oblasti inkluzivního vzdělávání – SPC Horšovský Týn a PPP Domažlice.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 8.1.1 ORGANIZACE VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ V OBLASTI INKLUZIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ PRO PEDAGOGY ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Cílem opatření je 1 - 2x ročně zorganizovat vzdělávací akci na území SO ORP Domažlice či Horšovský Týn, na kterou budou pozváni pedagogové ze všech školských zařízení z daného území.

Tabulka č. 58: Popis plánovaných aktivit pro opatření 8.1.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce
Poznámka	PŘÍLEŽITOST
Zdroj financování	MAP II
Předpokládané náklady	10 000,- Kč
Indikátor	Počet uskutečněných vzdělávacích akcí pro pedagogy v oblasti inkluzivního vzdělávání

	Počet pedagogů účastnících se jednotlivých vzdělávacích akcí v oblasti inkluzivního vzdělávání	
Potenciální realizátoři opatření	MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace vzdělávací akce	04/2019 – 06/2020	MAS Český les
Vyhodnocení		
Název vzdělávací akce	**Počet zapojených MŠ / počet zapojených ZŠ / počet účastníků - pedagogů**	**Realizátor**
Seminář „Komunikace pedagogických pracovníků s rodiči dětí se speciálními vzdělávacími potřebami“	4 / 3 / 10	MAS Český les
Seminář „Pojďme se inspirovat aneb inkluze u nás a jinde“	2 / 6 / 14	MAS Český les
Seminář „Zvládání agresivních dětí ve třídě“	8 / 11 / 37	MAS Český les
Seminář „Usnadněte si inkluzivní vzdělávání pomůckami pro děti“	4 / 3 / 9	MAS Český les
Seminář „Profil na jednu stránku“	3 / 1 / 4	MAS Český les
Seminář „Práce s dětmi s PAS a dalšími SVP ve třídách základních a mateřských škol“	2 / 7 / 19	MAS Český les
Naplnění indikátoru	Celkem se uskutečnilo **6** vzdělávacích akcí pro pedagogy v oblasti inkluzivního vzdělávání. 1 seminář proběhl se stejným obsahem dvakrát.	
	Vzdělávacích akcí se zúčastnilo celkem **93** pedagogů.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

OPATŘENÍ 8.3.1 ORGANIZACE AKCÍ S CÍLEM POZITIVNÍ OSVĚTY V INKLUZIVNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

Cílem opatření je 1x ročně zorganizovat akci pro rodiče, pedagogy a širší veřejnost s tématikou pozitivní osvěty v oblasti inkluze na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn.

Tabulka č. 59: Popis plánovaných aktivit pro opatření 8.3.1

Typ aktivity	Aktivita spolupráce	
Poznámka	PŘÍLEŽITOST	
Zdroj financování	MAP II	
Předpokládané náklady	5 000,- Kč	
Indikátor	Počet uskutečněných akcí s tématikou pozitivní osvěty v oblasti inkluze	
	Počet účastníků jednotlivých akcí s tématikou pozitivní osvěty v oblasti inkluze	
Potenciální realizátoři opatření	MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace akce	04/2019 – 06/2020	MAS Český les
Vyhodnocení		
Název akce	**Počet účastníků**	**Realizátor**
Seminář „Pojďme se inspirovat aneb inkluze u nás a jinde“	14	MAS Český les
Seminář „Usnadněte si inkluzivní vzdělávání pomůckami pro děti“	9	MAS Český les
Školení Řídícího výboru „Rovné příležitosti ve vzdělávání“	16	MAS Český les
Naplnění indikátoru	Celkem se uskutečnily **3** akce.	
	Akcí se zúčastnilo celkem **39** účastníků.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 9.1.1 ORGANIZACE PRAVIDELNÝCH AKCÍ PRO RODIČE A DĚTI MŠ

Cílem opatření 9.1.1 je minimálně 2x za rok uspořádat akci pro rodiče a děti v MŠ. V jednotlivých MŠ by měl být vytvořen seznam různých akcí, které jsou vhodné pro zapojení rodičů do aktivit jejich dětí v MŠ.

Tabulka č. 60: Popis plánovaných aktivit pro opatření 9.1.1

Typ aktivity	Aktivita jednotlivých škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / MAP II / šablony	
Předpokládané náklady	5 000,- Kč	
Indikátor	Počet MŠ, které minimálně 2x do roka pořádají akce pro rodiče a děti v MŠ	
	Počet MŠ, které mají vytvořený seznam akcí vhodných pro zapojení rodičů do aktivit jejich dětí v MŠ	
Potenciální realizátoři opatření	Všechny MŠ na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	04/2019 – 06/2020	Škola, která realizuje, MAS Český les
Vyhodnocení		
Realizátor	**Názvy akcí**	
MŠ Koloveč	Environmentální výchova v MŠ a tradice vánočních svátků (společné vyrábění dětí a rodičů), Zahrada v přírodním stylu (společné vyrábění), Pasování předškoláků na prvňáčky, Vánoční besídky, Oslava „Dne matek“, Bramboriáda	
MŠ Luženice	Nespecifikovány	
MŠ Markova Kdyně, odloučené pracoviště Hluboká	Soutěž pro rodiče s dětmi – stezka s úkoly, Společné tvoření	
ZŠ a MŠ Blížejov	Lampionový průvod, drakiáda, vánoční dílny a besídky, rozloučení s předškoláky	
Naplnění indikátoru	**4** MŠ pořádají minimálně 2x do roka akce pro rodiče a děti v MŠ.	
	4 MŠ mají vytvořený seznam akcí vhodných pro zapojení rodičů do aktivit jejich dětí v MŠ.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 9.1.2 ORGANIZACE PRAVIDELNÝCH AKCÍ PRO RODIČE A ŽÁKY ZŠ

Cílem opatření 9.1.2 je minimálně 2x za rok uspořádat akci pro rodiče a žáky na ZŠ. V jednotlivých ZŠ by měl být vytvořen seznam různých akcí, které jsou vhodné pro zapojení rodičů do aktivit jejich žáků na ZŠ.

Tabulka č. 61: Popis plánovaných aktivit pro opatření 9.1.2

Typ aktivity	Aktivita jednotlivých škol
Zdroj financování	Vlastní zdroje / MAP II / šablony

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Předpokládané náklady	5 000,- Kč	
Indikátor	Počet ZŠ, které minimálně 2x do roka pořádají akce pro rodiče a žáky v ZŠ	
	Počet ZŠ, které mají vytvořený seznam akcí vhodných pro zapojení rodičů do aktivit jejich žáků v ZŠ	
Potenciální realizátoři opatření	Všechny ZŠ na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	04/2019 – 06/2020	Škola, která realizuje, MAS Český les
Vyhodnocení		
Realizátor	**Názvy akcí**	
ZŠ Staňkov	Školní ples, Rozloučení s deváťáky, Přivítání prvňáčků	
ZŠ Kdyně	Den rodiny s družinou, Vánoční jarmark, Rozsvěcování stromečku	
ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem	Zpívání u stromečku a vánoční trhy, Od vzdělání k zaměstnání (v MKS Domažlice)	
ZŠ a MŠ Blížejov	Projektové dny s rodiči – Vánoční setkání, Velikonoční setkání	
Naplnění indikátoru	**4** ZŠ pořádají minimálně 2x do roka akce pro rodiče a žáky v ZŠ.	
	4 ZŠ mají vytvořený seznam akcí vhodných pro zapojení rodičů do aktivit jejich žáků v ZŠ.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 9.2.1 ORGANIZACE PRAVIDELNÝCH SCHŮZEK RODIČŮ S PEDAGOGY MŠ S TÉMATIKOU PORADENSKÉHO ZAŘÍZENÍ A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V OBLASTI INKLUZE

Cílem opatření 9.2.1 je pomoci rodičům získat adekvátní informace o poradenských službách pro děti se SVP.

Tabulka č. 62: Popis plánovaných aktivit pro opatření 9.2.1

Typ aktivity	Aktivita jednotlivých škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / MAP II / šablony	
Předpokládané náklady	2 000,- Kč	
Indikátor	Počet MŠ, které zorganizovaly schůzky s rodiči za účelem poskytnutí informací o poradenských zařízeních a sociálních službách pro děti se SVP	
Potenciální realizátoři opatření	Všechny MŠ na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Realizace	04/2019 – 06/2020	Škola, která realizuje, MAS Český les
Vyhodnocení		
Realizátor	**Název akce**	
MŠ Luženice	Pravidelné schůzky	
MŠ Koloveč	Přednášky s diskuzí pro rodiče s pracovníky PPP na různá témata – Logopedie, Kdy je nutný odklad školní docházky, Hry na podporu řeči, Co mohou rodiče udělat pro zvýšení školní zralosti, Připravenost dítěte na školu, Fyzický rozvoj a pohybová koordinace, Verbální komunikace, Emoční a sociální zralost	
Naplnění indikátoru	**2** MŠ zorganizovaly schůzky s rodiči za účelem poskytnutí informací o poradenských zařízeních a sociálních službách pro děti se SVP.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 9.2.2 ORGANIZACE PRAVIDELNÝCH SCHŮZEK RODIČŮ S PEDAGOGY ZŠ S TÉMATIKOU PORADENSKÉHO ZAŘÍZENÍ A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB V OBLASTI INKLUZE

Cílem opatření 9.2.2 je pomoci rodičům získat adekvátní informace ohledně poradenských zařízení pro žáky se SVP.

Tabulka č. 63: Popis plánovaných aktivit pro opatření 9.2.2

Typ aktivity	Aktivita jednotlivých škol	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / MAP II / šablony	
Předpokládané náklady	2 000,- Kč	
Indikátor	Počet ZŠ, které zorganizovaly schůzky s rodiči, na kterých informovaly rodiče o dostupných poradenských zařízeních pro žáky se SVP	
Potenciální realizátoři opatření	Všechny ZŠ na území SO ORP Domažlice a Horšovský Týn, MAS Český les	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	04/2019 – 06/2020	Škola, která realizuje, MAS Český les
Vyhodnocení		
Realizátor	**Název akce**	
ZŠ Koloveč	Pravidelné schůzky	
ZŠ Staňkov	Setkání ve spolupráci s organizací Člověk v tísni - nabídka doučování, Setkání s rodiči na začátku roku ohledně IVP, Setkání s rodiči a dětmi s výchovným poradcem	
ZŠ Kdyně	Informativní setkání pro rodiče prvňáčků, třídní schůzky	

ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem	Schůzky ve spolupráci s PPP Domažlice
ZŠ a MŠ Blížejov	Setkání s pracovníky poradenských zařízení PPP, SPC; Setkání s rodiči žáků s IVP
Naplnění indikátoru	**5** ZŠ zorganizovalo schůzky s rodiči za účelem poskytnutí informací o poradenských zařízeních a sociálních službách pro žáky se SVP.

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 10.1.1 REKONSTRUKCE A VÝSTAVBA BUDOV

Cíle opatření 10.1.1 jsou:

Cíl 10.1.1.1 Nová výstavba, přístavba, stavební úpravy a rekonstrukce budov školských zařízení za účelem zvýšení kapacity školských zařízení.

Cíl 10.1.1.2 Stavební úpravy a rekonstrukce budov školských zařízení za účelem bezbariérových úprav školských zařízení.

Cíl 10.1.1.3 Stavební úpravy a rekonstrukce budov školských zařízení za účelem úspor energií (zateplení plášťů budov, výměn oken atd.).

Cíl 10.1.1.4 Rekonstrukce budov školských zařízení za účelem údržby a oprav školských zařízení (opravy rozvodů vody, plynu atd.).

Cíl 10.1.1.5 Nová výstavba, přístavba, stavební úpravy a rekonstrukce budov školských zařízení za účelem rozšíření prostor.

Tabulka č. 64: Popis plánovaných aktivit pro opatření 10.1.1

Typ aktivity	Infrastruktura	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet MŠ, které získaly finance na rekonstrukci budov	
	Počet ZŠ, které získaly finance na rekonstrukci budov	
	Počet ZUŠ, které získaly finance na rekonstrukci budov	
Potenciální realizátoři opatření	MŠ Koloveč, MŠ Trhanov, ZŠ a MŠ Česká Kubice, MŠ Babylon, MŠ Všeruby, ZŠ a MŠ Postřekov, MŠ Staňkov, ZŠ a MŠ Meclov, MŠ Mezholezy, ZŠ a MŠ Osvračín, ZŠ Hostouň, ZŠ Kdyně, ZŠ Chodov, ZŠ Poběžovice, ZŠ a MŠ Postřekov, ZŠ a MŠ Adélka, ZŠ a OŠ Horšovský Týn, ZŠ Staňkov, ZŠ Horšovský Týn, ZŠ a MŠ Blížejov	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Realizace	04/2019 – 6/2020	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Aktivita	**Náklady/financování**	**Organizace**

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Zateplení MŠ	5.922.000,- /z rozpočtu Městyse Klenčí pod Čerchovem 3.700.000,- /z dotace SFŽP	ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem
4. patro – odborné učebny, výtah – bezbariérový přístup	---	ZŠ a MŠ Blížejov
Naplnění indikátoru	Celkem **1 MŠ** a **1 ZŠ** získaly finance na rekonstrukci budov.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 10.2.1 REKONSTRUKCE A VYBAVENÍ VNITŘNÍCH PROSTOR

Cílem opatření 10.2.1 je umožnit školským zařízením zrekonstruovat a dovybavit veškeré vnitřní prostory jejich budov.

Tabulka č. 65: Popis plánovaných aktivit pro opatření 10.2.1

Typ aktivity	Infrastruktura	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet MŠ, které zrekonstruovaly a pořídily vybavení vnitřních prostor	
	Počet ZŠ, které zrekonstruovaly a pořídily vybavení vnitřních prostor	
	Počet ZUŠ, které zrekonstruovaly a pořídily vybavení vnitřních prostor	
Potenciální realizátoři opatření	Všechna školská zařízení v ORP Domažlice a Horšovský Týn	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Začátek realizace	04/2019 – 06/2020	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Aktivita	**Náklady/financování**	**Organizace**
Rekonstrukce a vybavení vnitřních prostor	---	MŠ Babylon
Vybavení šaten novým nábytkem	40.000,-/vlastní zdroje	MŠ Koloveč
Výpočetní technika pro žáky – vybavení školy novou ICT technikou pro žáky	500.000,-	ZŠ Staňkov
Bezbariérovost školy	---	ZŠ a MŠ Domažlice
Modernizace tříd	---	
Konektivita školy	---	

Rekonstrukce a vybavení školní jídelny	200.000,-	ZŠ a MŠ Osvračín
Naplnění indikátoru	Celkem **2 MŠ a 3 ZŠ** zrekonstruovaly a pořídily vybavení vnitřních prostor.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

OPATŘENÍ 10.3.1 REKONSTRUKCE A VYBAVENÍ VENKOVNÍCH PROSTOR ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ

Opatření 10.3.1 si klade za cíl pomoci školským zařízením zrekonstruovat a dovybavit veškeré venkovní prostředí škol.

Tabulka č. 66: Popis plánovaných aktivit pro opatření 10.3.1

Typ aktivity	Infrastruktura	
Zdroj financování	Vlastní zdroje / dotační programy / státní rozpočet	
Předpokládané náklady	Dle jednotlivých projektů	
Indikátor	Počet MŠ, které zrekonstruovaly a vybavily venkovní prostory školských zařízení	
	Počet ZŠ, které zrekonstruovaly a vybavily venkovní prostory školských zařízení	
	Počet ZUŠ, které zrekonstruovaly a vybavily venkovní prostory školských zařízení	
Potenciální realizátoři opatření	MŠ Koloveč, MŠ Mrákov, ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem, ZŠ a MŠ Postřekov, ZŠ a MŠ Meclov, ZŠ a MŠ Blížejov, MŠ Puclice, ZŠ a MŠ Osvračín, ZŠ a MŠ Adélka, ZŠ Kdyně, ZŠ Koloveč, ZŠ Mrákov, ZŠ Poběžovice, ZŠ Staňkov	
Harmonogram realizace konkrétních kroků		
Aktivita	**Termín**	**Odpovědnost**
Začátek realizace	04/2019 – 06/2020	Organizace, která realizuje
Vyhodnocení		
Aktivita	**Náklady/financování**	**Organizace**
Zahrada v přírodním stylu	800.000,-/Nadace Proměny Karla Komárka 120.000,-/materiální dary místních spolupracujících subjektů	ZŠ a MŠ Klenčí pod Čerchovem
Rekonstrukce zahrady v přírodním stylu a zvětšení prostor celé zahrady	557.508,-/dotace SŽFP, vlastní zdroje	MŠ Koloveč

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice

Rekonstrukce školní zahrady v MŠ Michlova	100.000,-	MŠ Domažlice
Rekonstrukce dlažby	150.000,-	
Instalace kovových vrátek před vstup na pozemek MŠ	7.000,-/obecní rozpočet	MŠ Úsilov
Vzdělávací a odpočinková zahrada	---	ZŠ Kdyně
Rekonstrukce a vybavení venkovních prostor	--- / zřizovatel, sponzorské dary	MŠ Luženice
Naplnění indikátoru	Celkem **5 MŠ** a **1 ZŠ** zrekonstruovaly a pořídily vybavení venkovních prostor.	

Zdroj: Akční plán na období 04/2019 – 06/2020 pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn, evaluační šetření

1.5 ZÁVĚR

Analytická část dokumentu Místní akční plán rozvoje vzdělávání II vychází z dostupných dat pro území SO ORP Domažlice a SO ORP Horšovský Týn. Základem jsou strategické záměry a dokumenty, popis území, agregované popisy potřeb jednotlivých školských zařízení, popis potřeb investic, informace o stavu gramotností a inkluzivity, popis nastavení rovných příležitostí a hodnocení naplňování Akčního plánu za období 4/2019 – 6/2020. Hlavním výstupem je aktualizace prioritních problémových oblastí. Celkem bylo určeno 11 prioritních problémových oblastí v následujícím znění:

1. Nedostatečná podpora rozvoje čtenářské gramotnosti a pregramotnosti

2. nedostatečná podpora rozvoje matematické gramotnosti a pregramotnosti

3. Nedostatečná podpora rozvoje škol a pedagogů v oblasti digitálních technologií a kompetencí

4. Neodpovídající podpora pedagogů v oblasti polytechniky

5. Nedostatečná podpora mentoringu

6. Nedostatečný prostor pro regionální témata a jejich nekoncepčnost ve výuce

7. Nedostatečná spolupráce škol různých úrovní a dalších specializovaných organizací a služeb v oblasti inkluze

8. Obtížnost a finanční náročnost upravit organizaci a průběh vyučování v souladu s potřebami žáků se SVP

9. Přenášení zodpovědnosti za výchovu a vzdělávání dětí a žáků ze strany rodičů na školu vyplývající z nedostatečné spolupráce rodiny a školy

10. Neodpovídající technický stav a vybavení některých školských zařízení včetně venkovního prostředí škol

11. Absence organizovaného zajištění sdílení zkušeností ředitelů školských zařízení

Pro každou prioritní problémovou oblast byla vytvořena SWOT – 3 analýza, byly identifikovány a popsány možné příčiny problému a stanoveny návrhy konkrétních kroků řešení daného problému. Tyto informace jsou podkladem pro Strategickou část dokumentu MAP II.

MAS Český les, z. s.
IČ: 26679973
Web: www.map.masceskyles.cz
E-mail: map.masceskyles@email.cz
Sídlo: 348 01 Staré Sedliště 359
Zasílací adresa: Chodské náměstí 75, 344 01 Domažlice